

POSLEDNÍ UZEL

**Jedno téma,
osmnáct různých pohledů.**

POSLEDNÍ UZEL

Jedno téma,
osmnáct různých pohledů.

Sborník nejlepších příspěvků
literární soutěže OSKAR 2020.

POSLEDNÍ UZEL

Sborník literární soutěže OSKAr 2020

Vydal Martin Kolářček – E-knihy jedou v roce 2020

Sestavili: Pavel Mondschein, Martina Mátá Nosková

Texty © Kolektiv autorů 2020

Obálka, grafická úprava, ilustrace © Martina Mátá Nosková 2020

ISBN 978-80-7644-700-4

Literární drbna 11/2019

OSKAR 2020 VYHLÁŠEN!

Byl vyhlášen druhý ročník literární soutěže.

Facebooková komunita znovu ožila literární výzvou - dva její členové PM a MMN vyhlásili **očekávaný druhý ročník prestižní literární soutěže OSKAR!** Téma tohoto ročníku je **POSLEDNÍ UZEL.**

Zúčastnit se může každý bez rozdílu věku, kdo udrží pero nebo klávesnici. Soutěží se ve dvou kategoriích - **proze a poezii. Žánr není omezen.** Termín odevzdání prací je **29. 2. 2020.**

Sami čtenáři pak vyberou nejlepší z nejlepších, které budou vydány ve sborníku. Hlasování končí 30. 4. 2020 a hlasovat může každý člen facebookové komunity.

Přejeme všem čtenářům hodně štěstí v tomto velkém literárním klání!

-LD

OBSAH

NAHÝ OBĚD S LOLITOU (Lukáš Boček)	7
KLAMOŽRAVKA (Lucie Ortega)	40
OPUŠTĚNÁ TRAMVAJ (Marek Kožušník)	57
TŘINÁCT SCHODŮ (Martina Mába Nosková)	60
VYSLYŠENÁ MODLITBA (Hana Mičová)	77
JAKO PRINCEZNA (Dagmar Digma Čechová)	86
TANEC SE SMRTÍ (Jana Žirafice Fialová)	96
TŘETÍ PŘÁNÍ (Marek Kožušník)	98
ZÁSADOVEJ CHLAP (Dagmar Česká)	122
NEVERMORE (Petra Lejsková-Langová)	129
PAN SVOBODA (Andrea Pořízková)	132
INVAZE, KTEROU SI NIKDO NEPŘÁL (Martin Koláček)	144
VRAČÍM SE ZPĚT SAMA (Zuzana Fílová)	152
PROKRASTINÁTOR STOLETÍ (Lucie Peřinová)	154
O BÍLÉM SLONOVI (Petra Lejsková-Langová)	179
UZLY NA KAPESNÍKU (Lukáš Krab)	200
TAK UŽ HO UMÍM! (Markéta Damková)	201
PŘIJDU PRO TEBE (Pavel Mondschein)	221

NAHÝ OBĚD S LOLITOU

Lukáš Boček

„Jak jsi to tenkrát říkala?“

Překvapeně se k Tomášovi obrátím.

„Myslím to s tím Hemingwayem a jeho puškou. V kolika ji dostal?“

„Ve dvanácti.“

„Ve dvanácti...“ zopakuje zasněně. „A jeho táta, kterej mu ji dal, se podobnou zbraní potom zastřelil, ne? Pamatuju si to dobře?“

„Jo,“ přikývnu. „A nakonec se takhle zabil i sám Hemingway.“

Tomáš zabručí cosi o uzavřeném kruhu a oba se pak díváme na noční oblohu plnou mihotavých hvězd.

„Jestli tohle nebyl fakt dokonale pitomej dárek, tak už nevím co.“

„Jak tě to vůbec napadlo?“ otočím se k němu. Mám pocit, že oproti předešlým večerům je něco jinak.

Než odpoví, hřbetem ruky si přejeđe po čelisti. Jako vždycky, když přemejšlí.

„Ani nevím. Jen jsem si vzpomněl, s jakým zápalem jsi vyprávěla o jeho životě. Měl jsem tehdy dojem, že víš snad všechno na světě, s úsměvem si přihne z lahve becherovky. Během večera jsme ji skoro celou vypili.“

„Ale prdlajs. Tyhle věci se akorát pamatujou líp než jiný.“

„Jako třeba to, že je důležitý v autě vozit tažný lano, co?“

„Třeba,“ přitakám a taky si cucnu. Decentně, jako dáma.

Tomáš udělá pár vrávoravejch kroků k řece a uleví si do vody.

„Tahle sebevražda...“ promluví zády ke mně, „to je ale pěkný svinstvo.“

Nevím, co na to říct. A tak jen poslouchám to jemný zurčení vody.

„No fakt. Nezdá se ti? Prostě si takhle řekneš: ‚*Hele a dost*‘, do pusy si nacpeš hlaveň, zmáčkneš spoušť a... najednou prostě nejsi.“

Do nočního ticha se ozve zvuk zipu u kalhot a Tomáš se zarazí. Otočí se a já mám pocit, že mu došlo něco, nad čím nikdy nepřemejšlel.

„Takhle by to přece bejt nemělo, ne?“

Pomalů přikývnu, ale jsem si téměř jistá, že to nevidí.

„Vždyť z toho akorát vyplývá, že žít je vlastně daleko těžší než umřít. To nedává smysl! Proč by se jinak všichni smrti tak báli?“

Mám v sobě až moc alkoholu na nějakou smysluplnou odpověď. Tomášovi to ale očividně nevadí: položí se do suchý trávy, rukama si podepře hlavu a dlouho mlčí. Ani pít už nechce, jak mi naznačí, když mu podávám lahev.

Toho večera promluví už jen jednou.

„Něco ti povím,“ nadechne se zhluboka, „zabít se podle mě můžou jen srabi. Ti největší. A vlastně se moc neliší od všech těch lidí, co nikdy v životě nedokážou napřímo říct, co maj dovopravdy na srdci! Ti mě serou snad ze všeho nejvíc.“

Víc neřekne. Jen se zničehonic zvedne z trávy a bez rozloučení odejde.

Koho tím myslel? Nechápatě se za ním dívám, dokud ho nadobro nespolkne tma.

Ještě dlouho pak sedím na břehu a myslím na to, že o tomhle klukovi zřejmě nevím ani z půlky tolik, kolik bych měla. Jarní noc už jen dál chladne a ve mně se rozroste stud za všechno, na co jsem se ho nikdy nezeptala, ačkoliv si to zřejmě zasloužil. Nakonec mi tak nezbyde, než si to přidat do katalogu osobních selhání.

A že jsem jich za dobu, co se známe, nastřádala víc než dost.

Ta zima, kdy jsme se s Tomášem viděli poprvý, byla naprosto příšerná.

K překvapení všech tenkrát napadlo tolik sněhu, jako by se snad celá země v nestřeženým okamžiku přesunula někam na Sibiř. Bílý závěje se táhly daleko k horizontu, oblohou plula nekončící

peřina nízkých šedivých mraků a všechno sevřel neústupnej mráz. A mrzlo tak intenzivně, že brzo nešlo s tou bílou pohromou jakkoliv zápasit. Já osobně jsem to vzdala vcelku záhy a celý dny strávila zalezlá v posteli s knížkama a čajem. Ostatně – co o Vánocích dělat jinýho, když člověk žije sám? Možná jsem si tu kalamitu nakonec i oblíbila.

Jak se ovšem ukázalo, moje zasněžený nicnedělání nemělo trvat dlouho. Právě tehdy jsem totiž dostala zprávu, že mě berou. A tím myslím svý první zaměstnání.

Kdesi za Prahou na malým gymplu, kam jsem po promoci poslala životopis, umřela češtinářka a tamní ředitel si jako náhradu vyhlídnul zrovna mě. Vidina, že už nebudu muset dělat korektury, mě lákala. Nebyla jsem si ale jistá, jestli skutečně mám na to, abych učila. Chvíli jsem si to zkoušela představit a na mapě jsem při tom sledovala tu maličkou tečku zapomenutou kdesi v Brdech, která by za normálních okolností rozhodně nebyla mojí první volbou. To ani omylem. Vlastně jsem se bála, že na podobný škole se proměním v jednu z těch učitelek v propínacím svetr, co nevraživě chodí po chodbách, při každým kroku zacinkaj absurdně objemnýma klíčkema a na všechny strany volaj: „Kázeň!“, pokud se někdo jen opováží trochu zrychlit krok. Bohemistiku jsem se zdráhala studovat snad jen kvůli tomu.

Na nabídku postaršího ředitele, kterej po telefonu zněl až podezřele entuziasticky, jsem přesto kývla. Musela jsem si proto dát do pořádku svý starý auto a pustit se do příprav svýho budoucího pedagogickýho působení. Jak mi totiž ředitel Sedláček oznámil, měla jsem převzít hodiny češtiny a literárního semináře v posledních dvou ročnících. Rovnou plná palba, napadlo mě a rozečtenou knížku na zbytek Vánoc nahradila skripta z vejšky.

S blížícím se dnem nástupu pak ve mně bujela úzkost. A já si tak při každým pohledu z okna vlastně přála, aby nasněžilo ještě víc a já už nikdy nikam nemusela.

Navzdory nervozitě se první lednový pondělí nasoukám do omlácený toyoty a vydám do tý mimopražský divočiny, co mě poslední dobou straší v každým snu.

Po pár kilometrech mi překvapeně dojde, že nebejt mýho cíle, byl by to docela hezkej výlet. Bílý lány se jemně třpytí proti slunci, co občas vykoukne mezi mraky, stromy jsou obrostlý závějema a další sníh se jemně sype z nebe. Úplná pohádka.

Jakmile ale sježu z dálnice, radost z mýho *roadtripu* mě docela opustí. Okresní silnice, který nikdo nestíhá pořádně prohrnovat, tu jsou nezvykle úzký. Kolem se z obou stran tyčí ledový hradby a já co chvíli cítím proklouznutí kol. Podle navigace zbejbá posledních pár kilometrů, utěšuju se. Cesta však klouže čím dál víc. Jedu sotva krokem a děším se každýho dalšího svahu. Sotva se držím na silnici a v poslední zatáčce před zapadlým městem se bez varování naplní moje nejhorší obavy – řízení jednoduše nezvládnú.

Auto se zničehonic roztočí a já jen zběsile šlapu na brzdu. Snažím se trochu srovnat směr, ale je to houby platný.

Tak v týhle díře já umřu? probleskne mi hlavou a vzápětí se ozve rána.

Dobrý, žiju. Jen auto na tom už od prvního pohledu není zrovna nejlíp. Předek má promáčknutej od stromu, do kterýho jsem to napa-sovala, a zpod kapoty se hustě kouří. Zkusím nastartovat, jenže neúspěšně.

Nějakou dobu se klepu v mrazu, dokud z protisměru nevykouknou dvě žlutý světla. Auto zastaví, ven vyleze chlápek ve středních letech a hned po něm mladej kluk, co mu je dost podobnej. Jsou vysocí, maj ostrý lícní kosti a zářivě modrý oči. Nebejt věkovýho rozdílu, jsou takřka k nerozeznání.

„Jste celá?“ zeptá se ten starší.

Přikývnu a nesouvisle popíšu, co se stalo. On mávne rukou.

„To budou jen plechy,“ snaží se mě utěšit. „Máte lano?“

„Lano,“ opakuju.

„Na odtažení.“

„Lano... Na odtažení...“ koptám a bezradně se rozhlížím kolem sebe.

Chlápek se bez jakýkoliv škodolibosti zasměje a synovi prstem ukáže na kufr mého auta. Tam ale krom nepořádku a prošlý lékárníčky nic nenajdou.

„Tak vezmi naše.“

Kluk projde těsně kolem mě, usměje se a na okamžik si mě prohlídne. Jako by chtěl zjistit, jestli jsem podobně nablblá za všech okolností.

„Pod kopcem je servis. Hodíme vás tam. Vy asi nebudete místní, co?“
Zavrtím hlavou. „Jsem tady poprvý. Budu učit na gymplu.“

Chlápek se znovu rozesměje.

„Tomáši, slyšíš to? Vypadá to, že sis právě zařídil lepší známky.“
Cože? Nechápavej pohled promluví za mě.

„Stará Jeřábková byla naše sousedka. A Tomáše učila.“

No jo, malý město, dojde mi. Dřív než ale dokážu říct cokoliv nahlas, oba mě zavalí instrukcema, který musím dodržet, abysme cestou do servisu nebourali znovu. Kejvám a kejvám, ale za volant mého auta se nakonec posadí sám Tomáš. Prej pro všechny případy. Já zvládnou tak akorát oběma poděkovat.

Než se zpoceným mechanikem ve městě všechno vyřídím, nějakou dobu to trvá. Nakonec pěšky dojdu k budově gymnázia a přemejšším, jak je na mě asi pohled: v jedné ruce nesu natrhnutou igelitku s přípravama a v druhé tažný lano, který jsem zapoměla vrátit. Jsem promrzlá, roztřesená, bez auta a mám hodinu zpoždění.

Lepší entrée jsem si ani přát nemohla.

Můj malej karambol mi ředitel s úsměvem promine. Nabídne mi kafe, vysvětlí pár základních pravidel a rovnou mi dá podepsat smlouvu. Patnáct minut nato už stojím ve třídě a snažím se o svoji první hodinu literatury. Pochopitelně za moc nestojí.

První týdny na gymplu jsou pak přinejmenším hektický.

Než mi opraví auto, vstávám den co den ve čtyři, abych stihla ranní courák do ústavu. Většinou jsem tam jedna z prvních, a to minimálně hodinu před začátkem vyučování. Ukáže se, že to je tak akorát chvíle na to, abych se vzpamatovala z časového posunu Praha – venkov a v kabinetě si vyposlechla každodenní nářky svých dvou kolegyň.

Jsou dvě. Jana (netěší mě sdílet jméno zrovna s ní) je zhruba padesátiletá svobodná matka, co každou přestávku dobrovolně tráví korzováním v přízemí aby, přesně jak mě děsilo, vynadala každému, kdo se jen zle podívá anebo nedejbože není přezutej. Ivana, její bezdětná kamarádka, dělá to samý – akorát na rozdíl od Jany jen v době, kdy jí to určuje její rozvrh služeb. Když nemusí, sedí rozvalená na svý rozvrzaný židličce a nadává každému, kdo se opováží vstoupit do kabinetu. Důvod pro spršku pasivně agresivních poznámek se vždycky najde. V tom Ivana vyniká.

Moje přítomnost naštěstí ani jednu nijak zvlášť neobtěžuje. Když sama nemusím vykonávat *dohled* na chodbách (*dozor* se prej říká pouze ve vězení, jak zdůraznil ředitel na poradě), většinou sedím tiše u okna, kde na mě zbyl stůl po nešťastný Jeřábkovy. V tichosti si třídím svý poznámky do hodin a u toho poslouchám bučení krav z nedalekého kravína (aby to bylo pestrý, výhled na něj zakrejšvá prasečák, co o sobě dává vědět pro změnu svým oděrem).

Do řeči se dáváme vlastně jen ve chvíli, kdy dojde na náš společnej předmět, literaturu. Jana s Ivanou v tomhle směru zcela souzní a hovor pod jejich vedením se pokaždý stočí k opěvování ruských, potažmo sovětských autorů. Školní knihovna, jak mi obě soudružky v přestrojení s patřičnou radostí ukážou, nabízí neobyčejný množství obskurních děl týhle bohulibý provenience, za jejichž velebení by kdekoliv v Praze hrozil minimálně vytýkací dopis. Tady ovšem ne. A mě to ani nepřekvapuje. Tak nějak to zapadá do místního koloritu.

„Ten Šolochov, to byl autor!“ pochvaluje se svazáckou hrdostí Jana krátce potom, co mi zkontroluje prezentaci na ruskou

literaturu dvacátýho století. Sama jsem ho tam dala jen proto, že dostal Nobelovku.

„Kam se na něj hrabou nějaký Fitzgeraldové, Goldingové nebo všichni ti ufnukaní existencialisti. *Osud člověka*. To je příběh!“

Ze zdvořilosti přikývnu, myslím si svý a nechám Ivanu, aby Janě (jako už tolikrát) pochválila vytríbenej vkus. Obě se pak zaberou do rozhovoru o soudruhu Sokolovi a jeho heroismu a já se pomalu roz-pouštím hanbou.

Jestli se mýmu kulturnímu šoku, kterež dennodenně prožívám, něco vymyká, jsou to především interakce se samotnýma studentama. Jen díky nim jsem se na škole v prvních týdnech nezbláznila. Jak se totiž ukázalo, studenti se na rozdíl od mých kolegů (ve většině případů) nezasekli v čase. Jsou vnímaví, otevření dialogu, zpravidla je zajímá všechno, co pro ně po nocích připravuju, a krom toho mě často překvapí svýma otázkama. Většinou pozitivně.

Někdy ovšem stačí málo, aby se diskuze zvrhla docela jinam, než jsem plánovala. Stejně jako během hodiny, kdy se v oktávě poprvý zmíním o beatnících.

„Ty se prej učit nemáme.“

„Kdo to říkal?“

„Mládková. Prej to byli fetáci.“

Ivana, kdo jinej. To mě mohlo napadnout.

„Drogy jim cizí nebyly,“ přiznám, „ale přesto svojí tvorbou dokázali ovlivnit celé generace autorů. To jako důvod, proč bychom o nich měli vědět, stačí, ne?“

„A nevdá, že vraždili svý manželky?“

Překvapeně se otočím k brejlatý holce v první lavici. Mám ji docela ráda, mívá zajímavý postřehy. Jen by možná nemusela na znamení svý výjimečnosti pořád listovat ve sbírkách od Bukowskího a tvářit se přezíravě ke svýmu okolí.

„Myslíš Burroughse?“

Přikývne.

„On fakt někoho zabil?“ ozve se vzadu.

Uměla jsem si představit i lepší způsoby, jak uvést nového autora, ale rozhodnu se to přijmout jako výzvu.

„Byla to nehoda. Alespoň to tak sám Burroughs prohlašoval.“

„A co se stalo?“ zeptá se Tomáš. Ten, co mi začátkem ledna pomohl s autem.

Nadechnu se a pustím do výkladu. Jako obvykle si u toho dávám děsného bacha na spisovnost. Jsem teď přece češtinářkou z povolání.

„Ačkoliv věděl, že je homosexuál, hned dvakrát se oženil. Poprvé to udělal proto, aby pomohl jistě židovce získat americké občanství. Krátce poté se rozvedli. Naproti tomu druhé manželství trvalo déle, a dokonce z něj vzešel i syn, co se později také stal spisovatelem. Rodinné soužití ovšem skončilo ve chvíli, kdy se autor *Nahého oběda* – nutno dodat, že značně posilněný omamnými látkami – rozhodl se svou ženou sehrát scénku z Viléma Tella. Místo jablka posloužila šampuska. Bohužel se ale Burroughs netrefil a svou manželku na místě zastřelil.“

Ve třídě to zašumí.

„Tak to bysme radši neměli hrát žádný divadlo s Weissem!“

Pár lidí se uchechtne, ale zbytek se tváří stejně nechápavě jako já.

„Myslíš kolegu Weisse? Pana tělocvikáře?“

„Jo, tu obtloustlou cvičku,“ přisadí si jeden z třídních klaunů.

Pro tentokrát jeho poznámku vyřeším jen káravou domluvou (sama sobě se v duchu musím pro svoji vážnost smát) a radši se k ničemu z toho dál nevracím. Řeč svedu k dalším autorům, ovšem ještě několikrát mě napadne, co měla ta poznámka o Weissovi znamenat. Koneckonců to byl kluk jen o pár let starší než já, kterej tu skončil hned po vejšce, protože jinde místo nesehnal. Vlastně jsem s ním soucítila jako s nikým jiným v tomhle drolicím se skanzenu.

Po poslední hodině mě ještě ten den venku před školou odchytné Tomáš. V uplynulejch tejdnech jsem si všímala, že se v mé přítomnosti pokaždý lehce usmívá. Stejně jako teď. Nejradši bych se ho zeptala na důvod. Jestli je na mně něco vtipného, nebo je prostě takovej. Slova se ovšem ujme dřív než já.

„Nemáte něco od toho Burroughse? V knihovně jsem nic nenašel.“

Docela mě svým dotazem zaskočí. Nečekala bych, že zrovna Burroughs někoho takhle zaujme.

„Náhodou mám doma *Nahej oběd*. Musím tě ale varovat – není to čtení pro každého.“

Tomáš jako vždycky nadzvedne koutky. Je to přesně ten beze-lstnej úsměv (dost možná projev slušného vychování), do kterýho bych se někdy na gymplu docela určitě zabouchla. A ještě aby ne – Tomáš je pohlednej, má sportovní postavu, nedbale rozčuchaný blond vlasy a dokonale hladkej zátylek. Toho si bůhvíproč vždycky všímám. Jen teda nikdy u někoho podobně mladýho.

Ještě než odejde, vytáhne z batohu obálku nadepsanou mým jménem.

„Jo, a ještě něco – chtěli bysme vás pozvat na náš maturák. Máme ho na konci února. V sokolovně.“

Zaskočeně poděkuju a při pohledu na vstupenku přemejšším, jestli už nejsem na maturitní plesy trochu stará. Najednou mi ale dojde, že mě poprvý v životě někdo nezve jako *Janu*, normálního smrtelníka, nýbrž jako *paní magistru Heřmanovou*, členku pedagogickýho sboru. Rázem mi připadá, že je mi asi sto padesát.

Ještě několik dní pak zvažuju, jestli mám začít shánět plesový šaty, nebo nějakou neprůstřelnou výmluvu, která mě z tohodle danajskýho daru vyváže.

Pár dní potom, co jsem Tomášovi předala svoji ohmatanou kopii Burroughse, dostanu soukromou zprávu na jednom ze svých profilů.

ta knížka se nedá číst! proč lidi mrhají svůj čas tím, že píšou něco co nikdo další nedokáže rozluštit? dyť se tam jen souloží a nadává!

Nezdá se mi vhodný si s Tomášem dopisovat (tím spíš, když jeho zpráva obsahuje sloveso *souložit*), a tak počkám do dalšího dne.

Příležitost k hovoru se naskytne (celkem příhodně) na konci pauzy na oběd. Jídelna je už prakticky prázdná, a tak Tomáše vybidnu, ať si přisedne k učitelskému stolu. Mezi sousty se mu pak snažím vysvětlit podstatu Burroughsovy knížky.

„*Nahej oběd* musíš chápat jako experiment. Hru. Jen těžko v tom textu najdeš nějaký smysl, pokud se budeš pít po klasický naraci.“

„Hm. A to je co? Ta narace,“ zeptá se mě se svým obvyklým úsměvem.

Vlastně jen díky němu se mi podaří udržet na uzdě nově objevenej vnitřní hlas středoškolský učitelky, co má nutkání ho napomenout, že to už jsme přece probírali. Místo toho mu se vši trpělivostí vysvětlím, že jde o zprostředkování děje vyprávěním.

„Aha. Když já z té knížky zatím pochytil jen asi deset různých výrazů pro gaye. A pak spoustu ukázek, co s člověkem udělaj drogy. Jinak si ty halucinogenní scénky vysvětlit neumím. Tohle má bejt jako všechno? Má vůbec cenu pokračovat?“

Zdá se mi, že ani netuší, jak těžkou otázku mi právě položil.

„Řekla bych, že jo,“ odpovím s prodlevou. „Možná to ale bude chtít nejdřív přečíst pár stravitelnějších knížek, aby sis to Burroughsovo novátorství dokázal užít.“

Ještě chvíli se mu snažím vyložit, co mě na týhle konkrétní knížce baví, a nakonec se domluvíme, že mu přinesu pár svých oblíbených kousků. Žvejká nudle s mákem, přikyvuje a nepřestává se usmívat. Jako by mi tím něco naznačoval. Jenže ptát se nemůžu. Nesmím. A tak dělám, že to nevidím, a nakonec souhlasím, že si taky přečtu něco na jeho doporučení.

Druhej den mi přinese *Hru o trůny*. Fantasy. Toho jsem se bála snad ještě víc, než kdyby mě někdo nutil číst podruhý *Zbabělce* od Škvoreckýho. Ty jsem kdysi protrpěla stejně osudově jako první menstruaci.

Přesto se dám do čtení. A překvapivě dojdou k názoru, že mě to baví.

Tomáš je z mého zjištění úplně odvařenej. Občas, když mám volno a jsem sama, za mnou zajde do kabinetu, povídáme si o jednotlivých scénách a doporučuje mi knížky, který si prostě *musím přečíst*.

Pokaždý ho potěší zjištění, že něco neznám, a opakuje mi, jak musím přijít na jejich maturák, protože půlnoční překvapení bude mít něco společného se Cersei a Jaimem.

Jenže teď, když už vím, o kom je řeč, se začínám bát. A důvodů je víc.

Jak tejdny ubíhají, všechno si začíná sedat. Už pomalu dokážu odhadnout, co během hodin nezmiňovat, abysme se příliš nevzdalovali od tématu, a koho se radši na nic neptat, protože to nemá cenu, pokud nechci propadnout pocitům naprostý marnosti. A to člověk, kterej má na starosti tři desítky mladých lidí, co jsou technicky dospělí, ale duši zůstávají dětma, jednoduše ocení.

Jedinou jistotou je pro mě Tomáš, kterej zvedne ruku pokaždý, kdy už to vypadá, že si na otázky budu muset odpovědět sama. Nemůžu sice říct, že by měl vždycky pravdu nebo svý odpovědi dokázal vyjádřit s elegancí velkého myslitele, ale za jeho snahu jsem vděčná. Stejně jako za ten nekonečnej úsměv, kterýho si všímám čím dál víc. A na kterej teď často myslím, když se vracím domů nebo se na konci dne sprchuju. Nebo kdykoliv jindy. Třeba když mi zase napíše.

Zprávy teď chodí skoro každéj večer. Vždycky se točí kolem knížek, filmů a seriálů, a já na ně začnu odpovídat. Neřešíme přece nic osobního. To by mi zřejmě přišlo za hranou. Kdyby třeba napsal, že mi to ve škole slušelo nebo že se těší za mnou do kabinetu, to by teprve bylo nepřípustný. Takhle ale ne.

Dokonce ho nechám, aby si sem tam postěžoval na mý kolegy. Jednou tak přijde řeč na biologa Pospíšila, kterej studentům zadal za úkol, aby ve dvojicích přinesli na laborky živou rybu. A to jen proto, aby ji ve škole zabili a on pak mohl domů donést spoustu zbytků, ze kterých, jak se nám chlubil u oběda, udělal deset litrů polívky. Nevěděla jsem, koho je mi líto nejvíc. Jestli studentů, ryb, nebo kolegy Pospíšila.

Tak jako tak se historika stane prvním tajemstvím, který s Tomášem sdílíme.

prijdete zejtra? musite! Cersei by jinak byla smutna.

Přesně tohle mi Tomáš napíše den před maturákem. Koukám na jeho zprávu snad hodinu, než se odhodlám reagovat. Čím víc si totiž dopisujem, tím víc si nejsem jistá, o co vlastně jde. Pořád sice platí, že se ani v náznaku nezmiňujem o svém soukromí, ale kdyby někdo naše zprávy spočítal, určitě už by šly do stovek. A možná ještě o řád víc. Ale to zní tak absurdně, že bych to ani nemohla nahlas přiznat.

Nakonec se rozhodnu ho nezklamát. Abych ale nešla sama, jako doprovod pozvu kamaráda Filipa. Je dost pohlednej, nezadanej, zábavnej, a hlavně – na kluky. To ale nikdo vědět nemusí. Jen ať si všichni myslí, že dokážu žít partnerským životem. Nebo společenským. Ani jedno totiž už roky není pravda.

Jakmile dorazíme do sokolovny, oči mi zaslzí z přemíry kolínkový a parfémů. Krátce zamávám všem svým svěřencům, kteří jsou z mýho příchodu až podivně nadšení, a snažím se najít bar.

„Určitě si musíte dát i s náma!“

„Jo! Určitě! Třeba zelenou,“ chechtaj se dva stejně poďobaní kluci ze septimy.

Samozřejmě jim jejich nabídku odkejvám, ale nechci, aby se Filip nudil, a tak se od něj nehnu. Letmo zahlídnu Tomáše, řítícího se naším směrem se dvěma panákama rumu. Jakmile ale uvidí, že nejsem sama, překvapeně se otočí a zmizí.

„Ty vole, dyť jsou to všechno děti!“ šklebí se Filip, když se uklidíme do tmavýho rohu na balkoně, kde překvapivě nikdo další není. Oba u toho cucáme pivo (on nealko, protože nás poveze domů) a já si začínám bejt čím dál jistější, že tohle celý byl jeden opravdu blbej nápad. A krom toho Filip krátce po začátku plesu dole zahlídne jednu svoji starou známost.

„Jen ho běž pozdravit. Mně to nevadí.“ Vidím, jak to s ním šije.

Nakonec tak na vlastní žádost osiřím já. Rychle si dám další dvě piva a ples ubíhá stejně jak tisíce před ním. Předtančení, rádoby-vtipný představení, přípitek a proslovy. První se slova ujme ředitel, mezi řečí pochválí dvěma maturantkám jejich výstřih a sál se tomu k mému překvapení směje. Vzápětí se do mikrofonu rozkocktá i třídní Pospíšil, kterýho jsem po příchodu letmo pozdravila na baru a namouduši jsem měla pocit, že pořád smrdí po rybách.

Jelikož se Filip dlouho neukáže, posadím se venku na lavičku. S pivem v ruce se třesu zimou a bavím pozorováním místní omladiny, co se pořád courá sem a tam a občas po skupinkách zaležá do křoví poblíž. Zajímalo by mě, co tam asi dělají, a nakláním se jejich směrem jako pavlačová drbna.

„Maj tam schovanej chlast.“

Otočím se a připitoměle se usměju na Tomáše. Ani jsem ho neslyšela přijít.

„Proč si ho nekoupí vevnitř? Vždyť tu všechno stojí třetinu toho, co v Praze.“

Pokrčí rameny. „Studenti, no.“

Má pravdu. Na vlastní maturák jsem si před lety donesla lahev s broskvovou vodkou a slavnostně ji během večera vyzvracela do svého psaníčka. Snad kvůli všem pivům, co už jsem dneska stačila vypít, historku řeknu i nahlas. Tomáš se jí směje jako pominutej a nabídne mi jointa. Nestačím se divit.

„Kdes to sebral?“

„Od Weisse.“

„Kolegy tělocvikáře?“

„Jo. Dealuje pro celý město.“

„Kecáš.“

„Nekecám. Se koukněte támhle,“ pokyne hlavou k lavičce kus od nás.

A skutečně – kolega Weiss tam stojí se dvěma studenty a vytahuje z kovový krabičky bledý smotky. Jako by se nechumelilo.

„Tráva je standard. A pokud se přidáte do jeho partičky, sežene vám i víc.“

Podívám se na něj napůl s obavama a napůl karávě.

„Ne, tak to není! Já od něj krom trávy nikdy nic jinýho neměl. A tohle je můj třetí špek v životě,“ dodá omluvně. „Nechával jsem si ho na dnešní večer.“

Zní přesvědčivě.

Škrtně zapalovačem a mně už zase slzí oči. Tentokrát kvůli dýmu z mariány, co se mi rozvalí pod nosem. Dám si práška a Tomáš se znovu rozesměje na celý kolo. Pozoruje mě, jako bych patřila minimálně na Discovery Channel – češtinářka, co hulí mariuanu. Osmý div světa. Exponát do cirkusu.

„Ty, kolik ti vlastně je?“ zeptám se, jako by to byla teď ta vůbec nejdůležitější věc.

„V květnu mi bude devatenáct.“

„Hm...“ bůhvíproč si vzpomenu na svou bouračku. „A v lednu už si měl řidičák?“

Tomáš se zašklebí.

„Ne? Kam jsem se to jen dostala!“ směju se a on si přisedne blíž.

„Nechcete sako? Klepete se jak osika.“

Něco uvnitř mě zpozorní. Přesto přikývnu. A při oblíkání si k saku krátce přičichnu.

„Už toho litujete?“

„Hm? Čeho konkrétně?“

Znovu nadzvedne koutky.

„No, tak obecně. Že jste se rozhodla učit zrovna tady.“

Pokusím se mu vysvětlit, že jsem neměla úplně na výběr. Že mi to spadlo do klína jako něco, s čím jsem nepočítala. On se zatváří nezvykle vážně.

„Jo, to znám. Člověk je takhle občas postavenej před hotovou věc, na který nejde nic změnit.“

Přemejšlím, na co asi naráží. Nepřijde mi ale vhodný vyzvídat.

„Ten kluk...“ vykoktá pak ze sebe, „to je... váš přítel?“

Varovnej ukazováček vzadu v mé hlavě sebou znovu nervózně zaškube.

„Ale ne... Jen kamarád. O mě by nestál.“

„Cože? Kdo by o vás mohl nestát?“

Otočím se přímo na něj a mám dojem, jako by jeho oči, upřímný a bytostně nezkažený (aspoň mi tak po všem tom pití připadaj), říkaly něco, s čím si nevím rady. Dokonce i to zjevný klišé mi od něj nezní ani trochu otrěpaně.

Mám chuť ho obejmout.

Jako by si toho sám všimnul, přivede řeč zpátky k plesu. Asi abysme se vyhnuli čemukoliv, co není neutrální a sterilní, jak by to mezi učitelkou a studentem mělo být. I když je mezi náma rozdíl sotva šesti let. Nato se zvednu a vrátím mu sako.

„Uvidíme se po půlnočním překvapení?“

Souhlasím.

Uvnitř nemůžu nikde najít Filipa. Jak ho znám, už je někde zalezlejší s tím svým objevem a dělaj bůhvíco. Nemám mu to ale za zlý. Za celou dobu, co jsem seděla venku, mě ani jednou nenapadlo, jestli mě třeba nehledá.

Než dojde na půlnočko, stihnu vypít další dvě piva a studentama se nechám pozvat na pár panáček zelený. Brzo jsem opilá tak jako už roky ne.

Pořád za mnou někdo chodí, zve mě na pití, já mám s každou další rundou pocit, že jsem strašně vtipná, a kdykoliv zahlídnu Tomáše, spiklenecky se na sebe usmějeme. Jako bysme teď měli nějaký tajemství, který před světem musíme chránit.

O půlnoci pak konečně dojde na to, čím mě tak dlouho napíнал.

Každý na parketě je teď převlečený do středověkých hadrů a mně až po chvíli dojde, že maturanti rozehráli parodii na *Hru o trůny*. Rodiče a prarodiče najednou sedí jako přimražení, koulej očima a docela jistě netuší, co se děje. Zato omladina je z týhle frašky naprosto odvařená. A já se bavím s nima. Když ale přivřu oči, mám pocit, jako bych se ocitla uprostřed jakýsi vcelku dobře odehraný dekadentní hry. Chyběl už jen Burroughs se šampuskou.

Pořád vyhlížím Tomáše, abych zjistila, že prostor dostane až jako poslední. Je převlečený za Cersei a jeden z jeho pođobaných spolužáků hraje rachitickýho Jaimeho, její lásku a bratra v jedný osobě.

Chvilí něco plkaj o rodinným poutu a nehynoucí lásce, já se směju jak pitomá a nakonec přihlížím, stejně překvapeně jako ostatní, jak se ti dva začnou líbat. Vzápětí začne hrát cosi od Michala Davida a já sál radši opustím.

Když Tomáše potkám znovu venku, zdá se ještě o dost opilejší než já. Opět má na sobě sako, kravatu uvázanou kolem zápěstí a co chvíli se o mě opře, jak sotva stojí na nohou. Pořád se směje tomu, co se stalo vevnitř, a já si ho dobírám, že si to určitě užíval.

„Měli jsme domluvenej scénář, ale nenapadlo mě, že mi fakt nacpe jazyk do pusy!“

Vytáhne z kapsy novýho jointa a já mám dojem, že jestli jen jednou potáhnu, mý tělo to nevydrží. Přemlouvát se ale nenechám. Posadíme se kus od haly, nikde nikdo a já se pořád dívám Tomášovi na rty, kdykoliv si mezi ně vloží smotek.

„Chceš vědět tajemství?“

Přikývnu.

„Mně ta pusa s Honzou nevadila.“

Rozesměju se jako ta nejposlednější nána a pak se obrátím zpátky k němu. Zdá se, že to myslí vážně.

„Tak to by sis v tom měl udělat jasno.“

„Jo?“

Přikývnu. A pak ještě jednou. Čekám, kdy mu dojde, na co narázím. On se pak na okamžik zarazí. Tak konečně.

Nahnu se k němu a dostanu tu nejneohrabanější pusou svýho dosavadního života. Tomáš se na mě podívá, jako by si nebyl jistej, kdo vůbec jsem, a dá mi ještě jednu.

Lepší. Mnohem lepší.

Celá se třesu a mám pocit, jako by se to nedělo mně samotný. Když ovšem otevřu oči, zahlídnu Janu s Ivanou. Stojí kousek od nás zabalený do kožichů a měří si nás pohledem. Nato beze slova projdou kolem a já se stydím jako nikdy předtím. Najednou si sama přestanu bejt jistá, kdo vlastně jsem. A co tu vůbec dělám.

Celej víkend přemejšším, co si počnu, až mě vyhodí. Jak to vysvětlím našim. Jak se asi budu moct podívat maturantům do očí. A co s nima bude, když se jim necelý tři měsíce před maturitou znovu vymění učitelky. Je mi zle.

Od Tomáše navíc nepřijde jediná zpráva. Hypnotizuju telefon, jako by síla mého přání nezůstát v tomhle tichém vakuu mohla něco změnit, ale nic se nestane. Celou sobotu po plese tak doprovodí akorát zvuky mého zvracení a občas taky vzlykání, u kterého ovšem nedokážu určit, jestli důvodem je moje lítost nad sebou, nebo nad mým okolím. V neděli pak fyzickou kocovinu vystřídá čistě ta morální.

Návrat do školy přesto k mému překvapení neproběhne úplně nejhůř. Jen v kabinetě je poněkud ticho. Jana s Ivanou divně špulí pusy, a kdykoliv se odvážím promluvit, obě nakloní hlavu trochu stranou, jako by odteď zvažovaly, jestli každý slovo, který vypustím do světa, není lež. Po tom, co viděly, by to tak přece bejt mohlo.

Naproti tomu někteří studenti jsou teď výrazně vřelejší.

„Pěkně jste to rozjela! Kdy zas dáme zelenou?“

„Musíte s náma do Galerky!“ pokřikujou směrem ke mně na chodbě.

Všem těm vtipálkům samozřejmě řeknu, že se určitě domluvíme, jen ať už na chvíli zavrou pusy, ale sama tuším, že zůstane u slibu. (Galerka je jedna ze tří místních hospod. A spolehlivě jediná, kde vám nalejou, i když vám do plnoletosti ještě jeden dva roky chybí.)

Už se zdá, že všechno bude úplně v pohodě, ale cestou z oběda potkám ředitele.

„Á, slečna Heřmanová!“ volá na mě zvesela a ve mně hrkne. „Doprovodíte mě do ředitelny?“

S obavama přikývnu.

„Ono vám beztak nic jinýho nezbyde, když jsem váš ředitel, co?“

Předstírám pobavení.

Posadím se do křesla a jako vždycky si zvykám na ten pach staroby, co tu čpí z každého kusu omláceného nábytku. Anebo z ředitele. To jsem ještě nezjistila.

„Tak jak jste si užila ples?“

Popravdě netuším, zda je to výzva k pokání, anebo jen trocha pondělního *small talku*. Podle Sedláčkova výrazu se ale přikloním k druhý možnosti.

„Možná jsem to trochu přehnala.“

Ředitel se směje, jako bych řekla bůhvíjakej vtip.

„To sakra! Ale co si budeme povídat,“ přisedne si blíž ke mně, až se dotkneme kolenama, „minimálně jednomu studentovi jste splnila jeden z mých snů.“

„Vážně?“

„Co vás nemá! V jeho věku jsem na nikoho jiného než na mladý učitelky nemyslel!“ řehťá se a já si trochu odsednu. Naštěstí si toho nevšimne.

„Víte, znám jeho tátu. Kdybyste chtěla, můžu vás trochu nasměrovat. Určitě pro vás bude mít pochopení. Mladá, štíhlá, usměvavá! Co na tom, že o pár let starší? Zas máte zkušenosti!“

Je mi do breku. Ještě pár okamžiků předstírám, že ředitelovu šílenou nabídku zvažuju, ale vzápětí se změní téma. Na stole mi přistane nová smlouva. Prej jsem se osvědčila. Zaváhám, v čem přesně. V mravním ohrožování mládeže? V šoku ji bez váhání podepíšu a doufám, že mě brzo nechá zas jít.

Jakmile doučím, sednu si do auta. Z parkoviště vedle školy se ale celou věčnost nikam nehnu. Střídavě sleduju telefon a skupinky studentů, co vychází z budovy, a vyhlížím mezi nima Tomáše. Měla bych s ním promluvit.

V rozvrzaných dveřích se nakonec objeví jako jeden z posledních. A spolu s ním i Honza, co hrál Jaimeho.

Trochu se přikrčím, aby na mě nebylo vidět, a sleduju, jak se ti dva vydaj směrem do centra. Jdou pomalu a každou chvíli se zastaví.

Něčemu se smějou, sem tam do sebe strčí, až ten druhý skoro skončí ve sněhu, a já si přijdu téměř dojata.

Vtom mi ale začne docházet, co tu vlastně dělám... Schovávám se v autě, pozoruju studenta, kterýho nemůžu celý dny dostat z hlavy, a přemejšlím, co všechno bych mu chtěla říct, kdybych měla šanci. Přitom mi při pohledu na něj dojde, že je to jen obyčejnej kluk, co má před maturitou, a nic z toho, co se mi honí v myšlenkách, by do jeho světa zasahovat nemělo. Tím jsem si jistá.

Co jsem vůbec čekala, že se stane? Že na mě po škole počká? Že budu pokračovat v tom, co jsme zpití a zhulení rozehráli venku na lavičce? A co by bylo pak?

Připadám si jako stalker a už zase se mi chce brečet. Jenže ani tentokrát přesně netuším, kvůli komu.

Můj život teď dostane pravidelnej rytmus: ráno sednu do auta, ve škole se tiše aklimatizuju, poslouchám Ivanu s Janou, jak nadávaj na celej svět (jedinej rozdíl je, že už mě do hovorů cíleně nezapojujou), odučím si svoje, vyhnu se Tomášovi a jedu domů. Tam odpočítávám div ne každou hodinu od naší poslední zprávy, co přišla těsně před maturákem, a zalezlá v posteli se snažím *nebejt*.

Cosí mě na tom všem podivně svrbí. V průběhu týdnů, co se prolnou s příchodem jara, se tak několikrát přistihnu, jak Tomášovi napíšu div ne román, ve kterým se snažím popsat stav, do kterýho jsem se dostala. Pokaždý ale všechno před odesláním zase smažu. A vlastně to dělám tak často, že už si tu zprávu pamatuju slovo od slova. Jako bych skutečně psala knížku a zasekla se na nekonečných revizích.

Nejvíc mě pak matou naše společný hodiny, během kterých zažívám doslova koktejl podivnejch pocitů. Tomášovi se vyhýbám pohledem, ale kdykoliv vím, že to sám neuvidí, nesleduju nikoho jinýho. Krom toho jsem ho přestala vyvolávat, ačkoliv on se dál hlásí. Dokonce se i usmívá, když náhodou přece jen dojde na oční kontakt.

Přijdu si tak naprosto zoufale. Jako bych se znovu stala patnáctiletou holkou, která dává najevo svůj nezájem, ale přitom každým gestem prozrazuje pravej opak.

Cosí se zásadně změní až po hodině, kdy dojde řeč na Nabokovovu *Lolitu*.

„*Lolita, světlo mého života, žár mých slabín,*“ začne číst jeden z rozumnějších studentů, u kterýho nepředpokládám, že z přednesu udělá úplnou frašku. „*Můj hřích, má duše. El-ó-el-í-té-á: špička jazyka se vydává na třístupňovou procházku patrem a na ,-tři!’ ťuká o zuby. Lo. Li. Ta. Byla Lo, prostě Lo, každé ráno, kdy vstojte a v jedné punčošce měřila metr pětapadesát. Lolou byla v kalhotách. Dolly jí říkali ve škole. Jako Dolores se podepisovala. V mém objetí byla vždycky Lolitou...*“

Dál ho neposlouchám. Hlavou mi zní něco jiného: Tom. Tomík. Tomáš. A pak už jen ty dvě slabiky: To – máš. A ještě jednou. Jen co se trochu vzpomatuju, ukáže se, že je to jedna z těch chvil, kdy jsem fakt ráda, že ještě pořád žijeme ve světě, kdy člověk druhýmu nevidí do hlavy. Před partou třiceti lidí bych jinak vypadala doslova jako cvok.

K mému překvapení mi ale v podvečer přijde zpráva od Tomáše. První od plesu. Chvíli ji neotvírám a trochu se bojím, co je uvnitř. Jako by snad doopravdy věděl, na co jsem dneska myslela.

dobrej večír. mám pro vás ten nahej oběd. nemáte náhodou doma lolitu? v knihovně nabokova nevedou. Mládková řekla, že neměl utíkat z ruska. jo, a možná bysme někdy mohli na pivo do galerky nebo tak. mám překvápko od weisse

Tak dlouho rozmejšlím, co mu na to napíšu, až se nakonec omezím na docela bezpohlavní „jasně, donesu“. O pivu ani slovo a o tom všem, co mám v hlavě, už vůbec ne. Mám pocit, že je to snad první dospělá věc, kterou jsem za poslední měsíce udělala.

Druhej den u nás na Barrandově zajdu do knihovny a ve škole nazítří vypůjčenou *Lolitu* předám Tomášovi. Přijde mi až neuvěřitelný, jak málo stačilo k tomu, aby to vypadalo, jako by se nikdy nic nestalo.

„Bude to stejně úchylný jako *Nahej oběd?*“ ptá se s úsměvem.

„Jak se to vezme.“

„No ne, fakt. Ze čtení Burroughse jsem měl pocit, jako bych si fakt něco šlehnul.“

„To docela sedí,“ směju se. „Z Nabokova budeš mít zas osypky. Možná se ti totiž občas stane, že sám sebe přistihneš, jak fandíš jednomu výřečným hebefilovi.“

„Komu?“

Tomášův netušící výraz mě bez vší škodolibosti znovu pobaví.

„Dělám chytrou, co? Přitom nebejt týhle knížky, sama taky nevím, co to hebefilie je. Každopádně – jedná se o náklonnost k dospívajícím holčkám.“

Tomáš uznale přikývne a knížku si vloží do batohu. Opatrnost, s jakou to udělá, ve mně vyvolá dojem, jako by se *Lolity* začal trochu bát.

„V pátek jdeme na pivo. Půjdete s náma?“ zvedne pak ke mně oči.

Nevím, co mu na to říct. Zamumlám proto jen něco o tom, že si ještě dáme vědět, a jdu si po svých. Od té chvíle ale pochopitelně jen vyhlížím jakoukoliv zprávu, ve který by mě pozval podruhé. Oficiálně. A ona skutečně přijde.

Ještě ten den proto narychlo poprosím Filipa, jestli by mi v pátek večer neudělal taxíka, a on překvapivě souhlasí. Dojde mi, že si určitě domluvil něco s tím svým šamstrem z minula, ale to mi v ničem nepřekáží. Naopak. Aspoň na sebe nebudem nijak vázaný. Jsem si totiž jistá, že se budu muset napít, abych tenhle večer ustála.

A skutečně: stačí mi dvě hodiny a opiju se snad ještě víc než na plese. Toho večera se v Galerce sejde snad půlka (téměř) zletilý části školy a já sedím u stolu s Tomášem, Honzou, dvěma dalšíma klukama z maturitního ročníku a s kolegou Weisssem. Odted' vlastně Petrem, jelikož si konečně potykáme.

„Ty, Jani, máš kde přespat?“ ptá se mě u další rundy zelený a jedno víčko mu při tom zvláště cuká. Buď se snažil mrknout, anebo mu jen tělo vypovídalo službu.

Zmíním se o Filipovi a odvozu, ale Weiss si vede svou.

„Ale hovno. Kam by ses tahala. Jdem pak ještě ke mně na vodnici. A postel mám dost velkou.“

„Minule se tam vešly i Fanka se Sabčou ze septimy, co?“ dobírá si ho Honza.

Petr s hrdostí přikývne. „A vešla by se tam ještě jedna septimánka, kdyby na to došlo. Nebo oktavánka. Vlastně i sextánky by dostaly prostor, kdyby projevily zájem,“ rozesměje se a celej stůl spolu s ním. Včetně Tomáše. Já se snažím držet vážnou tvář, ale někde hluboko cítím, jako by se odpočítávaly poslední minuty do zániku mojí pracovní smlouvy. Že jsem součástí *tohodle*, bych zkrátka nikomu nevysvětlila.

V hospodě se zdržíme do zavíračky a k vlastnímu překvapení se nechám ukecat na pokračování. Petr nás dovede do zatuchlý garsonky kousek od řeky. Z oken se po chvíli valí hustej dým, kterej vylepšil něčím ze svý kolekce rekreačních drog, okenní tabulky cin-kaj pod náparem agrárního rocku a já ležím na posteli. V místnosti je plno lidí a některý ani neznám.

Na chvíli zavřu oči, a když je zas otevřu, dojde mi, že někdo leží vedle mě.

Tomáš.

Všichni ostatní na sebe cosi pořvávají u stolu, brečí smíchy a já se pokouším vymyslet, co přesně mu řeknu. Je otočený ke mně a jen se usmívá. Stejně jako já je na plech, a tak mám pocit, že vlastně ničemu neuškodí, když budu mlčet. Jsem si skoro jistá, že beztak máme naprosto jasno, jak se věci mají. On ví, že bych plkala o tom, co se stalo minule. Zřejmě by mi vysvětlil, že nevěděl, co s tím, a tak se prostě stáhnul. Všechno v cajku, jsme zas zadobře. Tohle všechno si tím tichým pohledem řekneme.

Náš moment se ovšem přeruší ve chvíli, kdy se k nám přidá Honza. Lehne si na bok vedle Tomáše a jednu nohu si přehodí přes něj. Vzápětí, jako by na tom nebylo nic zvláštního, mu rukou zajede pod triko. Rozbuší se mi srdce. Zdá se, že nikomu nic z toho nevadí. A tak Honzu napodobím. Jsem tak mimo, že nemám

výčitky. A to ani ve chvíli, kdy se pusou dotknu Tomášova dokonale hladkýho krku. Možná to někdo viděl. Ale mně je to fuk. Ať se klidně dívaj.

Dlouho nás tři ani nenapadne přestat. Jenže ve chvíli, kdy Tomášovi zamírím dlaní k podbřišku, mi konečně dojde, co se děje.

Rychle se zvednu z postele a s botama v ruce vyběhnu před barák. Kulhám směrem k řece, boty se mi podaří about snad na desátej pokus a já se začnu smát jak smyslů zbavená. Jdu podél břehu a nakonec se posadím na lavičku u jezu, kterej nekonečně šumí do noci.

Je teplo. Točí se mi hlava. A vlastně mi nic nechybí. Teda krom zdravýho rozumu. Ten jsem nechala pod Tomášovým trikem v posteli kolegy Weisse.

Tomášovi zřejmě došlo, že nemá smysl mlčet. Hned druhej den mi proto napíše, že *bysme se měli vidět*. Navrhne setkání přímo v Praze, protože tam má cestu, a já jeho nápad přivítám.

Sejdem se na náplavce a mě už od začátku provází divnej pocit v břiše. Je to přitom jeden z těch krásnejch jarních dní, kdy to vypadá, že léto začalo o dost dřív, než mělo. Všechno kvete, lidi se na sebe po zimě zas smějou a to samý dělá i Tomáš. Na sobě má tentokrát upnutý bílý tričko a skvěle padnoucí džíny a já nedokážu pořádně myslet na nic z toho, o čem zřejmě bude chtít mluvit.

Chvíli se řeč točí o všem, jen ne o nás dvou nebo minulý noci. To mi vyhovuje. Jakmile ale Tomáš zvažní, něco těžkýho dosedne na dno mýho svědomí.

„Ten včerejšek... Já vlastně nevím, co na to všechno říct.“

„Ani já ne,“ přiznám a na nějakou dobu se mezi náma rozroste ticho.

Popravdě ničemu moc nerozumím. A nejvíc se nevyznám sama v sobě. Chtěla jsem se mu omluvit. Strašně jsem chtěla říct, že jsem si nic z tohodle všeho nepřála. Abych na něj celý dny myslela. Abych ho v opilosti osahávala. Abych si nepředstavovala nic jinýho, než že to

samý dělá on mně. Jak ale přiznat svému studentovi něco takového? Slova mě opustila. A to doslova.

„Já jsem to takhle nechtěl... Myslím to, že vám motám hlavu.“

Jakmile řekne vám, dojde mi, jak hloupý je, že si po tom všem pořád vykáme.

„Jsem Jana...“ hlesnu a Tomáš mi podá ruku. „A můžeš bejt v klidu. Já jsem z toho v kopru úplně stejně jako ty.“

Opět se zarazím. Asi bych měla zmínit skutečnost, že se mi vždycky líbili starší chlapi. S žádným mladším jsem nikdy nic neměla. Ani jsem na to nemyslela.

Otočím se k Tomášovi a napadne mě, že beztak za to může ten jeho věčněj úsměv. Bez něj bych si ho možná nikdy nevšimla a on by zůstal jen klukem, kterej mi jednou odřídil nabouraný auto. A tím by všechno skončilo.

Koupíme si flašku vína a sedneme si stranou. Nohama houpáme nad Vltavou, pozorujeme poloprázdný parníky s turistama a občas si cucneme.

„Už jsi začal číst *Lolitu*?“ odvedu řeč.

„Jo, dost mě to chytlo. A často u ní myslím na tebe.“

Sakra, sama jsem si naběhla. Rázem se stydím až do nebe.

„Ale neboj. Tvý úmysly se mi zdaj v porovnání s Humbertem naprosto neškodný.“

Docela mě tím uklidní. Vlastně poprvý po dlouhý době.

Chvíli se bavíme o dalších knížkách. Podobně jako dřív. Tomáš ale brzo musí zas jít, takže většina všeho podstatnýho mezi náma zůstane nevyřčená. Přitom... takhle to skončit nemělo. Chtěla jsem říct nebo udělat cokoliv, co by ze vzduchu nechalo zmizet tohle téměř hmatatelný *prázdnno*, který nás oba dusí.

Nakonec ale zůstalo jen u zbožnýho přání.

Nějakou dobu to sice vypadá, že jsme z nejhoršího venku – ve škole už se na něj zase dokážu podívat, občas si vyměníme pár zpráv a krom toho se skoro každěj pátek večer potkáme v Galerce. Chodím tam pochopitelně

jen kvůli němu. A pak taky kvůli vidině, že se něco změní a vrátíme se do doby před plesem, kdy se všechno zdálo jaksi čistý a nevinný.

Scénář se většinou opakuje – začneme v hospodě a pokračujeme k Petrovi domů. Tam dál pijeme, kouříme vodnici, občas jointa. Dokonce jednu várku sama zaplatím a připadám si jako ta nejhorší učitelka vůbec. Většina mého okolí mi ale dává najevo, že je to přesně naopak. A to mi pro relativní klid duše stačí.

V průběhu týdnů si ovšem začnu všímat podstatný změny – na všechny akce teď přestane chodit Honza. A Tomáš se mi týden co týden zdá o něco míň sdílnější. Dokonce se občas stane, že zničehonic zmizí a já ho najdu sedět samotného na lavičce u řeky.

Stejně jako toho večera, kdy se mě zeptá, jak to bylo s Hemingwayem a jeho puškou.

Ještě pár dní nechápu, co ho tak rozhodilo, že se nakonec zvednul a odešel. A nerozumím ani tomu, na co přesně narážel tou větou o srabech, kteří nedokážou říct, co maj skutečně na srdci.

Ještě spoustu dní si ji dokola opakuju v hlavě a snažím se Tomáše přimět, aby se mnou mluvil. Aby mi naznačil, co ho trápí.

Proč se zdráhal odpovědět, ale pochopím až o několik týdnů později. A přesně ta noc, kdy k tomu dojde, se ukáže bejt začátkem hned několika nevyhnutelných konců.

V půlce května si s vypětím sil odbudeme maturity.

Pět dní se zkouší, brečí nervozitou, Jana s Ivanou se dočasně stanou těma nejdůležitějšíma lidma celý zeměkoule a já myslím jen na to, že je konečně po všem. A že vlastně poprvý ničemu neuškodí, když s naší malou partou všechno zapijem. Tomáš už totiž není můj student. Odteď je jen někým, koho jsem učila. *Minulej čas*, opakuju si dokola jako tajný zaříkávadlo.

Galerku tentokrát vynecháme a jdeme rovnou k Petrovi. Jeho byt se brzo naplní k prasknutí, až se orosí okna a ze stropu na nás kape

vlastní pot. První část večera strávím trpělivým nasloucháním řečí, co se po zkoušce dospělosti daj očekávat, a párkrát se při tom s prosbou o záchranu podívám na Tomáše. Ten se ale tentokrát zdá poněkud vzdálenej. Víc než poslední dobou.

Nálada v zakouřeném prostoru se změní až ve chvíli, kdy jeden z maturantů zavede řeč na intimní zážitky spjatý s gymplem. Stačí chvilka a doslova žasnu nad rozměrem zkušeností, který někteří nabrali.

„Byla jste někdy v tý nepoužívaný učebně informatiky?“

„Myslíš tu s těma počítačema, co by mohly putovat rovnou do muzea?“

„Jo, tu,“ přisvědčí Marek, jeden z čerstvých absolventů. „Tak přesně před ní, v tý tmavý chodbě, jsem si to jednou rozdál s Marií!“

Všichni se smějou, ale mě víc zajímá, jak je to možný.

„Co by ne? O hodině je tam naprostej klid. Domluvili jsme si přesnej čas, ve kterým oba půjdem na záchod a... Marie mi tam pak pěkně *posloužila*. Přímo na lavičce.“

Kluci ho plácaj po zádech, holky se trochu červenaj a já přijdu o poslední zbytky iluzí.

Někdy po půlnoci, kdy už ztrácím nit v příbězích, co začnou prorůstat samy sebe, zjistím, že se Tomáš někam vypařil. Ve stavu příjemný oblblosti proto popadnu jednu z volných flašek becherovky a vydám se ven.

Najdu ho jako minule u řeky. Zdá se zamyšlenej.

„Říkal jsem ti, že mám dneska narozeniny?“ zeptá se, když si přisednu.

„No nekecej,“ odšroubuju zvesela závit. „Tak to musíme oslavit!“

Na můj popud se napije. Potom ještě jednou. Obvyklej úsměv se ale nedostaví.

„Děje se něco? Proč nic neříkáš?“

Místo odpovědi si hřbetem ruky přejede po čelisti. Pak dál mlčí. A to tak zarytě, jako by už nikdy znovu promluvit nechtěl. Jako bych tu ani neměla bejt. Nakonec se přece jen ozve.

„Táta se doslechl o mně a Honzovi.“

V první okamžik nevím, co říct.

„Páni...“ Dívám se na hladinu řeky a připadám si naprosto pitomě kvůli rozjařenosti, s níž jsem za Tomášem přišla.

„Nevím, od koho se to dozvěděl. Na nic se mě neptal. Prostě mi jednu natáhl a pak řekl, že pokud se nesrovnám, jdu z baráku. I kdyby to mělo bejt nohama napřed.“

Možná kvůli všemu tomu pití mi nedochází, na co přesně naráží.

„To nebude tak zlý. Uvidíš. Určitě to tak nemyslel,“ koktám potichu.

„Ale hovno!“ utrhne se na mě. Vytáhne z kapsy telefon a ukáže mi poslední fotku.

Dlouho si ji prohlížím, ale vůbec si nechci připustit, co by ten uzel mohl znamenat.

„Tuhle oprátku jsem druhý den našel na posteli. Jako bych si měl vybrat.“

Bezmyšlenkovitě ho chytnu za ruku. Překvapivě se nebrání.

„Táta to nemá v hlavě v pořádku. To už teď vim. Když nás máma opouštěla, já to pořádně nechápal. Bylo mi dvanáct... Myslel jsem, že to udělala jen kvůli jeho pití. Aspoň mi to sám furt opakoval. A tak jsem zůstal s ním.“

Přisunu se blíž. Cítím, jak se mi zrychluje dech.

„Vlastně netuším, kde teď máma bydlí. Nejsme vůbec v kontaktu...“ zarazí se. „Co budu dělat? Chtěl jsem jít na vejšku... Někam se pohnout...“

Zdá se mi, že se mu v očích zalesknou slzy.

„Vždyť sám ani pořádně nevím, co chci! Nebo koho... Tomu, co se dělo mezi mnou a Honzou, jsme se oba furt smáli. Nedocházelo mi, co to přesně je. A tak jsem to neřešil. A s tebou to bylo stejné. Nemyslí, že jsem neviděl, že... nejsi v pohodě. Já jsem prostě nad ničím nepřemýšlel. Ale nikomu jsem ublížit nechtěl. Ani tátovi.“

Strašně si přeju vědět, jak správně reagovat. Jak ho utěšit. Dát mu naději. Místo toho ale dál mlčím. Hlavou mi už znova víří všechno, co jsem mu nikdy neřekla. Na co jsem se nikdy nezeptala. Třeba na ten večer, kdy jsem mu s Honzou zajela pod triko. Teď už je mi ale všechno jasný. A i když vím, že na něco takového rozhodně není vhodná chvíle, ze všech věcí teď myslím zrovna na náš okamžik v posteli kolegy Weisse. A pak se to stane – moje vzpomínka mě celou ovládne.

„Třeba bych ti mohla pomoci. Vyjasnit si aspoň něco,“ řekne kdosi za mě. Promluví sice mým hlasem, ale jen okamžik potom, co ta slova vklouznou do světa, jich lituju.

„Taky už mě to napadlo,“ hlesne.

Otočím se k němu a najednou se zdá, že je rozhodnuto.

I kdybych nakrásně chtěla přestat, teď už to nepůjde. Celá se roztrěsu, jako bych se právě rozhodla jeden lidskej život navždycky poznamenat něčím, co nejde vzít zpátky. Kombinace alkoholu, Tomášova bezbrannýho pohledu a mý dlouho potlačovaný touhy přesně tohle udělat způsobí, že si pomalu lehnu na lavičku a vyhrnu si sukni...

Nad ničím dalším už nepřemejšším. S nohama nataženýma k noční obloze nepochybuju jen o tom, že tam někde nad řekou se právě rozpustila moje představa pokřivenýho *happyendu*, co se ještě ráno nezdála jako úplná utopie.

Její místo ale nakonec nahradí jen bolest. Tupá a bezedná.

Co se stala ta věc na lavičce u jezu, mám pocit, jako bych skrze tu nekončící masu vody vplula do života někoho jinýho. Cizího. Jako by moje dosavadní bytí nahradila prázdná schránka člověka, kterýho ani při bližším ohledání nepoznávám.

Celý dny teď akorát probrečím.

Bulím a bulím a každá slza mě pálí jako ostří, co nanovo projede skrz všechny rány, co se nikdy nezahojily. Můj nářek mě ničí. Ničemu nepomáhá a akorát ve mně ve chvílích zoufalosti vyvolává neoprávněnej dojem, jako bych já snad byla ta, komu se přihodilo něco zlýho.

Přitom docela jasně, bez mlhy falešných nadějí chápu, že tak to není.

Toho večera, kdy jsem Tomáše nechala zabloudit do svýho nitra, jsem nadobro ztratila představu o tom, kdo jsem. Podvedla jsem totiž každýho, kdo se kdy domníval, že si zasloužím soucit nebo pochopení.

Nejvíc mě ale trápí, že Tomáš nic z toho zřejmě nechápe. Nemá mi nic za zlý. Dokonce se mi druhý den omluvil, že na mě všechno naložil... a že se mu nepodařilo dodělat to, co jsme začali.

Představa, jak kdesi v osamění bojuje s výčitkami a píše mi podobnou zprávu, mě drásá. Tím spíš, když si uvědomím, že má už tak hlavu plnou věcí, na který pro svůj věk nemůže stačit sám. Se kterýma jsem mu měla pomoci.

Pořád přemejšlím, jak z toho ven. Jak to napravit. A při pondělní cestě po dálnici si konečně uvědomím, že nejspíš existuje jen jediný způsob.

Sotva se soustředím na řízení, jelikož se mi před očima odvíjí všechny ty okamžiky, kdy jsem selhala. Jako člověk. Jako učitel, který by měl studentům předávat své znalosti. Který by je měl někam vést. Rozhodnu se proto, že bez dalších prodlev tohle všechno zarázím. A začnu rovnou výpovědí.

„Rozmyslela jste si to dobře? Nezvládla byste alespoň těch šest týdnů do konce roku?“ V očích ředitele vidím upřímnou starost.

Nezvládla. Nejde to, kroutím hlavou a už nemůžu mluvit.

Cestou z jeho kanceláře sotva vnímám okolí. Měla bych teď učit. Jenže už to nezvládnou. Ve třídě bude docela určitě spousta lidí, co něco tuší. Co nás s Tomášem mohli vidět. Věřím sice tomu, že nikomu nic neřekl. A klidně by mohl. Nic bych nepopřela. Ale přesto. Nedokážu se už na nikoho podívat zpříma. Tím spíš ne na Honzu ze septimy, kam bych teď měla mít namířeno.

Jana s Ivanou s kamennýma výrazama přihlíží, jak si balím věci, jak jsem zpocená a jak mi všechno padá z rukou. Nato si potřeseme pravicemi, měj se hezky a už se nevracej, říká mi jejich stisk, a já si naposledy projdu ty chodby obložený dřevem, co za teplého dne, jako je ten dnešní, příjemně voní.

Když si skládám věci do kufru auta, všimnu si tažného lana. Toho od Tomáše.

Možná bych na něm měla taky uvázat uzel. Ten poslední, napadne mě. Když takový lano udrží auto, určitě by uneslo i mě...

Jsem to ale nána, napomenutí se vzápětí a vzpomenu si na půlnoční proslov o srabech a Hemingwayově pušce. Dojde mi, že bych akorát napáchala ještě víc škod, než je nutný.

Při pohledu na lano mi ale z jakýhosi osvětlení dojde cosi podstatného - možná bych přece jen v tomhle všem zmatku, v týhle morální bažině, do který jsem se potopila až po hlavu, mohla udělat jednu dobrou věc. První a zřejmě i poslední.

Přemejšlím jen pár okamžiků. A brzo jsem rozhodnutá.

Vrátím se do školy a v nepoužívaný učebně informatiky zapnu počítač. Ani v to už nedoufám, ale usměje se na mě štěstí, když se mi podaří přihlásit do systému. Můj profil ještě nestačili zrušit. Na kus papíru si proto z monitoru opišu pár údajů. Následně list přehnu, vložím do obálky a o patro níž požádám kolegu Weisse, aby ji předal Tomášovi.

Petr se tváří překvapeně. Ptá se, co se děje a jestli o tom chci mluvit. Já už ale na místě dýl zůstat nemůžu. Naposledy se otočím a budovu gymplu nechám za sebou. A vlastně s úlevou.

Tuhle kapitolu jsem ani jinak skončit nemohla.

Celou věčnost nic dalšího nečekám. S nikým nemluvíím.

Kdyby to šlo, nejradši bych někde na sobě našla tlačítko, co by mě aspoň na pár měsíců vyřadilo z provozu. Všechno by totiž bylo lepší než tohle bezedný vakuum, co spolкло můj život.

Aniž bych to předpokládala, něco se přesto změní jistého srpno-výho večera. Celý to sice trvá jen pár okamžiků, ale pro mě má tenhle nádech nad hladinou cenu zlata. Důvodem je zpráva od Tomáše.

Jani... za tu máminu adresu děkuju. doslova mě vytáhla z nejhoršího. táta by mi ji nikdy nedal. o tom nepochybuju. vážim si tvý pomoci

Mý pomoci? Ta dvě slova ve mně vyvolaj ticho, pro který se začnu bořit sama do sebe. A potom ještě hlouběj. Jako by už všechna dna přestala existovat.

V průběhu noci se Tomáš ozve ještě jednou.

víš... už pár tejdnu jsem ti chtěl napsat něco k tomu všemu co se stalo. určitě chápeš na co narážím. možná by se hodilo nějaký moudro nebo poselství, co? jako ve všech těch knížkách o kterých si nám kdy vyprávěla. problém ale je, že ať se snažim sebevíc nic mě nenapadá. tak mi to prosim odpusť. vim, že by ti to udělalo radost.

I tentokrát slovo převezme hluboký ticho. Nějakou dobu slyším vlastní dech. Čtu si vzkaz pořád dokola a mám chuť se na místě rozplynout. Zároveň ale toužím, aby tohle nebylo všechno. Aby se ještě ozval. Nemám sice sílu odpovědět, ale zároveň nedokážu tyhle dveře, co se mezi náma zčistajasna otevřely, jen tak zabouchnout.

On to nakonec vyřeší za mě. A sice ve chvíli, kdy pošle ještě jednu zprávu. Poslední. Jakmile ji dočtu, to trýznivé ticho, co celý týdn vyplňovalo veškerej můj čas, se nadobro rozběhne do nekonečných dálek. Něco je ale jinak. A to zásadně. Poprvý si totiž upřímně přiznám, že to tak má bejt. Že jsem nikam jinam dojít neměla.

víš... je tu ještě něco, co bych chtěl říct. napadlo mě, žes mi tu obálku mohla předat osobně. mělas dát vědět. ukázat se. to by udělalo radost zase mně, i když to možná zní jako fráze. ale neboj... já ti rozumim. víc než kdo jinej... jestli jsem si totiž z toho všeho něco odnesl, pak je to poznání, že některý věci do očí říct prostě nejdou... i když se snažíš sebevíc. tak já to (a neměj mi to za zlý) udělám za tebe: sbohem, Lolito. tvůj Humbert

Poznámka:

NABOKOV, Vladimír Vladimirovič. Lolita. 3. vyd. Přeložil Pavel DOMINIK. V Praze: Paseka, 2007. ISBN 978-80-7185-784-6.

O autorovi

Lukáš Boček (* 1988), gymnaziální učitel, hudební publicista, začínající autor. Vystudoval učitelství českého a anglického jazyka na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, kde dodnes žije a pracuje. V současnosti se zasazuje o vydání svého prvního románu Muzeum mrtvých duší.

dravcizkaluzi.blogspot.com

KLAMOŽRAVKA

Lucie Ortega

Nejoblíbenější den pro sebevraždu je pondělí.

Milada přešla očima titulek bulvárního časopisu, který se na cestě po kočících hlavách natřásal v rukou jejího spolucestujícího. Bylo pondělí. Přemýšlela, jestli se tím redakce časopisu pokoušela svým čtenářům něco naznačit. Zatímco autobus s rachocením drncal dál, ona si prohlížela ostatní tváře, jež ji obklopovaly. Ne že by v nich hledala skryté známky zoufalství poukazující na připravenost potvrdit výsostné postavení prvního dne v týdnu, prostě se jen nudila. Byla tak zvyklá cestou do práce řídit, že teď nevěděla, co se sebou. Popravdě, autobusem nejela roky a úplně zapoměla, že zejména na začátku pracovního dne připomíná výlet do Zombielandie. Výlet, který by si byla ochotně odpustila, nebýt toho, že její Rapid stávkoval. Nezbyvalo jí než doufat, že se taky nerozhodl při pondělku spáchat sebevraždu.

Tento týden byl od začátku odsouzený k neúspěchu. V pátek měla oslavit své padesáté narozeniny a s tím vědomím přišlo zpytování její dosavadní životní dráhy. Ne, spíš cesty. Slovo dráha v ní vyvolávalo asociaci s rychlejším pohybem. Ale její život se naopak couрал. Vždycky si myslela, že v tomto věku už bude někde... že už bude někým. Místo toho nebyla nikde a nikým. A nezdálo se, že by se to mělo změnit.

Autobus ji vyplivl v ulici lemované rozkvétajícími keříky pustomyly. Jejich jasmínová vůně ji doprovodila až na malé náměstíčko, na jehož rohu se ranní slunce odráželo od

celoskleněných dveří s nalepeným nápisem Realitní kancelář DreamHome.

Neplánovala se stát realitní makléřkou. Ta volba přišla jako dočasné řešení potom, co rodinná firma, pro niž pracovala dobrých deset let, zkrachovala, a ona se ocitla ze dne na den bez práce. Po čtyřech letech si ovšem začínala neochotně připouštět možnost, že z dočasného řešení se stalo trvalé, aniž by ji předem požádalo o souhlas. Ve svém věku už si nemohla moc vybírat. Ale byla ochotná dělat tuhle práci až do důchodu?

Uhlazená pobočka v reprezentativně neosobním stylu se evidentně rozhodla její otázku iniciativně zodpovědět. Sotva vešla, pozdravilo ji známé bušení doprovázené tlumeným: „Shitty printer!“ To Andrew vztekle kopal do kopírky, jako by tím tu zastaralou šedou obludu mohl přesvědčit, aby přestala tvrdit, že jí došel papír, když má plný zásobník. Tento intimní rituál ti dva opakovali téměř dennodenně. Z kuchyně v zázemí se linula nelibá vůně čínských instantních nudlů a kávy. Mojmír Chvostoskok, šéf pobočky, hleděl s důležitým výrazem do monitoru. Nejspíš chtěl u svých podřízených vyvolat dojem, že se již před začátkem pracovní doby věnuje studiu nejnovějšího vývoje realitního trhu nebo tak něco. Možná by to i fungovalo, nebýt černé skříně s prosklenými dveřmi, která stála přímo za jeho zády a momentálně odrážela do prostoru pobočky vyvinuté poprsí orámované prostředím Facebooku. O škodolibosti zaměstnanců pobočky jasně svědčilo, že ačkoliv černá skříně zrazovala vedoucího už pár let, nikdo mu to nikdy neřekl. Dobře, to byl jeden důkaz. A taky, že mu mezi sebou přezdívali Chvost nebo Ocas. A pánské osazenstvo pobočky to místy dovádělo k ještě expresivnější dokonalosti.

Milada pozdravila vedoucího i brunátného Andrewa, který s třískáním opakovaně zavíral zásobník na papír, předstíraje, že ho doplnil *právě teď*, a odložila si věci u svého pracovního stolu. Každý den začínala tím, že si uvařila konvičku silného rooibosu.

V kuchyni právě snídali Luboš, Judita a Katka.

„Čus, jakej byl víkend?“ pozdravil ji Luboš, její nejproduktivnější kolega, kterého si všichni klienti pamatovali díky jeho neúměrně velké hlavě. *Dobrý den, mám schůzku s panem... no, s tím pánem s velkou hlavou.* Miladě jeho makrocefalie nepřišla ani zdaleka tak komická jako jeho tendence pokládat otázky a nečekat na odpověď. Dělal to všem. I teď jen šoupnul misku od nuddí do myčky a zamířil ke dveřím se slovy: „Tak, práci zdar.“

„Zdar, zdar, soudruhu,“ odfrkla si pobaveně Judita, která stála u kávovaru s hrnkem v ruce a tmavými kruhy pod očima. Její vlasy byly zešedlé věkem. *Konečně,* jak říkala. Alespoň už si je na šedo nemusí barvit. Teď věnovala Miladě unavený úsměv a na vysvětlenou dodala: „Dlouhá noc. Víno, muži, zpěv – znáš to.“

„Tak určitě,“ smála se Milada a začala si chystat čaj.

„Ne, kecám. Dcera se vrátila ze své cesty po Jižní Americe. Ta má příběhy, to bys nevěřila.“ Zatímco mluvila, kriticky si sama sebe prohlížela v odrazu na skříňkách s vysokým leskem. „Hm, dneska mým klientům hrozí při schůzkách srdeční příhoda,“ poznamenala věčně. „Vypadám jak z remaku Mumie. Navíc se mi zdá, že mám celý ksicht posunutý napravo. Normálně se snažím spát na zádech, aby se ta volná kůže rovnoměrně rozprostřela, ale tentokrát jsem vytuhla na pravém boku.“

Milada si nikdy nebyla jistá, co Judita myslela vážně a co v žertu.

„Možná bys měla spát hlavou dolů,“ navrhla s vážným výrazem. „Třeba by ses pak povislé kůže zbavila úplně.“

„Blázníš? A z těch pytlů pod očima budu mít vějíře,“ pousmála se Judita. Hned ale pokračovala: „Hele, křišťálovou kouli jsem si dneska nechala doma, tak ven s tím. Co tě žere?“

Milada si s odpovědí dala na čas. Rychlovarná konev, která zrovna hučela ostošest, jí k tomu dala perfektní záminku. Pak ale cvakla, zapípala a rozhostilo se ticho.

„Ale nic. Jen... padesátka na krku, a já jsem pořád tady a prodávám byty,“ pokrčila rameny, aby dala najevo, že o nic nejde.

„A taky garáže,“ připomněla jí Judita.

„Vlastně ani nevím, na co si stěžuju. Vydělat se dá slušně... jen to asi není to, co jsem si představovala, znáš to.“

„Neznám. Já se celý život těším do důchodu, až si budu moct oficiálně říkat *stará čarodějnice*, chovat třináct černých koček a za úplňku křepčit nahá po lesíku. Co sis představovala ty?“

Milada zalila čaj a zamyslela se. Co si vlastně představovala?

„Dřív jsem chtěla navrhovat a šít oblečení,“ vzpomínala, „ale to už je nějaký ten pátek. Teď bych ušila tak áčkovou sukni. Ale to je jedno, nechci si stěžovat. Pořád lepší než být bez práce.“

Katka, která do té doby u stolu mlčky žvýkala toustový chleba se smaženým hermelínem, jehož sousta prokládala čtverečky oříškové čokolády a zapíjela jahodovým džusem, si najednou hlasitě povzdechla. Milada s Juditou se na ni překvapeně otočily. Katka se opřela do židle, vyvalila své těhotenské břicho a nasadila provinilý výraz.

„Já bych ti to asi neměla říkat...“ začala váhavě.

„Teď už spíš měla, když jsi to nakousla,“ pozvedla Judita vcelku výhrůžně obočí.

„Nechci ti kazit den,“ povzdechla si Katka znovu a lítostivě se zadívala na Miladu.

„Enigmatické povzdechy mi ho taky nevylepší.“

„Tak jo,“ souhlasila Katka neochotně a ztišila hlas. „V pátek jsem slyšela Chvosta, jak mluví s personalistkou z centrály. Prý potřebuje najít někoho... někoho místo tebe.“

Katčin pohled vyjadřoval upřímnou soustrast, ale Milada po krátkém zaváhání jen pokrčila rameny.

„No jo, tak snad mu někoho najdou.“

Vzala kouřící konev, čistý hrnek a zamířila zpátky na své místo, kde se připravila k práci jako obvykle. Než se ale stačila přihlásit k počítači, objevila se jí za ramenem Juditina hlava.

„Prosím tě, hlavně se tím netrap. Kdo ví, co ta holka slyšela,“ zamumlala.

Milada se po očku podívala na vedoucího, který zrovna s někým telefonoval a ve snaze vypadat důstojně si vytvářel druhou bradu.

„Nevím, co slyšela, ale jestli mě Chvost vyhodí, tak budu mít docela problém.“ *To bude teprve skvělý dárek k narozeninám*, dodala v duchu.

„Shitty printer!“ ozvalo se z rohu.

Milada zabloudila pohledem ke vstupním dveřím s nápisem DreamHome. Zdálo se, že chyběl jen podnadpis: *Vítejte v panoptiku*.

„Umíte číst?! Chápete, co znamená *realitní kanceláře nevolat?*“ Katčino sluchátko vibrovalo burácivým hlasem.

„Určitě, jen jsem si říkala, že byste měl znát všechny své možnosti, abyste se mohl rozhodnout, co je pro vás nejlepší,“ odvětila flegmaticky.

„Pro mě bude nejlepší, když mi už nebudete volat!“

Píp!

„Položil to,“ konstatovala Katka a zavěsila. Vedoucí, který stál u jejího stolu s rukama založenýma na prsou a bojovným výrazem ve tváři, pokýval hlavou.

„On si na nás vzpomene, až to nebude moct prodat. A ještě za tuhle cenu, co si vymyslel. Kam na to ty lidi chodí?“ kroutil hlavou a přesunul se k Lubošovu stolu.

Milada, která právě stahovala z foťáku snímky bytu pro nový inzerát, koutkem oka zahlédla, jak se Katka ve své židli sesunula níž a začala si hladit břicho a vzdychat.

„Jsem utahaná,“ postěžovala si. „A to tady mám ještě tolik kontaktů k obvolání. Ach jo, to je fakt smůla, že jsem otěhotněla, sotva jsem nastoupila.“

„Smůla,“ souhlasila Milada mechanicky. Nikdo nevěřil, že nevěděla, že je těhotná, už v době, kdy tu práci brala.

Najednou se Katka ošila. „Ach jo. Koupila jsem si deodorant s názvem Indická mandarinka. Představovala jsem si

nějakou exotickou vůni, ale místo toho prostě voním jako blbá mandarinka.“

„Tak zkus vonět jako chytrá mandarinka,“ navrhla Milada.

Katka cosi zahuhlala a zmizela pod stolem, kde skladovala velkou igelitku se zásobami jídla.

„Ty vole, tohle nikdo nekoupí!“ zvolal najednou Luboš.

Chvost ho otcovsky poplácával po rameni. „Ale no tak, můj nejlepší makléř se přece tak snadno nevzdá.“

„Tak se na to podívej, ten byt je úplně debilně řešený, v baráku není ústřední topení, a navíc, koukej, ty okna. Ty lidi budou ze všech pokojů čumět do té betonový opěrný zdi za dvorkem. Tohle se hodí tak na sklad, ne na byt.“

Milada se šla Lubošovi podívat přes rameno a potom, co viděla fotky, jen soucitně pronesla: „Hodně štěstí.“

„Ale no tak,“ zakabonil se Chvostoskok. „Hele, tady na té zdi roste nějaký břechtan – to máš výhled do zeleně... No, piš to tam, ať je to do porady hotový.“

Milada jen pozvedla obočí, ale neřekla nic a šla si po svém. Už mnohokrát si od vedoucího vyslechla, že je na tuhle práci moc pravdomluvná a měla by zapojit víc *prodejní kreativity*. Vzhledem k tomu, že cíle dlouhodobě plnila, jí po čase přestal svou oblíbenou prodejní strategii vnucovat, ale tušila, že jejich průměří by rychle vzalo zasvé, kdyby zasahovala do způsobu, jakým mentoroval svého šampiona.

Těsně před poradou dorazil na pobočku poslední člen jejich týmu, Albert Žampach. Vstoupil do malé zasedací místnosti trhavým krokem, díky němuž vypadal jako Pinocchio s artrózou, a upadl do židle.

„Včera jsem si na kole v těžkém terénu rozmlátil kolena,“ zasípal bolestí, aby zodpověděl nevyřčenou otázku svých kolegů. „Skoro nemůžu chodit.“

Katka ho politovala a otevřela si k rozjedenému banánu pytlík s brambůrkami. Andrew svou lámanou češtinou utrousil na její

adresu v souvislosti s banánem pár sexistických komentářů a ona se červenala a chichotala jako rajče v pubertě.

„Česká holka, *heská* holka,“ uzavřel spokojeně Andrew.

„To jsem zvědavý, jestli Ocas řekne něco k provizím,“ zamumlal Albert a zbytek týmu souhlasně zamručel. Firma jim provize za minulý měsíc zkrouhla, protože nesplnili cíl na pobočku. Bylo to poprvé a všichni doufali, že také naposled. Nicméně preventivně drželi své rozhořčení těsně pod bodem varu pro případ, že by tomu tak nebylo.

Když se k nim vedoucí přidal, zdálo se, jako by si naladění svého týmu ani nevšiml. Rozdával světácké úsměvy a sršel pozitivní energií. Poradou proplul jako bitevní křižník mezi pramicemi a nikoho nepustil ke slovu.

Jenže měl v týmu Juditu, a tak právě když se chystal poradu rozpustit, ozvalo se: „A co provize? Zase nám je tenhle měsíc sesekáte?“

Mojmír Chvostok se zarazil, jako když se bitevní křižník střetne s ledovcem. „Ještě máme pár dní na splnění pobočkového cíle. Nepředbíhejme.“

„A když nesplníme?“ pozvedla Judita důrazně obočí. Vypadala jako někdo, kdo by neměl prázdný problém vedoucího v případě špatné odpovědi ugrilovat a povečeřet s pikantní marinádou.

Chvostok přesto nasadil povzbudivý výraz a spiklenecky na ni mrkl. „Nějak to vymyslím.“ Načež z místnosti prchl, jak nejrychleji mohl, aniž by působil podezřele.

Po jeho odchodu se na okamžik rozhostilo ticho.

„Shitty boss,“ utrousil Andrew, čímž dokonale vyjádřil aktuální naladění všech. Ani Milada nevěřila, že Chvost hodlal něco vymýšlet. Jen se nechtěl nechat svým týmem sežrat už dnes, když mohl své utrpení odsunout na konec měsíce.

Cestou zpět ke svému stolu si všimla, že vedoucí stojí před pobočkou a kouří. To vypadalo jako dobrý signál, že nastal čas pro odpovědi, a tak se k němu připojila, přestože s cigaretami dávno

sekla. Začala pár komentáři ohledně rapidně se zvyšujících cílů, které jim plánovala centrála.

„Díky tobě, Lubošovi a Juditě to zvládneme,“ mávl Chvost rukou. „I když upřímně nechápu, jak to děláš, že prodáváš, když těm lidem říkáš všechno narovinu... Ale když ti to funguje, proč ne?“ dodal velkodušně.

„Takže jsi s mojí prací spokojený?“ zajímala se jakoby mimochodem.

„Cíle plníš, takže jsem,“ usmál se vedoucí, podíval se Miladě přímo do očí a vyfoukl obláček kouře.

„Co jsem si myslela?“ povzdechla si později při obědě v malé řecké restauraci dva bloky od pobočky. „Chvost bere lež jako součást svojí práce. Těžko najednou začne říkat pravdu.“

„Lidi lžou, to si neber osobně,“ pokrčila rameny Judita. „Prostě si tak zjednodušuju život.“

„A víš, co je na tom nejlepší? Že já jsem ta divná, když říkám pravdu.“

„To je tvoje osobní volba a já ji naprosto respektuju,“ pousmála se Judita s jiskřičkami humoru v očích. „Ne, dělám si srandu. Já taky říkám většinou pravdu. Jen to zabalím do sarkasmu, takže to nikdo nebere vážně.“

Milada ovšem neměla na vtípky náladu. „Lhát přece není normální. Nebo by to normální být nemělo. Každý chce slyšet pravdu.“

„Každý chce slyšet pravdu?“ zasmála se Judita. „To možná každý tvrdí, ale většina lidí se urazí, když jim tu pravdu řekneš.“ Najednou se zarazila a zůstala hledět na svůj gyros, jako by ji nudličky vepřového masa zhypnotizovaly. A vzápětí se jí po tváři rozlil široký úsměv, který nemohl věstit nic dobrého. „Možná bychom to mohly otestovat.“

„To myslíš vážně?“

Byl pátek, den Miladiných narozenin, a hned první dárek jí poněkud zaskočil. Judita jí přinesla exoticky vypadající pokojovou rostlinu s ještě exotičtějším příběhem.

„Naprosto vážně,“ uculovala se kolegyně. „Dcera ji přivezla od nějakého šamana. Říkají jí tam u nich planta mentivora nebo tak nějak. Prý se to dá přeložit jako klamožravka.“

Milada se k ní naklonila blíž. Už jen proto, že se chystala říct, co se chystala říct, si připadala jako cvok. „Ty mi chceš vážně tvrdit, že nějaká kytka dokáže lidi přinutit, aby říkali pravdu?“

Judita na ni mrkla. „Věř mi. Dcera to otestovala na své spolubydlící. Neumíš si představit, co z toho vylezlo. Už se nemůžu dočkat, co to udělá tady, až se začnou rozmotávat ty klubka lží,“ zamnula si ruce.

„Nejspíš vůbec nic,“ ozvala se Katka a viditelně protočila panenky, „vždyť je to totální ezokravina.“ Se zafuněním se zvedla a odešla.

Milada se za ní dívala a přemýšlela, jak dát Juditě najevo, že zcela výjimečně s Katkou souhlasí. Judita ji ale předběhla.

„Hele, přece o nic nejde,“ nadhodila s nevinným úsměvem. „Prostě si ji dej na stůl a uvidíš sama.“

„Hm, vlastně proč ne,“ souhlasila Milada. Květina vypadala zajímavě. Ze širokého kmínku vyrůstalo pár větviček zakončených jasně zelenými chlupatými poupaty.

Milada jí přidělila místo v rohu svého pracovního stolu a začala vyřizovat korespondenci a plánovat schůzky. Každou chvíli ale její pohled přeskočil ke klamožravce, jako by rostlinu přece jen podezírala, že najednou udělá něco magického. Myšlenky jí poletovaly okolo jako mouchy nad kusem odleželého masa.

Klubka lží... To nebudou klubka. Maximálně tak uzly. Uzlíčky. A beztak je to nesmysl.

Ale co kdyby nebyl? Jak by to asi vypadalo, kdyby květina opravdu uměla to, co Judita tvrdila? Na jednu stranu ji ta představa kdovíproč znervózňovala. Na druhou by aspoň konečně věděla, jak to s jejími kariérními vyhlídkami opravdu vypadá.

Nicméně se zdálo, že právě tak mohla čekat, až pokojovka vytáhne kořínky z malovaného keramického květináčku a začne tancovat sambu po její klávesnici. Nic se nedělo, a jak den postupoval, Milada klamožravku pustila z hlavy.

„Doufám, že jste nikdo nezapomněl, že po skončení pracovní doby máme oslavu,“ zahlaholil Chvostoskok před obědem, když se soukal do saka.

Všichni přisvědčili, jen Luboš, který hovořil po telefonu s klientem, nezareagoval. Právě totiž s bravurou ostrříleného obchodníka vysvětloval: „A co je na tomto bytu zajímavé? Je atypicky řešený a má výhled na uzounký dvorek lemovaný čtyřmetrovou zdí podpírající svah za domem. Dvorek je permanentně ve stínu a všichni pejskaři z domu mezi sebou nejspíš uzavřeli tajnou dohodu, že tam budou vodit své miláčky na ranní a večerní vylučování – alespoň to tam tak smrdí. Jo, a ten výhled do zeleně, co uvádíme v inzerátu, neberte moc vážně. Uvidíte maximálně tak mech a břechtan na tý zdi. Takže proč byste si měl tenhle byt koupit? Neměl. Koupil by ho jen blbec.“ Luboš položil sluchátko do hrobového ticha pobočky a zůstal sedět jako opařený. „Co jsem to zrovna udělal?“

„Řekl jsi tomu blbci, co si to chtěl koupit, že je blbec, protože si to chce koupit,“ odpověděl na jeho řečnickou otázku Albert Žumpach a Luboš nechal se zaduněním spadnout své atypicky široké čelo na stůl.

„Co jsem to zrovna udělal?“ zopakoval huhlavě do bílé desky. „Vždyť ten blbec by to možná fakt koupil!“

Milada popadla Juditu za rukáv a vyhrkla: „Pojďme na oběd, než tam bude moc lidí.“ Sotva se ocitly mimo dohled pobočky, zastavila se a otočila ke kolegyni čelem. „Tohle přece nemohla udělat ta kytky?“ Snažila se znít jistě, ale přesto se jí na konec věty vloudil otazník. „Chci říct... to přece není možné... nebo jo?“

Judita jí odpověděla tajemným úsměvem. „Já jsem ti to říkala. Klamožravka.“

„Ale to... to musí být nějaká náhoda.“

„Však počkej, ono to bude ještě zajímavější, až začne kvést,“ těšila se Judita.

Měla pravdu.

V průběhu odpoledne se šla Katka poradit s vedoucím ohledně klienta, který opakovaně rušil schůzky, jež s ním naplánovala. Než spustila, co měla na srdci, zeptala se: „Neruším?“

A Mojmír Chvostoskok v klidu odpověděl: „Chvilku vydrž, zrovna se dívám na videa nejloupějších nehod a tady ten chlápek chce přeskočit berana od hlavy. Vsadím se, že dostane těma rohama přímo do koulí.“

Katka se překvapeně podívala na Miladu a Milada na klamožravku. Poupata se začínala otevírat.

„Tohle víno jsem přinesl speciálně kvůli tobě,“ zvedl Chvost do vzduchu láhev s elegantní, minimalistickou etiketou, aby ho všichni viděli, ačkoliv mluvil k Miladě. Nadechl se, aby řekl víc, ale pak zaváhal. „Vlastně ho dostala manželka od klienta, ale protože ona víno nepije, tak mi ho dala, abych nemusel nic shánět. Což... jsem vůbec říct nechtěl.“

Několik členů týmu potlačilo pobavené úšklebky a vedoucí zrudnul, ale Milada rychle odpověděla: „Na tom nesejde, vypadá dobře, tak ho pojďme ochutnat.“

Luboš přispěchal z kuchyně s vývrtkou a chvíli nato už Chvostoskok rozléval do sklenic rubínově červenou tekutinu a vzduchem se linulo štiplavě ovocné aroma.

„A já zrovna nemůžu,“ zalitovala Katka a nalila si do své skleničky Coca Colu, za což ji Judita sjela opovržlivým pohledem.

Vzápětí ale s bezelstným úsměvem nadhodila: „Vidíš, kdybys neotěhotněla hned po nástupu, mohla jsi s námi oslavovat.“

„Po nástupu?“ ohradila se Katka. „Když jsem nastupovala, už jsem to měla potvrzený.“

„Já myslela, žeš o tom těhotenství nevěděla,“ podivila se Judita naoko.

„Jasně, že jsem o tom věděla. Proč bych jinak do týhle příšerný práce nastupovala? Chtěla jsem jen mít nárok na mateřskou.“

Miladě neunikl Juditin vítězoslavný výraz ani to, že klamožravka už teď kvetla jako divá, a dokonce jí začala rašit nová poupata.

Katka, která sama sebe tím přiznáním šokovala, se rychle otočila k Juditě zády. Aby změnila téma a spravila si náladu, vypnula prsa a zeptala se Andrewa: „Nevypadám v tomhle tričku tlustá?“ Čekala svůj obvyklý příděl komplimentů, ale místo toho...

„Vypadáš,“ pokýval Andrew hlavou. „Ale to není vina tričko.“ Katka na něj zůstala zírat a on si zakryl obličej dlaněmi. „Mně se nelíbí česká holka. Mně se líbí česká kluk.“

Judita vyprskla víno zpátky do sklenice a začala se tiše chechtat. Milada třestila oči na scénérii před sebou a koutkem úst zamumlala: „Co se to tu proboha děje?“

„Takhle to vypadá, když lidi začnou mluvit pravdu,“ zašeptala potěšeně Judita. „Nakonec zjistíme, že nejpravdomluvnější je náš šityprintr.“

„Ach jo, doufám, že sebou zase někde nešvihnu,“ povzdychl si starostlivě Albert, když si dolil druhou sklenku. „Já totiž vůbec nespádl z kola. Rozbil jsem si obě kolena, protože jsme se s klukama ožrali a já slítl ze schodů. Taky jedna oslava narozenin.“

„Tak proč jsi říkal, že jsi spádl z kola?“ nechápal Luboš.

„Protože už tak mě tady má většina z vás za losera, nepotřeboval jsem ztratit zbytky respektu. A zrovna ty,“ ukázal najednou na Luboše bojovně prstem, „mě nerespektuješ vůbec. Proto jsi mi tehdy ukradl toho klienta. Já ti prostě nevěřím, že tě kontaktoval sám.“

„To víš, že jsem ti ho ukradl,“ přikývl Luboš. „Věděl jsem, že ňouma jako ty by si ho ještě nechal utýct, tak jsem si ho radši vzal sám. Taky jsem to s ním měl do dvou týdnů uzavřený.“

„Já ti dám ňoumu, ty kokote!“ Albert se na Luboše vrhnul, ale Andrew ho na poslední chvíli chytil a držel. „Myslíš si, že když máš velkou hlavu, máš v ní velkej mozek?“ hulákal Albert. „Akorát tam máš víc nas-“

„Já že mám velkou hlavu? Co to plácáš, ty debile?“

Albert se snažil Andrewovi vykroutit, zatímco Chvost se neohroženě postavil do ohniska konfliktu. Stihl se jen nadechnout, když vzduchem proletěla Albertova pěst. Kvůli chybě v navigaci skončila

v obličejí vedoucího. Překvapené výkřiky se mísily s nadávkami a najednou byla celá pobočka vzhůru nohama.

„Mám všechny zuby? Mám všechny zuby?“ volal v panice Chvostoskok a otíral si krev ze rtu.

„Dobře ti tak, to máš za to, žes kecal ohledně těch provizí!“ vpálil mu Albert místo omluvy.

„Dobrý right hook,“ pochvaloval si Andrew a zálibně prohmatával Albertův biceps.

„Já jsem... já jsem...“ blekotal vedoucí, ale nakonec se zmožil jen na: „Já jsem jen nechtěl, abyste byli všichni demotivovaný. Tohle je nařízení svrchu, s tím já nic nesvedu! Ale třeba to ještě stihneme splnit, Katka vám teď navolává schůzky, prej tam má pár perspektivních klientů –“

„Ale nemám! Řekla jsem to jen, abys neviděl, že jsem ti tu úplně na houby, a nevyhodil mě ve zkušebce!“

„No, to je výborný, takže nám zase seškrtaj prachy!“ zvolal Albert.

„Ty si stěžuješ nejvíc ze všech, a přitom právě ty cíle neplníš už ze zvyku,“ okřikl ho Luboš. „Kdybys radši držel hubu a makal!“

„Ty mi říkáš, že mám makat? Minule jsem tě viděl ve fitku, když jsi údajně měl prohlídky.“

„Dobře, takže kdo všechno tady ohledně svojí práce kecá?“ zabušoval Chvostoskok.

Luboš na něj vrhl pobavený pohled. „A co že kecáme? Ty a tvoje sprostý fotky a vtipný videa. O výhledu do zeleně radši ani nemluví. Ty nemáš komu co vyčítat, vole!“

Hádku přerušil tříštivý zvuk. Milada, která se mačkala ke zdi, aby taky omylem jednu nechytla, se za ním otočila a viděla, že klamožravka z jejího stolu zmizela. Katka stála u otevřeného okna a proužek hlíny na parapetu dosvědčoval, co zrovna udělala.

„A z bezvěrce se stal věřící,“ pousmála se Judita.

Luboš, Albert a Chvostoskok vypadali, jako by jim někdo nastavil pauzu. Zkoprněle jeden na druhého zírali.

Dokud Albert najednou neřekl: „Byla to fajn oslava. Už radši půjdu. Ještě... ehm... si potřebuju skočit na nákup.“

„Já taky,“ přidal se Andrew a potřásl Miladě rukou. „Heský narozeniny. Trochu crazy, ale nevádí.“

Luboš následoval jejich příklad a Katka se ani nerozloučila a zmizela.

„Já jdu zachránit tu kytku,“ oznámila Judita, štouchla do Milady a významně kývla směrem k vedoucímu, který se s unaveným výrazem sesunul do svého křesla a začal se otáčet ze strany na stranu. Milada si povzdychla. Zdálo se, že ještě musí rozuzlovat poslední lež. Počkala, než její kolegyně zmizela za prosklenými dveřmi. Nápis DreamHome právě teď působil ještě nepatříčněji než kdy jindy.

„Míro,“ oslovila Chvostoskoka opatrně.

„Jestli jdeš kvůli bonusům, tak s tím fakt nic nenadělám,“ řekl, aniž se na ni podíval. „Můžu jen říct, že mě mrzí, že jsem vám to nemohl říct. Kdybych to udělal, všichni se už do konce měsíce na práci vykašlete.“

„To se teď nejspíš stane tak jako tak, ale chci se tě zeptat na něco jiného.“ Na okamžik zadržela dech, než vyhrkla: „Plánuješ mě propustit?“

Vedoucí zvedl obočí v upřímném překvapení.

„Propustit? Proč bych to dělal?“

„Protože Katka slyšela, že sháníš někoho, kdo mě má nahradit.“

Po tváři vedoucího se rozlil chápající úsměv. „No jo, ale to proto, že odcházím já a tebe jsem navrhl na svoje místo,“ odpověděl. „Chtěl jsem to oznámit během oslavy, ale... no, sama jsi viděla, že nebyla vhodná chvíle.“

„Ty ze mě chceš udělat vedoucí pobočky?“

„Napadá tě někdo lepší? I když po dnešku nevím, komu budeš šéfovat. V pondělí dají nejspíš všichni výpověď.“ Mojmír Chvostoskok si unaveně protřel čelo dlaní.

„A určitě nekecal? Klamožravka už na něj nepůsobila,“ podotkla Judita.

Ona a Milada seděly na terase útulné kavárny nedaleko pobočky DreamHome. Popínavé růže se objímaly s obnaženými

cihlami zídky, oddělující terasu od zbytku vnitrobloku, a Andrew s Albertem u stolku ve vzdáleném rohu vypadali, že by se jimi rádi inspirovali. Milada je chvilku zamyšleně pozorovala, než si uvědomila Juditinu otázku.

„Myslím, že při té morální kocovině, kterou zrovna trpěl, neměl na lhaní ani pomyšlení.“ Kývla směrem k oběma kolegům. „Nezdá se ti, že si lidi lhaním život spíš komplikují? Česká holka, hezká holka,“ napodobila Andrewa.

„Jasně, že si ho komplikují,“ přisvědčila Judita nevzrušeně. „Ale to nám přece jde ze všeho nejlíp, ne? Komplikovat si život.“

„Víš, co je na tom nejhorší?“ uvědomila si Milada najednou. „Že až když mi Katka řekla, že mě chce Chvost vyhodit, mi došlo, jak mě ta práce vlastně baví. Je to blázinec, to jo,“ dodala rychle, aby nedošlo k mýlce, „ale taky je to fajn. Nikdy bych neřekla, že mě něco takového bude bavit. Vždycky mi to přišlo jako práce pro...“

Než našla vhodný výraz, Judita jí přispěchala na pomoc: „Pro zoufalce?“ navrhla a Milada s omluvným úsměvem přikývla.

Možná, že tohle byl ve skutečnosti ten poslední uzel, který zbývalo rozmotat. Tahle lež, kterou balamutila sama sebe, protože si nechtěla přiznat, že by se jí práce, již vždy považovala za podřadnou, vlastně mohla líbit. Ona přece měla dělat něco důležitého, možná společensky významného. Ale nedělala. Prodávала byty. A garáže. A navíc ji to bavilo.

Ano, bavilo ji to.

Kdo by čekal, že se jí tolik uleví, když si to přizná? Lidé si vážně uměli skvěle komplikovat život. Nepotřebovala něco měnit, aby byla někde a někým. Byla přesně tam, kde být chtěla – uprostřed panoptika DreamHome.

„No vidíš,“ pousmála se Judita, „teď můžeš být dokonce vedoucí zoufalců.“

„Pokud všichni zoufalci v pondělí nedají výpověď,“ zauvažovala Milada. „Nebo nespáchají sebevraždu.“ Jemně štouchla prstem do klamožravky, která trůnila uprostřed stolu, obsypaná velkými

květy limetkově zelené barvy. Kromě rozbitého květináče, kvůli němuž Judita zabalila kořeny do igelitového pytlíku, se nezdálo, že by pádem z okna nějak utrpěla. „Co s ní uděláš?“

„Vrátím ji dceři. Chystá se zrovna na praxi do právnické firmy. Tam se bude týhle kytičce dařit.“ Judita zvedla svoji sklenku a jemně cinkla jejím okrajem o Miladinu. „Všechno nejlepší, šéfová.“

O autorce

Lucie Ortega se narodila v Praze roku 1985. Vystudovala ekonomii a působila jako lektorka a koučka. Poslední dobou se však věnuje především copywritingu a pod pseudonymem Lorena kreslí fotorealistické portréty. Ráda cvičí jógu a zajímá ji psychologie, mytologie a pár dalších věcí končících na -ie. V literární tvorbě se obvykle drží magického realismu nebo fantasy. Je autorkou několika povídek a New Adult fantasy série Správci světů, se svým rukopisem Světla nad močálem navíc vyhrála soutěž nakladatelství Fragment Hvězda inkoustu 2019. Když zrovna nepíše ani nekreslí, tráví čas s rodinou v přírodě nebo na cestách.

www.lucie-ortega.cz

OPUŠTĚNÁ TRAMVAJ

Marek Kožušník

Hej
chlapče
volám na malého kluka
který seděl úplně sám v tramvaji
co to píšeš?
Píšu si seznam
všech kamarádů
co mi nevrátili angličáky
a cínové vojáčky
odpověděl chlapec se žlutou šesticípou hvězdou na klopě
a zase se sklonil nad papírem.
Ta tramvaj měla vepředu napsáno
OSVĚTIM
psal se rok 1943
a venku nádherně vonělo po třešních.

Promiňte
oslovil jsem dvacetiletého čahouna
co kouřil Marlboro
v opuštěné tramvaji
nevíte kolik je hodin?
I'm sorry
I don't understand
odpoví a vypne

ZPĚT NA OBSAH

kazeták s písničkou od Beatles nebo od Rolling Stones
a pak ještě říká
že se rozešel se svou holkou
právě dnes
a že je mu smutno.
Ta tramvaj měla vepředu napsáno
VIETNAM
psal se rok 1967
a venku za mořem
se rodily
květinové děti.

Počkejte
pomůžu vám
zavolám na stařečka
co se jen s obtížemi
dostal do jedné obyčejné
opuštěné tramvaje.
Děkuji vám
říká potom
jedu za svými vnoučky
protože jsem je dlouho neviděl
vezu jim cukroví
a pomeranče
šiší rozklepaným hláskem.
Těším se na ně.
Ta tramvaj měla vepředu napsáno
SARAJEVO
psal se rok 1993
a my právě mýjeli
rozkvetlý březový háj
skrze který svítilo slunce.

Promiňte
 neviděli jsme se náhodou někde?
 ptá se člověk
 který ke mně přistoupil do opuštěné tramvaje.
 Nevím
 říkám
 já se o lidi moc nestarám.
 Tramvaj sebou trhla
 a ten neznámý upustil igelitku
 ze které se vysypalo
 několik angličáků
 pár cínových vojáků, dvě kazety Beatles
 a dvacet deka vanilkových rohlíčků.
 V druhé ruce držel pomeranč
 a z očí mu tekly slzy.
 Ta tramvaj neměla vepředu napsáno
 vůbec nic
 a kdoví kam jela.

Vzadu stáli dva mladí lidé
 kluk s holkou
 a strašně se hádali o nějakou prkotinu.

O autorovi

Marek Kožušník se narodil roku 1973 a jako inženýr ekonomie mohl mít důstojné povolání a spoustu obleků. Jemu však přišlo zajímavé zjistit, jaké by to bylo, žít se psaním. Skoro patnáct let už píše pro Playboy a je to dřina. Pracovně sjížděl řeky v africké džungli, absolvoval několik ultramaratonů v horách, napsal scénář k muzikálu, zažil jeho premiéru i derniéru. Hrál černé divadlo. Přežil několik kurzů přežití, skákal s padákem, střílel z loveckého luku i útočné pušky, trénoval s MMA bojovníky i s novodobými rytíři. Mimo pracovní dobu je poměrně líný a nejradši kouká z gauče na seriály. Manželka a děti se mu při tom posmívají, protože jsou akční a nemají rádi zahálku. A tak začal psát povídky a básně, aby jim vzal vítr z plachet.

TŘINÁCT SCHODŮ

Martina Mátá Nosková

Slunce ještě nevyšlo, jen na obzoru prémie vymalovalo světlejší linku. Vzduch voní rosou a chladí. Už dlouho špatně spím – usínám pozdě, budím se brzo a ve stínech na mě čekaj přeludy, tváře všech, co jsem připravil o život, schovaný v černým pytli. Čekaj, až mi stáří uváže smyčku a zlomí vaz.

Vím, že to přijde... brzo... nebo si to možná přeju, protože samota tíží víc než veškerá špína, co se zadřela do kůže a páchne po oleji.

Z lavičky na verandě sleduju řeku. Sune se krajinou a v její hladině se odráží světlající nebe. A stejně jako řeku vidím stín na okraji zorného pole. Chodí za mnou čím dál častěji a já mám strach...

Ve čtvercový díře se pohupovaly nohy. Bílá sukně se přilepila ke kůži a moč, co stekla přes kožený boty s podpatkama, se vsákla do prachu jen kousek od místa, kde jsem seděl. Obraz je do dneška tak ostřej, jako kdyby ho vycházející slunce ořezalo břitvou. Bylo mi sotva deset a tenhle pohled pro mě nebyl nic novýho. Ale tentokrát jsem od pohupujících se bot nemohl odtrhnout oči. Něco zaškrábalo na moje vědomí, jako nehty o sklo.

Když ji táta připravoval na popravu, sledovala ho vyděšenýma očima zvířete, kterému od útěku brání jen mřížce cely. K šibenici šla důstojně, s hlavou vztyčenou a pusou zkřivenou děsem. Třináct schodů nahoru, třináct klapnutí podpatků. Místo

posledních slov tichej vzlyk. Táta zabral za páku a ona se propadla do smrtelný agonie.

Lidi kolem vydechli. Místo potlesku a jásání jen ticho. Visela tam nade mnou – mrtvola holky s černým pytlek na hlavě – a mě vůbec poprvý napadlo, co když je tohle všechno špatně.

Když pak večerní vlak supěl krajinou rovnou jak stůl v kuchyni, sledoval jsem tátu. Seděl proti mně a vypadal, jako když spí, ruce složený mezi kolenama. Věděl jsem, že je vzhůru, bylo to tak pokaždý a pokaždý byl tak přízračně klidnej.

„Tati.“

Ani se nepohnul, jen zabručel.

„Co udělala?“

Pomalu otevřel oči a chvíli si mě prohlížel. „Nevím.“

Polkl jsem, abych vůbec mohl promluvit. „Ale co... co když byla nevinná?“

„Nejsem soudce.“

„Ale...“ Nevěděl jsem, jak pokračovat. Nedokázal jsem popsat to, co mi škrábalo zevnitř na žebra, a on mi nepomohl, jen mě pozoroval, v obličejí pořád stejnej kamennej výraz. Tak jsem mlčel taky a těšil se, až mě doma obejmě máma, protože v její náručí bylo vždycky všechno v pořádku. Jenže jsem netušil, že tohle už nikdy v pořádku nebude.

Slunce se nekompromisně sune po nebi modrým jak plechovej nočník a já pokračuju ve svém každodenním bludným kruhu. Několik vajec z kurníku, kus slaniny, chleba... snídám a naproti stojí prázdná židle. Stejně prázdná je i u oběda a já doufám, že stín z okraje zorného pole nikdy nepřijde a nesedne si naproti.

Pečlivě po sobě uklidím, nevím, co s časem, co mi ještě zbejvá, tak se usadím před domem a sleduju, jak roste tráva. Kdysi dávno tam byl záhon. Některý kytky zdivočely a vydobily si svoje místo

k životu. Víím, že brzo vykvetou. Jejich houževnatost je obdivuhodná a moje starý tělo s nima nejspíš má leccos společnýho, jen ony rozdávaj vůně... život, a já smrt. Ony i já se točíme ve stejným kruhu, pořád dokola, jako káča v prachu – až se zastaví a padne, bude konec...

Škubnu sebou a otevřu oči. Polední slunce unavuje, možná mě přepadla dřímota. Ale i přes teplý paprsky mě mrazí v zádech. Stín, co se držel na okraji zornýho pole, mi dejchá za krk a tichej hlas šeptá něco, čemu nemůžu rozumět... nebo rozumět nechci.

Jsou dny, kdy se svět otočí vzhůru nohama, a tohle byl jeden z nich. Když se na něj ohlídnu, vidím to jako dneska, i když jiný vzpomínky jsou zastřeny.

Nebe na východě začínalo světlat, když jsem zatloukl poslední hřebík a podíval se nahoru. Táta tam seděl a odpočíval. Od matčiny smrti sešel. Většina noční práce na šibenici byla na mně.

Vrátil jsem kladivo do bedny. Ale když na zem vedle mě hodil velké pytel, ohlídl jsem se na něj znova. Jeho modré oči se zahryzly do mých a to, co už roky rostlo v mém hrudníku a otloukalo se zevnitř o žebra, se urvalo. Spadlo to do břicha a zdemolovalo všechny vnitřnosti. Věděl jsem, co ten pohled znamená, ale nehnul jsem se. Chtěl jsem, aby to řekl. Aby vyslovil nahlas, co chce.

Jenže on neřekl nic. Čekal.

Bolelo to, když jsem si zaryl nehty do dlaní, a mezi zuby mi skřípal dech. Chtěl jsem utýct, ale jeho pohled mi nedovolil uhnout.

V tom pytli byl provaz.

Je ti patnáct, je na čase, abys taky začal pracovat.

Právo a pořádek roztahovaly pařáty po pláních dál na západ a potřebovaly šibenice – ve jménu zákona, amen. Teď to měla bejt i moje práce.

Ale já jsem ji nechtěl!

NE v mojí mysli dřelo o lebku, ale nedokázal jsem to říct nahlas a on na mě shlížel z vejšky nahoře na šibenici, nad hlavou mu jako velké vykřičník trčel trám, na kterém mám kohosi pověsit.

„Šest stop a dva palce, sto devadesát liber,“ bylo to jediný, co mi řekl, než pomalu sešel po schodech. Před několika lety spadl z koně a od té doby kulhal na pravou nohu. Nespustil jsem z něj pohled, dokud nedošel k lavici u šerifova kanclu a nesedl si na ni.

Pak jsem konečně naplnil plíce vzduchem a odtáhl pytel k poslednímu schodu. Provaz páchl olejem a já drtil mezi zubama nadávky beze slov, když jsem ho odměřoval a vázal smyčku. Prsty se mi třáslly, trvalo dlouho, než jsem ji udělal správně. Provaz se mi v ruce kroutil jako had, i když jsem ho uvazoval na šibenici, a pytel s pískem byl těžší než já. Jenže to nejtěžší jsem vláčel kdesi dole pod žaludkem, a když jsem měl zabrat za páku, škubalo to sebou jako poraněný zvíře. Ve smyčce vězel jen pytel, ale věděl jsem, že za chvíli tam bude živý krk. Můj první.

Pevně jsem zavřel oči a zabral, podlaha se propadla. Zeshora to znělo jinak, opravdověji než dole.

Ohlídl jsem se na tátu.

Já nechci...

Nedokázal jsem to říct nahlas, ale on to musel tušit. Pomalu se zvedl a podal mi černý sako. Chtěl jsem utýct, křičet... chtěl jsem... nevím, cokoliv, ale místo toho jsem jen stál a věděl, že nedokážu vzdorovat, protože to bylo to, k čemu mě celý život vedl... a co jsem už dávno začal nenávidět.

Už si nepamatuju, co se dělo potom, jen na chvíli, když toho chlápka přivedli. Byl jsem proti němu zakrslej smrkáč s roztřesenými kolenama. Když jsem mu natahoval černej pytel přes hlavu, musel jsem si stoupnout na špičky. Páchl špínou a studeným potem. Do dneška se mi ve snech vysmívá.

Táta stál dole za šibenicí, sledoval mě, a když jsem položil ruku na páku, kejl.

Nemůžu... nemůžu... jdi do prdele, ty zkurvenej hajzle! NEMŮŽU!

Trvalo to moc dlouho... šerif si odkašlal, cvakly doktorovy hodinky, mezi lidma proběhlo několik poznámek, kterým jsem nerozuměl.

Táta neuhnul pohledem a jeho ledový oči mě pohltily.

A pak jsem to udělal.

Podlaha se s třeskem propadla, ale místo křupnutí vazy, rychlý smrti, muž zachrčel a začal sebou škubat.

Zvoral jsem to, špatně jsem naměřil provaz!

Zalapa jsem po dechu a s vykulenýma očima sledoval, jak vede svůj poslední souboj, kterej nemůže vyhrát. S každým pohybem umírajícího těla se ve mně něco trhalo a páralo. Když konečně zůstal nehybně viset, nezbylo nic, jen smrad moči a sraček.

Jako ve snu jsem sledoval, jak sundali mrtvolu. Lidi se rozešli, jen já se pořád nebyl schopnej pohnout. Až když mě čísi ruka chytila za rameno, trhl jsem sebou a uskočil.

Byl to táta...

Byl to on, co mě donutil k tomu všemu...

Z toho, co snad někdy bylo rodina, zůstalo jen jedno - nenávisť. Hutná a jedovatá.

Chtěl mě znova chytit za rameno. Uhnul jsem a seskočil dolů do prachu. Neudržel jsem rovnováhu a spadl na bok, ale hned jsem se vyškrábal na nohy a rozeběhl se, aniž bych vnímal kam. Chtěl jsem jen jedno - bejt co nejdál od něj.

Stmívalo se. Táta nehybně seděl na schodech šibenice.

Sledoval jsem ho. Opíral jsem se o roh domu a škrábal nehty o dřevo. Žaludek se mi kroutil hlady. Celej tenhle zsranej den jsem se toulal kolem, ale každá cesta mě zavedla zpátky k šibenici... k němu. A tak jsem pokaždý utekl, abych se zase mohl vrátit.

Čekal na mě. Možná o mně i věděl, ale neohlídl se, nešel za mnou, jen tam seděl pořád stejně strnule, v černým saku, jako trpělivej mrchožrout, co čeká, až jeho žrádlo vzdá boj o život.

Já se ale nechtěl nechat sežrat! Nemohl jsem se k němu ani přiblížit!

Zavřel jsem oči a temenem hlavy se opřel o stěnu. Pak kousek odtamtud zapískal vlak a mě pohltilo šílenství. Rozeběhl jsem se nejrychleji, jak jsem dokázal.

Vlak se rozjížděl. Ještě jsem se stihl chytit zábradlí posledního vagonu, ale nohy mi ujely. Spadl bych mezi pražce, kdyby mě někdo nechytil za sako a nevytáhl nahoru.

„Příště bys sebou měl hodit...“

Zlomil jsem se v pase, lupal po dechu a zíral na modrý kalhoty se žlutým pruhem.

Táta nesnášel vojáky.

Starej kůň ochotně drží, on i já jsme dávno za zenitem svejch sil, ale pořád sloužíme. Není nikdo, kdo by nás nahradil.

Znova přejedu kartáčem po jeho srsti, co už dávno ztratila lesk. Poplácám ho po krku a pohladím po nozdrách. Zafrká, drcne do mě, ale pak se otočí a nastraží uši. Dívá se tam, odkud vede cesta, a já následuju jeho pohled. Tiché zaržání vítá jezdce. Sleduju, jak se blíží, a po zádech mi přeběhne mráz, ale je to jen zástupce šerifa.

„Zdravim,“ zabručí a podá mi plátěnej pytlík naplněnej drobnostma a jídlem, co potřebuju – úlitbou pro osamělýho vysloužilce bez odpočinku.

Místo poděkování jen kejvnu, chci se otočit, ale muž si odkašle a promne si knír. „Nějakej hajzl zastřelil šerifa...“ mluví potichu, v jeho hlase je znát vztek i smutek.

„To mě mrzí, byl to dobrej chlap.“

„Zejtřa bude soud, z konopný kravaty už se nevyvlíkne.“

Vím, co to znamená, a příchozí už mi nemá co jinýho říct. Sleduju ho, dokud mi nezmizí z dohledu. Pak se vrátím ke koni. „Brzo budeme mít práci,“ zamumlám, pohladím ho po nozdrách a za krk mi ledově dejchá stín.

Nechal jsem se naverbovat už v tom vlaku a roky války s Jižanama se splejtaj do jednoho zašmodrchanýho klubka. Snažit se rozpo-
menout je jako tahat z něj zkrvavený cáry, co na sebe nenavazujou.
Útržky vzpomínek a mezi tím špína, hlad a třesk děl, v zimě sníh
a mráz, bláto a smrad a v létě mouchy, vedro, červi v jídle. A mezi
tím dlouhý pochody, smrtelná únava, krev a mrtvý oči. Jen některý
vzpomínky jsou obzvlášť ostrý...

Kryli jsme se, postup byl minimální a Jižani byli zakousnutý do
svý pozice jako šelma do kořisti. Měli výhodu.

Vedle mě ležel kluk, nemohl bejt starší než já, pušku opřenu
o rameno, klímbal. Brzo nás měl někdo přijít vystřídat, ale čas se vlekl
a na mrtvole kousek dál hodovaly mouchy. Nemohli jsme ji ani ukli-
dit. Na slunci páchla a hnila už několik dní, co jsme tady zkejsli. Ale
nesměli jsme to tady pustit, každej kousek byl pokropenej naší krví.

Jenže slunce pálilo, únava a hlad visely nad našima hlavama jako
huňatá deka. Klukovi vedle spadla hlava. Pažba pušky se mu zaryla
do tváře a z koutku mu tekla slina. Protřel jsem si oči a pak jsem
zahlídl, jak se k nám někdo plíží. Konečně.

Natočil jsem se a kopl ho do stehna. „Hej...“

Jen něco zamumlal a spal dál.

Kopl jsem ho víc a on vykřikl a vyskočil na nohy. Chtěl jsem ho
strhnout dolů, ale před náma něco prásklo, těsně kolem mýho ucha
hvízdla kulka a druhá rozlouskla jeho hlavu jako ořech. Spadl přese
mě a jeho krev mi stříkla do obličejje. Zíral jsem na něj, jeho vyku-
lený jasně zelený oči, za kterýma už nic nebylo, hlava byla prázdná,
mozek rozhozenej do trávy a tělo mrtvý. Jen ty oči, který jsem před
chvilí vzbudil ze sna nebo noční můry, připomínaly, že ta hromádka
masa byla člověk, co dechal... žil.

Možná jsem křičel, možná křičela jen moje mysl a díky tomu jsem
poznal, že ještě žiju. Odstrčil jsem ho od sebe a odplazil se stranou,

kde se moje útroby obrátily naruby. Dával jsem naprázdno, a přesto jsem nedokázal přestat. Nakonec jsem padl obličejem do páchnoucí trávy a zavřel oči. Už si nepamatuju, jestli jsem tehdy litoval, nebo měl radost, že jsem na jeho místě neskončil já. Bylo to poprvý, co se mi něco takovýho stalo, ale ne naposledy, jen „poprvý“ se vždycky zadře až do morku kostí.

Utekl jsem od oprátky, čistý hladký smrti, co rozdával můj táta, a sám strčil hlavu do jiný. Nevěděl jsem, do čeho lezu, a pak už nebyla cesta zpátky. Zsranej pud sebezáchovy mluví křišťálově jasnou řečí – buď já, nebo oni. Když jde o kejhák, tak jde všechno k čertu. Bylo to jednoduchý, prostý a na výčitky ani strach nebylo v unavený myslí místo. Potácel jsem se od jedný smrti k druhý, překračoval mrtvolu, co se za mnou řadily do zástupu, a nenáviděl tátu pořád víc. Ale byl jsem lepší – svým mrtvým jsem se díval do očí, když jsem je zabíjel.

A těsně před koncem války jsem to schytl taky. Nebylo to první zranění, ale tohle bylo zdaleka nejhorší. Jižanská kulka mi urvala kus stehna a já v agonii bolesti a horečky drtil v zubech kus klacku, co mi tam strčili, abych si neukouzl jazyk. Svíjel jsem se v poutech, když mě přivázali ke stolu a doktor se hrabal v ráně. Šílel jsem, z očí mi tekly slzy, zdušeně jsem řval, dokud jsem neomdlel.

Celou dobu, co jsem byl mimo, mě pronásledovaly pokřivený obrazy. Možná se mi ulevilo, když jsem se konečně probudil, ve vagonu plným sténajících zraněných. Narvanej morfiem napůl v agonii jsem nějak přežil cestu a pak i další dny. Nevěděl jsem, jestli se ještě někdy dokážu postavit, ale jedno jsem věděl jistě – pořád mám dvě nohy, takže všechno bude dobrý.

Čekaly mě tejdny plný bolesti a nočních můr. Když jsem si vzal morfium, byly blíž a dotíraly na mě. Levná žitná byla po ruce, od bolesti sice nepomohla, ale otupila mysl a zahnila krvavý přeludy do kouta.

A když jsem se probral z kocoviny, byl jsem zase na pochodu. Noha pořád pekelně bolela, ale já už jsem seděl na koni a jel na západ

vstříc další zasraný válce a bylo mi to vlastně jedno, hlavně že bylo dost chlastu. Dál jsem se brodil krví, jen tentokrát to byli divoši.

Co jsem viděl, když jsem byl zrovna střízlivej? Mrtvý... chlapy, ženský... děti. Má mi to bejt líto? Asi by mělo, ale sklenka je jednodušší než lítost... jednodušší je hodit to na krk tátovi... to on ze mě udělal tohle monstrum. Kdyby... do prdele...

Šibenice se tyčí proti hvězdnatému nebi. Nepotřebuje moc oprav, přesto ji musím zkontrolovat – propadlo, jestli všechny trámy drží, aby zejtra všechno proběhlo hladce. Jeden ze schodů už bude potřebovat vyměnit, ale až příště, teď to ještě zvládne.

Moje prsty obratně splejtaj smyčku. Po kolikátý už? Dávno jsem to přestal počítat. Bezděčně uhnu očima k vězení. Je nový, stojí tady pár let. Tam uvnitř někdo čeká na smrt. Zejtra v osm ráno vydechne naposled, až mu moje smyčka zlomí vaz.

Stisknu si stehno. Nedělá mu dobře ježdění na koni, starý zranění se vždycky ozývá, když se hodně namáhám.

Úplňkovej měsíc klesá k západu. Tichý kroky přitáhly moji pozornost. Ze stínů vychází žena a kolem zavoní polívka.

„Nemáte hlad?“

Sejdu níž, vezmu od ní misku a usadím se na jeden ze schodů. Nenápadně pozoruju unavenou tvář. I v měsíčním světle se její oči lesknou, když je obrátí nahoru k trámu šibenice. Pak polkne, sklopí hlavu a slzy skápnou na vdovský černý šaty.

„Jak to mohl udělat?“

Nemám jí co říct. Nikdy jsem těm, co mi prošli rukama, do hlavy neviděl. Ona ale moje odpovědi nepotřebuje. Mluví sama, jak kdyby se konečně mohla vyzpovídat. Ale já jsem jen popravčí, ne kněz. Neumím utěšovat.

„Jak může existovat taková zrůda? Jak...“ Hlas se jí láme. „Byl to táta dvou dětí, hodnej chlap.“

Jen mlčky sleduju, jak si mačká sukni, pak ale zvedne pohled a v jejích očích už se nelesknou jen slzy, ale ještě něco mnohem palčivějšího, krutějšího. „Zítra budu stát v první řadě. Chci se mu dívat do obličej, až bude umírat.“

Když ani teď neodpovím, zarazí pohled do mých očí. „Doufám, že bude trpět, že ho ďábel usmaží na prach...“

Z nenávisti, co kape z jejího hlasu, mě mrazí. Nenávist žen je mnohem hlubší, nesmlouvavější a krutější než nenávist mužů. A jedna žena, která někoho nenávidí do morku kostí, odchází čekat na svoji chvíli. Na tu špetku zadostiučinění, kterou jí snad přinese, až vrah jejího muže propadne dolů a smyčka mu vyrve život.

Znovu zalítnu pohledem k zamřížovaným oknům vězení. Možná taky bdí, možná to slyšel... možná lituje, kdo ví. Moje starost to není. Vyškrábu poslední zbytek polívky, odložím misku na schod vedle sebe a ohlídnu se.

Za chvíli vyjde slunce a stín za zádama mi ledovýma prstama tiskne ramena.

Co ze mě zbylo? Několik metálů za válečný zásluhy a chlast, ze kterého jsem nemínil vytáhnout hlavu, abych se náhodou nemohl nadechnout čistého vzduchu. Nevěděl jsem pomalu, jak se jmenuju. Bylo mi sotva třicet, a život mi utekl mezi prstama. Ohlížet se nebylo na co a nebylo za čím jít. Měl jsem jen starou uniformu a vysloužilýho koně, co jsem koupil za půlku posledního žoldu. Zíral jsem do sklenky v jednom z barů, co jsem potkal po cestě. Zastavil jsem, jen abych uhasil žízeň a zahnal krvavý stíny, dokud jsem ještě měl za co. Nechtěl jsem nic než pití, co jsem si zaplatil.

Ale někdo to zatraceně nepochopil. Občas se někdo takovej našel. Obvykle jsem s ním vymetl podlahu a pak zase jel dál. Ten, koho jsem tentokrát držel pod krkem a vrazil mu hlaveň svého armádního revolveru do tváře, byla coura. V očích se jí mihl stín překvapení a strachu, ale pak se usmála.

„Mě bys přece nezabil...“

„Myslíš si to?“ přejel jsem hlavní po její čelisti, donutil ji zvednout hlavu.

Zašklebila se. „Tak miř na srdce, chci hnít v hlíně s obličejem na správném místě.“ Prohnula se v zádech a nabídla mi výhled do výstřihu hlubšího než moje opice. Polkl jsem. Moc dobře věděla, co dělá, když si olízla rty a přitiskla se ke mně. „Chceš si hrát tady, nebo radši půjdem nahoru?“

Nebyla to zdaleka první holka, co jsem měl, a dneska už bych si nevzpomněl, jak vypadala. Ale v noci mě ze svýho kutlochu nevyhodila. Možná proto, že jsem byl namol, a hned jak jsem se udělal, jsem se propadl do bezesnýho bezvědomí, co se mu možná kdysi říkalo spánek. Vzbudilo mě až vlezlý ranní slunce. V hlavě mi někdo bušil do kovadliny.

„Do prdele...“ zasténal jsem a stíkl si spánky.

„Na dobrý ráno...“

Zamžoural jsem do denního světla. Coura mi podávala sklenku whiskey. Vyklopil jsem ji do krku celou, i když to byla minimálně dvojitá dávka, a rozkašlal se.

Když se uchechtla, zamžoural jsem na ni. Seděla nahá na kraji postele, nohy složený pod sebou, a ani se nesnažila bejt cudná. Možná čekala další číslo, ale mně praskala hlava a měl jsem chuť na všechno jiný, jen ne na ni. Zavřel jsem oči a hlavu zarazil do polštáře. Whiskey v žaludku páčila a prokousávala se skrz žíly. Užíval jsem si to jediný, co mi ze života zbylo... chuť na jazyku, malátnost a uvolnění... jenže jí bylo málo, dva panáky byly jako nic.

„Kdo by to řekl, že mojí postelí projde další válečnej hrdina...“

Znova jsem rozlepil oči. Kývla hlavou ke kabátci uniformy, co se válel na zemi. Nechtělo se mi mluvit, ale ona si usmyslela něco jinýho. „Odkud seš?“

„Z Wyomingu,“ zabručel jsem automaticky.

„Takže na cestě domů?“

Změřil jsem si ji pohledem. Usilovně jsem se tý myšlenke vyhejbal, ale nepotuloval jsem se jen tak bezcílně. Stejně jako tenkrát, když

jsem se pořád dokola vracel k šibenici, teď jsem se blížil k domovu. Věděl jsem, že jednou tam dojdou a že ta chvíle je blízko.

Protřel jsem si oči, zatřásl hlavou, abych zahnal dotěrný myšlenky, a vyhrabal se do sedu. Sledovala mě, když jsem na sebe navlíkal propocenou, zaprášenou uniformu. Pak vstala a protáhla se jako opelichaná kočka. Zastoupila mi cestu a nahými prsy se opřela o moji hrud'. Zblízka byla mnohem starší a opotřebovanější než z druhé strany postele. Jen jsem zatnul zuby, když se dotkla strniště na čelisti. „Dej na sebe pozor a někdy se znova zastav.“

Nebyl jsem tak naivní, abych jí věřil, a ona to věděla, ale hrála svoji hru, chtěla spropitný. Musela bejt milá, i kdyby stokrát nechtěla. Stejně ztracená existence jako já sám. V kapse jsem nahmatal několik mincí a vmáčkł jí je do ruky. Uhnula mi a já mohl konečně vypadnout, osedlat koně a jít blíž ke chvíli, kdy se budu moct podívat do očí tátovi a říct mu, jak moc ho nenávidím.

Rodný město se rozrostlo a změnilo, co jsem ho viděl naposledy, ale stejně to bylo, jako kdyby mi někdo nastrkal hřebíky do starý rány. Salon našťestí zůstal na svém místě. Uvázal jsem koně a dopajdal k baru. Ta jižanská kulka se bude připomínat, dokud budu dejchat. Flaška by snad mohla stačit na uhašení žízně... a k otupění. Na víc už jsem stejně neměl. Byl jsem na místě a zbejvalo jen jít po starý známý cestě domů. Možná jsem se potřeboval ožrat jak prase, abych to vůbec dokázal.

Svět se rozpíjel jako velká šmouha a ztratil tvar. Jenže na dně sklenky se snadněji hledá zapomnění než odvaha. A já zapomenout chtěl. Na to, kdo jsem, co tady vlastně dělám.

Jak to začalo, si nepamatuju, možná do mě někdo vrazil a moje ruce zabijáka byly rychlejší než mysl rozpuštěná ve whiskey. Bylo to stejný jako všude jinde, když se sejde víc rváčů na jednom místě, a já jsem z nich byl ta největší svině. Až když jsem komusi klečel na hrudníku a upravoval mu pěstí fasádu, probral mě něčí hlas.

„Tak to by stačilo, zvedni se a vypadni.“

Zhluboka jsem se nadechl a pak pomalu vypouštěl vzduch mezi zuby, než jsem se zvedl na nohy. Šerif mi mířil revolverem do obličeje. Byl mi povědomej. Musel to bejt kluk, se kterým jsem chodil do školy, o několik let starší. Byl tak podobnej svýmu tátovi, až mě z toho zamrazilo. I on si mě pozorně prohlížel.

„Nejseš... Thomas...“

„Hill...“ dokončil jsem za něj a to jméno mi skřípalo mezi zubama jako třísky ze šibenice.

„Mysleli jsme...“ Nemusel to říkat, viselo to ve vzduchu.

Neodpověděl jsem, jen škulbl koutkem rtů. Já i on jsme si dobře pamatovali, jak si ode mě ve škole odsedl a to místo zůstalo navždycky prázdný.

Polkl, uhnul pohledem a zajistil zbraň. „Tvůj táta pořád bydlí u řeky. Nedělej další problémy a vypadni.“

Nepohnul jsem se a během tý chvíle jsem vystřízlivěl. Celý mi to nakonec přišlo dokonale absurdní. Proč jsem se vlastně vracel? Abych řekl tátovi, jak ho nenávidím, vysmál se mu do obličeje? Abych se pomstil? Abych pokračoval v jeho šlépějích?

Až když jsem se podíval do obličeje svýmu bývalýmu spolužákovi, dokázal jsem úplně pochopit, že tady pro mě není místo, nikde pro mě není místo. To jediný, co jsem kdysi měl, jsem opustil před patnácti lety a už nebyla cesta zpátky, stejně jako nebyla cesta dopředu.

Takhle to končí. Vrátil jsem se zpátky... pod šibenici.

A pak jsem prostě vytáhl revolver a vystřelil šerifovi mozek z hlavy.

Všechno kolem jako kdyby znehybnělo a jeho mrtvý tělo padalo k zemi. Rozhlídl jsem se kolem a zašklebil se. Chtěl jsem něco říct, ale kdosi mi rozbil lahev o hlavu a já ztratil vědomí.

Ráno. Slunce kreslí do prachu stín šibenice. Provaz visí na svém místě a čeká. Smetu z ramena smítko prachu a černej klobouk stáhnou do čela. Je čas.

Chtěl bych jít zpříma a rovně, ale pajdám jako zchromlej kůň. Stáří mi visí na ramenou a tíží. Potkávám lidi z města, scházejí se. Každý chce vidět, jak se vrah šerifa zhoupne na konopný kravatě. Některý pozdravěj, jiní se mi vyhnou obloukem.

Odsouzenecova cela je otevřená, ještě je u něj kněz, stráž stojí na chodbě. Stáhnou se stranou a čekám jako trpělivej mrchožrout na svoji potravu.

„Nuže, nelituješ toho, cos udělal?“

„Když někdo zabije tolik lidí jako já, lítost zapomene,“ z chraplavýho hlasu kape hořkost a krev. Stín, kterej mi doteď dejchal za krk, hrábne do mého hrudníku a zmuchlá plíce i srdce do malý kuličky. Zalapám po dechu.

„Jsi hrdina, voják, mohls v klidu žít a lidi by si tě vážili.“

„Nic nechápete, otče...“

Kněz zhluboka vydechne. „Budu se za tebe modlit, chlapče.“ Chce odejít, ale ve dveřích cely se zastaví, když odsouzenec znova promluví.

„Šetřete si svoje modlitby pro ty, co si to zasloužej.“

Kněz se ohlídne a pousměje se. „V tom je krása Božího odpuštění, Thomasi. Odpouští i těm, co si to nezaslouží, na rozdíl od tebe.“ Když prochází kolem mě, věnuje mi dlouhej pohled a smutnej úsměv. Teď je řada na mně, ale mně drnčí v hlavě hlas odsouzence, a i když se tomu cosi zbabělýho ve mně brání, vím, kdo to je.

Každej krok zní, jako když někdo zatlouká hřebík do mojí vlastní šibenice, a stín za mýma zádama mě tlačí k otevřeným dveřím cely. Muž, kterej mě odtamtud pozoruje, se bolestně podobá svojí nebožce matce, i když mu rozčuchaný slepený vlasy padaj do obličej a tváře mu zarostly strništěm. Jen ledově modrý oči zdědil po mně a za nima klokotá láva. Zírám do očí svému synovi a vím, že tohle není noční můra. Snažím se něco říct, ale nemůžu ani dejchat.

Jeho rty se posměšně zvlíní. „Nahoru vede třináct schodů, ne víc, ne míň. Povedeš mě za pravou ruku a nahoře mě postavíš na poklop, svážeš mi ruce a nohy. Až soudce přečte rozsudek, bude čas na

poslední slova. Nakonec mi natáhneš na hlavu černej pytel a kolem krku smyčku, uzlem k levýmu uchu...“

Tohle říkám všem odsouzcům před popravou. Mluví pomalu, na každým slovu si dává záležet. I když konečně ztichne, jeho hlas mi v hlavě duní ozvěnou, jako kdyby někdo třískal pohrabáčem do prázdného sudu.

Nasucho polknu.

Proč... proč sakra?!

Jenže se nemusím ptát, vím to. Současnost se míchá s minulostí, kdy přede mnou stál patnáctiletý kluk a zíral na mě se stejným vzdorem. Už se na něj nevydržím dívat, pevně zavru oči. Nesnesitelně pálí. Ale čas se prosmýkl kolem nás a strážce si odkašlal.

Slyším, jak zachrastily pouta a můj syn přišel blíž. Už se mu nedokážu podívat do očí. Jen tisknu jeho předloktí. Nevzpouzí se. Jde klidně a v jeho pevném kroku duní zadostiučinění. Spíš vede on mě, ne já jeho. Jde si pro smrt, aby se mi pomstil. Dábel, kterýho jsem sám stvořil, mě vede do pekla.

Pochvalný bručení lidí kolem zní jako bouřka. Třináct schodů a cinkání pout. Když mu pevně svazuju zápěstí a kotníky k sobě, prsty se mi chvějou.

Rozsudek drhne o mysl jako rašple. „Seržante ve výslužbě Thomasi Hille, jste odsouzen za vraždu dle práva Spojených států amerických ve státě Wyoming k trestu smrti oběšením za krk, dokud nezemřete. Rozsudek je pravomocný, nelze se proti němu odvolat. Nějaká poslední slova?“

V prstech tisknu látku černého pytle a dech se mi zadržává kdesi hluboko.

„Nahoru vede třináct schodů, ne víc, ne míň...“

Skřípu zuby a pevně zavírám oči, jenže ho nedokážu neslyšet. A najednou je ticho, svět kolem zatajil dech.

Ruce se mi nesnesitelně třesou, když mu natahuju pytel přes hlavu, nedokážu se mu znova podívat do očí, přesto vím, že se dívá... a že se usmívá.

Páka propadla pálí, když se o ni opřu dlaní. Tisknu k sobě víčka, přesto osamělá slza vyklouzne mezi vrásky.

Cejtim pohledy všech kolem, oči vdovy po šerifovi se mi zavrtávají do zad, až to bolí, čeká na svou řídkou náplast, která jí muže nevrátí.

Zareju nehty do ohlazeného dřeva a pak konečně zaberu. S ohlušujícím třeskem se ve mně něco zbortí a prasknutí vazy proběhne všemi nervy až do konečků prstů. Slzy v koutcích úst chutnají slane. Potlesk přehlušilo vrzání provazu a dunění v hlavě.

Když otevřu oči, vidím dole pod šibenicí sotva patnáctiletého kluka v černém saku. Sleduje mě ledově modrýma vzpurnýma očima. Stín, co mi dejchal na záda, dostal jasnou podobu.

Pohřbil jsem ho vedle jeho matky. Zaváhám, než se opřu do dveří, jenže osudu nejde uniknout. U stolu, na léta prázdný židli, sedí on, můj syn, a sleduje mě mrtvýma očima plnýma lávy. Před ním, na desce rovný jak krajina kolem, leží provaz. Smyčka uvázaná na jeho konci páchne olejem a smrtí.

O autorce

Martina Mátá Nosková se narodila v roce 1984 v Liberci. V době středoškolských studií vyměnila velkoměsto za maloměsto a život ji zavedl na vesnici, kde zakořenila a nemíní se nechat přesadit. Psaní se aktivně věnuje od roku 2012, od té doby pravidelně a úspěšně publikovala své výtvary na několika literárních webech, stala se členkou turnovského Klubu autorů, se kterým se pravidelně účastní autorských čtení, a přes psaní se dostala ke knižní grafice, která jí žije. Povídka Třináct schodů je prvním delším textem, který jí vyšel knižně, ale v šuplíku má slušnou zásobu písmenek, která snad jednou spatří světlo světa.

VYSLYŠENÁ MODLITBA

Hana Mičová

Všechny tři kamarádky na Lauru vyvalily oči. Scházelo už jen, aby si některá z nich poklepala na čelo.

„Holky,” protáhla Laura, „copak by nás ubylo?”

Na stůl mezi hrnký s horkou čokoládou vyskládala čtyři zlatým písmem zdobené pozvánky.

U příležitosti svých osmnáctin si Vás dovoluji srdečně pozvat na oslavu, která se bude konat v pátek v Jilmové ulici č. 21, zářilo jim kudrnaté písmo do očí.

„Ta Císařová je divná,” postěžovala si jedna z kamarádek. „Kdo by takhle někoho zval na oslavu? Zní to, jako by slavila padesátiny.“

„I ten jejich dům je divnej,” přisadila si další.

Laura se nadechla. Na tohle se připravila. „Poslyšte, pořád naprázdno tlacháme o tom, že je potřeba jít příkladem a měnit svět na lepší místo; místo, kde pro sebe lidi navzájem něco dělaj, ne? Andrea Císařová nemá žádný kamarády. Nikdo se na ni ani nepodívá. Možná je to naprosto neopodstatněný! Co když jsou ty kecy o tom, že je úplnej magor, mimo? Všichni ty drby přijímáme a vůbec se nesháníme po pravdě. A i kdyby,” podívala se ostře po kamarádce nadechující se k protestu, „nebylo by od nás hezký potěšit osamělou, mentálně slabší holku? Vždyť naházela všem ze školy do skříněk ručně psaný pozvánky. Čtyři sta ručně psaných pozvánek. Kolik večerů to asi vyráběla? Dovedete si představit, jak by ji to semlelo, kdyby tam nikdo nepřišel?”

Ema, která se nikdy s ničím zbytečně nepárala, se opřela v židli a usrkla si z hrnku. „Fajn. Tou dojemnou řečí jsi mě dostala. Já půjdu.”

Laura se usmála. Zbylé dvě nakonec taky povolí.

V Jilmové ulici se mezi moderními bungalovy hrdě tyčila dvoupatrová prvorepubliková vila, která kdysi musela působit nesmírně majestátně. Dnes však zoufale chátrala, zahrada zarůstala trním, vysoká tráva byla plná plevelů a na verandě v patře trouchnivěl zašedlý polstrovaný divan, hroutící se kvůli zlomené nožce k jedné straně.

Smrákalo se a silný jižní vítr rozfoukával poslední červánky na obloze. Čím více se dívky k domu blížily, tím více z něj cítily vlhkou zatuchlinu. Vesničanka Ema zamyšleně zkoumala od země nasáklé zdi.

„Barák zralej na zbourání. To už nikdo nevysuší.“

Zbylé dvě kamarádky nepovolily. Obě se vytasily s neodvolatelnými rodinnými plány a Ema vyslovila podezření, že jsou někde spolu a mají z nich srandu.

Laura s rukou u olezlého mosazného klepadla zaváhala. Přeběhl jí mráz po zádech.

Kamarádka do ní netrpělivě strčila. „Tak šup, mrznou mi nohy v lodičkách. Teď už to zpátky vzít nemůžem, stopro nás někdo viděl přicházet.“

Dveře otevřela Andrea. Drobná dívka s kruhy pod očima a překvapivě řídkou kšticí je uvítala s úsměvem od ucha k uchu. Trochu se trásla.

„V-vy jste d-dorazily!“

Laura se nejistě usmála. Nepřekvapilo ji, že kromě nich nikdo jiný na oslavu nepřišel.

Andrea je provedla několika místnostmi. Uvnitř se dům zdál téměř normální. Téměř. Na schodišti visely desítky obrazů a rodinných fotografií, některé z nich zakryté černou látkou. Všechna zrcadla byla také černě potažená.

„To kvůli m-matce,“ vysvětlovala Andrea, když si všimla překvapených výrazů. „Říká, že v nich někoho v-vídá. Prý s námi ž-žije v domě, ale... nevíme o tom.“

Ema naznačila poklepáním prstů na čelo, co si o tom myslí. Laura do ní strčila.

„Přestaň,“ zamumlala.

„Děje se něco?“ otočila se Andrea.

„Jen se divíme, že nikdo jiný není doma,“ zareagovala Ema pohotově.

„Otec pracuje do noci,“ vysvětlovala Andrea. „M-matka je v nemocnici.“

„To je mi líto,“ poplácala ji Laura po rameni.

„S čím tam je?“ vyzvíдалa Ema a Laura protočila oči. Bude muset dát Emě lekci o tom, co je a co není vhodné.

„Ona... má ho-hodně starostí. Často ji bolí hlava.“

Laura přemítala, jestli by své rodiče někdy veřejně nazvala otcem a matkou, a zatímco je Andrea vedla do svého pokoje, Ema ji chytila za loket a zašeptala jí do ucha: „Hodně starostí asi znamená, že dost chlastá. Napočítala jsem osm schovaných flašek tvrdýho, a to jen na první pohled.“

„Nebo je máklá,“ doplnila Laura a kývla bradou na zakrytý obraz, který zrovna mýjely.

Ema pod látku bleskově nakoukla. „Nějakej kluk,“ pokrčila rameny.

Laura také odhrnula kousek závěsu. Z fotky se na ni smál tmavovlasý mladík s plnými tvářemi. Nic zvláštního.

Andrein pokoj působil poněkud stroze, bez plakátů, fotek, bez jakékoliv výzdoby. Ona sama však jen zářila. Tak ji dívky ve škole nikdy neviděly.

„Všechno jsem p-připravila! Mám tu brambůrky, preclíky, švestky ve s-slanině a párky v bramborovém těstíčku, dort, a kdyby někdo chtěl zmrzlinu, tak...“

Ema se zasmála. „Klid, dejchej u toho mluvení. A neboj, jídla je tu pro nás dost.“

Andrea se trochu uvolnila. „D-dobře. Taky tady máme spoustu her.“

„To zní dobře,“ otočila se na ni Laura, která zkoumala hřbety knih na polici. Samá těžká klasika, ruský realismus, prokletí básníci, James Joyce. „S tím bychom mohly začít, na prolomení ledů.“

„Dobrá. Všechny jsou u bratra v pokoji. Emo, p-pomůžeš mi?“

Andrea zmizela za dveřmi a Ema se zaraženě otočila na Lauru.

„U bráchy?“ ptala se tiše.

„Co je na tom divného?“

„Císařovi mají jenom jedno dítě!“

Laura několikrát zamrkala. Ema zmizela za rohem a za chvíli se s Andreou vrátily s několika různě velkými krabicemi. Andrea se jala jednu z her rozkládat na konferenční stůl a Laura se naklonila k Emě.

„Jestli tu má její brácha vlastní pokoj, tak jedináček není,“ namítla.

Ema se zamračila. „Jakej pokoj?“

„Ten, do kterého jste šly pro ty hry,“ zopakovala Laura a prohlížela si Emin nepřítomný výraz.

„Co? Nikam jsme nešly.“

Pootevřeným oknem sem profukoval chladný noční vítr. Laura se otřásla.

„Tak kde teda byly? Ležely tady jen tak na chodbě? Nebo je měl Andrein táta v šatníku mezi košilema?“

„No... jo,“ odpověděla nesmyslně Ema, zamlžené oči upřené před sebe.

Nakonec to vůbec nebyl tak příšerný večer, jak se Laura obávala. Nasmály se u několika her, snědly, co se do nich vešlo, dívaly se na filmy.

Někdy v průběhu večera se domů vrátil Andrein otec s přáteli a ze spodního patra se k dívkám nesl hukot několika překrývajících se rozhovorů, cinkání skleniček a huhlání komentátora fotbalu ze zapnuté televize.

Andrea i Ema nakonec usnuly na podlaze na rozvinutých kariatkách uprostřed skomírajícího hovoru o tom, kdo z profesorů je větší zakomplexovaný blbec. Laura ještě tolik unavená nebyla, a navíc se strašně potřebovala napít. Vyhnula se hale plné hostů pana Císaře, ale v temné kuchyni se setkala s jakýmsi mladíkem, kterého už dříve večer viděla sedět mlčky trochu stranou společnosti.

„Ahoj,“ pozdravila ho a vytáhla si z lednice vychlazenou limonádu. Nakrátko je oba ozářilo bledé světlo lednice. Kluk se na ni poněkud překvapeně zadíval.

„Ahoj, ty jsi...?“

„Laura, jsem tu na oslavě Andreiných narozenin.“ Natáhla před sebe ruku. „A ty?“ Přimhouřila oči, aby si ho pořádně prohlédla. Jako by ho už odněkud znala.

„Andrein bratr,” řekl mladík a potřásl si s ní. „Lukáš.”

„Jasně! Viděla jsem tě na fotce!“ zaradovala se. „Ema mi nebude věřit. Tvrдила, že neexistuješ.”

Mladík se hořce zasmál a přihnul si z otevřené lahve piva, kterou měl v ruce.

„Ale proč jsou tvoje fotky zakryté? Počkej, a tebe nepřekvapilo, že jsme si to myslely?”

Pohodil zpcenou ofinou. „Ne. Myslí si to hodně lidí. Vlastně úplně všichni.”

„Jak to myslíš?”

„To ti v pár větách nevysvětlím. Je to na delší povídání.”

Lauře se ale opravdu spát nechtělo a celá tahle situace kolem tajného sourozence se jí zdála nadmíru zajímavá.

„Mám čas celou noc,” vyzvala ho a posadila se na stoličku u snídaňového baru. Z vedlejší místnosti se linuly mdlé zvuky nezáživných řečí dospěláků. Mladík se opřel o kuchyňskou linku naproti a znovu si přihnul.

„Po maturitě jsem odsud odjel. Našetřil jsem si z brigád, chtěl jsem procestovat svět. Možná, že jsem chtěl někde i zůstat, to už si nepamatuju.”

„Začíná to dobře,” komentovala Laura a pustila se do zbytků občerstvení z oslavy, které sem Andrea uklidila.

„Nejdřív jsem se tak různě stopem toulal po Evropě, hlavně na západě a na severu. Pak jsem jednou ráno ve Finsku přišel na to, že už mám zimy až po krk, a koupil si letenku do tepla. Původně jsem se fakt jenom chtěl ohřát u moře, ale kdo by odolal návštěvě památek, když už je jednou v Izraeli?”

„Tam je taková ta pozlacená mešita,” přitakala Laura, hrdá, že si na něco vzpomněla.

„Jo, Skalní dóm,” připustil. „To vlastně není mešita, ale to je jedno. Vysvětlovat ti to nebudu, stejně si to nebudeš pamatovat.”

„Cože? Proč bych to zapomínala? Nic jsem nepila. A paměť mám dobrou.”

„O to nejde, neřeš to. Jednoduše,“ pokračoval mladík v příběhu, jako by ho nikdy nepřerušila, „pochop, nebyl jsem tam na žádný duchovní cestě. Byla to jedna velká jízda, nekonečná párty po hostelech i mimo ně ve všech koutech světa. Na všechny ty svatý místa jsem se naschvál oblíkal nevhodně, oblečení, který mi vnutili u vstupu, jsem si sundal hned za rohem. Natáčel jsem si na telefon všechny ty jejich rituály, opil se vodkou nalitou do lahve džusu přímo u Zdi nářků. Byl jsem velkej rebel, chlapák, kterému nikdo nic nařizovat nebude.“

Laura tiše seděla, zapomněla i na jednohubky. Lukáš rozhazoval rukama, až kolem sebe všechno pocákal pivem, které pořád držel. Když mluvil, planuly mu oči, jako by se vrátil do minulosti a nestál v ošuntělé kuchyni rozpadajícího se děsivého domu.

„Když jsi u tý zdi, máš napsat na papírek nějaký přání, nějakou modlitbu, a strčit ho mezi kameny.“

Naši rodiče... jsou zvláštní lidi. Prožívat dospívání ve stínu pana a paní úspěšnejch podnikatelů, když víš, že zkrátka nemáš na to, být jako oni, není sranda. Co po mně tak koukáš? Byli úspěšný. A bohatý. Vypadalo to tady tenkrát jinak. Do doby, než... než se tohle všechno semlelo. Pak to s nima šlo hrozně z kopce.

Když jsem odjel, volali každěj den, ale nechtěli vědět, jak se mám. Jen se ptali, kdy se konečně přihlásím na vejšku, kdy začnu normálně pracovat, kdy se zařadím do společnosti.

Je to klišé, já vím, ale já nechtěl bejt další cihla ve zdi. Na ten papírek, co jsem mezi kameny nechal pro toho nahore, jsem napsal, že potřebuju, aby na mě zapomněli. Že chci mít od celýho světa konečně pokoj. V opilsti a po roce na cestách, vyřáďenej dosyta, jsem nechtěl nic než klid.

Když jsem odtamtud odcházel, měl jsem už dost, zakopával jsem a vrážel do lidí. Zastavila mě taková babka. Viděla, v jakým jsem stavu a co jsem tam všechno vyváděl, ale místo, aby nadávala, mi nejdřív povykládala něco o tom, jak bude moje modlitba vyslyšena. Všechno jsem to nepochytil, jednak mluvila fakt špatnou angličtinou a jednak taky děsně foukalo, úplně mi hučelo v uších. Pak mi navázala na ruku takovej červeněj provázek. Hele,“ natáhl paži přes pult

k Lauře. Na bledém chlupatém zápěstí byla jakási ošuntělá vybledlá šňůrka, kdysi snad lesklé rudé barvy.

„A prej že ne každej ví, co si má přát, a že člověk vždycky sklídí jen to, co zasel, něco v tom smyslu. Moc jsem nevnímal. Zajímavý je, že jasně si pamatuju jen jedinou věc, co vykládala. Jestli si to s tím přáním rozmyslím, musím ten náramek někomu dát. Když si na mě ten člověk vzpomene a dalšího dne rozváže vlastníma rukama tyhle tři uzlíky, splněný přání se zase zruší.

Druhej den mi naši nezavolali. Ani za tejdén. Nezavolala mi ani ségra a to už bylo trochu horší. Časem mi došlo, že lidi kolem mě mají tendenci na mě rychle zapomenout. Nabral jsem si na trhu ovoce, domluvil se s prodejcem na ceně, a když jsem mu podával peníze, už nevěděl, kdo jsem a proč mu je cpu. Ubytoval jsem se v nejdražším hotelu přímo ve starým městě, ale zapomněli, že tam bydlím, a na konci pobytu jsem nemusel platit. Nakonec se mi povedlo, a to byl můj nejlepší trik, nepovšimnut personálem letiště a letuškama v letadle doletět až domů. Škoda, že si o tom nemám s kým pokecat.”

„...protože na tebe všichni zapomínají,” vydechla Laura a pak důležitě pokývala hlavou. „Dost hustej příběh. Měl bys to napsat. Román nebo možná divadelní hru. Určitě uspěješ.”

Andrein bratr pevně stiskl rty. „Není to žádněj vymyšlenej příběh,” protočil očima. „Ani moje sestra neví o tom, že tu s nima žiju. A to si s ní den co den povídám. Schválně se jí zeptej. Většinu času si myslí, že jsem ještě na cestách a nevrátil jsem se. Rodiče si zase myslí, že jsem po smrti. Zakryli všechny moje fotky. Matka mě občas zahlédne v zrcadle a pamatuje si to, a tak se pomalu upíjí k smrti. Andreu posílají ke cvokaři. Myslí si, že si moji smrt ještě nepřipustila. Fáze popření.”

Laura se ušklíbla. „Fajn. Zeptám se jí na to. Myslím, že mě pěkně taháš za fusekli. Asi fakt máš za to, že jsme tam nahoře pily alkohol,” seskočila ze židle.

„Počkej,” zarazil ji Lukáš a stáhl si ze zápěstí rudou šňůrku. „Vydržela ses na mě soustředit po celý vyprávění. Možná máš vážně dobrou paměť a je tu nějaká naděje,” vrazil jí náramek do ruky.

„Vždycky jsem se uměla dobře soustředit. A mám skvělou paměť,” informovala ho Laura hrdě a vyrazila za Andreou.

Když však dorazila do pokoje, všichni už opravdu tvrdě spali a jí se najednou taky klížila víčka. Něco chtěla od Andrey, ale... snad to počká do rána.

Místností profukoval chladný vítr. Usnula ještě dřív, než se celá zabalila do deky.

Když si nazítrí doma vyklízela kabelku, pod složeným pyžamem a ručníkem našla na dně jakýsi červený provázkový náramek, uprostřed komplikovaně zauzlovaný. Převalovala si ho v dlaních a napínala mezi prsty. Něco jí připomínal. Skoro cítila divné škrábání vzadu v mozku, které jí říkalo, že by tohle mělo něco znamenat; jako by si nemohla vzpomenout na slovo, které zrovna potřebuje říct.

Rozmotala levý krajní uzlík. Vida! Bez něj vypadal náramek mnohem estetičtěji. Možná by nebylo špatné totéž udělat i s uzlem na pravé straně.

Zkusila si svůj výtvar na zápěstí a obdivovala ho na natažené ruce. Ještě lepší. Kde k němu přišla?

Ze spodního patra se ozvalo volání k obědu. Po schodech se k Lauře linula vůně pečených brambor. Najednou si nemohla vzpomenout, co chtěla před chvílí udělat. Zamotala se jí hlava. Na ruce měla nějaký podivný ošuntělý provázek. Jedním pohybem ho z ruky stáhla a cestou na oběd hodila do odpadkového koše.

Připadala si podivně lehká. Skoro jako by jí někdo vymazal z hlavy nějakou starost.

Otevřeným oknem vál do pokoje silný jižní vítr.

O autorce

Hana Mičová pochází z východních Čech, velkou část života ale tráví na cestách. Číst a psát se naučila ve čtyřech letech a od té doby se baví sepisováním všeho možného i nemožného. Nerada se nechává svazovat jedním žánrem a do její tvorby se často promítá i záliba v cestování a historii. Zatím si píše převážně do šuplíku, postupně ale získává odvahu k dalšímu soutěžení a jednoho krásného dne snad i k vydání vlastní knihy.

JAKO PRINCEZNA

Dagmar Digma Čechová

„Ty ses snad totálně zbláznila! Je to druhá největší kosmetická firma na našem trhu, domlouval jsem to půl roku a ty mě teďka takhle podrazíš? Dovol, abych ti připomněl, že máš podepsanou smlouvu a v ní obří pokuty, holčičko! Podmínky přece znáš a jsou věci, o kterých prostě nerozhoduješ! Nemáš právo to udělat!“ Viktor se do telefonu vztekal přesně, jak předpokládala.

„Kolik?“

„Co kolik? Čeho jako?“

„Jaká je ta pokuta?“

„Myslím, že asi jeden a půl mega, ale to je jedno! Já tě to prostě nenechám udělat! Dojdi si někam na masáž, na jógu, k psychoterapeutovi, mně je to jedno, ale prober se a postav nohama znova na zem.“

„To právě dělám, Viktoro,“ vzdychla a prsty volné ruky si promnula kořen nosu. Neměla sebemenší chuť dohadovat se s našťavaným chlapem, ale jako její manažer to vědět musel. „Tu pokutu zaplatím.“

Padnou na to veškeré její úspory. Že nebude mít z čeho žít, když si pod sebou teď takhle podrízne větev, ji trápilo daleko míň než to, že se ty peníze třeba mohly hodit na něco mnohem užitečnějšího. Jenže ona nejspíš neměla na výběr.

„Teda, zrovna od tebe bych to fakt nečekal! Vytáhl jsem tě z ulice a takhle mi to oplácíš?“ obrátil pozornost sám k sobě a snažil se v ní vzbudit výčitky svědomí. Toho si ale užila dost už včera večer od sestry, tu trumfnout nemohl.

Laura zkontrolovala svůj obraz v zrcadle. Probdělá noc v ní zanechala nesmazatelné stopy. Ještě že Viktor ty kruhy pod očima vidět nemohl. Paragraf o životosprávě včetně dostatečného spánku býval ve smlouvách také, jistě je tam i tentokrát. Ona je nečetla, plně se spoléhala na svého manažera. Nikdy se nezajímala ani o pokuty za neplnění podmínek, protože ji ani nenapadlo si to s klienty rozházet. Teď se ovšem nacházela ve zcela jiné situaci.

„Viktore? Dej mi na ně, prosím tě, číslo. Na někoho, s kým bych se tam mohla zkusit dohodnout,“ napadlo ji vyzkoušet vše, než se úplně vzdá a v branži navždycky odepíše jako nespolehlivá.

„To si jako myslíš, že se s tebou bude někdo bavit? Naivko! Na zítra máš domluvené focení do Elle. To je to jediné, co je zajímavé! Mají nasmlouvané studio i fotografa –“

„Já vím,“ přerušila ho netrpělivě. „Pošleš mi to číslo, prosím? Vysvětlím jim to.“

„No to budeš muset, protože já od toho dávám ruce pryč. Já ze sebe vola dělat nehodlám!“

Než jí pípla esemeska s číslem a jménem ředitelky kosmetické firmy, přešla Laura k velkému polstrovanému křeslu v provensálském stylu a ztěžka na něj dosedla. Když se nakonec k ránu po hodinách zvažování pro a proti rozhodla, že to udělá, byla si přece vědoma toho, že to nebude jednoduché. A hlavně, vždyť šlo jenom o peníze! Ačkoli, taky trochu o její profesionální pověst a dost možná i budoucí kariéru a život. Život? S ironií zkřiveným úsměvem zakroutila hlavou.

Nepřekvapilo ji, že telefon vyzváněl dlouho. Paní ředitelka nejspíš nebyla zvyklá zvedat hovory z neznámých čísel. Až teď jí došlo, že ji Viktor neodkázal jen na nějakou asistentku, ale zřejmě opravdu pochopil, že to myslí vážně. Nakonec hovor přijala jakási odměřená žena.

„Ano?“ Dle očekávání se nepředstavila.

„Omlouvám se, že ruším, tady Laura Kro-“ Na poslední chvíli se zarazila. „Tady Lara.“

Její umělecký pseudonym zapůsobil a odměřený tón okamžitě nahradil až přehnaně přátelský zájem.

„Laro! To je milé, že mi voláte. Jsem ráda, že jsme pro naši jarní kampaň zvolili právě vás. Mám velmi nabitý program, ale jestli mi to vyjde, ráda bych vás zítra zaskočila na focení pozdravit.“

Nejspíš by stejně nepřišla, přesto Lauru netěšilo, že ji bude muset zklamat.

„Víte, kvůli tomu volám...“

„Stalo se něco?“

Nebyla to jen obchodnice. I přes vysokou pozici zůstávala ženou a člověkem, a tak Lauře přece jen slíbila odpoledne věnovat pár minut svého drahocenného času. Přepojila ji rovnou na svou asistentku, kterou instruovala, aby to nějak zařídila. Celý hovor nakonec netrval ani dvě minuty a Laura při pohledu na hodinky zjistila, že má co dělat. Do smlouvené schůzky zbývala hodina a půl.

Ve sprše si znovu přehrávala útržky včerejšího hovoru se sestrou.

„Vždycky jsi byla sobecká a starala se jenom sama o sebe,“ ječela na ni Zina jako pominutá. „Já jsem si musela všechno těžce vybojovat, a tys to pak dostala na zlatém podnosu. Nemusela jsi hnout prstem a všichni chlapi ti padali k nohám. Včetně táty. Ty nevíš, jaké to je, bojovat o něčí lásku. Ty nejspíš vůbec ani netušíš, jaké to je, milovat i někoho jiného kromě sebe!“

Laura se na ni neuměla zlobit. Ne teď. V dětství si nežádka vjely do vlasů a tehdy byla vůči starší sestře fyzicky ve značné nevýhodě. Brzy se tedy naučila své pozice benjamínka využívat a hystericky brečet, že jí Zina ubližuje, i když ta v tom často bývala nevinně. V posledních letech se snažily chovat dospěle a jakž takž spolu vycházely, žádné blízké přítelkyně se z nich ale nikdy nestaly.

„Neřekla jsem přece, že ti nechci pomoci. Jenom to, že nevím jak a že mám moc práce,“ snažila se zastavit příval sestřiných výčitek, ale spustila jen další lavinu. Zina byla elektrizující hromádka nervů na pochodu.

„Jasně! Ty a tvoje práce! Abyste se z té své slávy nepominula, Vaše Výsosti! Ale ono na tebe taky jednou dojde! Už nebudeš dlouho vypadat jako princezna a pak po tobě neštěkne pes! A komu budeš brečet na rameni, když sis kvůli té své práci neudělala čas na osobní život? Nemáš manžela ani děti, co ti zbyde? Budeš jenom bývalá modelka, ale jako člověk prázdná. Nebudeš ničí žena ani máma, a to je nejvíc, Lauro, slyšíš? Být máma, to je prostě úplně nejvíc...“ Zině se zlomil hlas a zavěsila.

Pocit nespravedlnosti se tentokrát nedostavil. Laura sestře ochotně dělala hromosvod, protože nic lepšího dělat nemohla. Tedy alespoň v té chvíli o tom byla přesvědčena.

Ze vzpomínek ji vytrhlo zvonění telefonu. Zabalila mokré tělo do osušky a bosa přeběhla chodbu, aby k němu dorazila dříve, než volající nevydrží a zavěsí. Na displeji svítilo sestřino jméno.

„Ahoj,“ vyhrkla zadýchaně, sotva se jí podařilo mokrým prstem hovor přijmout.

„Ahoj. Ruším tě?“ Zina zněla naprosto odevzdaně a zlomeně.

„Ne... Teda, byla jsem zrovna ve sprše. Mám za chvíli důležitou schůzku.“ Rychlým pohledem zkontrolovala čas. Sakra, bude to mít tak tak! Potřebuje se sebou ještě něco udělat.

„Tak promiň, že tě obtěžuju,“ odsekla Zina podrážděně. Jejímů včerejšímu rozčilení se to však ani zdaleka nepřibližovalo. „Chtěla jsem se jenom omluvit za... Však víš. Ujely mi nervy.“

„To je v pohodě,“ Laura mávla rukou, jako by ji snad sestra mohla vidět.

„Není. Ty za to nemůžeš. Já jenom...“ hlas jí opět vypověděl službu a ve sluchátku se ozval pláč.

„Zino, promiň, já...“

„Chápu,“ ozvala se sestra krátce a komisně. „Nebudu tě zdržovat. Máš schůzku.“

To sice Laura na mysli neměla, ale sama nevěděla, jak vlastně svou větu zakončit, a tohle byla koneckonců pravda.

„Důležitou,“ podotkla prosebným tónem, ačkoli jí bylo jasné, že pochopení se nedočká.

„Jasně. Jenom jsem to chtěla ještě jednou zkusit, kdybys přece jenom... Ale vlastně nevím, co jsem si od toho slibovala. Měj se,“ chystala se zavěsit, ale Laura k ní stihla vyslat ještě jednu prosbu.

„Dej mi trochu času...“

Tentokrát Zina zněla mrazivě. „Čas? To je právě to, co nemám, chápeš? A kdybych měla tu kouzelnou moc a mohla ze svého času někomu kus dát, věděla bych o někom, kdo si ho zaslouží víc.“

Sluchátko oněmělo, a kdyby Laura nebyla v takovém presu, nejraději by se zabořila do křesla a rozplakala. To teď ale bylo to poslední, co si mohla dovolit.

Zamířila zpátky do koupelny, osušku nechala spadnout na podlahu a ze skříňky vytáhla fén. Vlasy byly její největší pýchou, měla je až do půli zad a vyfoukat je obvykle trvalo velmi dlouho. Tentokrát se nezdržovala vyráběním loken ani žádného jiného efektu. Jednoduše je vykartáčovala, prosušila a stáhla do praktického uzlu. Nanesla dostatečnou vrstvu make-upu, aby zakryla nedostatky z nevyspání, a během pár minut naučenými pohyby dokončila lehké denní líčení. Nikdy dřív by přípravu na důležitou schůzku tak neodbyla, ale teď už nic nebude jako dřív, to věděla.

Oblékla si oblíbené pouzdrové šaty v námořnické modři a na uši připnula dlouhé náušnice ve stejné barvě. Když chtěla naposledy zkontrolovat svůj vzhled ve stříbrném zrcátku na toaletním stolku, zrak jí padl na pozlacenou sponu s granáty, kterou zdědila po babičce a nosila pouze pro speciální příležitosti. Bez váhání si ji připnula na vrcholek drdolu. Tak, konečně to bylo ono!

Ředitelka druhé největší kosmetické firmy na trhu ji vyslechla s nesouhlasně staženým obočím, a když Laura skončila, beze slova ze stolu zvedla svůj mobilní telefon.

A je to v háji. Teď si zavolá taxi a už jí nebudu stát ani za pozdrav! svěřila Laura ramena, ale pak se v duchu okřikla. Přece věděla, že to takhle nejspíš dopadne. Prostě to zkusila. Víc udělat nemohla.

„Marie?“ oslovila její společnice nečekaně svou asistentku. „Zrušte mi prosím i tu následující schůzku. Vmáčknete mi ji někam na zítra odpoledne. Mám tady něco urgentního k řešení.“ Teprve pak přenesla svou pozornost k Lauře. „Objednám nám prosecco, souhlasíte? Tohle u kafe nevymyslíme,“ a konečně své až dosud podmračené obočí významně zvedla.

Když o hodinu a půl později Laura vytáčela Máriovo číslo, nemohla uvěřit svému štěstí. Viktor si na novinky bude muset počkat, teď měla mnohem důležitější věci na práci.

„Ulalá, moje nejmilejší princeznička mi volá! Celý svět je rázem růžovější!“ zašvitořil její poněkud extravagantní kadeřník do sluchátka. „Rád si lehnu ke tvým nohám, má paní. Jen poroučej, co pro tebe tvůj věrný sluha Mário může udělat?“

„Máš teď čas?“ vyhrkla bez obvyklé přede hry.

„Teď?“ Zděšení v jeho hlase nešlo přeslechnout. „Co se stalo? Snad ti do tvých kadeří někdo nenalepil žvýkačku nebo jim neprovedl něco ještě horšího?“

„Ne, ne, nic takového. Ale potřebuju někoho teď hned. Jestli nemáš čas, zajdu do prvního kadeřnictví, které –“

„Ne!“ přerušil ji rázně. „Na Máriovo umělecké dílo nebude nikdo jiný sahat! Hybaj ke mně. Já si to tady už nějak pořeším.“

„Díky. Nezdržím tě dlouho...“

„Ne! Ne, ne a ne!“ hroutil se jí Mário před očima, sotva přednesla své přání. „To je nějaký chyták, že? Kde máš tu skrytou kameru?“

„Nemám. Tak pomůžeš mi, nebo mám jít jinam?“ Laura odhodlaně zvedla hlavu a nakročila ke dveřím na znamení, jak vážně svá slova myslí.

„Princezno, tohle mi přece nemůžeš udělat! To po mně nemůžeš chtít! Já... já... já budu mít infarkt!“ dramaticky se chytil za hrudník.

„Dneska už jsi třetí, koho tím šokuju, a nikdo ho ještě nedostal,“ prohlásila věcně, ale bez úsměvu. Musel pochopit. „Takže?“

„Tohle bude moje smrt,“ kroutil hlavou se zavřenýma očima. „Dneska umřou aspoň dvě koťátka!“

Tři neuvěřitelně těžké body dnešního programu měla za sebou. Zbýval ten nejtěžší. Laura se zhluboka nadechla a stiskla kliku nemocničního pokoje. Ačkoli se v duchu připravovala na to, co uvidí, realita jí vyrazila dech.

Zina seděla na židli u okna a právě četla pohádku. Zvedla zrak, a když vzhlédla, zarazila se uprostřed slova. Nevěřičně zírala ke dveřím, neschopná dýchat, natož promluvit.

Zůstalo to na ní. Laura popošla k malému lůžku a pozdravila svou jedinou neteřinku.

„Ahoj, Amálko.“

Sedmiletá dívka na ni vykulila oči.

„Teto? Tys za mnou přišla. Mami, teta princezna je tady!“ Odmalička jí jinak neřekla.

Zina jenom kývla a oči se jí zalily slzami.

„Ano, miláčku, přišla jsem za tebou.“ Laura udělala poslední tři kroky, které ji od Amálky dělily. Teprve pak z hlavy sundala šátek a místnost protnulno Zinino prudké nadechnutí.

„Teto, kde máš vlasy?“ Amálka zamrkala, jako by Lauru nemohla ani poznat.

„Tak,“ pokrčila ledabyle rameny, „nemám. To se někdy stává.“

„Ty jsi taky nemocná jako já?“ posmutněla dívka.

„Ne, nejsem,“ pohladila ji po ruce. „Ale takhle jsem snad taky pořád hezká, ne?“ usmála se a Amálka přikývla. „Navíc teď můžu nosit tyhle šmrncovní šátky, ty teď frčí. A že já vím, co se nosí! To přece víš.“ Počkala si na další nejisté přikývnutí, než sáhla do kabelky. „Podívej, přinesla jsem ti jeden zrovna takový. Ať máme stejný. Co ty na to? Líbí se ti?“

Holčička nejistě sáhla po hebkém pestrobarevném šátku a rychlým pohledem zkontrolovala, že je opravdu naprosto stejný jako ten, který ze své hlavy před chvílí sundala Laura.

„Mně slezly,“ fňukla Amálka. „Z těch léků, co mi pořád dávají.“

„Já vím,“ řekla Laura měkce a vzala její malou ručku do své. Jemně ji pohladila palcem.

„Já jsem jim říkala, že už to nechci,“ sklopila Amálka hlavu a nejistě při tom pohlédla na Zinu, která si stále nevěřičně přidržovala dlaň před ústy a po tvářích se jí koulela jedna obrovská slza za druhou.

„Já vím,“ zopakovala Laura a přizvedla Amálčinu bradu tak, aby dívence viděla do očí. „Vím, že je to moc těžké. Ale ty jsi naše statečná holčička a my tady budeme s tebou. Maminka i já, když budu moct. A ty léky tě můžou úplně uzdravit. Když nebudeš chtít jíst a budeš pořád takhle smutná, tak tu nemoc neporazíme a budeme všichni jenom ještě víc smutní. A my ji přece chceme porazit, vid’?“

Čekala.

Když jí Zina volala, že dcerka přestala spolupracovat a dokonce je prosila, ať ji nechají zemřít, Laura správná slova nenacházela. Nevěděla, co dělat. Jako dárcce kostní dřeně se nehodila ani ona, ani nikdo jiný z rodiny. Toho se správnými HLA znaky neobjevili ani v celostátním registru, takže zbývala pouze chemoterapie. První série zabrala jen na chvíli, ale po dalších už Amálce chyběla síla k boji. A když jí museli oholit hlavu, protože jí vlasy vypadávaly v celých chuchvalcích, zlomilo ji to úplně. Odmítala další léčbu podstoupit. Vzdávala to. Podle lékařů ale šance na uzdravení stále byla, jen potřebovali, aby se i Amálka snažila.

„Tys to udělala kvůli mně?“ zadívala se holčička tam, kde její teta princezna mívala krásné husté dlouhé vlasy, které jí tak ráda česala.

Laura přikývla. „Ty jsi totiž velmi výjimečná holčička. Tak výjimečná, že chci být jako ty,“ pohladila svou holou hlavu a moc se snažila při tom nezvyklém pocitu sama nerozbrečet. „A víš co? Mám pro tebe jedno obrovské překvapení. Zítra mám focení pro slavný časopis. Budu na jeho obálce.“

„Takhle?“ vykulila Amálka oči.

„Ano, takhle. Ale nebudu tam sama. Ten pan fotograf je tak hodný, že přijede sem a vyfotí nás obě, chceš? Budeme tam jako dvě úplně stejné princezny.“

V duchu si vybavila tvář ředitelky kosmetické firmy, když po druhém proseccu zvedla dramaticky prst a tak trochu omluvně prohlásila: „Víte, Laro, všechno je byznys. I nemoc. A za tenhle příběh nám zákaznice utrhají ruce!“

Laura se na svou neteř povzbudivě usmála. „Tak co říkáš? Zkusíme, jestli ti ten šátek bude slušet jako mně?“

Amálka nadšeně přikývla a zesláble se pokusila posadit na posteli. Laura a Zina k ní okamžitě přiskočily a každá ji z jedné strany podepřely. Jejich prsty se přitom za zády malé holčičky setkaly a Zina je své sestře stiskla. Laura lehce přikývla a uvázala neteři šátek stejným způsobem jako předtím sama sobě. Pak sáhla ještě jednou do kabelky a vytáhla pozlacenou sponu s granáty.

„Tohle jsem dostala od své babičky. Teď je to tvoje,“ připnula sponu Amálce na šátek. Uzel z jejích vlasů, který spona ještě před pár hodinami zdobila, byl beztak na dlouho poslední. „V naší rodině se dědí už spoustu let. Jednou to ty dáš svojí dcerce.“

„Tak co, mami, vypadám jako princezna?“ obrátila se na Zinu dcerka s nadšenými ohníčky v očích.

„Úplně, miláčku. Jako princezna.“

O autorce

Dagmar Digma Čechová se narodila v roce 1975 a svými grafomanskými výtvary obtěžovala okolí už v pěti letech. Začalo to básničkami (poprvé publikovala ve 3. třídě v časopisu Ohníček), pak se našla ve slohových pracích a rodičovskou dovolenou si později krátila divadelními scénáři. Vydrželo jí to 15 let, načež se vrhla na knihy. Po několika dětských příbězích v rámci projektu Originální knihy jí v roce 2020 konečně v nakladatelství MOBA vychází první román Nemusíš!, následovaný o pár měsíců později titulem Nesejdeš z cesty. Živí se jako redaktorka a korektorka, protože písmenek nemá nikdy dost.

TANEC SE SMRTÍ

Jana Žirafice Fialová

Obzor vzplál, když slunce prvé
probudilo nový den.
Skápla horká kapka krve
na promrzlou, pustou zem.

Skápla rudá slza na zem,
obarvila padlý sních.
Zpívá čepel tichým hlasem,
hlasem navždy ztracených.

Lhalas, lásko, že jsi věčná,
křehké květy uvadají.
Jen bolest je nekonečná,
jenom smrt lze vždycky najít.

Lhalas, lásko. Budiž kletá!
Zradila jsi víru mou.
Odlétla jsi s koncem léta,
běsi zimy srdce rvou.

Ve tmě noci, ostří v dlaních,
smrtku k tanci vyzývám,
pomsta sladká mysl mámí,
žhavá, něžná, chladivá.

Skápla rudá kapka krve,
do hry vstoupil nový hráč.
Smrt je, čímś mi byla prve,
čepel je můj spoluhráč.

Chladný hlas mi šeptá z rána:
Dala jsem ti, co sis přál.
Tančila jsem s tebou sama,
teď mi dlužíš slavný bál.

Splétám uzel, jenž nás spoutá
lépe nežli lásky slib.
Uzel pevný, věčná pouta,
s nimiž bude duši líp.

Uzel, jenž nás navždy spojí,
smyčka když krk obtočí.
Smrt svou ruku vztáhne k mojí,
srdce v tanci poskočí.

O autorce

Pod pseudonymem Jana Žirafice Fialová se skrývá celkem obyčejná matka tří dětí, občanským jménem Karolína Kotová. Narodila se roku 1976 na severu Čech. Život, a hlavně vysoká škola, ji později zavály do hlavního města, kde se usadila a založila rodinu. Na chléb svůj vezdejší si vydělává v IT sféře a jako odreagování od každodenních starostí využívá četbu nebo rozličnou tvůrčí činnost. K psaní se dostala teprve nedávno, když se, na popud své dcery, odhodlala k pokusu vtělit svou fantazii do souvislého textu. Od té doby je pro ni psaní prioritou, zabírající téměř veškerý čas, který se jí podaří vyšetřit.

TŘETÍ PŘÁNÍ

Marek Kožušník

1.

Matyáš vyšel z hospody U Zkouřeného králíčka. Hubert byl dva kroky za ním.

„Je teprve půl desátý,“ řekl Hubert. „Nejseš nemocnej?“

„Prostě chci jít domů, no.“

Hubert se na něj dlouze podíval a pak zavrtěl hlavou. „Je pátek večer. Zrovna přišly tři parádní samotný kočky, a tebe napadne, že ti bude líp samotnému doma, jo?“

Na to nebylo co říct.

„Viděls to?“ řekl najednou Matyáš.

Hubert se snažil zapálit cigaretu. „Co jsem měl vidět? Vždyť je tma.“

„Toho anděla, vole.“

„Jakýho anděla? Co blbneš?“

„Na kašně. Stál tam anděl a kynul nám,“ oznámil Matyáš. „Poznám přece anděla. Tolik jsem toho zase nevypil. Nebo jo?“

„Osm piv a čtyři fernety.“

„Tak vidíš. Byl to anděl!“

Hubert se zastavil a upřeně se zadíval na Matyáše. Pak na kašnu. A znovu na Matyáše. „Anděl, jo? Živej? A jak vypadal?“

„Takovej bílej. S křídla.“

„Tak to seš v prdeli.“

„Támhle je!“ vykřikl Matyáš.

Náměstí bylo úplně prázdné. Nikde ani noha.

„Má v ruce luk,“ informoval Matyáš.

„A tys někdy viděl anděla s lukem?“

„Třeba je to indiánskej anděl, co já vím,“ naštvál se Matyáš. „Pojď, prozkoumáme to,“ řekl a rozběhl se k podloubí.

Tomáš se snažil držet s Vendulou krok. „Počkej přece,“ řekl.

„Běž do háje,“ odpověděla a ještě trochu zrychlila. „Oblbuj si jiný, já už toho mám tak akorát dost.“

„Tak jsem s ní tancoval, no. To je toho.“

„Jo, tancoval. Normálně jste se ošahávali.“

„Vendulko,“ zaprosil Tomáš, „jak by sis jen mohla myslet –“

„Nic si nemyslím. Jdu domů. Klidně se tam vrat a ošahávej si ji dál.“

Tomáš se naštvál. „Tak si jdi. Seš normální žárlivá –“

„Ty pitomče pitomej,“ rozkřičela se Vendula, „co si o sobě vůbec myslíš? Ty že by ses měl...“ najednou zmlkla. *Ne, tohle mu nemůžu říct. Teď určitě ne. Jestli mu to vůbec řeknu, sprostákovi nezodpovědnýmu,* pomyslela si.

Rozběhla se náměstím pryč.

„Kam zase utíkáš, proboha?“ volal za ní Tomáš.

Vendula a Matyáš se potkali mezi pátým a šestým sloupem podloubí. Skoro do sebe vrazili.

„Taky hledáte anděla?“ zeptal se Matyáš.

„Jakýho zas anděla? Jste opilej, nebo co?“

„Tak co hledáte?“

„Proč bych měla něco hledat?“

„To vy jste říkala, že něco hledáte. Nebo ne? Nebo jsem to říkal já?“

„Pane,“ řekla Vendula pomalu, „já se s vámi nehodlám...“

Přestože nebyla až taková tma, Matyáš udeřil hlavou o něco tvrdého. Před očima se mu zatmělo. Blbej anděl, pomyslel si a byla to ten večer jeho poslední myšlenka.

2.

Probudilo ho vyzvánění telefonu. Ještě ve spánku se otočil na bok a poslepu přístroj nahmatal. Pak chvíli poslouchal.

„To víš, že jo,“ zamumlal do sluchátka. „Limuzína bude přistavená k zadnímu vchodu hotelu ve dvě. Dobrý. To seš ty, Huberte? Ty seš ale vůl. Kolik je hodin?“

Teprve pak si uvědomil, že leží v cizím pokoji. A že v něm určitě večer neusínal. Vedle něj ležela na širokém letišti cizí holka jenom v kalhotkách. Matyáš ji odněkud znal. Ale odkud?

Vtom si vzpomněl. Ten anděl, jak za ním běžel. Pak se s touhle holkou potkali v podloubí. A potom už neví.

Holka na něj zírala s otevřenou pusou a pak si rychle zakryla prsa. „Kde to jsem, doprčic?“ řekla nakonec. „Jéžiš, to je průser.“

„To nebyl Hubert,“ řekl zamyšleně Matyáš. „Nevím, kdo jinej by mohl mít po ránu tak blbý fóry, ale Hubert to nebyl.“

„Jakej Hubert furt?“ Vendula byla našťvaná. „Co jste to se mnou udělal? Kam jste mě to zatáh? Ale to vám jen tak neprojde. Byla jsem opilá a...“

„Nechte toho,“ řekl unaveně Matyáš. „Ani jsem se vás nedotkl. Netuším, kde jsme. A vůbec – celý je to nějaký divný.“

„To teda je. Vy si klidně povídáte s nějakýma cizincema v telefonu – jak to, že na vás mají telefon, když netušíte, kde jste?“

„S cizincema? Proč bych měl mluvit s cizincema?“

„A vy snad s Čechama mluvíte anglicky?“

Matyáš se zamyslel.

„Já mluvil anglicky?“

„Jo.“

„Já přece anglicky neumím,“ řekl. „Ani slovo.“

Seděli naproti sobě u stolu. Bylo pošmourné šedivé ráno. Matyáš kouřil cigaretu, už pátou od chvíle, co se probudili.

„Tak si to zrekapitulujeme, jo?“ řekla Vendula. „Včera jsme se potkali na náměstí v Českém Krumlově, kde vy bydlíte a já byla na

návštěvě u Tomášových rodičů. Tomáš je můj kluk,“ dodala. „Pak máme oba okno. A najednou se zčistajasna probudíme v úplně cizím hotelovém pokoji. Vám teď zrovna někdo volal, že pro vás ve dvě přijede limuzína. Mluvil anglicky a vy taky, ačkoliv anglicky neumíte. Říkám to správně?“

„Správně,“ přikývl Matyáš. „Už jste někdy jela v limuzíně? Já ne.“

„To nám teď může bejt úplně jedno. Anglicky jste taky nikdy předtím nemluvil. Za oknem je cizí město, ve kterým jsem nikdy nebyla. Jak tohle vysvětlím Tomášovi, to teda nevím.“ Prohrábla si rukou vlasy. „Takže za první – musíme zjistit, kde jsme. Za druhý – jak jsme se sem dostali. No a za třetí – jak se dostaneme zpátky. K Tomášovi. Tak. Začneme tímhle pokojem. Prohledáme ho, třeba objevíme něco, co nám pomůže.“

„A co jako?“ zeptal se Matyáš.

„Já nevím, cokoliv. Doklady, fotky, účtenky, dopisy.“

Matyáš sáhl do kapsy košile, přehozené přes opěradlo židle, a vytáhl peněženku. Objevil v ní pas a kreditní kartu. Pas zněl na jméno Matyas Millerski.

„Jmenujete se tak?“ zeptala se Vendula.

„Jo,“ řekl Matyáš. „A nesmějte se. Nemůžu za to, táta se narodil v Polsku.“

„Tak to bychom měli. A kde jste se narodil vy?“

„No, tady, v Krumlově. Teda tam, v Krumlově.“

„Tak proč je ten pas vystavenej v Londýně?“

Matyáš zavrtěl hlavou. „Fakt? No jo. Mý jméno, fotka taky odpovídá, a přitom jsem se narodil v Londýně. Teda podle nich.“

„Já jsem Wendy Cermak. Rozená v Canterbury. To koukám. Myslíte, že spolu taky mluvíme anglicky, když jsme teď Angličani?“

Matyáš si dal hlavu do dlaní. „Vzdávám se,“ řekl. „Nic nevím, nic nechápu a chci okamžitě domů. Teď hned.“

Vendula se zamyslela. „Věk, podoba, jméno, všechno odpovídá. Je to divný. Co kdybychom si zavolali ředitele hotelu?“

„A co mu asi tak řekneme? Že sem nepatříme? Že nevíme, kde jsme?“

Vtom zazvonil telefon.
Vendula zvedla sluchátko.
„Ano?“ řekla opatrně.

„Tak, vážený pane Millerski,“ řekla Vendula, když položila sluchátko. „Mám pro vás pár novinek. Ten člověk s limuzínou je váš manažer. Jsme v Oslu. Právě absolvujete turné s Ericem Claptonem po Evropě a dnes večer tady máte koncert. Vy a Eric Clapton.“

„Co je tohle zase za pitomost?“

„Jo, to nevím. Ale asi se s tím budeme muset smířit.“

„No, na kytaru trochu hrát umím.“

„To máme ale štěstí, co?“

„Hlavně, že neztrácíte smysl pro humor. Na žádné koncert samozřejmě nejdu. Vždyť umím pár akordů a předeheru k Wish You Were Here od Floydů. A ještě blbě.“

„Počítám, že se z toho jen tak nevykroutíte,“ smála se Vendula. „Dostanu volňáaska, mistře? Chci místo na VIP tribuně, popcorn a dalekohled. Millerského písničky zbožňuju od mala.“

To se už rozesmál i Matyáš.

Vendula se pohodlně usadila v lóži. Přeplněný stadión měla pod sebou jako na dlani. Všichni čekali na to, až Eric Clapton a Matyáš začnou hrát.

Chudák, pomyslela si. Jako by mohl za to, že se probudil jako rocker. Byl to hektický den – pořád se kolem nich hemžili manažeři, jevištní technici, ochranka. Vendula si to docela užívala, bavilo ji být v centru pozornosti. Zato Matyáš byl jako hvězda úplně nepoužitelný. To bylo pořád: pane Millerski sem, pane Millerski tam, a on jen kulil oči.

Po příjezdu na stadión musela Vendula vystoupit z limuzíny a nechat Matyáše napospas těm neznámým lidem. Stiskla mu ruku. „Zvládnete to, uvidíte,“ řekla. „A když ne, nevadí. Stejně vás nikdo nezná.“

„Všichni mě znají, chápete?“ odpověděl. Byl vykulený jako malý sokolík, který právě vypadl z hnízda a poprvé máchá křídly, aby se nezabil.

Na pódiu hrála předkapela. Svižný a melodický rock.
A pak to přišlo. Konferenciér ohlásil hlavní hvězdy večera.
Vendula zatajila dech.

Jenže Matyáš byl skvělý. Jako by se na koncertních pódiích fakt pohyboval odmalička. Hrál brilantně, podmanil si lidi možná víc než Eric Clapton.

Kdo ví, pomyslela si Vendula, třeba je v tomhle pošahaným jinovětě slavnější.

Všichni ti lidé dole přišli kvůli Matyášovi, pomyslela si s pýchou. Zbožňují ho.

Chci ho, uvědomila si najednou. Chci.

Koncert se blížil do finále. Na obrovské pódium vyběhl konferenciér. Gestem umlčel burácející dav a zakřičel: „Bavíte se? Užíváte si?“

Padesát tisíc lidí začalo v extázi křičet.

„Milujete Erica? A Matyáše?“

Padesát tisíc lidí pukalo blahem.

„Chcete přídavek?“

Dav dal na srozuměnou, že přídavek určitě chce.

„A jaký chcete přídavek?“ ponoukal konferenciér dál, ačkoliv věděl, co přijde.

A přišlo. „TEARS IN HEAVEN!“ zaduněl stadión.

Matyáš stál za pódiem vedle Erica a čekal, až naposledy vběhnou před diváky. Tolik lidí, kolik se jich dnes sešlo, Matyáš nikdy pohromadě neviděl, natož aby před nimi vystupoval. Aby mu tleskali. Aby si nejkrásnější holky v prvních řadách kvůli němu strhávaly trička.

Stáli před tou těžko představitelnou padesátkou tisícovek posluchačů. Eric přistoupil k mikrofonu: „Poslední píseň vám zahraje Matyáš sám. Díky za nádhernou atmosféru, byli jste skvělí.“

Dav se samozřejmě rozburácel znovu. Matyášovy prsty se rozběhly po hmatníku. „Would you know my name, if I saw you in heaven...“

Padesát tisíc hrdel zpívalo s ním.

Matyáš seděl s Ericem v šatně. Ještě v něm doznívala euforie z koncertu. Sundal si propocené tričko a chystal se do sprchy. Někdo zaklepal.

„Ahoj, já jsem Cristina,“ řekla cizí nádherná dvacítká. „Prostě vás oba miluju a udělám pro vás všechno na světě.“

Eric se zamračil. „Kdo ji sem pustil?“

Holka se uculila a ze dveří se ani nehнула.

Matyáš po ní zatoužil. Hrozně moc. *Dejte mi tuhle holku a pak si se mnou dělejte, co chcete. Klidně mě vraťte do uprděného Krumlova, ten den za to stál.*

U dveří se strhl rozruch. Vedle Cristiny se objevil kluk, podle všeho její.

„Máme vynikající ochranku,“ řekl Eric. „Fakt nejlepší.“ A odešel z místnosti.

Cristina stála ve dveřích a nevěděla, co má dělat. Nerozhodně koukala střídavě na svého kluka a Matyáše.

„Svlíkní se, nebo vypadni,“ řekl Matyáš.

Nepoznával se – netušil, že by právě tohle mohl někdy vyslovit. Cristina se naposledy podívala na svého kluka a začala si rozepínat halenku.

Stála pak nahá před Matyášem, blondatý proužek, pevná ňadra. Rozpačitě svěšená ramena.

Chudák její kluk se k ní snažil prodrat přes tři mohutné chlapy z ochranky. Jen se smáli.

„Všichni ven,“ řekl Matyáš a přitáhl si ji k sobě.

Vendula zaplatila taxikáři a vešla do hotelu. Jehlové podpatky chvíli klapaly po schodišti a pak se zanořily do hebkého sametu koberce v hale. Kouřila cigaretu, což neudělala několik let.

Prošedivělý recepční jí mlčky podal klíč. V očích měl pobavenou zvědavost. *Sama? Sama?* četla v nich Vendula. *Kdepak se vám hvězda zapomněla?*

„Nebylo mi dobře,“ řekla nakonec, ačkoliv se na nic neptal. „Potřebuju si lehnout.“

Recepční se usmál. „Máte všechno, co potřebujete?“ zeptal se pak. „Vaše oblíbené portské je v minibaru. Royal Oporto Vintage, ročník 1919.“

Během čekání na výtah si Vendula zapálila další cigaretu. Trochu se jí třásly ruce.

Vykašlal se na mě, hajzl. Jako bych neexistovala. Ochranka mě za ním ani nepustila po koncertě do šatny!

Matyáš se do hotelu vrátil až k ránu. Potichu se svlékl, aby Vendulu neprobudil. Spala schoulená na své polovině letiště, úplně na krajíčku.

Lehl si na záda a zavřel oči. V duchu pořád viděl krásnou Cristinu s roztaženými nohama, jak pod ním sténá.

„Kdes byl?“ vyštěkla najednou Vendula.

„Vy ještě nespíte? Je pět ráno.“

„To vím taky! A nevykej mi furt, doprčic!“

Takže čekala, až přijdu, pomyslel si Matyáš.

„Trochu jsme se zdrželi. Dojela jste v pořádku?“

„Blbě jsem dojela! Úplně ses na mě vykašlal.“

Matyáš pocítil potouchlou radost. „Jste snad moje manželka? Nejste. Nic spolu nemáme. Tak co?“

„Připadala jsem si jako idiot. Tos nemoh přijet dřív?“

„Zdržela mě jedna fanyнка.“

„Jaká fanyнка?“ Vendula se v posteli prudce posadila.

„Představte si... teda, představ si, vběhla k nám do šatny a hned se začala svlíkat. A její kluk se na to koukal.“

„Na co se koukal?!“

„No, jak to s ní dělám.“

„Ty seš ale hajzl odpornej,“ rozkřičela se Vendula.

Matyáš se rozzářil. „Žárlíš!“

„To sotva, ty chudáčku. Vždyť seš normální nula! Obyčejnej křupan z malýho města, ty ubožáčku. Tak na co si tady hraješ?“

„Žárlíš!“ jásal Matyáš. „Dobrý – na to, že se známe den. A víš co? Omlouvám se. Mrzí mě to. Zítra tě zvu na prohlídku města. Dáme si nějakou dobrou oběd a –“

„Běž do prdele! Co si o sobě myslíš? Já na tebe kašlu, rozumíš? Procházej se sám. S fanynkama, ty blbečku blbej!“ Vendula si přikryla hlavu polštářem a rozbřečela se.

Matyáš s Vendulou vešli do restaurace hotelu Grand. Secesní stolky, obrazy na stěnách. Číšníci se prkenně ukláněli a bleskurychle plnili přání hostů. V okamžiku, kdy vstoupili, veškerý ruch utichl. Matyáš se nafoukl.

Bohužel si nevšiml pohybu u stolu v rohu místnosti. Někdo si tam dal rychle před obličej noviny.

Před Matyášem a Vendulou se objevil starší stříbrovlasý číšník v bezvadně padnoucím fraku.

„Chceme nejlepší stůl,“ řekl Matyáš.

„Toto je náš nejlepší stůl,“ řekl číšník. „Pravidelně u něj sedával Henrik Ibsen.“

Nenápadně pohlédl do Matyášovy tváře, co s ním ta informace udělá. Matyáš na to nic.

„Henrik Ibsen,“ řekl znova číšník.

„To je dobře,“ řekl nakonec Matyáš. „A nějaký jiný muzikanti tady taky sedávali?“

Číšníkovo obočí se nahrbilo. „Prosím?“ řekl o poznání studeněji.

„Myslím kromě Ibsena a mě.“

„Kromě vás dvou už žádný. Budete si přát před jídlem aperitiv, prosím?“

„To byla dobrota,“ usmál se Matyáš, otřel si ubrouskem rty a odložil příbor. Nevěděl, co jiného říct. Vendula od rána jen mlčela a mlčela.

„On mě ten číšník nepoznal, to je legrace, co?“ řekl zase Matyáš.

„Je to slavnej dramatik.“

„Kdo?“

„Ibsen. Pěkně ses ztrapnil, hvězdo.“

„No a co. Ten číšník zase nezná mě.“

„To je trošku rozdíl, nemyslíš?“

„Aha? A v čem?“

Vendula jen bezmocně mávla rukou. „Zapomeň na to. Jdeme pryč. Necítím se tady dobře.“

Při odchodu si Matyáš opět nevšiml muže za novinami. Sotva se za nimi zavřely dveře, pečlivě výtisk složil, zaplatil a vyšel ven. Kdyby ho Matyáš přece jen uviděl, vzpomněl by si možná, že ten obličej zná.

Restaurace hotelu Grand nebyla daleko od Národního divadla. Stačilo přejít bulvár, projít parkem a ocitli se přímo před velkolepou stavbou divadla. Posadili se na lavičku a pozorovali veliké mořské racky. Před vchodem do divadla stály v nadživotní velikosti tři sochy na podstavcích.

Ibsen, Holberg, Bjørnson, četl Matyáš nápisy na podstavcích. „Máme dneska na Ibsena štěstí,“ zasmál se.

„Ibsen není žádný muzikant, ale dramatik,“ řekla Vendula a dívala se před sebe. „Člověk, který píše divadelní hry. Peer Gynt, Stavitel Sollnes, Nora, Divoká kachna. Ještě něco bys chtěl vědět?“

„No a co! Slyšelas někdy třeba, jak Janis Joplin zpívá Mercedes Benz? Nebo jak Jimi Hendrix válí Woodoo Child? To se může jít Ibsen vycpat i s celou divokou kachnou.“

Matyáš se na Vendulu omluvně podíval. „Hele, já vím, že jsem občas nemožnej. Choval jsem se jako blbec. Promiň.“ A pak se rozesmál. „Spletl jsem si je, chápeš? Nevím proč, ale popletl jsem si Ibsena a Griega. Přitom Edvarda Griega miluju. Ze Solvejžiny písničky mi nasakovala husí kůže už v dětství.“

„To je z Peera Gynta,“ řekla Vendula překvapeně. „Že jo?“

„No jasně. Nádherný jsou taky jeho Norský tance nebo Klavírní koncert A moll.“

„To ani neznám...“

Matyáš se zasmál. „Uvědomil jsem si to ve chvíli, když začal ten čišník blbě koukat. Pěknej trapas, to ti řeknu. Ale už jsem to nemohl vzít zpátky. Tak se nezlob, Vendulko.“

„Překvapils mě,“ řekla Vendula. „Fakt že jo.“

„Odpustila mi,“ volal nadšeně. „Odpustila!“

Vendula se proti své vůli začala smát. Tvářil se tak zkroušeně a vesele zároveň – jako právě probuzený medvídek.

Chytil ji do náruče a točil s ní dokola, až se lidi v parku otáčeli.

„Odpustila, odpustila,“ chechtal se jako blázen.

Vendula si v první chvíli myslela, že to je další Matyášův žertík. Uslyšela ránu, Matyáš legračně zkroutil obličej. Pustil ji, setrvačností spadla do trávy.

Zvedla se a uviděla Matyáše ležet na zemi. Jediné, co jí utkvělo v paměti, byl jeho sípavý dech.

„Co je?“

Koukal na ni, nechápal, co se děje. Pořád sípal, chtěl něco říct, ale nemohl.

Vendula se rozhlédla, jako by chtěla najít pomoc. Začali se sbíhat lidi. Nedaleko, u kmene velkého dubu, stál mladý muž s pistolí v ruce. Noviny, ještě srolované z restaurace, mu čouhaly z kapsy. Vendula se dívala, jak se z hlavně pistole kouří, a nedokázala si to srovnat v hlavě.

„Šukal mi Cristinu,“ řekl ten kluk beze stopy zloby v hlase.

3.

Vendulu probudilo ostré slunce. Odmalička jí vadilo spát v přetopené místnosti. Nadzvedla se na loktech a rozhlédla se ospalýma očima. Matyáš spokojeně oddechoval vedle ní.

Vendula si povzdechla a zatřásla s ním.

Stála jsem nad jeho prostřeleným tělem, dokud mi neumřel v náručí, pomyslela si. Pak jsem asi omdlela. Tak proč se, do prčic, zase probouzím někde jinde, proč je Matyáš v pořádku a já se tady potím v posteli? Copak to nikdy neskončí?

„Co je?“ zamžoural ospale Matyáš.

„Vstávat, ospalče. Čeká nás práce. Mám pro tebe jednu dobrou a jednu špatnou zprávu.“

„Povídej,“ zívá Matyáš. „Ale rychle. Přejíždíme do Kodaně, musíme si sbalit.“

„Houby Kodaň, milánku. Houby sbalit. Zastřelili tě. To je ta dobrá zpráva. Špatná je, že už nejsi Matyas Millerski, rocková hvězda, a my nejsme v Oslu. Takže se těžko budeme přesouvat do Kodaně. Claptonovi se bude stejskat.“

„Co to meleš? Nemohli mě zastřelit, to bych tady teď nebyl. Nebo jo? A kde teda podle tebe jsme?“

„To ještě nevím. Ale všimni si, jaký je tady vedro.“

Vendula vstala a šla k oknu. Nádherný výhled. Dům stál na břehu moře, jehož pláž lemovaly akácie a nějaký druh malých palem. Napravo pláž končila útesem, na kterém Vendula viděla bílé rozvaliny staré pevnosti s povalenými řeckými sloupy.

Obrátila se k Matyášovi. „Tak a je to. Řekla bych, že jsme někde u Středozevního moře. Teď musíme zjistit, kde přesně.“

„Dobrej nápad. Můžeme jít například ven a ptát se lidí – prosím vás, nevíte, kde jsme? Co je to za město? Za zemi? Pravděpodobně mluvíme vaším jazykem, toho si nevšímejte. Stejně o tom nevíme.“

Vendula se smála. „Nebo můžeme jít k sousedům a říct – nejspíš se už léta známe, ale my na to nějak zapomněli. Můžete nám prozradit, kdo teď jsme? Ještě včera jsme byli rocková hvězda a jeho holka. V Oslu.“

„Samozřejmě, zlatíčka, řekli by,“ pokračoval Matyáš, „jste teď majitelé olivových plantáží, prosím pěkně. Jak jste se měli v Norsku? Tam musí být krásně.“

„Takže zase znova,“ vzdychla Vendula. „Prohrábneme byt, na něco přijdeme. Už jsme staří mazáci, hvězdo.“

„Řekla bych, že jsem trochu zorientovaná,“ oznámila Vendula a usrkla kafe. „Bydlíme v Heráklionu, na Krétě. Divný je, že se jmenujeme pořád stejně. Zase jsem Wendy a ty Matyas, teď ale pro změnu oba Millerští. Což moc řecky nezní. Před třemi lety jsme totiž měli svatbu,

tady si prohlídni fotky. Vypadáš na nich teda dost legračně, nechápu, jak jsem si tě mohla vzít," zasmála se. „Máme malou kavárničku kousek od městských hradeb. Podle všeho si žijeme docela dobře. Příští týden se mám zastavit u doktora Zakose, aspoň to mám v diáři. Cos objevil ty?“

„Kytaru jsem tady nikde nenašel, takže asi zase hraju stejně blbě jako kdysi. Zato mám sbírku starých pistolí a vojenských řádů.“

„Co bys tady taky dělal s kytarou? Seš Řek, tak se koukej rychle naučit na buzuki," smála se Vendula.

„Vtipný. Takže co teď?“

„Jo, to nevím.“

Matyáš se podrbal na hlavě – natolik už ho Vendula znala, aby věděla, že brzy pronese myšlenku.

„Mě v Oslu zastřelili, že?“

„A ty se divíš? Vždyť tys tomu klukovi obdělával holku přímo před očima.“

„Neměl by bejt naštvanej spíš na ni? Nabídla se mi sama.“

„To je jedno. Prostě tě zastřelil.“

„Právě," řekl spokojeně Matyáš. „Zastřelil mě a tím jsme se dostali pryč.“

„Myslíš?" protáhla Vendula pochybovačně. „No, zní to logicky.“

„Z toho vyplývá," pokračoval Matyáš, „že až umřeš ty, dostaneme se zase někam jinam. A není vyloučený, že zpátky, co myslíš? Když zemřeme každé jednou, mohlo by jim to stačit, ne?“

„Komu by to podle tebe mohlo stačit?“

„To nevím. Ale nemůže se stát nic jinýho, než že se dostaneme zase někam jinam.“

„Překvapuješ mě," řekla Vendula zamyšleně. „A máš nějakou konkrétní představu, jak to zařídit?“

Matyáš stál uprostřed haly a v obou rukách svíral pistoli. V hlubokém křesle seděla Vendula. Lakovala si nehty. Mírně roztřesená hlaveň mířila přímo na její hlavu.

„Hele, počkej ještě chvílku. Bůhví, kde se probudíme. Chci, aby mi to slušelo. Mimochodem, bolelo to, když tě zastřelil?“

„Já nevím. Nepamatuju si to.“

Vendula odložila lak, pohodlně se opřela a zadívala se na Matyáše. „Tak už to zmáčkni, jsem připravená.“

„Hele, a co když tě fakt zabiju? Myslím jako úplně. Napořád. Co když to není tak, jak si myslím?“

„Blbost. Je to tak. Určitě.“

Matyáš odložil pistoli na stolek. „Víš ty co?“ řekl naoko vesele. „Zvu tě na rande. To minulý se nějak nepovedlo. Zastřelit tě můžu vždycky.“

„Když já bych radši domů...“

Má krásný oči, napadlo Matyáše. „Co doma? Kdys byla naposledy u moře?“

„V létě, s Tomášem,“ řekla Vendula a najednou zvážněla. „Proč na něj tak málo myslím? Jako by mi ani moc nechyběl. Je to možný? Vždyť ho miluju. To přece nejde – milovat a zapomínat. Nebo jo?“

„Já nevím,“ řekl Matyáš podle pravdy. „Já asi nikoho pořádně nemiloval.“

„Tomáš je fajn.“

„A já nejsem fajn?“ zeptal se Matyáš a už v tom okamžiku, kdy to vyslovil, toho litoval.

„Seš,“ řekla Vendula. „Ale jinak. Jako kámoš.“

„Kámoš?“ zasmál se křečovitě Matyáš. „Vzpomínáš na Cristinu? Jak jsi nespala a čekala, až přijdu?“

„To jo,“ řekla Vendula. „To je pravda. Jenomže to nebyla láska. To jsem tě potřebovala. Vůbec jsem nevěděla, co dělat. A pak,“ mrkla na Matyáše, „byl jsi hvězda. To bych s tebou šla do postele hned. Všichni tě milovali. Zbožňovali tě. Tys byl eso, sakra!“

„To je výborný! Chudák Tomáš, vždyť ty seš stejná jako Cristina!“

Vendula se kupodivu nemínila hádat. Zamyšleně sepnula prsty, až to luplo. „Já nevím. Myslím, že takhle prostě ženský uvažují. V tu chvíli jsi byl pro mě jednička. Absolutní. A my ženský asi jedničky potřebujeme, abychom se o ně mohly opřít. To vy chlapi se chováte jako dobytek, jen abyste si užili. A je vám jedno –“

„Aha!“ skočil jí do řeči Matyáš. „Jenže podle mě je to jinak, holčičko. Kolik můžeš mít dětí za rok? Jedno. Protože ho musíš odnosit a porodit. Další rok druhý. Takže si pro svý dítě vybíráš nejlepšího chlapa. Ale kolik dětí můžu mít já?“ Zasmál se. „Každý den několik, kdyby na to přišlo. Takže chci co nejvíc krásných mladých holek, protože mi porodí silný zdravý děti. Zatímco vám je jedno, jestli je chlapovi třeba padesát, hlavně, když se o to vaše jedno dítě za rok bude schopnej postarat. Nepřemýšlíte o tom a my taky ne. Jsme tak naprogramovaný, abychom jako lidská rasa dohromady nevymřeli. Máme to v genech.“

Podíval se na Vendulu. Byl si jistý, že jeho pracně zformulovaný názor rozmetá dvěma větami.

Vendula ale mlčky seděla v hlubokém křesle a celá se jakoby schoulila do sebe. Koukala do prázdna.

„Co je s tebou zase?“

„Nic. Jen jsem si vzpomněla na Tomáše. To je všechno.“

Ale Matyáš měl pocit, že to všechno není. *Chci pro ni být jednička, proto jí říkám všechny ty nesmysly, pomyslel si. Jednička, jako během mé dvouhodinový kariéry světový hvězdy. Nepovedlo se, no. Proč mi na ní, sakra, záleží až teď?*

„Tak víš co?“ řekl pak Matyáš. „Slibuju, že tě odsud dostanu. Dovedu tě zpátky k Tomášovi. Fakt.“

„Jenže ono je tady ještě něco,“ řekla Vendula pomalu. S podivnou pečlivostí, která Matyáše zarazila. „Chtěla jsem mu to říct. Tomášovi. Zrovna ten večer. Ale zase jsme se pohádali. Chápeš?“

„Ne,“ řekl Matyáš. „Co jsi mu chtěla říct?“

„Byla jsem těhotná. V šestým tejdnu.“ Vendula se na Matyáše podívala. „A on to nevěděl. Vlastně neví. Takže co teď? Jsem těhotná dál? Přenáší se to s námi? Co se stane, když mě teď tady tou bouchačkou zastřelíš?“ řekla a praštila do pistole, která ležela na stolku.

„Dostaneme se domů,“ řekl Matyáš.

„Jo? A co pak? Můžu bejt těhotná po smrti?“ Vendula si dala hlavu do dlaní. „Já už dál nemůžu.“

A rozbrečela se.

4.

„Myslíš, že tady můžeme rozdělat oheň? Nechytí to?“ zeptala se Vendula.

Před chvílí zaparkovali vypůjčené skútry na parkovišti u zavřené benzínové pumpy uprostřed hor a našli si pěkné místo na piknik. Smrákalo se, cikády vrzaly, vzduch byl teplý a voňavý.

Vendula vybalovala deky a krabice s jídlem, Matyáš foukal do plamenů.

„Dám pozor, neboj.“

Byl ve svém živlu. Odmalička rád tábořil. Byl ale zvyklý spíše na smrky, jedle, buky a borovice, na rozkvetlé louky. A tady rostly jen olivovníky a trnité keře.

Vendula se posadila vedle ohniště, nohy zkrřížila pod sebe. Mlčela.

„Tak dobře,“ řekla po chvíli. „Užijeme si dnešní večer. Zítra se vrátíme domů do Heráklionu a pak mě zastřelíš.“

Určitě už si ani neuvědomuje, jak bizarně to zní, pomyslel si Matyáš. Začínáme si na to zvykat. Přemýšlet o nepředstavitelném.

„Dobře, zítra tě zastřelím,“ řekl a vychutnával si smysl těch slov. „Riskneme to teda?“

„Jasně, že to riskneme, do prčic. Co nám zbejvá?“

Matyáš vstal a přiložil na oheň. Podíval se na oblohu. Od severu se hnala temná mračna.

I Vendula koukala nahoru. „Řekla bych, že za chvíli začne pořádněj slejvák. Měli bychom se někam schovat.“

„Tady přece v létě vůbec neprší. Všimla sis toho vyschlýho koryta, když jsme přejížděli most?“

„Takže pršet prostě nebude,“ řekla Vendula spokojeně. „Dobře.“

Oheň pomalu dohořival. Vendula seděla přitulená k Matyášovi. Ten se ani nehýbal, jen aby se neodtáhla. Byla krásná teplá noc. Oba mlčeli a koukali do plamenů. Matyášovi se zdálo, že se k němu tiskne víc, než je nutné. Potají si ji prohlížel. Znal její tvář nazpaměť. Nosík

trochu nakřivo, malá piha pod pravým uchem. Nebyla vyloženě krásná, ale měla v sobě něco uhrančivého.

Všimla si jeho pohledu.

Pomalu položila svou ruku na jeho.

Pak vstala. „Je mi vedro,“ řekla a s očima pořád upřenýma na Matyáše si sundala tričko.

Matyáš polkl.

„Pořád to není ono,“ řekla. Najednou před ním stála úplně nahá.

Matyáš polkl podruhé.

„Chci, abys mi to udělal. Tady a teď. Protože já nevím, co bude zítra. A pozítří. Já už nevím vůbec nic. Jen to, že se potřebuju cítit v bezpečí. Aspoň na chvíli.“

Přistoupila k Matyášovi.

Právě teď musím být chlapák, pomyslel si Matyáš. Největší chlapák na světě. Jednička. Vybrala si mě, protože jsem nejlepší. Ochráním ji. Nic se jí nestane.

Jenže právě tomu Matyáš nějak uvěřit nemohl. Cítil spíš, že by se sám potřeboval schoulit Vendule pod křídlo a na všechno to šíleně zmatený kolem nich prostě zapomenout.

Nikdy nebudu jednička, pomyslel si a něco v něm prasklo. Tuhle holku nikdy doopravdy nezískám.

A než dospěl v myšlenkách k tomuto zásadnímu rozhodnutí, viděl Vendulu, jak si přes nahé tělo přehazuje deku a sedá si vedle něj.

„Tak to by bylo,“ řekla. „Asi půjdeme spát, ne?“

„Asi jo,“ odpověděl Matyáš.

Matyáše probudilo šumění dešťových kapek. Během okamžiku byl promočený na kůži.

„To ty! Tys říkal, že nebude pršet,“ uslyšel Vendulu. „Prej tady v létě nikdy neprší!“ smála se a poskakovala v dešti. Mokrý vlasy jí šrafovaly tvář.

„Vstávat, lenochu!“ Chytila ho za ruku a pomohla mu na nohy. „Pojď, poběž,“ volala a smála se, „schováme se někam.“

Matyáš rychle posbíral, co unesl, a utíkal promočenou voňavou nocí za Vendulou. Zmizela mu ve tmě, s plnými rukama se mu špatně běželo.

„Počkej na mě přece,“ zavolal. Přes clonu deště slyšel její veselý smích.

Vendula se ve tmě zastavila a natáhla k němu ruce. Matyáš si všiml kapek vody, dopadajících na její kůži.

„Ahoj!“ volala Vendula beze smyslu. „To je nádhera, to si užíváme, co? Promočený na kost uprostřed pustiny!“ A šťastně se rozchechtala. Pak ho objala, přitiskla svou tvář na jeho.

Jak by bylo nádherný, kdyby tahle noc nikdy neskončila, pomyslel si Matyáš. Tady, pořád, s touhle holkou.

Kdo ví, jak dlouho takhle stáli. Možná minutu, možná hodinu. Pak se Vendula přestala smát. Podívala se Matyášovi do očí a řekla: „Bojím se. Panebože, já se šíleně bojím.“

5.

„Takže mám?“

„Zmáčkni to. Co už naděláme? Prostě to zmáčkni.“

Matyáš stál zase v předpisovém pistolnickém postoji, připravený ke střelbě. Zpátky doma, v hale.

„Tak jo. Mačkám spoušť.“

Vendula se rychle nadechla. „Počkej ještě. Fakt to nebude bolet?“

„Hele, nemusíme to dělat.“

„Chci domů. Chci to udělat.“

Matyáš zavřel oči. Vždyť to je blbost, napadlo ho najednou. Za chvílku uvidím její hlavu, jak se rozprskne po pokoji. Tohle v životě nemůže vyjít, uvědomil si a kolem žaludku ho zamrazilo.

Vtom zazvonil telefon. Matyáš s úlevou sklonil zbraň. „Zvedni to.“

Vendula poslechla. „Ano?“ řekla do sluchátka. Druhou rukou si přitom uhladila vlasy. To gesto na ní Matyáš začínal milovat.

„Já vím, měla jsem přijít. Zítra. Opravdu? To není možný... Já vím. Budu. Děkuju. Přijdeme.“

Pak se otočila na Matyáše. „Takže je to tady,“ hlesla. „Jsem těhotná. To byl doktor Zakos. Gynekolog. Jak jsem k němu byla objednaná, vzpomínáš?“

Matyáš si nejasně vybavil první chvílky tady na Krétě, když prohledávali byt. Opravdu se tenkrát o nějakém doktoru Zakosovi mluvilo.

„Jak se to mohlo přenýst?“ zeptal se a přejel si rukou tvář.

„Nic se nepřeneslo, copak to nechápeš? Otec seš ty. Asi. Vždyť tady žijeme už dlouho, kdo jinej by to byl!“

„Přece Tomáš.“

„Blbost. Máme minulost tady, i když o ní nevíme. Tak, a je to.“

„Chtělas přece dítě.“

„To jo. Ale ne s tebou.“

Matyáš se podrbl na hlavě. „Tak to abych tě už zastřelil, ne?“ Chtěl, aby to vyznělo aspoň trochu vesele.

„Je to trochu jako neposkvrněný početí, co?“ zasmála se hořce a poklepala si rukou na břicho. „Už je pozdě. Prostě tady zůstaneme.“

Jsmo vězni, napadlo ho. Jenže ne proto, že jsme tady, v neznámé zemi. Ale protože jsme dva úplně cizí lidé, kteří spolu žijí už spoustu let, aniž o tom vědí. Kterí jen zvolili nejschůdnější ze všech špatných řešení.

„Cos vlastně dělal – myslím, když jsme byli ještě doma?“ zeptala se Vendula. Seděli na verandě a popíjeli vychlazené koktejly. Od moře foukal vítr. Střelbu zatím odložili na neurčito.

„Pracoval jsem v jedný malý reklamní agentuře. Tiskli jsme firemní loga na ubrusy a stojánky od tužek.“

„A bavilo tě to?“

Matyáš se usmál. „Nebavilo. Ale nějak jsem se živit musel.“

„A co tě teda bavilo?“

„Muzika,“ řekl Matyáš překvapeně. Nikdy si to takhle jasně neuvědomil. Jak to, že mu to nedošlo dřív?

„Neříkáš to moc přesvědčivě.“

„Měl jsem kamaráda. Huberta. Byl výbornej kytarista. Hrávali jsme spolu. Jen tak, v hospodách, pro partičku kamarádů. Nebyl jsem žádněj muzikant, prostě mě to bavilo.“

„A co rodina? Holka a tak?“

„Nic moc. Holky vždycky letěly spíš na Huberta.“

„Záviděls mu?“

„To ne. Spíš jsem věděl, že to tak má bejt. Nevím.“

Matyáš měl pocit, že mu v hlavě klíčí nějaká myšlenka. Nějaké řešení.

„A co ty?“ zeptal se nakonec.

„Byla jsem aranžérka. Vytvářela jsem výlohy v obchodech.“

„A bavilo tě to?“ usmál se Matyáš.

„Děláš si srandu? Když se nad tím zamyslím, neměla jsem žádný sny o kariéře.“

„A jaký jsi měla sny?“ zeptal se Matyáš spíše z legrace.

Vendula chvíli mlčela. Nevypadalo to, že přemýšlí, spíš že zvažuje dopad svých slov. Pak se podívala na Matyáše.

„Mít dítě.“

Matyášova myšlenka v hlavě doklíčila, vypučela a uzrála.

„Takže mým největším životním snem bylo...“

„Zahrát si s Ericem Claptonem,“ dokončila za něj pomalu Vendula.

Matyáš přinesl z kuchyně na verandu trochu zeleniny a maso na gril. Nic víc k jídlu doma nebylo. Pomalu se stmívalo, pořád bylo krásně teplo. Cikády vrzaly.

Vendula seděla a koukala na moře. Vítr jí cuchal vlasy. Připadala Matyášovi najednou malá. Nejmenší ptáče na světě, o které je třeba pečovat.

„Vendulko, je to jasný,“ řekl Matyáš a posadil se. „Oběma se nám splnilo přání. Teď už se určitě dostaneme domů. Chápeš to? Budeš s Tomášem. Zbejvá maličkost.“

„A tobě nevadí, že s ním zase budu?“

Matyáš se zamyslel. *Být s Vendulou, napořád. Mít ji. Jenže – byla by se mnou šťastná? Nebyla, prostě nebyla. Přišli jsme k sobě nedopatřením, to je jednoduchý jako facka.*

„Nevadí,“ řekl nahlas. „Chci domů. Neješ zase taková partie.“

Vendula se usmála. „Já to říkám Tomášovi pořád. Ale on je mezek paličatej.“

„Tak si zítra zastřílíme, ano?“

Vendula se dívala před sebe. Dlouze.

„Nemusíš se bát,“ řekl Matyáš a pohladil ji po ruce. „Slibuju, že to bude úplná –“

„Nebude. Žádný střílení nebude.“ Vendula si prohrábla vlasy a podívala se Matyášovi do očí. „Teď něco řeknu a nehodlám o tom už diskutovat. Nosím v sobě dítě. Za pár týdnů začne kopat, za rok brečet a čurat do plenek. Za patnáct let bude nosit baseballku kšiltem dozadu. Teď sice asi vypadá jako malinkatej mlok, ale uvidíš, jednou to bude fešák. Protože bude po mně.“ Vendula se zkusila usmát, moc se jí to nepovedlo. Matyáš si všiml, že má pevně sevřené ruce, klouby jí úplně zbělely. „Nebudu riskovat, že máme nějakou blbou teorii o návratu a že to nevyjde. Zůstáváme tady. Tak, a starej se. Dům jsi mi postavil, syna zplodil. Asi se mě už nezbavíš.“

Neměly by se teď rozeznít fanfáry? pomyslel si. Matyáš Millerski, nula z Českýho Krumlova, právě vyhrál v loterii milión.

Matyáš ležel v posteli a koukal do tmy. V domě, kde žili už spoustu let. Slyšel, jak Vendula poklidně oddechuje po jeho boku. Jako vždycky, jako celý život. Nic se nezměnilo. Už to není láska, ze které člověk blouzní a chová se jako pitomec. Není a nikdy nebyla. A jestli ano, tak už si to ani jeden z nich nepamatuje.

Dobře.

Budeme tedy spolu vychovávat našeho malýho človíčka a bude nám spolu dobře. Naučíme se to. Už kvůli němu.

Pak usnul i Matyáš.

6.

„No konečně,“ uslyšel nad sebou známý hlas. „To byla šlupka, vole!“

„Co je?“ zeptal se Matyáš hloupě.

„Pět minut tady ležíš jako mrtvej. A ta holka taky.“

Ta holka.

Matyáš zvedl hlavu, dlažební kostky ho začínaly studit. Vedle sebe uviděl Vendulu, nad ní se skláněl sympaťák ve sportovní bundě.

Tomáš.

I Vendula se začala probouzet.

„Já nevím,“ řekl Hubert. „Vy jste tady v tý tmě do sebe museli vrazit nebo co.“

„Dobrý, miláčku?“ slyšel Matyáš Tomáše. Měl příjemný hlas.

„To víš, že dobrý,“ řekla Vendula. „Co by mi jako mělo bejt?“

„Promiň, Vendulko,“ řekl Tomáš. „Byl jsem na tebe hnusnej. Omlouvám se. Ale já s ní fakt jenom tančil, víš?“

Vendula se zatvářila zmateně. Pak jí to došlo. Alespoň tak to četl Matyáš v její tváři.

„Já vím. Někdy jsem docela žárlivá.“

Tomáš se usmál a pohladil ji po vlasech. Pak ji jemně nadzvedl a pomohl jí vstát. Obrátil se k Hubertovi a řekl: „Děkuju.“

„Není zač,“ usmál se Hubert. „Hlavně, že to dobře dopadlo, ne?“

Matyáš se otočil k Vendule.

„Promiňte, slečno.“ *Měl jsem šílenej sen, ve kterém jste hrála hlavní roli. To byste se nasmála, kdybyste věděla jakej.*

„Nic se nestalo,“ usmála se Vendula. „Prostě tady byla tma, to je všechno. Nemůžete za to.“

Matyáš si najednou nedokázal představit, že se teď Vendula sebere a navždycky odejde. V panice vyhrkl: „Byla jste někdy v Oslu?“

Pomalu se otočila.

„Proč? Vy jste tam snad byl?“

Matyáš pocítil zklamání. I když věděl, že nemá proč. Ona přece nemůže za jeho blbý sny.

„Ale chtěla bych se někdy určitě podívat na Krétu,“ řekla Vendula s očima upřenýma na Matyáše.

„Jaký Oslo?“ ozval se Hubert. „Jaká Kréta?“

„Neměla jste pravdu,“ řekl Matyáš. „Nebylo to kvůli Ericu Claptonovi.“

„Sanitka bude nutná,“ rozchechtal se Hubert. „Taková rána do hlavy a co všechno může způsobit, že?“

„Já už to teď vím taky,“ řekla Vendula potichu. „Je to tak, jak si myslím, že jo?“

Matyáš věděl, že by stačilo jediné gesto, jediný pohyb. Jediné pohlázení. A věděl taky, že k tomu nenajde odvalu.

„Ano. Určitě ano.“

„Byly tři, že jo? Ty přání.“

„Ano. To třetí... Protože já...“

Vendula mu visela na rtech.

„Pojď už,“ ozval se Tomáš. „Naši na nás čekají s večerí.“

Matyáš natáhl ruce, jako by chtěl Vendulu naposledy obejmout. Pak je nechal poklesnout. Stejně to v té tmě skoro nebylo vidět.

„Na shledanou,“ řekl.

Pak se díval, jak Vendula s Tomášem mizí za rohem.

Hubert se na něj obrátil. „U Zkouřeného králíčka bude ještě otevřeno. Nepůjdeme se tam přece jenom na chvílku mrknout? Hele – a tys na tý kašně fakt viděl anděla, jo?“

O autorovi

Marek Kožušník se narodil roku 1973 a jako inženýr ekonomie mohl mít důstojné povolání a spoustu obleků. Jemu však přišlo zajímavé zjistit, jaké by to bylo, žít se psaním. Skoro patnáct let už píše pro Playboy a je to dřina. Pracovně sjížděl řeky v africké džungli, absolvoval několik ultramaratonů v horách, napsal scénář k muzikálu, zažil jeho premiéru i derniéru. Hrál černé divadlo. Přežil několik kurzů přežití, skákal s padákem, střílel z loveckého luku i útočné pušky, trénoval s MMA bojovníky i s novodobými rytíři. Mimo pracovní dobu je poměrně líný a nejradši kouká z gauče na seriály. Manželka a děti se mu při tom posmívají, protože jsou akční a nemají rádi zahálku. A tak začal psát povídky a básně, aby jim vzal vítr z plachet.

ZÁSADOVEJ CHLAP

Dagmar Česká

Nikdá sem nebyl takovej elegán, jakýho ze mě chtěla mít moje máti.

Jako malej kluk sem musel chodit do kostela. Každou neděli. Máti si mě dycky postavila doprostřed kuchyně a navlíkla mě do těch nemožnejch kousavejch kalhot, naškrobený bílý košile a hnědýho saka. Všechno mi to bylo fakt velký a taky široký, protože sem to, jako skoro všechny svoje hadry, po někom podědil. Todle konkrétně po mym bratranci Josefovi, kterej byl vod narození hroznej kolohnát.

Josef je mrtvej už skoro vosum let.

Dostal infarkt. Moc překvapenej sem z toho nebyl, protože byl tlustej a furt se kvůli něčemu vztekal. Ale líto mi to bylo, to zas jo. I když se se mnou často a rád hádal, znal sem ho vod narození a dycky sme spolu táhli za jeden provaz. Já měl sestru Martu, on zas Ivetu a ty dvě se furt hihňaly a něco si špitaly, a tak bylo prostě jasný, že i my chlapi musíme držet spolu. Smutný je na tom i to, že sme voba ty svoje starší sestry přežili. Ale tak co, zase sou spolu a hihňaj se a něco si špitaj a je jim tam možná líp než nám tady dole.

No ale to sem vodbočil.

Ještě předtim než mi máma voblíkla sako, musela mi uvázat kravatu. Byla hnědá, nelíbila se mi a ten uzel mě dycky celou dobu škrtil. Když skončilo kázání, vypálil sem ven, jako by mi za patama hořelo. A jakmile sem překročil práh, strčil sem dva prsty pod límec a ten utaženej uzel uvolnil.

Jak já ty neděle nenáviděl!

Nejen kostel, ve kterým byla zima, snad i když byly venku třícítky, ale taky ty kecy, který měly člověka akorát tak zastrašit. Ale ze všeho nejvíc sem nesnášel to, co sem měl na sobě voblíknutý. Celý dopoledne sem musel stát, jak kdyby mi někdo do prdele vrazil pravítko. Máti kontrolovala, že se nikde nevtrohu a neumažu, furt mě upravovala, což byla fakt marná snaha, protože ty Josefovy hadry na mně prostě visely. Říkal sem jí, aby mi je aspoň trochu zabrala, ale vona tvrdila, že do toho co nevidět dorostu, protože přece nemůžu až do smrti vypadat jako vyžle. No, mejlila se. Jako malej sem si myslel, že ví všechno, ale postupem času sem zjistil, že věděla leda tak kulový. Je mi sedmavosumdesát a hadry na mně visej pořád.

Táta vodešel jednou vodpoledne.

Ani nevím, jak je to možný, ale nelítal sem zrovna nikde venku, seděl sem u stolu v kuchyni a poslouchal, jak na sebe s máti štěkaj. Nikdy se moc nehádali, často vřeštěla jen vona a táta chvíli mlčel, pak se nasral, vyrazil do hospody a bouchnul za sebou dveřma. Tentokrát to bylo jiný. Máti brečela, a když se konečně vozvala ta vočekávaná rána dveří vo futra, zalezla do ložnice. Už to bylo divný, protože po každym takovym výstupu sem slíznul minimálně jeden pohlavek za něco, co by ji normálně vůbec nevytočilo. Že se táta už nevrátí, mi řekla až druhej den, když sem se divil, co v tý hospodě furt dělá.

Moc mi nechyběl.

Stejně se vo mě dycky starala máti, ale ta začala bejt po jeho vodchodu dost divná. V neděli sem s votrávenym ksichtem přišel do kuchyně, ale nikde tam nevisely ty Josefovy kalhoty a sako, ani ta hnusná hnědá kravata. Doploužil sem se za mámou do ložnice a ta mi řekla, že jestli chci jít do kostela, mám se voblíct. Vona zůstane doma.

Nepamatuju se, že bych měl někdy větší radost.

V kostele sem nebyl už nikdy a taky sem si přísahal, že se už nikdy nenechám dobrovolně navlíct do kvádra. Tu Josefovou kravatu

sem dokonce rituálně přestříhnul a pak sem několik nocí nemoh spát, protože sem se bál, že na to máti přijde. Ale nepřišla.

Z ložnice, kam zalezla ten den, co táta zmizel, už totiž nevyšla. Vynesli ji.

Teda jako samozřejmě chodila sama na záchod, aspoň nějakou dobu, ale nikdy už nic neuvařila, nevyprala ani nevyžehlila. To všechno vod tý doby dělala Marta.

Máti se skamarádila s flaškou a za rok, skoro na den přesně, sme jí šli na pohřeb.

Samozřejmě, že sem musel jít zase v tom Josefově starym saku, protože na nic jinýho sme fakt neměli prachy, a když se Marta sháněla, kde mám kravatu, zalhal sem, že ji nemůžu najít. Zlobila se, ale měla svejch starostí dost.

Nakonec sem si řek, že když sem moh jít bez kravaty i na pohřeb svojí vlastní mámy, už si ten pochybněj škrtící kus látky kolem krku nikdy dobrovolně uvázat nenechám – schválně neřikám neuvážu, protože i když mně to máti ukazovala každou neděli několik let, nikdy sem se ten uzal dělat nenaučil.

Pochopte, já na předsevzetí nikdá moc nebyl, jako ne že bych si ve slabý chvílce něco neslíbil, to zas jó, ale nepamatuju se, že bych to někdy dodržel. Takže mě vlastně docela překvapuje, že todle sem dal.

Tak si říkám, že sem nakonec asi fakt zásadovej chlap.

Porušil sem to totiž jenom jednou. No vlastně dvakrát, když počítám i dnešek, ale za to zase tak úplně nemůžu. Poprvý to bylo kvůli Anežce. Protože bejt zásadovej chlap je fajn, ale člověk prostě někdy musí vytáhnout hlavu z prdele a udělat správnou věc. A todle správná věc byla.

Anežku sem poznal na jedný zábavě v Dolní Lhotě.

Moc sem na tancovačky nebyl, ale vobčas mě někdo někam vytáhnul. Na tudle sem šel s Josefem, kterej se celej vyšňořil a nasmradil tak, že sem to s nim skoro nemoh v jednom autě ani vydržet. Josef ten den tancoval se spoustou holek, ale domů vodcházal sám. To já sice taky, ale v kapse mě hřál lísteček s adresou, kde Anežka bydlela. Nevim, jak se na ten večer zpětně dívala vona, mně dycky tvrdila, že

to byl osud, a já se s ní nehádal, protože možná fakt jo. Jen si nejsem jistej, jestli za něj byla ráda.

Anežka totiž byla hodně společenská, znala se snad se všema holkami v sále a možná s polovinou chlapů a dycky byla jedna z posledních, kdo na takový tancovače vydržel. Taky si hodně zakládala na tom, jak je voblečená a upravená, a za normálních okolností by se mnou asi neprohodila ani slovíčko, protože sem celej večer seděl v koutě a na sobě měl sepraný starý kalhoty a vytahanej svetr.

Máti se musela votáčēt v hrobě.

Jenomže Anežka měla dva dny před tim nehodu. Bylo to zrovna v zimě, a když šla do práce, nákej chlap vod nich z fabriky jel na kole, brzdil z kopce, šel do smyku a smetl Anežku, která se na poslední chvíli rozhodla skočit před nim do závěje. Narazil jí do tý nohy, která byla ještě na silnici.

Takže ten osudovej večer měla nohu v gypsu a nemohla tancovat ani na jednu písničku. Byla u stolu se spoustou lidí, ty furt vodcházeli a přicházeli, ale párkrát se stalo, že tam zůstala úplně sama. Několikrát sme se na sebe přes ten sál usmáli. Anežka pak zvedla sklenici, bradou kývla k noze, která jí ležela na vedlejší židli, a pokrčila rameny a já pochopil, že chce, abych za ní přišel. A tak sem šel. Měla mě jednoduše ve svý moci už vod toho prvního večera.

Jasně, že se mě pak roky snažila změnit. Vona každá ženská to prostě musí zkusit a lhal bych, kdybych řek, že se spoustou věcí neslavila úspěch. Nikdá se jí ale nepodařilo změnit můj názor na voblíkáni. Takže sme měli takovou nepsanou dohodu, že mi hadry sice kupovala a vybírala vona, dycky se ale držela v mezích, který sem nastavil já. Nechodil sem tak už ve vytahanejch a vošoupanejch svetrech a kalhotách, ale i když se mě do kvádra snažila navlíct mockrát, neuspěla.

Večer před tim, než sme se brali, brečela.

Celou dobu příprav sem jí totiž zarytě tvrdil, že mě do saka, a eště ke všemu do saka s kravatou, nikdy nedostane.

A jak sem už říkal, sem zásadovej chlap.

Jenže sem taky docela měkkota a můžu vám říct, že když sem ji viděl, tak krásnou jako nikdy předtím, jak ji vede tatík k oltáři, kde já už čekám, byl sem fakt rád, že sem se na ty svoje zásady aspoň pro jednou vysral.

Byla tak šťastná, že bulela zase, ale všichni říkali, že to je u nevěsty normální.

Za to kvádro a fialovou kravatu, která ladila s její svatební kyticí, sem dal celou jednu vejplatu, a i když mi z toho bylo skoro mdlo, byla to dobrá investice. A to přesto, že sem to všechno na sobě měl jenom jednou jedinkrát.

Byla ještě fůra dalších příležitostí, kdy mě Anežka prosila, abych si ho zase voblíknul, ale nepochodila. Tenkrát to bylo jenom kvůli ní a hlavně jenom pro ni, proč bych se ale měl šňořit na promoci svého kluka, když tomu je úplně šumák, v čem tam přídu? A tak sem přestál všechny besídky, oslavy, výročí, svatby a nakonec i pěknou řádku funusů, aniž bych tu svoji zásadu porušil.

Teda na Josefův pohřeb sem si kravatu vzal. Tu hnědou, přestříženou, do kapsy. Ale to se nepočítá.

Takže bych asi moh bejt na Anežku naštvanej za to, že mě do toho svatebního kvádra, a to včetně tý fialový kravaty, podotýkám, nakonec přece jenom navlíkla.

Sem přece zásadovej chlap, no ne?

Ale můžu vám říct, že vztek je to poslední, co teď cejtím, když se jí dívám do očí.

Je pořád stejně krásná jako tenkrát u toho oltáře. Jasně, má kolem očí vějířky vrásek, proti kterejm celej život bojovala arzenálem drahejch krémů, a taky pár kilo navíc, ale já sem zase plešatej a nahluchlej. Už zase pláče a asi by mi každej tady řek, že je to naprosto normální, i když neni nevěsta.

Osuší si slzy pod voběma vočima, pak se tak jako nenápadně rozhlídne kolem a rukama v hedvábnejch rukavičkách mi upraví uzel na kravatě, kterej je trochu ledabyly nakřivo. Pořádně mi ho přitáhne a já se cejtím zase jako malej kluk uprostřed naší kuchyně

a těším se, až bude po všem, budu moct zajet rukama pod límec a tu kravatu si povolit.

Myslím, že máti by mohla bejt spokojená.

I když tendle poslední uzel nevázala vona, ale ten vyzáblej fune-brák, co mě strkal do penálu.

O autorce

Dagmar Česká (1986) se narodila v severních Čechách, kde žila až do svých 18 let. Vystudovala obor Architektura a stavitelství na Stavební fakultě ČVUT, ale nikdy se této profesi nevěnovala. Vzala si k srdci, že kdo neumí, ten učí, a už při studiích začala rozdávat rozumy na různých webových portálech o architektuře, designu a bydlení. Na její články jste mohli narazit i v časopisech Domov nebo Dřevo & Stavby. V současné době většinu času krotí své dvě děti, pracuje jako externí redaktorka a copywriterka a snaží se každou volnou chvíli věnovat tvůrčímu psaní. Žije na okraji Prahy, ráda čte, sleduje filmy a seriály, vaří, toulá se přírodou nebo se setkává s přáteli. V srpnu roku 2020 se jí splnil velký sen – světlo světa spatřil její první román UTEČ!, který vydalo nakladatelství Fragment.

www.dagmarceska.cz

NEVERMORE

Petra Lejsková-Langová

Za oknem prší a ty spíš tak tiše.
 Dívám se na tebe, divný tlak v břiše,
 svíčka už skomírá, mně to však stačí.
 Píšu ti dopis a nevím, kde začít.
 Poslední horká noc v promrzlém bytě,
 poslední stručné a váhavé „Chci tě“.
 Do sebe vklínění, zakleti v čase,
 s naivní vírou, že svážeme zase
 konce svých provázků, dvě těla bledá
 v uzlu tak pevný, že rozplést se nedá.
 Na prstu září ti bludný kruh z platiny
 s nápisem *Navždy tvůj*. Kdo z nás je bez viny...?
 Bolí to víc nežli šlápnutí na vosu.
 Jak to jen napsat a vyhnout se patosu?!
 Čmárám a škrtám a znova a znova.
 Jak mám dát sbohem, když došla mi slova?
 Když ve mně všechno tak zoufale ječí.
 Chtěla jsi zůstat. Být moje! Ne *něčí!!!*
 Další list mačkám a házím ho do koše.
 Zvláštní mix smutku a dozvuků rozkoše.
 Poslední „Měj se fajn“. Co mi pak zbude?
 Trápit se. Hledat tě. Úplně všude.
 Hledat tě ve vínu, v kartách i v osudí
 a v každé ženě, co se mnou se probudí.

Doufat, že bez tebe půjde to snáze.
Uzel už povolil. Poslední fáze.
Chtěli jsme napořád. Anebo nechtěli...?
Dva cizí lidé, co leží tu v posteli.
Dva vězni v tichu, jež člověka dusí.
A jeden z nás prostě odejít musí.
Až na mě za pár let natrefíš v davu,
promiň, že zbaběle odvrátím hlavu.
Zalezu jako šnek do svojí ulity
a budu předstírat, že už to nejsi ty.
Ta, která ze snů mi odejít nechce.
Milovat jinou?! To řekne se lehce!
Ta, které tajně, byť bez špetky nadání,
po nocích skládám svá hloupoučká vyznání
na zašlých klávesách psacího stroje.
Děkuju, žes byla krásná a moje.
Že s tebou zesládl svět, aspoň na chvíli,
když tvoje ruce pod příkrývkou s motýly
kreslily v barvách mou budoucnost temnou.
Žes měla odvahu zkusit to se mnou.
Že jsi mě hrála a voněla po medu
a že ti jednou snad odpustit dovedu.
Balím si věci a zvedám se nesměle.
Dva roky vzpomínek v orvané kabele.
Dopis dám na stůl, náš příběh se završí.
Nechci tě budit. A venku už neprší.
Bláhový sen, že jsem našel tu pravou...
A teď tu stojím se sklopenou hlavou,
hořký jak pelyněk u cesty polní.
Uzel se rozvázal. Konečně volní.
Kde nemá voda břeh, je těžké stavět most.
Přesto bych tak moc rád...
Ne. Teď už vážně dost.

O autorce

Petra Lejsková-Langová se narodila roku 1974 v Jizerských horách. Krátce po dovršení osmi let se rozhodla, že bude světově známou a bohatou spisovatelkou, na což plna optimismu čeká dodnes. Kromě psaní, veršování, příležitostného skládání písniček a věčného snění ráda čte, fotí, cestuje, poslouchá muziku a rozmazluje své kočky. Ke dvěma dosud vydaným knihám (Příběh ty a já a Blues opuštěné postele) přibyla letos po dlouhé odmlce třetí – esotericky laděný román Kde končí nebe.

PAN SVOBODA

Andrea Pořízková

Přivezli ho někdy uprostřed noci. Zrovna, když se mi konečně podařilo zabrat, mě vzbudilo světlo, tlumené hlasy a vrzání postele. V rozespání a pod vlivem prášků proti bolesti jsem pochopil jen tolik, že je to nějaký děda, co si zlomil nohu. Víc mě ani nezajímalo, měl jsem vlastních starostí, bolestí i nepohodlí dost. Rozmrzele jsem se otočil čelem ke stěně a pokusil se znovu najít polohu, ve který by se mi podařilo usnout. Se sdrátovanou hubou se nespí zrovna nejlíp.

Zatracenej dědek, někde se ožere, vymlátí a já pak kvůli němu ani nezamhouřím oka.

Rána v nemocnici přicházej brzy, často navíc poněkud neurvale a hlučně. Co se dá dělat? Nejsem tu na dovolený a vím, že musím poslouchat. Když mě sestra vyhnala z postele, odšoural jsem se opláchnout k umyvadlu na pokoji. Bez většího zájmu jsem se jen tak ohlídl po novým spolubydlícím, abych věděl, kvůli komu jsem se to nevyspal tentokrát. Čekal jsem nějakýho seschlýho bezdomovce, sebranýho někde na ulici, s hadrama, co zamořej zatuchlinou celej pokoj, a ze kterýho potáhne chlast na míle daleko. Čili něco na ten způsob, co tady bylo před pár dny. Ale viděl jsem něco úplně jinýho.

Byl sice hubenej, šlachovitej a pěkně starej, ale rozhodně žádnej seschlej věchejtej. Měl pečlivě zastřižený krátký šedý vlasy i vousy, a přestože na něm objektivně vlastně nic zvláštního nebylo, vyzařovalo z něj cosi úctyhodnýho a váženýho. Snad to způsobil ten jeho uhlaženej vzhled a vzpřímenej posed, kterým v člověku vyvolával

pocit, že právě ani nesedí za stolem s plastovým lavorem, ale přinejmenším za univerzitní katedrou. Nic na tom neměnily ani jeho rozčuchané vlasy, který jako jediný svědčily o poněkud náročný noci. Nebejt toho nemocničního anděla, snad bych i věřil, že se každou chvíli zvedne a odejde přednášet někam do muzea.

Když si všiml, že se na něj dívám, jen jsem kývl na pozdrav a raději si to šinul dál k umyvadlu. Až jsem se musel za svůj unáhlený noční soud v duchu zastydět.

„Tak jak se vede, pane Svobodo?“ začal doktor Malý vizitu svojí tradiční uvozovací otázkou, u který nikdy ani nečekal na odpověď. Lidem s čerstvě odoperovanéjma kostma se zrovna nijak valně nevede a doktor Malý si toho byl samozřejmě dobře vědomej. Proto se taky nenamáhal dělat nějakou pauzu a jedním dechem pokračoval dál.

„Tady čtu, že jste přestal brát léky. To jsou léky na srdce, ty si přece nemůžete jen tak vysadit. Co vás to napadlo?“ zeptal se tentokrát opravdu, aniž by zvedl oči od papírů.

„Lidé v mém věku už přece žádné léky brát nepotřebují,“ odvětil klidně stařík.

„Ukažte... devadesát osm? Naopak, pane Svobodo, lidé vašeho věku je musí brát obzvlášť poctivě. Jen se podívejte, co jste si tím přivodil. Kdybyste je bral, jak máte, neudělalo by se vám slabo a ušetřil byste si tuhle nepěknou zlomeninu. Co?“ Když se nedočkal odpovědi, přešel blíže a jednou rukou mu překontroloval sádru. „No, my vám je tu zase vrátíme,“ otočil se pak na sestru místo na pana Svobodu. „K čemu vám bude zahojená noha, když dostanete infarkt, že jo?“ Tlumeným hlasem něco diktoval zapisující sestře do papírů, takže si ani jeden z nich nevšiml nesouhlasného výrazu, kterej se staříkovi usadil v očích.

„To už přece nemá žádnou cenu. Vždyť už tu zítra ani nemusím být.“

„Nó, to asi necháme rozhodnout ty nahoře, souhlasíte?“ nasadil lékař opět svůj netázavý tón a viditelně v domnění, že už není o čem diskutovat, se společně se sestrou přesunul ke mně.

U mě vizita proběhla taky rychle, ale já tu nebyl první den. Měl jsem dobře nastavenou léčbu a tu moji rozmlácenou čelist mi dali dohromady tak skvěle, že jim nejspíš budu nadosmrti vděčný.

Krátce po obědě k nám na pokoj přišla černovlasá sestra s lékama.

Já mám fakt mizernou paměť na jména, takže je mojí běžnou praxí, že si vypomáhám tajemněma přezdívkama. Stejně se kolem vás ošetřující personál míhá tak rychle, že se nejde ubránit tomu, aby se vám postupně slil v jeden celek. Zapamatujte si jen těch pár něčím výjimečnějších. Takže například včera tu byly Ledovka a Cigaretovej dech. Ne že bych proti nim něco měl. Jen některý interakce s nima mi jsou docela nepříjemný.

Akorát u týhle jediný jsem si nepotřeboval vyměřet vůbec nic. Její příjmení mi utkvělo tak nějak samo, protože už přímo v něm zaznívala předzvěst, že všechno, co bude následovat, bude téměř najisto děsnej vopruz. Sestra Prouzová. Sice je šikovná a ví, co dělá, ale v hlase má prostě něco, co způsobuje, že se člověk cejtí jako úplnej idiot. A to i když dělá všechno, co se mu řekne. Natož když si dovolí to zkoušet jinak. Čistit si sdrátovaný zuby podle sebe jsem se v její přítomnosti pokusil jen jednou a zároveň taky naposled.

Když se teda u pana Svobody vytasila s práškem a on si stále tvrdošijně stál za svým, že ho nechce, už dopředu jsem tušil, že bude zle. On měl zřejmě pocit, že ráno při vizitě nestačil svůj názor dostatečně vyjádřit, takže se o to pokusil znova, ale Prouzová ho rychle utnula.

„Nediskutujte se mnou a prostě ho spolkněte. Nic na tom není a je to pro vaše dobro.”

„To si právě nemyslím. Já totiž nechci...”

„Heleďte se, tak dost! Jak by to vypadalo, kdyby si všichni pořád něco vymýšleli? Myslíte, že máme čas u každého stát? Já nemám na práci jenom vás!”

Nenápadně jsem zašilhal jejich směrem. Pan Svoboda ani v nejmenším nevypadal, že by ho tím nápořem vyvedla z míry. Trpělivě počkal, až skončí, a teprve potom, aniž by zvýšil hlas,

zkusil promluvit znova. Nestačil se ale dostat ani za dvě první slova. Prouzová ho sjela jak malýho kluka a tím práškem mu navíc začala šermovat před obličejem.

Až jsem ho v duchu politoval. Nevybral si dobře. S Prouzovou vůbec nemá cenu se hádat.

Pan Svoboda to zřejmě taky právě pochopil. Upřeně, lehce nepřítomně na ni hleděl, pak najednou po tom malým prášku sáhl, beze slova si ho dal do pusy a zapil.

„No! To to nemohlo jít hned? Takový zbytečný zdržování,“ zahučela, rozčileně se otočila na patě a zmizela.

Vážně bych se bejval vsadil, že jen co za ní zapadnou dveře, hned ho zas vyplivne. Ale to on ne. On vlastně i ten oběd, kterej předtím dostal na obyčejným otlučeným tácu, jedl s tak nečekanou noblesou, až se zdálo, že musel bejt zvyklej stolovat minimálně s anglickýma lordama. Plivat jako čuně by očividně bylo pod jeho úroveň. Až jsem se trochu styděl, když jsem vedle něj musel s hlasitým mlaskáním srkat tu svoji mixovanou stravu.

Pan Svoboda si spojil ruce na klíně a se zklamaným povzdechem se zahleděl někam do prázdna. Vypadal poněkud přešle. Asi jako každej, kdo si rozjede Prouzovou nesprávným směrem.

Vstal jsem, došel ke stolu pro konvici s čajem a dolil si hrnek. Potom jsem se otočil na něho a gestem se ho optal, zda chce taky. Byla to blbůstka, ale chtěl jsem ho nějak povzbudit a možná i troškou laskavosti zmírnit ten nepříjemnej pocit, kterej tu v místnosti zůstal. Zdvořile přijal a poděkoval, pak se ale znovu pochmurně zahleděl někam do dálky.

Dny v nemocnici se někdy strašně vlečou. Jen co vás přejdou akutní bolesti a dostanete se ze stavu, kdy jste rádi, že jste rádi, začnete se docela rychle nudit. Naštěstí za mnou hned po ranní vizitě zaskočila moje žena a zazásobila mě všemožnýma sportovníma magazínama. Jeden jsem stihnul přelouskat ještě před obědem a do dalšího se hodlal začíst hned po něm. Akorát jsem v něm začal listovat, když na pokoj vešla mladinká sestra Copánek.

Samozřejmě, že se tak nejmenuje, ale protože vždycky nosí dva tenký copánky zapletený do culíku, byla mi její přezdívka hned jasná. Tuhle sestru pro změnu vídám asi za všech nejradši, protože má milej úsměv a vůbec celá je taková slušná a příjemná. I když někdy je na ní docela poznat, že ještě nemá moc praxe.

Pan Svoboda na svém přístupu k lékům očividně ani po včerejším neúspěchu vůbec nic nezměnil a znovu se pokusil vzdorovat. Měl asi štěstí, že za ním přišla právě Copánek, protože ta je nejspíš jediná, kdo je ochotnej poslouchat.

„Vzal bych si jen ten na bolest, sestřičko. Ten druhý nechci.“

„Ale ten je přece taky důležitý. Bez něj vám nemůže srdíčko pořádně fungovat, víte?“

„Jen nechte, vždyť já už se tu nepotřebuji pro nikoho udržovat. Už jsem pochoval ženu i syna, akorát já tu ještě straším. Smrt na mě nejspíš zapomněla, tak jsem se prostě rozhodl jí trochu vyjít naproti.“

„No to snad ne,“ vykulila na něj oči, ale stařík se smířlivě usmál.

„Proč by ne? Já z ní žádný strach nemám. Jednou přijít musí a je to tak v pořádku. Ale nechci umírat jako troska. Toho se bojím. Udržovat se práškama při životě jen proto, abych mohl sledovat, jak přibývají bolesti a co dalšího přestává fungovat.“

„Já myslím,“ zavrtěla se Copánek nervózně, „že jste to vzal za špatný konec. Léky vám přece naopak pomáhají cítit se dobře.“

„Já to viděl u syna, když chudák dostal tu mrtvici,“ pokračoval pan Svoboda, jako by nic neřekla. „Zůstal ležet a pomoci mu už nebylo. Nezbyvalo než se dívat, jak se nám postupně ztrácí a rozpadá v někoho úplně jiného. A já bych opravdu chtěl umřít, dokud jsem... to ještě já.“

„Pane Svobodo, to ale přece vůbec není váš případ,“ nahodila povzbuzující tón. „Vám zdraví slouží, jen máte zlomenou nohu. A až se vám zahojí, zas budete moct běhat. Nemusíte hned myslet na umírání.“

„Moje žena umřela krásně, víte?“ nenechal si změnit téma. „Uvařila tehdy moc dobrý oběd a řekla, že ji to nějak zmohlo a že se půjde natáhnout. A už se nevzbudila. Mně zatím funguje všechno,

jen mám slabé srdce. Při troše štěstí bych ale mohl odejít stejně klidně jako ona.”

„Ve spánku bysme to asi chtěli všichni, ale to si bohužel nikdo nenaplánuje. Buďte radši rád za to, jakého věku jste se dožil a v jak dobrém stavu. To si taky dopředu nemůže nikdo naplánovat. Myslete trochu pozitivně. Ještě jste tady, tak tady máte být. A pamatujte,“ zvedla varovně prst, „*tam* se odchází jenom jednou.”

„V to také doufám. Jednou a naráz,“ usmál se zlehka, jako by si povídali o pěkném počasí.

„No, když ty léky brát nebudete, dostanete infarkt a to moc hezký odchod není,“ zkusila to ještě podle jeho noty.

„Vím, že to myslíte dobře, ale já už se rozhodl.“

„Tak já vám tam budu muset napsat, že jste odmítl, no.”

„To budete hodná.”

Odešla a na pokoji se zase rozhostilo ticho. Chtěl jsem se vrátit ke čtení, jenže ten rozhovor mi nějak uvízl v hlavě a vůbec mě nenechal se soustředit. Po chvíli jsem proto časopis rezignovaně zaklapl a zahleděl se z okna.

Bylo mi čtyřicet a do smrti jsem měl ještě daleko. Nebo jsem si to aspoň do té nehody myslel. Ale když jsem tam potom ležel s hlavou v louži vlastní krve a s pocitem, že mi nejspíš pukne obličej, taky mě to napadlo. Že bych vlastně mohl umřít. A strašně jsem se tý myšlenky vyděsil.

Ale on ne. Jasně, má jinej věk. Ale i tak je s tou představou záviděníhodně naprosto smířenej a vyrovnanej. To se podle mě každýmu nepovede. Sice se chystá přijít o život, ale pořád to pro něj není důvod, aby přišel i sám o sebe. Zvláštní, přemýšlet takhle mě ještě nenapadlo. Ale svým způsobem na tom jeho požadavku vlastně nic nepochopitelného není. Taky bych se nechtěl dožít toho, aby ze mě byla troska. Ačkoli nejspíš nemůžu říct, že bych úplně souhlasil s metodou, kterou si zvolil, ale to už asi máme každéj podle sebe.

Tabule vnitřní revize mi neudělala zrovna nejlíp a ze všech těch myšlenek na umírání mi bylo akorát divně. Vydržel jsem to do večera, než jsem se nakonec rozhodl, že se půjdu trochu provětrat.

Omezil jsem se jen na pár koleček po chodbě, pomalým krokem jsem míjel bílý dveře ostatních pokojů a letmo se díval po nástěnkách ve snaze trochu se rozptýlit. Ale co by na nich pro mě asi tak mohlo být zajímavého? Byly pořád stejný. Jediný, co se tu na chodbě měnilo pravidelně, byl rozpis jmen na zdi, kterej hlásal, kdo zejtra slouží. A to mně, kromě jména Prouzový, bylo taky k ničemu.

Tabule visela na zdi vedle sesterny a akorát jsem k ní došel, když jsem z nedovřenejch dveří zaslechl hlas Copánku: „A nemůžu sem doktorovi prostě napsat, ať mu to vysadí, když je stejně nechce?“

Kysele jsem se usmál. Chtěl jsem na chodbě přijít k jinejm myšlenkám, a došel si akorát pro dalšího Svobodu. Tak holt nic.

„Doktor už s ním o tom mluvil a řekl mu právě, že je brát musí.“

„Až půjde domů, stejně je zase brát nebude. Říkal mi to.“

„Doma ať si dělá, co chce, ale tady ať si nic nevymejšlí. Jednou má nějakou diagnózu, a kdyby se stal nějakej průser, bude se řešit, proč nedostal řádnou léčbu.“

Mohl jsem se prostě otočit a jít pryč, ale nedalo mi to. I přesto, že mi do toho všeho vůbec nic nebylo, zůstal jsem stát na doslech a pro jistotu předstíral, že si čtu Plán únikových cest.

Opět Copánek: „A kdyby nám podepsal, že byl informovanej, a že stejně nechce? Furt je svéprávnej přece.“

„Ty jsi naivní,“ vložil se do toho najednou třetí hlas. „Tady jsi za něj zodpovědná ty a můžeš mít podepsaný, co chceš. U nás na chíře jsme si taky jednou nechali od jednoho chlápka podepsat, že nesouhlasí s operací. A myslíš, že nám to k něčemu bylo? Stejně na nás pak přišla jeho rodina řvát, když se pochopitelně zhoršil. Od toho jsme snad školenej personál, abysme mu dokázali vysvětlit, proč tu operaci potřebuje! Prostě jakmile půjde do tuhýho, budeš to mít na triku ty, papír nepapír.“

„Tak k čemu teda potom ten informovanej nesouhlas je?“

„Právní krytí. Čili se na tebe bude řvát o něco kratší dobu, než kdybys ho neměla vůbec.“

„Jo, děvče, vítej ve zdravotnictví,“ ozval se druhej hlas, zřejmě jako reakce na Copánkův výraz.

„Takže, to se s ním mám prostě prát?“

„Takovej úctyhodnej věk, a chová se jak malej kluk,“ postěžoval si druhej hlas soucitně.

Ve mně se ale najednou něco hnulo. Rázně jsem se otočil a vydal zpět k pokoji. Snad proto, že jsem s jeho postojem souhlasil, se mě nad ním nezmocňovala ani tak lítost, jako spíš jakési pocit spolurozhořčení. To mu nemůžou dát pokoj, když to má takový srovnaný? Ať ho nechaj, ne? Prej úctyhodnej věk, ale kde v tom hovoru zazněla nějaká úcta? Jen samá byrokracie.

A vtom mě to napadlo. Došel jsem ke svému nočnímu stolku a vyzval z něj papírovou blok s tužkou. V tu dobu jediný nástroj, kterým jsem dokázal obstojně a srozumitelně komunikovat se svým okolím.

V rychlosti jsem napsal jednu krátkou otázku a strčil ji svému spolubydlícímu do klína. Překvapeně si ji přečetl a podíval se na mě ještě o něco udivenějc. Chápal jsem; nic mi do něho nebylo, a ještě jsem se tu s tím vyloupl jakoby zničehonic, ale přesto jsem se ho na tom papíře ptal, jestli ho nenapadlo uvažovat o reversu. A protože jsem mu v očích jasně četl blížící se otázku: *A proč bych měl?*, rovnou jsem pod to připsal: *Tady se vám to nepovede*. Kupodivu pochopil ihned, co jsem měl na mysli.

„Děkuji mnohokrát, dobrý muži,“ usmál se na mě vděčně. „Revers já samozřejmě dobře znám. Ale bohužel pro mě nepřichází v úvahu.“

„Foč?“ protlačil jsem mezi nehybnými zuby ztuhlých čelistí.

„Byl bych doma sám a s tou nohou si ani nezatopím, nenakoupím, neuvařím.“ Skoro jako kdyby viděl, že mě ten můj nepovedenej návrh zklamal, dodal povzbudivě: „Mně ale nevadí, když umřu tady. Jen jsem doufal, že kdyby ano, že do té chvíle budu v teple a bez bolesti, prostě že se o mě postarají, jak je potřeba, víte? Rozhodně jsem ten čas neplánoval strávit tím, že se budu s někým prát.“

Přikývl jsem na srozuměnou, že jsem situaci pochopil, a vrátil se zpět na svoji postel. Co víc jsem s tím mohl dělat?

Nad ránem mě probudily divný zvuky. V šeru pokoje jsem se pokusil zaostřit do míst, odkud vycházely. Pan Svoboda seděl opřenej o zmuchlanej polštář, držel se za srdce a lapal po dechu.

Vyděsil jsem se a okamžitě chtěl sáhnout po zvonku. Ale zarazil jsem se. Vždyť na to celou dobu čeká! To mám být ten, kdo přivolá pomoc a všechno mu to zkazí? Jenže... to jako nemám dělat nic? Mám se prostě tvářit, že nevidím, že umírá?! A je to fakt už ono?

Ztuhlej narůstající hrůzou jsem zíral na zvonek a vůbec nevěděl, co si počít.

Znovu jsem pohlídl na sípajícího Svobodu. Vždyť má u sebe taky zvonek, napadlo mě. Kdyby pomoc chtěl, přivolá si ji.

Vteřiny ubíhaly a mě začaly napadat příšerný věci. Až jsem nemohl uvěřit, co mi to běží hlavou. Sakra, chlape! Tak buď už se dej dohromady, ať nikam volat nemusím, anebo už umři, ať můžu říct, že to bylo tak náhlý, že jsem zavolat ani nestihl!

A v tý chvíli jsem najednou pochopil i sestry. Došlo mi, že tyhle situace moc dobře znaj a že to vědí – vědí, jak strašně těžký je dívat se na někoho, kdo umírá. A že přesně proto se tomu snažej předejít. Není to jen byrokracie.

Nakonec to rozdejchal. Já málem ne. Do rána už jsem neusnul a bylo mi z toho zážitku pěkně zle.

Pan Svoboda o tom za celý dopoledne nikomu nic neřekl a já mlčel taky. Už jsem s tím nechtěl mít nic společnýho.

Chvíli se zdálo, že to Copánek přece jenom nějak ošéfoval, protože za náma až do tří odpoledne nikdo s práškama nepřišel. Pak se ale ve dveřích objevila Prouzová s infuzí v ruce. Tvářila se spokojeně.

„Tak vám kolegyně zařídila, aby vám to pan doktor přehodil do infúzí. Jste rád?“

Jedinou odpovědí jí byl jeho nevěřící pohled.

„No, že se s tím teda nebudete muset polykat, když je to pro vás takovej problém,“ objasnila mu důvod, proč má skákat nadšením. „Ta na vás ale myslela, co?“

Neřekl na to ani půl slova, protože toho očividně nebyl schopnej, a nechal ji udělat všechno, co bylo třeba. Jakmile to dokončila a odešla, otočil se pomalu na mě, v očích stále ten nevěřící výraz.

„Slyšel jste to? Že prý abych se s tím nemusel polykat. Oni mě tu snad chtějí držet do sta let nebo co.“ Z nezvyklý změny hlasu bylo poznat, že už se vážně zlobí.

Nejistě jsem pokrčil rameny. Byl jsem v tu chvíli rád, že nemůžu formulovat slovní odpověď.

„Ono je úplně jedno, jestli mě tu někdo poslouchá, nebo ne,“ stěžoval si polohlasně s pohledem upřeným někam do prázdna. „Stejně nikdo neslyší, co skutečně říkám.“

Ironie. Já ho slyšel, ale pro změnu jsem mu nemohl odpovědět.

A navíc na mě šlo spaní. To ráno se mnou tak zacvičilo, že jsem se nedospal a teď to na mě začalo padat. Otočil jsem se na bok a skoro hned zabral.

Jestli si někdo myslí, že nemocnice je dobrý místo na spaní, tak je fakt vedle.

Zase mě vytrhl nějaký ruch. Evidentně jsem se vzbudil akorát na rozdávání večerí, ale podle znepokojených hlasů, který ke mně doléhaly, se dělo ještě něco. Otočil jsem se právě ve chvíli, kdy do pokoje vběhla vyjevená ošetřovatelka a za sebou táhla Copánek. Obě se postavily u postele Svobody, takže jsem přes ně nic neviděl, ale z jejich chování se dalo leccos vycejtít. Otočil jsem se rychle zpátky ke zdi, aby si nemyslely, že na ně zírám, ale špicoval jsem uši. A uslyšel přesně to, co jsem si myslel.

Pan Svoboda zemřel.

„Hele, koukej na to, co je tohle?“

Podle zvuků jsem poznal, že hejbaj s infúzí.

Chvíli bylo ticho.

„Tak to jsem ještě neviděla.“

Potom jsem ucítil jemnej dotyk Copánku na rameni. Nesměle mě požádala, jestli bych mohl jít na chodbu, protože se musí... *no... postarat tady o pána.*

Trochu vystrašeně jsem vstal. Ještě nikdy jsem neviděl mrtvého a ani jsem o to moc nestál, ale přesto jsem cestou ke dveřím zajel očima právě k němu.

Překvapilo mě, jak spokojeně a klidně vypadal. Vůbec to nebyl tak hroznej pohled, jak jsem se bál. A pak jsem si toho všiml taky. Na infúzi, visící na hrazdě nad postelí, byl precizně utažený uzel tak, že mu žádný léky vykapat nemohly. Zřejmě si s tím dal docela práci, protože nikde nic kolem neutrhl ani nezašpinil. Pochopitelně. To by nebyl on.

Takže se mu přece jenom podařilo dát svůj nesouhlas dostatečně najevo, tentokrát už zcela nepřehlídnutelně. A definitivně.

Než jsem vyšel na chodbu, ještě jsem zahlédl Copánek, jak se nad ním sklonil, vzal ho za ruku a něco tiše zašeptal.

Nevím, jak dlouho už tady na tý lavici sedím, ale i když jsem si to právě celý přebral v hlavě, pořád nemám nejmenší tušení, jak se mám z toho všeho vlastně cejtít. V mírným záklonu se opírám o zeď, koukám do žlutějch světel na stropě a v hlavě mi zní poslední věta Copánku: „Klidnou cestu, pane Svobodo.“

O autorce

Bc. Andrea Pořízková se narodila v Teplicích v roce 1986 a pracuje jako všeobecná sestra. K jejím koníčkům patří fotografování, cizí jazyky, poslech hudby a pěstování flory i fauny. Psaní a vymýšlení příběhů ji bavilo už na základní škole, ale teprve od roku 2016 se v tomto směru vzdělává více do hloubky. Když v roce 2019 nabyla dojmu, že by se její pokusy už pomalu mohly vypouštět do světa, začala své síly poměřovat i v literárních soutěžích.

INVAZE, KTEROU SI NIKDŮ NEPŘÁL

Martin Kolářek

Džahul Nešukej seděl na zemi v jurtě Dopravního inspektorátu Mongolské kmenové anarchie. V rukou držel tabulku ze sušeného koňského trusu obsahující report o řetězové dopravní nehodě.

Dle exkrementní výpovědi vše začalo tak, že se dva mongolští jezdci srazili při lovu, porvali se a vypálili si jurty. Pak se spolu opili koňalkou z koňských žíní a vše se zdálo být vyřešeno. Jenže jejich manželky se rozhodly si na své manžely stěžovat na inspektorátu. Vyrazily, po cestě se srazily, porvaly se a v návalu vzteku vypálily jurty svým sousedům. Ti vyrazili na inspektorát, srazili se, porvali se... A tak to šlo až do chvíle, než konečně jeden z postižených sousedů utrpěl značné popáleniny a na inspektorát se nevydal. Díky tomu druhý dojel až do cíle a mohl stížnost předat.

Řekli byste, že když má jezdec k dispozici celé širé pláně střední Asie, měl by se druhému jezdcovi snadno vyhnout. Jenže to by nesměl být Mongol. Postavte jednoho Mongola na západní stranu pouště a druhého na východní, řekněte jednomu, aby jel na sever, a druhého pošlete na jih... a můžete si být stoprocentně jistí, že se ti dva v půlce srazí. A vypálí si jurty.

Dopravní inspektorát založil chán Jesuhej v reakci na trapas, který zažil při pokusu o vpád do Číny. Jeho příběh je sice dojemnou ságou lásky a utrpení, úžasně vykreslující středoasijskou stepní kulturu, ale není pro naše povídání příliš podstatný, takže jen krátké shrnutí:

Jesuhej byl prvním vůdcem, který sjednotil mongolské kmeny. To se ovšem v učebnicích historie nedočtete, protože když velký chán vydal své armádě o sto tisících koní rozkaz k jízdě, všichni se srazili, porvali se a vypálili si jurty.

Tím invaze skončila.

Založení inspektorátu byl Jesuhejův poslední počín. Krátce nato se svým koněm narazil do jistého Tatara, který postrádal slušné vychování, a místo toho, aby mu vypálil jurtu, mu usekl hlavu.

Inspektorát byl jedním z těch méně smysluplných úřadů v Mongolské kmenové anarchii, svojí zbytečností překonal dokonce Ministerstvo mírového soužití, Úřad pro regulaci výškových budov či Ústav pro pohřbívání mrtvých jazyků.

Jenže kromě srážení se, vypalování jurt a rituální očisty v koňském hnoji mají Mongolové ještě jednu neblahou vlastnost: bezmeznou úctu k předkům. Nehledě na to, jak šílení tito předkové byli. Každý úřad tak byl mementem jednoho vůdce, který ke konci života propadl stařecké slaboduchosti.

Do takto vzniklých „mementních“ úřadů byli samozřejmě dosazováni zásadně ti nejzbytečnější a nejneschopnější jedinci a bylo jim důrazně doporučeno, aby pokud možno hodně pili kořalku z koňských žíní a kouřili koňský trus, ale aby hlavně, pro lásku Předků, nic nedělali!

Stalo se tak pouze dvakrát, že se zaměstnanec mementního úřadu pokusil o zápis svého jména do historie. Prvním z nich byl megalomanský šikanátor Nemel Makej, jehož kontrola výšky stanů vedla

k tomu, že většina mongolského obyvatelstva od té doby raději trávila celé dny v sedlech koní, než aby šla přeměřovat výšku svých obydlí, což jim vyhláška nakazovala dělat pokaždé, když do něj chtěli vstoupit.

No, a druhým mementním úředníkem, který se rozhodl změnit svět k lepšímu, byl právě Džahul Nešukej. Ač neschopný a zbytečný, byl pevně rozhodnutý vyřešit jednou provždy největší problém, jenž Kmenovou anarchii trápil.

Nešukejovi rozhodně nebylo možné upřít originalitu. Nápadů měl celou řadu. Většina z nich se bohužel příliš neseťkávala s realitou. Tedy aspoň ne s tou mongolskou.

Nejdříve se pokusil chronické srážení svých spoluplenitelů vyřešit zavedením pravidla, že se budou jezdci objíždět zprava.

Co na první pohled jako logické a jednoduché řešení, bylo v Kmenové anarchii naprostým fiaskem. Mongol totiž zásadně neobjede jiného Mongola, aniž by na něj mířil lukem. A Džahul zapomněl na leváky. Počet srážek a vypálených jurt se proto nesnížil, ale zvýšil.

Poučen předchozím nezdarem, při druhém řešení již vzal v úvahu oblibu střelných zbraní. Vydal vyhlášku nakazující, aby jezdci, kteří se potkají, vždy vystřelili šíp ve směru, kterým chtějí jet. Tak zjistí, jestli mají stejný směr, či nikoliv, a budou se moci snáze dohodnout.

Tento nápad byl ze strany Džahula obzvláště nepromyšlený. Od značného snížení populace zemi zachránilo jenom to, že vyhláška nebyla nikdy nikam doručena. Jezdci, kteří ji vezli do sídel hlavních kmenů, se totiž po cestě srazili a měli pak spoustu starostí s vypalováním svých domovů.

Třetí pokus snaživého mementního úředníka byl z bezpečnostních důvodů zkoušen pouze v sídelním městě Karakoru, pro tu chvíli nejdéle stabilním uskupením jurt v zemi. Protože Mongolové

dělají na hřbetech svých koní – díky již zmíněnému úspěchu Nemela Makaje – úplně všechno, právě v Karakoru se dělo nehod nejvíc. Džahul se proto rozhodl nechat v celém městě nakreslit mezi jurty jakési vodící čáry, které by rozdělovaly tyto prostory na dva směry: tam a zpět. Měl v plánu, že pokud by se tento revoluční systém ujal v sídelním městě, byl by pak rozšířen na celou Kmenovou anarchii.

Leč neujal se. Čáry totiž musely být předtím, než budou používány, nakresleny, a to uprostřed cest. Kresličů se srazili hned u inspektorátu. Výsledkem byl slavný Velký požár Karakora.

Ale ono je to vlastně jedno. I kdyby čáry nakreslili, nefungovalo by to. Nejen proto, že pro osobu, která jede proti vám, není „tam“ totéž jako pro vás, ale především proto, že reformátor zapomněl na směr třetí: dokola.

„Tak jak bylo v práci, miláčku?“ zeptala se Ogheghule, zatímco máchala prádlo v koňské moči.

„Úplný blázinec,“ odvětil Džahul, opláchl si obličej močí ze škopku, v němž jeho žena prala, a svalil se na koňskou kůži.

Měla ho ráda. Asi jako má válečník rád svého koně. Možná je hloupý, ale aspoň táhne. Na Džahulově bezduchosti bylo navíc cosi roztomilého.

„Nějaký nový nápad na vyřešení dopravní situace?“ usmála se na něj se stejnou laskavostí jako před chvílí na jejich dvouletého synka, když olizoval stěnu jurty.

„Vlastně jo. Ještě to teda nemám úplně promyšlený...“

„Tak povídej.“

„No... možná by šlo zavést přeskakování.“

„Přeskakování?“

„Jo. Že by vždycky ten, kdo jede z kopce, přeskočil toho, co jede zezdola.“

Ogheghule rychle zaplašila představu, jak se Mongolové na koních vzájemně přeskakují. Nechtěla nahněvat manžela tím, že se

rozchechtá. A zase musela přiznat, že problém s ničením majetku by to opravdu vyřešilo, protože s hlavou rozkopnutou koněm už žádnou jurtu nevypálíte.

„Co když se potkají na rovině?“ zeptala se opatrně.

„Říkám, že ještě nemám všechny drobnosti úplně domyšlený.“

Aha, tak to je ta nedomyšlená drobnost... pomyslela si ironicky a nahlas řekla: „Víš, možná na to jdeš ze špatného konce.“

„Jak to myslíš?“

„Pořád řešíš to, že se někdo srazí. Je to ale ten opravdový problém?“

„No jistě!“

„Určitě? Při čem je větší škoda, při srážce, nebo při vypalování jurty?“

„Jasně, že při vypalování jurty. Ale to se nestane, když se nesrazí.“

„A to je právě to, co říkám – bereš to ze špatného konce. Vždyť, ať se srážejí, jak chtějí, ne? Akorát z toho mají pár pohmožděnin a sem tam omráčeného koně. Nešlo by jen zajistit, aby pak nemohli jet vypalovat tomu druhému bydlení?“

„Jako jak? To je přece přirozená reakce. Srazíš se, seš naštvaná, vypálíš barák. Myslíš, že by vyhlášku, co to zakazuje, poslouchali?“

„To asi ne. Ale... co kdyby se pokaždé, když se dva srazí, k sobě přivázali provazem?“

„Proč?“

„Protože tak se budou vzájemně držet, aby ani jeden z nich nejel k domovu toho druhého.“

„Nechápu.“

„No přece... Budou moct jenom tam, kam jeden druhého pustí. A nikdo nepustí soupeře k vlastnímu domu, to dá rozum, ne? Dají na sebe vzájemně pozor. K žádnému vypalování tak nedojde.“

„Na tom něco je... Dají si pak pozor.“

„Vidíš...“

Zdalo se, že opravdu zažehla v prázdném mozečku svého těžného valacha jiskřičku pochopení.

Jenže jak se říká, dejte pozor na jiskru, může se z ní stát požár.

„Mohl by to být velmi účinný trest,“ usmál se Džahul.

„Trest?“ nechápala jeho žena.

„Jasně. Dáš si pozor, abys do nikoho nevrátila, když víš, že to znamená se k němu navždycky připoutat.“

„Počkej,“ zarazila ho Ogheghule, „to by samozřejmě nebylo navždy. Jenom do doby, než se vzdají plánu na vypalování jurt.“

„To ne,“ mávl rukou posměšně, „to je blbost.“

„Blbost?“ začala se žena obávat nejhoršího. Jiskřička zapálila v mozečku jejího tažného valacha nikoliv malý ohýnek, v jaký doufala, ale pořádný táborák, jenž pohltil stodolu a přilehlý les. A nyní se blížil k nedalekému skladu střelného prachu.

„No jasně. Když to bude jen dočasně, tak to není žádný trest,“ vysvětlil jí Džahul jako malému dítěti.

„Já to nemyslela jako trest.“

„Musíš je přece potrestat, aby to už nedělali.“

„Fakt myslíš, že je to třeba?“

„Rozhodně. Navždy připoutaní, jinak to nejde.“

Ogheghule se zmocnila panika. Jak by jen přivedla mysl svého tažného valacha na jinou stezku? Takovou, která vede po realitě?

„Co když se srazím třeba já s naším sousedem Spermudžinem?“ zkusila apelovat na manželovu žárlivost. „To už budeme pak navždy spojení?“

„Hm,“ poškrábal se ve vousech geniální reformátor, „máš pravdu, to mě nenapadlo. No dobře, tak budeme mírnější. Ženy budou přivázané dočasně, chlapi napořád.“

„A když se s někým srazí už spoutaná dvojice?“

„Tak se k nim ten další taky připoutá.“

„Takže pak budou tři?“

„No jasně.“

„To bude přece katastrofa! Vždyť všichni ti přivázaní budou o to víc do někoho narážet. To se nedá uřídit, když spojíš tři a víc prvků, z nichž každý chce jinam.“

„To je to... jak se to říká... exlemtární potrestání. Jak ostatní uvidí ty svázaný chudáky, dají si hoodně pozor, aby už sami do nikoho nenarazili.“

Byl to nejen tažný kůň, ale hlavně kůň retardovaný. Když se rozešel jedním směrem, už jste ho nezastavili.

Evropou obcházel strach. Nikdo se nedokázal postavit obrovskému meganasranému klubku sta tisíc vzájemně spletených a ošklivě potlučených mongolských nájezdníků, kteří při svém zmateném pohybu vypálili všechno, co jen vzdáleně připomínalo obydlí. Za nimi se loudaly jejich unavené manželky a děti s jurty, od nichž jezdci bez ustání táhli jeden druhého.

Invaze, kterou si nikdo nepřál, ale která byla nevyhnutelná hned, jak byl uvázán poslední uzel.

O autorovi

Martin Koláček se narodil přesně 63 let po ukončení 1. světové války, a to 1000 km od místa, kde se tak stalo, a 150 km od místa, kde byla válka vyhlášena. (Mohli bychom vám to prostě říct, ale autor měl pocit, že se dnes málo trianguluje.) Vystudoval historickou antropologii na Fakultě humanitních studií v Praze. Většinu dospělého života pracoval jako designer her pro mobilní telefony, nyní provozuje nakladatelství E-knihy jedou. Na literárním poli debutoval v roce 2000 knihou Sedm sebevražd, která byla značně originální a ještě značněji nečitelná. Od té doby naštěstí ubral na originalitě ve prospěch čtenářské nenáročnosti. Do dnešního dne poslal do světa celkem 14 titulů. Nejúspěšnějším je postapokalyptická komedie Bagr, vyprávějící strastiplný příběh lidožravého mutanta, který se musí vypořádat s nastupující pubertou a poruchou nepříjmu potravy. Nejnovější knihou je gamebook z prostředí lucidního snění Ztracena ve snu.

VRACÍM SE ZPĚT SAMA

Zuzana Fílová

Bezdné trhliny, ledovec pod námi,
mrazivým mlčením navždy jsme svázáni.
Skřípění cepínů, soukromé drama,
předtím jsme byli dva,
... vrátila jsem se sama.

Křik a stříh.

V bělostné temnotě těch sněžných plání
vzpomínám na nás, naše sny a smích.
Okolní hory, svědkové bez vyzvání,
ukrývají se v oblacích.

V bělostné temnotě těch sněžných plání
vzpomínky neblednou, spíš pálí jako uhle,
a moje ruce, ač slabé, křehké, ztuhlé,
chtějí tě ještě obejmout.

Přes všechny složité, studené roky,
tuhnutí úsměvů a bolestivá tání
v praskání ledu teď slyším tvé kroky
(sněhové vločky jako tvé na mých rtech...)
Jsem tady, nebo tam? Běhá mráz po zádech.

Přemýšlím plaše,
 je něco dál než nebe?
 Přítom až u srdce mě zebe.
 A pak to pomine.

V tom náhlém, tvrdém tichu zimy
 slyším jen ozvěnu, jak křičí známým hlasem
 chladivou otázku, co zamrzla tu v čase,
 ledovou jehličku v děravém svědomí.

Kdo rozvázal ten poslední uzel?
 ... ten poslední uzel?
 ... uzel?
 ... el?

A nevyřčená odpověď
 mě stále, pořád, dosud
 svým žářem přímo uvnitř mrazí.
 Byli jsme milosrdní vrazi?
 Obzvláště krutí zachránci?
 ... Nebo to byl jen osud?

O autorce

Zuzana Fílová se narodila na konci května roku 1994 v Praze. Vystudovala zoorehabilitaci, ale poté se rozhodla pro změnu a v současnosti se věnuje magisterskému studiu informatiky. Mimo studium se jako správně zvědavá a zvědavá osoba zajímá téměř o všechno – od šití přes sběr minerálů až po hudbu a hru na saxofon. Odmala také ráda píše a jejím velkým snem je jednoho dne (až přijde ten správný čas) vydat knihu. Miluje černobílou fotografii a příběhy, které naopak nejsou vůbec černobílé.

PROKRASŤINÁTOR STOLETÍ

Lucie Peřinová

„Přestaň se snažit učinit všechny šťastnými – nejsi tequila.“
neznámý autor

1. Mateřidouška

„Šup, do postýlky, už je čas spinkat!“

Sedmiletý hošík objal maminku, jako by to mělo být naposledy.

Jako kdyby věděl... napadlo ji, ale hned své podezření zahнала, vřdyt takhle silně ji objímá každý večer.

„Kde jsme včera skončili?“ zeptala se chlapce, když vzala do ruky Diamantovou sekeru, knihu baltských pohádek.

„Poslední jsme četli o kouzelném mlýnku,“ napovídal syn.

„Aha. Další pohádka je tedy pohádka estonská a jmenuje se Zapovězený uzel. Hezky si lehni, zavři očička a poslouchej.“

Klidným, líbezným hlasem předčítala příběh o rybářích a kouzelném šátku se třemi uzly. Kontrolovala při tom synka, jestli už usíná, a všimla si, jak se spokojeně usmívá, protože jedna z postav se jmenovala skoro jako on, Kaarel. Dívala se na něj a snažila se už po milionté přesvědčit sama sebe, že její rozhodnutí je správné. Jediné možné v téhle situaci, bez Martina to sama nezvládne. Není jiné cesty, musí to udělat hned.

Když odtáhla polštář z jeho překvapením a děsem zkrouceného obličejíku, odešla do kuchyně a spolykala dvě platička Lorazepamu.

2. Vandráková

Eva Van Draak stála na pidibalkonku jejich bytu v grachtovém domě v centru Utrechtu. Poslední dobou často přemýšlela o svých českých kořenech. O tom, až Koen, její pětasedmdesátiletý muž, odejde a ona tu zůstane sama. Nebude se chtít na stará kolena raději natrvalo vrátit do vlasti, kterou opustila krátce po revoluci? Samozřejmě si i tady našla několik dobrých přátel, ale s českými spolužačkami a kamarádkami se stejně stýkala raději. Kdyby mohla, létala by do Čech každý měsíc!

Nátuře místních nikdy dokonale neporozumí. Jejich hrabivosti a lakotnosti, které sami eufemisticky nazývají spořivostí. Ne nadarmo se říká, že co Skot zahodí, po tom skočí Holanďan. Koen byl jejich typickým příkladem. Celý život nesměla utrácet za *nutte-loosheden*, zbytečnosti. Ani ke kadeřnici ji nepouštěl, protože barvu na vlasy si mohla za pár euro koupit a stříhat se mohla také sama. Za ta léta se to naučila celkem profesionálně, pěkně podle krabičky od kazety, aby měla všechny vlasy stejně krátké.

Opřela se o zdobné zábradlí balkonku. Nebezpečně se posunulo dopředu.

Tohle mě taky štve, ani tohle nedal opravit, jen tam uvázal drát. Až to jednou rupne, spadne to někomu na hlavu a zabije ho to!

„Koen! Kom hier!“

3. Kutil

Z vnitřku bytu se přišoural malý stařík, hubený jako za eurocent kudla, s bílými, ale stále hustými vlasy a veselýma očima za tenkými obroučkami brýlí na čtení.

Jeho o dvacet let mladší žena, kterou stále miloval jako kdysi, byt léty poněkud zahořkla kvůli odtržení od původní rodiny a neschopnosti zplodit dítě, stála na balkonku s rukama v bok a přísně staženým obočím.

Tušil, co bude následovat. Obrnil se jako vždy svou mlčenlivostí a příkyvováním, ačkoliv si nadále myslel své. *Ten drát jsem zauzloval pevně, udržel by i vola! Nač volat řemeslníky, když jsem to zvládl sám. Zbytečné vyhazování peněz!* Eva mu často spílala za jeho *gierigheid*, lakomost, ale odpovídal jí na to příslovím: „*Zuinigheid bouwt huizen als kastelen.*“ (*Šetřivost staví domy jako hrady, pozn. autora.*) Kdyby jen věděla, kolik peněz stihl nakřečkovat na spořicímu účtu, aby ji zajistil, až tady sám nebude! Každý den myslel jen na to, jak učinit svou ženu šťastnou, jak jí vynahradiť to všechno, co jí v životě nebylo dopřáno.

Eva i teď spustila litanie a jala se názorně ukazovat, jak vyviklané zábradlí může ohrozit nejen lidi na ulici. Kousičky betonu, do kterého bylo zapuštěné kování, se oddrolovaly a dopadaly na chodník deset metrů pod jejich nohama.

Koen několikrát silně zalomcoval mříží. Vypadlo sice pár dalších betonových drobků, ale drát držel jako řetěz. Aby demonstroval kvalitu dobře odvedené práce, opřel se o zábradlí zády a několikrát zapéroval boky. Jenže oproti všem jeho předpokladům se drátěný uzel uvolnil, nožičky vyklouzly z vyhloubených děr v betonu a uvolněná opěra s sebou na momentálně liduprázdnou ulici kromě Koena strhla i Evu, pokoušející se manžela zachránit.

4. Manželka vypravěče vtipů

Existují vůbec chlapi, co po sobě uklízej koupelnu?

Jana jako každé ráno vycídila koupelnová umyvadla od zbytků zubní pasty, vyleštila postříkané zrcadlo a vyměnila mokré ručníky. Vzpomněla si na manžela, který jednou na tento povzdech odpověděl: „Jasně, miláčku, Norman Bates, z Hitchcockova *Psycha*. Brala bys radši jeho?“

Z nekonečného nepořádkového perpetua mobile byla zralá na prášky. A Kamil si i z toho často dělal legraci, že prý nejlepším antidepresivem je pilulka Fakitol, 1000 mg. Jenže vykašlat se na

všechno, to Jana neuměla. Smysl pro řád v ní vždycky vítězil. I tomu se Kamil smával a častoval ji vtipnými hláškami, které ji ale občas dokázaly i ranit.

„Měla bych tě jít vyvenčit, Žužli, vid’?“ Chlupatý uzlíček štěstí nedočkavě hypnotizoval paničku a motal se jí mezi nohama. „Musíme počkat na pošťačku, objednala jsem páníčkovi knížku vtipů, tak ještě chvíli vydrž, ju?“

Jestli tedy přijde. Vybavil se jí další fórek, který vyprávěl Kamil.

„Pamatuješ si na ty děti, které vždycky jen zazvonily na všechny zvonky ve vchodě a pak utekly? Teď jsou z nich doručovatelé České pošty.“

Jana se s každodenním úklidem přesunula z koupelny do obývacího. Přerovnála polštářky na gauči, vyleštila skleněný konferenční stůl, otřela prach na televizi a vykartáčovala psí chlupy z křesla.

Ozval se zvonek a Žužlina se zuřivě rozštěkala. Jana zamířila k domovnímu telefonu, aby bzučákem otevřela vchodové dveře. Pokusila se překročit dorážející Žužlinu, vyjančenou ze zvonku i ze silného tlaku v močovém ústrojí. Zakopla o ni však a zády dopadla na právě vyleštěný konferenční stůl.

Teď bych toho Normana brala, pomyslela si sarkasticky, když zaklíněná v kovové konstrukci stolku v bolestivé agónii pozorovala kaluž krve, vytékající odkudsi z jejích ledvin.

5. Tlustoprška

Vytáhla z botníku zaprášenou krabici s téměř netknutými běžec-kými botami, které si koupila už před deseti lety, při náhlém a krátkodechém záchvatu potřeby sportovat.

Po tak dlouhé době už nesesděly tak dobře jako tenkrát, spadlá klenba a kuří oka na malíčcích zvětšily velikost nohy minimálně o půl čísla. Ale dnes to přežije a pak si koupí nové.

Slzy v očích ji pálily, téměř přes ně neviděla na tkaničky. *Proč konce tak bolí? Proč se po rozchodu lidé pocitově nedostanou do původního neutrálního stavu, v jakém se nacházeli, než svého partnera poznali?*

Vyběhla zadní brankou jejich domku a vydala se po ní cestou podél trati až k nedalekému lesíku. Po hlavní ulici se jí běžet nechtělo, nemohla by se zbavit pocitu, že na ni každý civí a lituje ji, tu tlustou, nehezkou, částečně prošedivělou, zanedbanou... *krávu! Kráva jsem, jak to, že jsem to neviděla? Proč jsem to nechala dojít tak daleko?*

Ráda si představovala, že vztahy jsou jako lískové oříšky: některé ještě nezralé, jiné naopak přezralé a od pohledu na prach shnilé. Takové většinou zahodíte. U oříšků, které jsou tak akorát, musíte dávat pozor, aby tam už nějaký (jiný) červík nebydlel, a když už si vyberete ten pravý, pak naopak musíte dávat pozor na veverky, co by vám váš oříšek mohly sebrat.

Veverky, ty svině zrzavý! Lstivý jako lišky, další rezalice! Měla jsem svůj oříšek, myslela jsem, že je jediný svého druhu, kouzelný jako ten, který by v sobě měl šaty pro Popelku. Jenže pak přijde moje kamarádka, moje nejlepší kamarádka, která je zrzavá navíc jen díky henně, a sprostě mi ho ukradne!

„O nejsilnější pas se dělí tři asijské státy. Česko je sedmé.“

Titulek, který přečetla na internetu, dokud byla ještě nevědomá, a tudíž šťastná. Zprávu považovala za další výstrahu obézním ženám – myslela na centimetry, ale ono se jednalo o pasporty. Vypnula počítač a šla překontrolovat jejich pasy, jestli jim náhodou nekončí platnost. A v šuplíku s doklady našla druhou SIMku, přes kterou si tajně psal a volal s tou *hubenou mrchou!*

Máňa jako obvykle hledala vinu nejdřív u sebe. Kdo by taky byl s takovou machnou? Jediný, kdo miluje tlusté ženy, je ten psychouš z Jehňátek, co si z nich šil obleček.

Proto se rozhodla o svého muže zabojovat a vyběhla hubnout. Když se blížila k trati, píchalo ji v boku, lily z ní hektolitry potu a „nové“ boty začínaly nad patou vytvářet puchýře. Ale nevzdávala to. Našla si přehledný kus trati, kde by mohla bezpečně přejít. Rozhlédla se. Vlak nikde, procházela se tedy chvíli po kolejičkách jako po kladině. *Kdyby mě teď srazil vlak, každý by si myslil, že jsem chtěla spáchat sebevraždu. Důvodů bych k tomu měla víc než dost, nejdřív brácha a teď i... ten zmetek!*

Ušklíbla se. Svůj zkažený oříšek sice ještě pořád trochu milovala, ale sebe měla ráda taky. Teď možná o trochu víc než oříšek. Tuhle překážku na cestě životem brala spíš jako výzvu než prohru. Sestoupila z kolejí, protože se jí zezdalo, že cítí jejich chvění a slyší vzdálený zvuk příjíždějícího vlaku. Udělala dva kroky po pražcích a chtěla překročit druhou kolejnici, když vtom ucítila slabý tah. Uzel nedbale zavázané tkaničky se rozvázal a kovový uzávěr na jejím konci se zasekl pod pražec a zaklínil se mezi kamínky štěrku.

Máňa zatahla nohou silněji, ale tkanička držela zaseknutá. A v dálce už skutečně bylo vidět příjíždějící vlak. Zmocnila se jí panika. Pokusila se tkaničku vyprostit rukou, ale stále uslzené oči a sportem zpocené a nervozitou rozklepané prsty jí dobře neposloužily. Měla pocit, že tkaničku zastrčila ještě hlouběji.

První zahoukání, mašinfíra si jí všiml.

Musím se zout!

Jenže bota z nohy, opuchlé zahřátím i vydřeným puchýřem, sundat nešla, držela jako přibitá. Při druhém zahoukání už Máňa viděla i vyděšený obličej strojvedoucího. Naposledy zkusila nohou zatahnout, nevěříc, co dokáže blbá tkanička. Pak se odhodlala obětovat levou nohu vlaku, který už byl sotva pár metrů od ní, a pravačkou se opřela o zem, aby se dostala co nejdále od kolejnice a aby vlak amputoval skutečně jen jednu končetinu.

Mezinárodní Pendolino z Prahy do Vídně si s tkaničkou hravě poradilo. Po nárazu strhlo celou Máňu znovu do kolejiště a nabralo tak stoosmdesátiminutové zpoždění.

7. Šalba lásky zakázané

Cválala na uhlířově běloušovi a co chvíli se ohlížela, jestli ji pronásledovatelé ještě honí, nebo zda již ztratili stopu. Nepřestávala koně štvát, řítily se hvozdem, až koni stříkala pěna od huby. Rozině šlo o život. Farář prý do vsi znovu povolal inkvizici z Olomouce, a ona nechce skončit na šibenici.

Jak se o nás mohla uhlířka dozvědět?

Rozina k Hynkovi chovala nejpřímnější city. A jak by taky ne! Uhlíř byl statný chlap, tělo samý sval, oči modré jako pomněnky a husté dlouhé vlasy, které by mu leckterá krasavice mohla závidět.

Potajmu se scházivali v hájku za jeho chalupou, každý pátek, když šla uhlířka na trh. Musel je prozradit ten dráteník, co šel onehdá okolo Hynkovy chalupy, když se na zápraží vášnivě loučili. Z dráteníka táhla kořalka na sto honů, mysleli, že si jich ani nevšiml.

Jak hluboce se mylil! Jen co dnes Hynek Rozině poslední uzlík živůtku rozšněroval, ještě se ani prvním polibkům neodдали, a tu již zašustilo křoví a z něj jak lítá saň vyskočila – uhlířka.

„Ty děvko, ty poběhlice! Ty proradný nevěrníku!“ dštěla nadávky a zlýma, liščíma očima si je oba přeměřovala, jako by přemýšlela, co s prostopášníky provede.

Ale Rozina jí nevěřila. Ta má dobře rozmyšleno, jak nás potrestat. Lidé s očima jako liška takoví bývají: mstiví, nemilosrdní a krutí, nic nenechávají náhodě.

Rozina vyčkávala, s jakou hrdostí se Hynek vypořádá s uhlířkou. Dozná se k jejích lásce, o které ji tolikrát přesvědčoval? Přijme zodpovědnost jako muž, dá panovačné uhlířce, která ho prý jen trýzní, sbohem a odvede si Rozinu do světa? Napadla ji i hříšná myšlenka, že by jí mohl krkem zakroutit a v jednom ze svých milířů tělo nebožky spálit. Pak by ji, Rozinu, mohl pojmout za manželku a počestnou ženu z ní učinit.

Ale když na Hynka popatřila, viděla úplně jiného muže. To nebyl medvěd, který by se za ni rval! Obličej zkroucený těžkým žalem, slzy vstupující do očí, rozklepané rty a něžně zamilovaný pohled, věnovaný uhlířce.

„Odpusť mi, má drahá Magdaléno, nevím, kam jsem oči dal,“ kál se ten zbabělec.

Rozina nevěřila vlastním uším. Co je to za komedii? Co za člověka tu stojí? Miluje snad nadále ženu svou, nebo jen podivnou hru hraje, aby mstu fúrie od nich odvrátil?

Ta, poněkud obměkčena, pohlédla pomstychtivě na Rozinu a k Hynkovi takto promluvila:

„Rci, že ona je všemu na vině. Že jest padlou ženou, co tě chtěla kouzly odloudit. Žes podlehl temné magii její, a vezmu tě na milost.“

„Tak jest a ne jinak,“ sklopil Hynek oči, aniž se zarděl. „Snad ty vlasy havraní, snad ty oči uhrančivé, nevím, ký ďas mě to popadl. Nikohož nemiluji jak tebe, Magdaléno!“

Rozina se zradou tou ani rozplakat nestihla, když tu vzkřikla uhlířka hněvivě: „Vincku! Francine! Chyťte tu čarodějnici! Mužského mi tajemnými čáry mámila. Nechť farář rozhodne, jak s ní naloženo býti má!“

A z křoviska, odkud prve sama uhlířka vylezla, hrnou se nýčko rychtářovi pohůnci, dva chlapi jako hora, a sápu se po Rozině.

Rozina ale nechtěla svou kůži zadarmo dát, když už o srdce tak lacino přišla. Prosmýkla se mezi násilníky, doběhla k chalupě a odvázala uhlířovu klisničku. Naskočila na ni a pobídla ji patami do slabin. „Hyjé, Věrná, jed! Leť jako s větrem o závod!“

Nehleděla na větve stromů, které ji při rychlé jízdě šlehalý do tváří a rvaly jí vlasy, uháněla lesem, pryč od uhlíře, co nedokázal odolat pradávnné síle liščích očí, pryč od vesničanů, pryč od těch zlých, zrádných duší.

Pohůnci, koně nemajíce, brali se Rozinu pronásledovat. Věděli, kde ústí cesta, kterou se děvče vydalo, a že ji snadno doženou.

Rozina se právě počínala radovat, že obě chlapiska již setřásla, tu však i ona zjistila, jak její cesta končí – hlubokou roklí. Nechtěla padnout pohůnkům do rukou, proto pobídla koně k rychlejšímu rozběhu a těsně na kraji propasti vykřikla: „Věrná, skoč!“

Rokle byla pro nebohou Věrnou příliš široká. Rozina však padala dolů s klidem na duši – věděla, že tahle smrt je milosrdnější, než kdyby skončila na mučidlech inkvizitorových.

8. Jiskření

Ač nenapravitelný romantik, čím byl Michal starší, tím vybíravějším se stával (co se žen týká). Jeho partnerky byly kus od kusu mladší, ale také povahově, řekněme, nezdravější. Po celou dobu vztahu s nimi je však přes všechny jejich chyby miloval a špatné vlastnosti

si uvědomoval až jaksi zpětně, po rozchodech. Ale u Simony si byl jistý tím, že je to mrcha zlá, vypočítavá a hamižná, už teď, po ročním soužití. Chtěl se s ní už asi měsíc rozejít, ale neuměl to. Dříve dostával kopačky on, byť jednou, dvakrát z toho důvodu, že v době rozchodu už zahájil vztah s další adeptkou na paní Knotovou. Jenže teď na obzoru žádná nebyla a Michal si vážně přál, aby si takhle krátce po čtyřicítce našel už konečně tu pravou. Čekal zkrátka na svou princeznu na bílé kobyle.

A měl zvláštní, nadpřirozený pocit, že ji co nevidět potká. Ačkoliv byl založením spíš skeptik a na *ezo-pičovinky* nevěřil, zde, aniž věděl z jakého důvodu, dělal výjimku. Právě před oním měsícem, kdy začal zvažovat rozchod se Simonou, se mu poprvé zdál sen, který se mu pak každou noc opakoval. Vídal v něm dívku, po které toužil z hloubi svého srdce. Drobnou, útlou dívku ve starodávném oblečení, s vlasy černými jako Carbosorb, zasněným pohledem malé mořské panny v podání Miroslavy Šafránkové a aurou vyzařující klid, panenskou nevinnost, a přitom moudrost stařen, lásku a... pokoru. Pokoru, kterou u dívek evropského typu jen tak nevidíte. Pokaždé za ním ve snu přišla a podávala mu světle modrý kapesník s uzlem na růžku. Usmála se na něj něžně, pohladila ho po dlani a sladce mu pošeptala: „Rozvaž uzel ten a zázrak tě nemine. S láskou se znovu setkáš, jen když nepodlehneš síle liščích očí.“ Krásný sen plný něhy a porozumění. Michal byl rád, že se mu zdával každou noc a on tak mohl se svou krásnou neznámou pobýt aspoň ve světě fantazie.

Jenže místo toho...

„Michale! Michale, sakra dělej, pocem! Zas to vypadlo!“

Ááá, *mylady zase urvala šňůru u fénu!* Nechápal, proč si nekoupí nový, vždyť obyčejný může stát jen pár stovek. Ale ona ho donekonečna nutí opravovat ten starý, jehož šňůra stále vypadává ze zástrčky.

Jenže když se vyhrabal z postele a došel do koupelny, tentokrát to vypadalo jinak. Šňůra byla jakoby přeseknutá v půlce a ležela koncem volně visícím ze zásuvky v louži vody ze sprchy.

„Ježišmarjá, cos tady dělala? Vždyť tě to mohlo zabít! Běž honem vypnout pojistky!“

Simona ale stála mezi futry, s turbanem z ručníku na mokrých vlasech a tupým pohledem telete a tiše zakňourala:

„Já nevím, jak se to vypíná.“

„Nechod' zatím do koupelny, udělám to sám, boha jeho!“

Když otevíral skříňku s pojistkami nad dveřmi do bytu, zrovna se ozval zvonek.

Otevřel dveře a ztratil řeč.

Za dveřmi stála drobná, útlá dívka s uhlově černými vlasy, kterou znal ze svých snů. Tedy, vypadala jako ona, ale tahle byla oblečená do obepnutých džínů a trička s kačerem Donaldem. Sundala si z uší obří sluchátka, podala mu leták s reklamou na nově otevřenou hospůdku v jejich ulici, a když si ho vzal, usmála se na něj a tak, aby to Simona neviděla, podstrčila mu ještě – modrý kapesník. A pak, podle očekávání, řekla to o zázraku a o lásce, stejně jako ve snu, a navíc dodala: „Pakliže odoláš, sejďeme se v šenku před domem tvým.“ Nato se otočila a zazvonila u sousedových dveří s dalšími letáky.

Michal chtěl vědět víc, ale v zádech cítil Simonin stíhavý pohled. Strčil tedy kapesník do kapsy pyžamových kalhot s tím, že se jí po snídani vymluví, že mu došly cigarety, a zajde do hospůdky později.

Samozřejmě, že vyzvídala, *kdo to u nich tak brzo ráno buzeruje*. Beze slova jí podal leták, vypnul pojistky, z krabice s nářadím vytáhl štípačky a vrátil se do koupelny. Veškeré pohyby dělal zcela mechanicky, myslel při tom ale na cizí krásku.

Co mu chce? Jak to, že udělala přesně to, co ve snu? Je to opravdu ona, nebo jde jen o náhodnou podobu? Už brzy to zjistí.

Nechtělo se mu stoupat do mokra před sprchou, ale nemohl najít hadr na podlahu. Ručníky umazat nesměl, vylovil tedy z kapsy právě získaný kapesník, že aspoň k něčemu bude dobrý. Rozvázal uzel a zničehonic se mu v hlavě promítl titulěk *Nejekologičtější výroba elektřiny – vstřebávání a reusage*. Nemohl si vzpomenout, jestli, kdy a kde ho četl a proč se mu to vybavilo

zrovna teď. Hodil to za hlavu a neúspěšně se pokusil vytrít kaluž kapesníkem.

Jednou rukou se chystal vytáhnout kus kabelu ze zásuvky, zatímco druhou si odkládal kleště na vanu. Ve chvíli, kdy se kovové náradí dotklo kovové vany, projel řečištěm Michalových cév elektrický proud. Nestihl ani údivem otevřít ústa, ale zahlédl mezi dveřmi koupelny Simonu, spokojeně se usmívající a vítězoslavně pronášející:

„Ale jak se pojistky zapínají, to vím.“

Za pár vteřin nato už byl na pravdě boží.

9. Důležitěj jako vrátnej

„Velebte Hospodina, milosrdného a milostivého, an nazýván jest otcem všehomíra. Pravil dnes – odpuštěno vám všem budiž, hříchy již netíží duše vaše. Vítejte v království Jeho, halelujá!“

Michal se díval na svatého u Perlové brány trochu zklamaně. Jako ateista nechtěl dokonce ani teď uvěřit, že tomu tak opravdu je. Jeho zklamání prohlubovalo přesvědčení, že to svatý Petr moc prožívá.

Archaický jazyk by si taky v dnešní době už mohl odpustit, proletělo mu hlavou. Snad ani staré báby dušičkářky už takovouhle mluvu nechtějí slyšet. A nové, mladé ovečky na tohle těžko nalákají. Špatný píárko!

Svatý Petr přešel Michala spalujícím pohledem.

Má mě! Čte mi myšlenky. Nebo jak se tomu tady říká.

Ale svatý muž pokračoval v opěvování nebes. Bud' tedy milostivě ráčil po vzoru svého šéfa té zformátované duši hříšníka odpustit, nebo...

Nebo to prostě není žádněj Voldemort, aby mě nitrožpytoval!

Michal se rozhlédl kolem sebe. Nebyl tu sám, před branou postával dlouhý zástup dalších duší. Pár jich bylo ve věku, kdy už teoretický nárok na místo v řadě měly, například manželský pár holandských penzistů, kteří byli celí polámaní a odřeni, přesto se šťastně usmívali, protože i zde zůstali spolu.

Většina ostatních duší byla ale mladší. Michal dokonce spatřil i chlapce s modrým obličejem, který určitě ještě nechodil ani do první třídy. Obézní žena, jejíž tělo vypadalo jako protlačené mlýnkem na maso, mohla být Michalovou vrstevnicí, dívka s obrovským střepem v zádech tipoval čerstvou plnoletost.

Ale hádejte přesný věk holkám od šestnácti výš! I některé vrstevnice vypadají pořád stejně dobře jako na gymplu. Při vzpomínce na spolužačky si hořce uvědomil, že bude vlastně první, kdo nedorazí na příští školní sraz.

Z přemýšlení ho však vytrhl znovu hřímající Petrův hlas:

„Vejděmež nyní k Hospodinovi, kde buďtež trpělivi příchodu Jeho v paláci ze zlata ryzího a jako křišťál průzračného. Halelujá!“ Po těch slovech, kterým mladší duše neměly šanci ani zbla porozumět, vytáhl svatý strážce brány zpod suknice zlatý klíč a vpustil skupinu do „přijímacího sálu“. Počkal, až se duše posadí do křesel, židlí a postelí, ale i obláčků či na duhové jednorozce, to podle představ o pohodlí každého jednoho příchozího. (Michalovo křeslo nabylo podoby luxusního plážového lehátka se stínící stříškou a držákem nápojů v opěradle.)

Petr si spokojeně přemlasknul a vrátil se na své vartovací místo před bránu, kterou opět těžkým klíčem zamkl na dvanáct západů.

10. Milostivý Bůh

V oslnivě zářící místnosti nastalo až hmatatelné ticho. Michal neměl ticho rád. Patřil vždy mezi lidi, kteří mluvili za každou cenu. Navíc byl i ducha organizátorského a nyní měl pocit, že to on by měl rozproudit hovor nějakým vtipným bonmotem, hláškou či originální vsuvkou. Ale než stačil otevřít pusou, ozvala se hlasitá hudba. Michal tušil, že něco takového přijde. Tedy, tušil nějaký velký příchod Velkého. Tušil i to, že by se mohlo jednat o nástup s hudebním doprovodem. Ale za daných podmínek čekal spíš varhany a osudově znějící *tududuúú, tududu dú du* (J. S. Bach: *Tokáta*

a fuga d moll, pozn. autora). Jenže teď se sálem rozléhalo vtíravé reggae: „Everything’s gonna be all right, yeah! Everything’s gonna be all right! So no, woman, no cry...“

What the fuck?! přepnuly Michalovy myšlenky automaticky do jazyka slyšené písně. Jeho údiv neměl mít konce.

V blikotu barevných světýlek z příleťnuvší diskokoule se zjevil On. Vypadal jako bílý Bob Marley, zasmušilý muž s prošedivělými, do půli zad dlouhými dredy a háčkovanou jamajkou. Přicházel chůzí pomalou, ale plnou rychlých tanečních pohybů, jakýchsi záskubů těla, zřejmě odkoukaných od tanečnicků z hip-hopové scény (otázkou zůstává, zda Bůh, stvořitel všeho, tedy i tanečních krací z hip-hopové scény, může cokoli od kohokoli odkoukat). S nepřítomným pohledem se blížil k překvapené skupině duší. Okolo Něj se vznášel lehký kouřový oblak, který Michal zprvu považoval za diskotékovou mlhu, ale když se mu do chřípí dostala charakteristická chmelovo-pižmová vůně, pochopil, že se jedná o další nutný doplněk Jeho rastafariánského vzhledu.

Michal vzal nastolenou situaci na milost. Jestli takhle vypadá posmrtný život, pak *nema problema*. Rozhlédl se po ostatních ve skupince. Zdálo se mu, že ne všichni jsou tak překvapení jako on. Starší holandský pár se tvářil zbožně, jako na svatopetrském náměstí při žehnání papežem. Mladá dívka měla výraz, jako by zřela anděla. Žena v Michalově věku se při pohledu na Boha rozplakala. Michalovi došlo, že stejně tak, jako se křesla pro každého z nich změnila podle jejich individuálních představ, zřejmě i Bůh v očích každého vypadá jinak.

Ten se mezitím přiblížil až ke skupince. Posadil se na svůj trůn (v Michalově vnímání měl podobu pestrobarevně pruhovaného hamaku zavěšeného mezi dvěma palmami), típnul jointa o jazyk a počkal, až dohraje hudba.

„Jah bless ya,“ pozdravil skupinku zaražených návštěvníků. „Nebudu zdržovat, rovnou přejdu k věci. Sedíte tu dnes, protože o vás ještě není rozhodnuto. Každý z vás zemřel ne zcela přirozeným způsobem, ale já jsem vás ještě takříkajíc *nepovolal k sobě*. Můžete dostat

druhou šanci. Ale nebojte, dole na zemi jsem to zapauzoval, takže žádnému tělu utrpení neprodlužujeme. Je to tam všechno stronzo. Proč jsem vás ale pozval?“

Bůh se na chvíli významně odmlčel a krátce zapřemýšlel, jak se co nejsrozumitelněji vyjádřit.

„Vy, lidé, jste už nějaký ten čásek stejní. Vaši antropologové tvrdí, že lidstvo dosáhlo rozvojového vrcholu už před několika staletími. Ovšem není tomu tak. Kdysi ve středověku, jak vy onu dobu nazýváte, jsem k velikému sebezpečování zjistil, že trpím hlubokou depresí. Byl jsem apatický ke slyšeným modlitbám, pořád bych jen spal, měl jsem pocit, jako bych už nikdy neměl cítit radost. Proč to nepřiznat, často jsem i propadal bezdůvodným pláčům. A znáte to, než antidepresiva zaberou, trvá to dvě až šest staletí.“

Opět se odmlčel a nervózně těkal očima po návštěvnících, jak na ně Jeho doznání zapůsobilo. Zapálil si další joint, zhluboka natáhl kouř a pokračoval ve výkladu.

„Od té doby jsem prokrastinoval a na vás jsem, Mněžel, kašlal a žádné vývojové změny u vás neprováděl. To můžete konečně posoudit i sami. Je tu dnes s námi jedna duše, která přichází z roku 1684.“

Michal se podíval směrem, kterým Bůh ukázal rukou, ale přes hlavy ostatních duší tu starodávnou výjimku neviděl. Spatřil jen křeslo ve tvaru koně, na kterém ona osoba seděla.

„Vidíte, jste stejní jako ona – deset prstů, vlasy na hlavě, oči, uši, ruce, nohy v páru, stejně tak orgány, žádné nové schopnosti... Jste identičtí. Ale! Před pár dekádami se mi ulevilo. Znovu se mi vrátila léky utlumená fantazie a znovu jsem začal alespoň přemýšlet, jak vás vylepšit. Jakými vlastnostmi a uměními vás mám doplnit. Stále jsem však neměl dost energie na to, abych ony zázraky prováděl. Pořád a pořád jsem vše odkládal a samozřejmě jsem proto často zapomínal některé geniální náměty. Rozhodl jsem se tedy dělat si uzly na kapesnících. Co nápad, to uzel.“

Znovu ztichl, potřeboval předěl mezi vysvětlováním a zadáním úkolu. Všechny duše pochopily, že druhou šanci nedostanou zadarmo.

„Poslední dobou se opět cítím plný síly. Myslím, že tedy konečně nastal čas na pár inovací.“

Tlesknul dvakrát dlaněmi, až mu spadl popel z cigarety do klína. Zlatá stěna za jeho zády, velká asi jako přehrada, se rázem odsunula stranou a odhalila obrovitánský sál, od podlahy po strop naplněný zauzlovanými kapesníky a šátky různých vzorů i barev.

„Pro každého z vás je tu jeden kapesník. Když na něm rozvážete uzel, stanete se prvním člověkem s novou mutací vašeho genofondu a okamžitě nabydete vlastnosti či jiné změny, kterou jsem si v daném uzlu uchoval. A pak se vrátíte zpátky na Zem, do okamžiku své smrti, kterou však od vás nově vybavené tělo odvrátí.“

Rozhlédl se po napjatém zástupu a pak všechny vyzval, aby si postupně docházeli pro své kapesníky. Když duše vytvořily spořádanou frontu a rozvazující uzly se pomalu vytrácely zpět mezi živé, Bůh se pohodlně rozvalil v hamaku, spokojeně přivřel oči a tiše si prozpěvoval: „So now you see the light. Get up, stand up, stand up for your rights!“

11. Is dzis láf?

Fronta postupovala pomalu. Michalovi to připadalo, jako by tam stál už tři dny. A to před ním čekalo ještě dobrých pár set tisíc duší! Měl pocit, že tu stráví dobu odpovídající dalšímu životu. Vrátil se tedy do svého lehátka a stejně jako některé další duše s podobným nápadem zůstal sedět a vyčkával, až se řada zkrátí.

Občas z kapesníkové místnosti zaslechl výkřiky a útržky hovorů prozrazující, co jednotlivé uzly obsahovaly.

„Věčné mládí!“

„Boží! Já mám *teletransportaci!*“

„Jsem boháč! Budou mi růst vlasy ze čtyřřadvacetikarátového zlata!“

„*Detoxifikace organismu adaptací corpusu na kumulativní absorpci adiktivních toxinů* – to jako že můžu chlastat jako Rus, a játra to unesou?“

„Tak nakonec neumřu na alzheimera, dostanu totiž další lalok do mozku na zálohování dat!“

Bohovy zázraky činily každého šťastným. I Jeho samého. Čím více ubývalo kapesníků, čím více duší mizelo zpět do života, tím spokojenějším a vyrovnanějším se Bůh stával. Usmíval se, spokojeně se houpal a povzbuzoval ostatní duše, aby si pospíšily. I Michalovi naznačil, že už by se měl zařadit a vyzvednout si svůj dárek.

Jenže na Michala byla fronta čekajících stále dlouhá a zůstal sedět, neboť tušil, že i pro to bude mít jeho Bůh pochopení.

A pak ji spatřil. Dívku s vlasy barvy živočišného uhlí a pohledem plaché surikaty. Měla na sobě prostou sukni a rozvázaný živůtek. Přitahovala si své křeslo ve tvaru koně blíž ke kapesníkové síni, a tak i blíž k Michalovi. Ten překvapením, blížícím se téměř k hranici šoku, ani nedýchal. Snad působením závanu marihuanového kouře od nedalekého hamaku se trochu uvolnil a dokázal ji oslovit.

„Neznáme se?“

Chtěl se jí rovnou zeptat, co dělala u jeho dveří a proč nemá ta sluchátka a donaldí tričko, ale nebyl si zcela jistý, zda ta kráska ze sna a ze dne jeho smrti je totožná s touhle dívkou z roku 1684.

A znejistěl ještě více, když si ho Rozina prohlédla a udiveně pravi-la: „Nikoliv, to jest nemožné. Pocházím z dob dávnějších, než na svět přišla tvoje praprapramáti. Avšak též mi kohosi připomínáš... Sličný udatec, oči barvy letního nebe, husté, dlouhé vlasy... Ach, jak jsem Hynka zbožňovala a tys mu tolik, tolik podoben! Leč zradil mne a já již neuvěřím ničím jiskrným očím, nepodlehnu silným rukám nikoho. V novém životě, který mi milostivý Bůh udělí, si najdu muže svobodného a šlechtného, byť se vám dvěma krásou a silou nevyrovná.“

Michala její slova zamrzela. Nechápal, proč ho nepoznává, ale cítil, že ji miluje, že ona je ta pravá a jediná, se kterou chce žít. Uvědomoval si ale také, že až ji Bůh vrátí do její doby, stejně se nesetkají. Ale možná... Možná že ta dívka dnes ráno byla její praprapravnučkou a snad podoba do posledního detailu je prací dědičnosti. Přestože ho utěšilo, že při své druhé šanci na život bude moct potkat Rozininu dvojnici, kterou

se mu snad podaří získat za ženu, považoval to jen za chabou náhradu. K Rozině cítil něco víc. Nadpozemsky, ezotericky víc.

„Proč bys mě nemohla milovat? Možná jako Hynek vypadám, ale nejsem takovej hajzl jako on, tebe bych nezradil. Na rozdíl od něj ani nejsem ženatej!“

Rozina si ho zkoumavě prohlédla. „Vážně nemáš žádnou milou?“

Michal si vzpomněl na Simonu. *Možná trochu hajzl jako Hynek přece jen jsem... Ale pokusila se mě zabít, tak to se snad nepočítá. Navíc „milá“ opravdu Simona není ani trochu.* Přesto cítil, že by měl být k Rozině upřímný.

„Měl jsem, tam dole, přítelkyni, ale už se nemáme rádi a to, co se mezi námi stalo, je dost pádným důvodem pro rozchod.“

Zdálo se, že Rozina váhá. V jejím srdci se odehrával souboj mezi mámením tělesným a strachem z dalšího zklamání. Chtěla si Michala zamilovat, ale zkušenost jí radila být opatrná.

„Jaké oči má tvoje milá? Neřku barvu očí, avšak co připomínají.“

„Snad mandle,“ zkusil Michal přirovnat tvar Simoniných očí k prvnímu, na co si vzpomněl z literatury, neboť on sám tyhle jemné nuance a přirovnání vůbec neovládal. Jenže jakmile spatřil nechápavý výraz Rozinin, uvědomil si, že jestliže v sedmnáctém století Evropa znala mandle, pravděpodobně tomu tak bylo jen ve vybraných kuchyních, a rozhodně ne někde na chudých vesnicích. Vzpomněl si však na jiný příměr, ten ze snu, a triumfálně vyhrkl: „Ne, už vím – má oči jako liška.“

Tahle informace však na Rozinu zafungovala jako výbuch sopky. Sklonila hlavu, aby nebylo vidět slzy, které jí okamžitě vytryskly.

„Ženy, které mají liščí oči, se nikdy nenechají opustit,“ pravila žalostně.

Michal jí otřel dlaní slzy z tváří, zvedl jí bradu a zblízka se jí zahleděl do očí: „Pro tebe dokážu cokoliv.“

Rozina navzdory protestujícímu rozumu podlehla síle okamžiku a s Michalem se vášnivě políbili.

I když si uvědomovali, že jejich láska nemůže trvat déle, než dokud se každý vrátí do své doby, oba cítili, že vroucnějšího citu už v životě nepotkají.

Možná zůstali v objetí několik minut, možná dní, možná staletí, ale připadalo jim to jen jako pár vteřin, když k nim přitancil Marley a zanotoval: „I wanna love ya, and treat you right. We'll be together, every day and every night.“ Zdálo se, že i Jemu samotnému to rve srdce, ale musel jim dát vědět, že „všichni už jsou pryč, hrdličky, čekají na vás přesně dva poslední uzlíky“.

Skutečně, ta obří místnost, která ještě před chvílí vypadala jako třídírna odpadního textilu, zela nyní prázdnotou, jen v jednom rohu se krčily dva malé kapesníčky. Modrý a bílý.

Rozina zvedla oba dva. Bez zaváhání podala Michalovi ten modrý, snad kvůli barvě jeho očí. Michal prožil déjà vu a uvědomil si, že ten samý mu přece dala ráno dívka se sluchátky. Bezmyšlenkovitě si pro něj sáhl do kapsy pyžamových kalhot, ale pak si vzpomněl, že jím vytíral koupelnu.

Rozina rozvázala uzel na bílém kapesníčku, a když zjistila, jaký dar z nebes získala, oči se jí rozzářily štěstím.

Michal ji chtěl ještě jednou, naposledy, políbit, na rozloučenou. Objal ji, ale rozplývala se mu mezi prsty. Snažil se nepustit ji, ale bylo to stejně marné, jako kdyby chytal vítr. Nechtěl, aby ho opustila, přál si odejít s ní, skončit ve století, které sice neznal, ale kde by směl zůstat po jejím boku. Rozina mu však rychle mizela před očima, v mžiku zůstal stát s prázdnýma rukama.

„Na brzkou shledanou, miláčku!“ zaslechl ještě z mlhoviny, když Rozinina duše i s modrým kapesníkem, který mu vyklouzl z ruky a zamotal se do šněrování jejího živůtku, zvolna padala zpátky na zem, zpátky do rokle, kde prve přišla o život.

Smutně se otočil na Marleyho a doufal, že dostane nějaký náhradní zázrak, že takhle to přece nemůže skončit. Zároveň mu však bylo jasné, že jeho Bůh, ve kterého jediného by byl ochoten věřit, musí být stejný jako Michal sám, tedy cynik a žertěš.

Když se ho tedy zeptal, co bude dál, pokrčil milostivý Bůh jen rameny a znovu zazpíval: „Everything's gonna be all right, yeah!“ A pak už se jen smál a smál a smál. Zahodil krabičku s antidepresivy, věděl, že už je nebude potřebovat. „Mám padla!“ řekl omluvně a vytratil se v oblaku omamného kouře.

A Michal? Zaslechl dvanáctero odemknutí zámku a pocítil obrovskou sílu, která ho vytrhla z příjemného stavu beztlíže a rychlostí mžiku ho protáhla branou a tunelem, na jehož začátku bylo světlo.

Poslední, co ještě zaslechl, byl Marleyho smíchy přerušovaný hlas: „Portamento!“

A na Zemi se zase rozběhl čas.

12. Druhá šance

„Integrovaný záchranný systém, jak vám mohu pomoci?“

„Prosím vás, přijedte rychle, můj přítel, můj miláček... praštila ho elektrika,“ zaštkala Simona do telefonu.

„Ano, rozumím. Nadiktujte mi adresu, prosím. Ano, píšu si. Díky, dobře, už vám posílám výjezd. Mezitím, pokud je to bezpečné, prosím zahajte nepřímou srdeční masáž: postavte se kolmo nad tělem a stlačujte hrudník oběma rukama, pět centimetrů, v rytmu písničky *Stayin' Alive* od Bee Gees. Případně jestli můžete dát telefon na hlasitý odposlech, abych vám mohla poskytnout další instrukce. Sanitka tam bude během několika minut.“

„Bohužel volám z pevné linky, ale já to půjdu zkusit a za chvíli vám zavolám z mobilu.“

Simona zavěsila sluchátko a odešla do kuchyně, kde měla rozpitou sklenku irské whisky. Napila se a zlomyslně se usmála: „To víš, že jo, zachraňovat ho, když jsem se ho konečně zbavila!“

Obrátila do sebe zbytek drinku a nalávala si další. Najednou však zaslechl hučení fénu. Obrátila se a nevěřila vlastním očím. Blížil se k ní Michal, s úsměvem od ucha k uchu, vůbec nevypadal jako po elektrickém šoku, žádné spáleniny, žádný otřes. Jen se okolo celého jeho těla vznášel jakýsi slabounce jiskřící obrys, sotva viditelný.

Simona dostala strach. *Jak to, že ten hajzl přežil? Viděl mě, jak jsem stála mezi dveřma? Slyšel mě telefonovat?* Rozhodla se tvářit se, jako že o incidentu v koupelně neví.

„To už to máš spravený?“

Michal přistoupil na její hru na *nic se nestalo*.

„Jasně, můžeš si to jít vyzkoušet.“

Bavil se tím, jak Simona zaváhala, jestli je pro ni vstup do koupelny bezpečný.

„Radši si nejdřív dám ještě panáka. Chceš taky?“ Upřela na něj svůj loudivý psí pohled a doufala, že to na něj zafunguje jako pokaždé.

A Michal opravdu zabral. Přese všechno mu jí bylo líto. Věděl, že do tohoto stavu myslí ho vmanipulovala, ale neuměl se tomu bránit. Zvyk, vlastní pohodlí a Simoniny krokodýlí slzy mu velely zůstat ve starém, ale jistém vztahu, mlhavá možnost setkání s dívkou se sluchátky s kdovíjakým výsledkem ho nenaplňovala pocitem potřebné odvahy.

Pak si ale vzpomněl na rajský pocit štěstí, který prožil s Rozinou. Zahleděl se Simoně do očí a uvědomil si, že je má opravdu liščí. Věděl, že musí dostat svému slibu a odolat té síle.

„Panáka jako odměnu za opravu? Když já bych radši pusu, kotě. Velkou, vášnivou pusu, ať to mezi námi zase zajiskří.“

Simona hledala v jeho obličejí náznaky čehokoli, podle čeho by poznala, jestli to myslí vážně a chce ji jen zatahnout zpátky do postele, nebo jestli správně zaslechla v jeho poznámce sarkasmus a měla by zůstat ve střehu. Zvolila druhou variantu a rozhodla se, že se k němu přitiskne řadry, obejmě ho nohou okolo zadku a polibkem ho svede k variantě první. *To na něj vždycky zabere.*

Zvládla pouze první krok svého plánu. Jen co se prsy dotkla Michalova hrudníku, projel řečištěm jejích cév elektrický proud. Nestihla ani údivem otevřít ústa, ale ještě si uvědomila, že se Michal spokojeně usmívá a odnáší její umírající tělo do koupelny.

Když Simonina duše odletěla, vzal Michal do ruky svůj totálně vybitý mobil, aby do třetice (po spuštění stále rozbitého fénu pouhým dotykem a probití Simony) vyzkoušel svou nově nabytou

vlastnost – schopnost nejekologičtější výroby elektřiny vstřebáváním ze zdrojů a znovuvyužitím vlastním tělem. Mobil se okamžitě rozsvítil a indikátor baterie hlásil plnou kapacitu. Michal vytočil 112 a nahlásil smrtelný úraz elektřinou.

„Ano, na tuto adresu nás už zavolala slečna Simona Hanousková, vůz pro pána už je na cestě,“ ubezpečila ho dispečerka.

„Pro pána? Jako pro mě? Ale ono jde o Simonu! Mně nic není, co vám to napovídala? Ona leží v koupelně! Přestříhla šňůru od fénu a hodila to na mokrou podlahu. Asi se chtěla zabít, protože jsme se zrovna rozešli. Taky byla trochu opilá. Nebo, počkejte, vy myslíte... myslíte, že to chystala na mě? To snad ne...“

V tu chvíli zazvonili zdravotníci ze sanitky. Michal se tedy s dispečerkou rychle rozloučil, spokojený sám se sebou, jak to všechno hezky vychází.

Policie, která Simonino úmrtí vyšetřovala, našla v jejím mobilu SMSku, ve které psala svému novému amantovi, že konečně vymyslela, jak se Michala definitivně zbavit. Pro vyšetřovatele to byl dostatečný důkaz, že se jednalo o nezdařený pokus o vraždu Michala, který se zvrtnul ve fatální nehodu. Případ tak byl uzavřený během dvou hodin, a ačkoliv měl Michal zůstat ve městě, pro vyřizování formalit, nepadl na něj ani stín podezření.

Teď ale spěchal do hospůdky před domem. Báł se, aby tam dívka se sluchátky ještě čekala.

Seděla u baru a upíjela malé pivo. Když ho spatřila, rozzářila se jako... jako Rozina. Michal neviděl jediný rozdíl mezi dívkou v kačěřím tričku a jeho Rozinou. Mátlo ho to.

Dívka mu však opět něco podávala. Byl to Rozinin bílý kapesník. Vzal ho do ruky a zničehonic se mu v hlavě promítl titulěk: *Cestování časem*.

13. Štěstí, kam se podíváš

Před hospůdkou oba vzhledli k nebi. Rozina hledala, jestli mezi mraky nespatri záblesk brány, Michal napínal sluch, jestli nezachytí tóny reggae.

Ale vtom jim slunce zakryl obrovský stín. Nebyl to však pták, ani žádné jiné zvíře. Létaající tvor se na ně usmíval a zamával jim. Evu Van Draak nesla mohutná dračí křídla, která jí vyrůstala mezi lopatkami a umožňovala jí přelétávat snadno a rychle mezi Utrechtem a její rodnou zemí.

Na zádech jí seděl Koen, omlazený o dobrých čtyřicet let, velice spokojený, že učinil z Evy nejšťastnější ženu na světě – nejenže nezemře dřív než ona, ale navíc se mu podařilo otěhotnět.

Ze vchodu sousedního domu vyšel Kamil, který se vrátil dřív z práce a teď odnášel velké kusy střepů z konferenčního stolku do kontejneru.

„Takhle dokonale jsem tě ještě nikdy nepřehřízl,“ vtipkoval nevkusně na účet Jany, která nesla jenom jeden kus střepu, stále zapíchnutý v ledvinách. Vysunula ho ze sebe až před popelnicí a rána v těle se okamžitě zacelila. Hroší kůži, kterou získala díky uzlu na svém kapesníku, se teď dokázala obrnit i proti Kamilovým necitlivým fórům.

„To máš pravdu, takhle dokonale to teď budu chtít pořádně,“ nadhodila jakoby ledabyly cestou ke sklenáři pro nové sklo. „Jen asi budeme mít velké výdaje za stále další a další stolky,“ usmála se, spokojená, jak to Kamilovi, vyděšenému z představy milostných hrátek ve střepech, vrátila i s úroky.

Sklenářství stálo hned u nádraží, ke kterému právě přijíždělo, na chlup přesně, Pendolino do Vídně. Vystoupila z něj štíhlá, elegantní dáma, v kostýmku podle poslední módy, se šik účesem a dokonalým make-upem. Jehlové podpatky ji však na dlažebních kostkách zradily a trochu zaškobrtla. Nebylo to toho dne poprvé, co ji vlastní obuv málem zabila. Před slabou půlhodinou se kvůli tkaničce zaseknuté do kolejí musela na poslední chvíli transformovat do mouchy a vletět do kupé vlaku, kde se znovu přetvořila do současné podoby. Chtěla se v nové formě předvést oříškoví a veverce, pohrdlivě je poslat do horoucích pekel a pak se vrátit na domluvené rande s dvacetiletým mladíčkem, se kterým se seznámila ve vlaku.

Jenže když doma vystoupila z taxíku (za který nemusela platit, neboť zlatovlasý taxikář se rozhodl taxikařit zdarma, jen pro zábavu), spatřila u sousedního domu své švagrové pohřebák. Podruhé během jednoho týdne! Drbny odnaproti si šuškal, že švagrová prý v noci spolykala prášky na spaní.

Marie se přetransformovala do Máni a celá vyděšená běžela k policistům, kteří od pohřebního vozu odháněli zvědavce.

„Prosím vás, je Karlík v pořádku? Jsem Martinova sestra, totiž sestra Kájova otce, který před pár dny také zemřel, na rakovinu,“ vychrtila se slzami v očích na mladíka v uniformě.

„Aha, tak pojdte, budeme vás potřebovat. Chlapec je v pořádku, jen prodělal silně hysterický záchvat, chce k oběma rodičům a tvrdí, že je může uzdravit. Pokuste se ho prosím uklidnit.“

Ale dřív, než Máňa stihla vejít do domu, strhl se tam další poprask. Karlík se zřejmě vytrhl ošetřovatelům a rozběhl se k černým havranům, kteří odnášeli jeho maminku do vozu. Odhrnul z ní prostěradlo a silně ji obejmul.

A stal se zázrak. A ne poslední toho dne. Karlík přivedl zpátky k životu i Martina a v brzké budoucnosti si na své dovednosti založil velmi úspěšný byznys.

14. Douška

V oslnivě zářící místnosti, plné duší s liščíma očima, nastalo až hmatatelné ticho. Simona měla ticho ráda, ale s tím žvanilem si ho nikdy moc neužila. Ani tady nemělo dlouhého trvání, protože se zrovna ozvala hlasitá hudba. Simona tušila, že něco takového přijde. Tedy, tušila nějaký velký příchod Velkého. Tušila i to, že by se mohlo jednat o nástup s hudebním doprovodem. Ale za daných podmínek čekala spíš Wagnerovu *Jízdu Valkýr*. Jenže teď se sálem rozléhalo vtíravé reggae: „I shot the sheriff...“

What the fuck?! přepnul Simoniny myšlenky automaticky do jazyka slyšené písně. Její údiv neměl mít konce.

V blikotu barevných světýlek z přilétnuvší diskokoule se zjevil On. Vypadal jako Bob Marley, dredy, jamajka, marihuana...

„Hrůza, co se teď na Zemi děje!“ postěžoval si duším. „Chtělo by to změnu a vy, nově příchozí, mi s tím pomůžete. Každý, kdo svůj úkol zvládne, dostane druhou šanci a bude se moct vrátit. Jedině inovacemi tady u nás dokážeme rozvrátit všechny ty nové zlepšováky od Boha.“

Na chvíli se zasníil při představě, jak společně dají všechno zase do pořádku.

A ďábelsky se rozesmál.

O autorce

Lucie Peřinová, nejvyšší česká autorka, se narodila v Pardubicích v roce 1977 na Mezinárodní den švihlé chůze. Do svých Kristových let žila poklidným životem bezdětné náplavy v Praze. Poslední téměř dekádu je náplavou ve Flandrech a žije neurotickým životem matky tří dětí. Píše příběhy pro velký holky (Zahozené sny ze sborníku Jedenáct snů), humoristické povídky (Nitrozpytec z téhož sborníku, Kurz tvůrčího opisování ze sborníku ...A pak přišlo ráno), nebásničky (Jak ve špatném vtipu) a domácí úkoly z holandštiny. Aktuálně velmi pomalu rozjíždí velrybi.blog.cz o dobrodružstvích single Velryby v rozbouřeném světě lidí i jiné zvěře.

www.velrybi.blog.cz

O BÍLÉM SLONOVI

Petra Lejsková-Langová

Nevím, co jsem si od toho slibovala. Kdo a proč mi tenhle šílený nápad vůbec vnukl. Dvě a půl hodiny v autě s rozbitou klimatizací, v bezmála třicetistupňovém vedru, po boku chlápka, který se mnou za celou tu dobu nepromluvil téměř jediné slovo. A k čemu to všechno? Abych tady teď stála jako idiot, utopená v rozpacích a ve vlastním potu, nad vzorně vyleštěnou náhrobní deskou se jménem kohosi, o jehož existenci jsem až do minulého týdne neměla ani ponětí? Nervózně jsem si odkašlala. A dál...? Nikdo mi neprozradil, jak se v podobných situacích chovat. Mohla jsem mu aspoň přinést kytku nebo tak něco. Ten hrob vypadá opravdu příšerně. Krom jediné rozsvícené lucerny pod fotkou v elegantním stříbrném rámečku tu není zhora nic, co by ho jakkoli zkrášlovalo. Musel to být nadmíru společenský tvor, obklopený hromadou přátel, kteří po něm evidentně truchlí! Proti své vůli jsem se nahlas uchichtla. Muž vedle mě sebou překvapeně trhnul.

„Je vám dobře?“

„No jo,“ mávla jsem rukou. „Jenom mi celá tahle věc připadá tak nějak... ujetá. Pořád mi nejde do hlavy, co tady vlastně hledám.“

„Chtěla jste ho vidět,“ odtušil mdlým hlasem. „Z nějakého důvodu to pro vás bylo důležité. Třeba jste doufala, že se vám vrátí vzpomínky...“

„Ale jděte! Vzpomínky *na co*?! V životě jsem o tom člověku neslyšela, kolikrát vám to mám ještě opakovat, pane Javorský?“

„Ráno jsme se přece dohodli, že mi budete říkat Marku.“

„Bezva! A tím se jako vyřeší co?“

Tentokrát to byl on, kdo se pobaveně pousmál. Až dosud jsem netušila, že je takového projevu emocí vůbec schopen. Mimoděk jsem sjela pohledem k nápisu na jeho pískově žluté polokošili. *Paris, je t' aime*. Velmi stylový smuteční outfit, to se tedy musí nechat! Každopádně celkem příjemná změna oproti nažehlenému saku s proužky, v němž mě před několika dny vítal na prahu té svojí hnusné sterilní kanceláře. Potřásl mi tehdy rukou, zdvořile a neosobně, pokynul k volné židli u rohového stolku pod oknem a nabídl mi šálek ďábelsky silného espressa, nejspíš proto, abych sebou hned neflákla, až na mě tu novinu vybalí. Až mi s ledově vážnou tváří oznámí, že jsem se právě stala dědičkou zhruba šesti milionů korun, dvou sportovních aut a jedné třetiny malebného penzionu v centru Gosau (*Gosau?* Má někdo aspoň mlhavé tušení, co to sakra je?! Navzdory svým relativně slušným zeměpisným znalostem jsem v prvním okamžiku nedokázala určit ani světadíl, na kterém to město leží!) Pak mi strčil pod nos jakási lejstra, jejichž obsah šel zcela mimo mě, a já v němém úžasu zírala na své tučně vytištěné jméno. A taky na jméno Robert Miller, které mi říkalo snad ještě míň než celé tohle jejich slavné Gosau.

„Heleďte, pane Javorský,“ vylétlo ze mě, jakmile jsem znovu popadla dech, „tady muselo dojít k nějakému strašnému omylu. Proč by mi někdo, koho vůbec neznám, odkazoval takovouhle horu peněz?“

„Žádné jiné příbuzné neměl.“

„Ale já nejsem jeho příbuzná, zatraceně!“

No a pak to přišlo.

Do nejdelší smrti nezapomenu na výraz v mamčině obličejí, když se téhož dne krátce po poledni usadila vedle mě na gauč. Můj hysterický telefonát ji přiměl odejít z práce o celé tři hodiny dřív, utratit hříšné peníze za taxík a neprodleně vyrazit na návštěvu k vlastní dceři, což u ní nebývalo zvykem.

„Robert Miller...“ zopakovala přibližně pětkrát za sebou jako v transu. „Snílek Bob. Už je to tak dávno, co jsme se potkali...“

Nebyla jsem si ani trochu jistá, zda chápu smysl jejich slov. Jedno kratičké nezávazné dobrodružství před devětadvaceti lety. A dál už nic. Odstěhoval se s rodinou kamsi do Rakouska, dřív než si stihli vyměnit telefonní čísla. Dřív než měla šanci sdělit mu ono sladké tajemství. Takové věci se přece občas stávají, no ne? Vždyť kdo by tomu rozuměl líp než já, svobodná matka?

Zoufale jsem se rozbřečela. Natolik zoufale, že Honzík vyběhl ze svého pokoje s očima navrch hlavy. „Co se stalo?! Tys něco provedla, babi?“

„Jeden hodný pán nedávno umřel,“ vysvětlila mu mamka s překvapivým klidem. „A moc nám teď chybí, víš?“

„To teda jo!“ snažila jsem se zařvat, ale pláčem ochromený hlas mě zradil. „Fakt nám děsně chybí, takovejhle... hajzl!“

Mamka po mně střelila káravým pohledem, odvedla vyjeveného Honzu zpět k počítači, zavřela za ním dveře a trochu nemotorně se mě pokusila pohladit po tváři. „Promiň, je mi to líto...“

„Co je ti hergot líto?! Žes mi celý ty roky lhala? Nebo že jsi lhala tatínkovi?!“

Prudce zavrtěla hlavou. „S tatínkem jsme se vzali krátce před tvým narozením. Samozřejmě věděl, že nejsi jeho, ale nevadilo mu to. Nechal se zapsat do tvého rodného listu a miloval tě. Vždycky tě miloval, Eliško.“

A já si ho v tu chvíli vybavila. Sice už jenom mlhavě, ale i to málo mi ke spokojenosti stačilo. Viděla jsem jeho obličej, trochu baculatý a za všech okolností usměvavý, roztomilé strniště na bradě, ty jeho nekonečně laskavé oči. Můj skvělý táta, který mě brávil na výlety do hor. Který mi vždycky večer před usnutím zpíval. Který se mnou tak rád ležel v trávě a sledoval, jak se po nebi honí naducané bílé mraky.

„Koukej, Eliško, tenhle obláček vypadá jako slon s uzlem na choťotu! Musí to pro něj být hrozné, pro chudáka, vždyť se ani nedokáže pořádně vysmrkat!“

A já se chtěla tak spontánně a šťastně, jak to umí jenom malé děti. Předtím než jim dá život přes hubu. Začali jsme spolu vymýšlet

pohádku o bílém slonovi, jednotlivé příběhy pečlivě zaznamenávali do tlustého sešitu s odřeným hřbetem, kreslili k nim obrázky a nesku-
tečně se tím oba bavili. A potom přišla ta děsivá noc. Tátu mi vzal
netvor a všechno se změnilo. Kdoví, kde je tomu sešitu dneska konec.

Na rameni jsem ucítila sotva patrný dotyk ruky.

„Jste v pořádku...?“

Pokusila jsem se o úsměv. Vlastně jsem mu byla vděčná, že mě
z toho vzpomínání vytrhl.

„Omlouvám se. Zrovna jsem myslela na mámu. Na to, jak se tvá-
řila, když mi konečně musela přiznat, že tenhle... člověk...“ znechu-
ceně jsem namířila prstem k náhrobku.

„...byl váš otec?“

„Ale houby otec! Pár nechtěně předaných genů z něj snad ještě
nedělá otce! Můj skutečný tatínek leží někde úplně jinde, abyste
věděl! A na rozdíl od tohohle ubožáka tam má pořád spoustu nád-
herných kytek, my všichni jsme ho totiž milovali!“

„Proč si myslíte, že byl pan Miller ubožák?“

„Co já vím? Nikdo sem za ním nechodí.“

„Někdo přece,“ ukázal na svíčku v kovové lucerně. „Což je trochu
zvláštní vzhledem k tomu, že tady v Petrovicích už dávno neměl
žádné kamarády. Když se odstěhoval do Rakouska, bylo mu sotva
dvacet. Spálil tenkrát všechny mosty, nikdy už se nechtěl vrátit...“

„No tak proč ho teda nepohřbili tam u něj doma?“

Pokrčil rameny. „Takhle si to výslovně přál. A uznávám, že mě samot-
ného tím dost zaskočil. V Gosau provozoval vyhlášený penzion, znal
spoustu lidí, celá jeho rodina odpočívá na tamním hřbitově... Ale tohle
místo pro něj prý znamenalo nejvíc. Zažil tu asi něco velice krásného...“

„Pche! Taková otrěpaná fráze!“

„Možná tu kdysi potkal vaši maminku...“

„To těžko,“ protáhla jsem pusou. „Pokud vím, bydlí mamka v Brodě
od doby, kdy se narodila. Co by tady asi tak hledala? Vždyť je to skoro
dvě stě kiláků a...“

Pohledem jsem znovu zavadila o fotografii v oválném rámečku. Nevýrazný muž středních let. Prořídle tmavé vlasy. Štíhlá tvář. Zřetelné vějíře vrásek kolem očí, které... které... Zhluboka jsem se nadechla a přistoupila o kousek blíž. Byla bych téměř schopná přísahat, že ty oči znám. Že jsem je už někdy... někde...

Ty zrůdo!!!

Projelo to mojí hlavou jako kulka z pistole. Rychle a naprosto nečekaně.

Ty jedna odporná zrůdo!!! Víckrát se tady neukazuj, slyšíš?!

Prudce jsem sebou šklubla.

„Co je vám, Eliško?“

Uvědomila jsem si, že se navzdor ochromujícímu horku klepu zimou. „Já nevím. Jako bych najednou slyšela... Jako by se mi vybavilo něco, o čem vůbec...“ Přitiskla jsem si dlaň na čelo. Bylo úplně rozpálené. „Pojďme odtud pryč, prosím vás!“

Restaurace *U Kanonýra Jouzy* nepůsobila právě důvěryhodným dojmem, kručení v mém žaludku však bylo natolik neodbytné, že bych v daný moment vzala zavděk asi čímkoli. Ukořistili jsme jeden z posledních volných stolků na neútné předzahrádce, objednali místní specialitu a symbolicky si přitukli sklenkou ledového čaje. Po třetím doušku už jsem se cítila mnohem líp.

„Děkuju, že jste mě sem vzal.“

„Do tohohle pajzlu?“ zazubil se. „To máte opravdu zač děkovat!“

„Na tenhle výlet,“ upřesnila jsem se smíchem. „Můj názor na Roberta Millera se tím sice nezměnil, ale i tak jsem vám vděčná. Jak dlouho jste se vlastně znali?“

„Skoro sedm let.“

„A celou tu dobu jste pro něj pracoval?“

Zamyšleně přikývl. „Svým způsobem ano. V první řadě jsme ale celou tu dobu byli dobrými přáteli. Můžu se zeptat, čím konkrétně vás tolik naštvál? Tedy krom toho, že si dovolil učinit vás svojí dědičkou.“

Znovu jsem se napila a snažila se ignorovat jízlivost v jeho hlase. „Už jsem vám přece řekla, že o ty debilní prachy nestojím.“

„Jistě. K čemu taky? I bez nich můžete svému synovi zajistit skvělou budoucnost, obzvlášť teď, když jste na něj zůstala sama.“

„No tak do toho vám snad nic není!“

Několik opodál sedících hostů se po nás zvědavě ohlédlo.

„Promiňte, nechtěl jsem vás urazit. Jenom mi není jasné, proč toho člověka tak moc nesnášíte.“

Rozčileně jsem bouchla do stolu. „A jak byste se asi cítil vy?! Vždyť ten chlap je pro mě... Ksaku! Ani jednou jedinkrát se mě nepokusil kontaktovat. Což by dávalo smysl, kdyby o mně nevěděl. V tom případě by mi ale těžko odkazoval svůj majetek, nezdá se vám?!“ Uvědomila jsem si, že na něj začínám křičet. „Byly jsme mu úplně ukradený, já i máma! Jak vůbec zjistil, že existuju, když se s ní už víckrát neviděl? A proč najednou tohle velký gesto? Něco tady nehraje, Marku. Nemůžu se zbavit dojmu, že mi všichni lžete!“

„Všichni?“ Udiveně zvedl obočí. „Mě do toho netahejte. Jak jste sama trefně poznamenala, do vašich rodinných záležitostí mi nic není.“

„Ale byl to přece váš kamarád! Něco vám snad musel říct! Proč mi nikdy nezavola? Ona to vážně není žádná sranda, vyrůstat bez táty a –“

„Počkejte. Já myslel, že jste tatínka měla.“

Sklopila jsem zrak a několik vteřin mlčky civěla do své poloprázdné sklenice.

„Bylo mi pět, když umřel. Vlastně už si na něj skoro nevzpomínám. Kromě pár detailů, jako je bílý slon s uzlem na chobotu... Ale tahle historka vás asi moc nezajímá, vidíte?“

Zajímala. Pobídnul mě, abych vyprávěla, a já náhle cítila, že je to přesně ta věc, kterou zrovna teď potřebuju ze všeho nejvíc. Měla jsem chuť ho samou vděčností obejmout. Úplně cizího člověka, ochotného naslouchat mému stupidnímu blábolení.

„No a pak... přišlo to léto. Jeli jsme na prázdniny do Krkonoš, k dědovi a babičce. Spala jsem s nimi v podkroví, máma s tátou měli svůj pokoj dole. Té noci se k nám vloupal zloděj. Naši byli ještě vzhůru, překvapili ho, on měl nůž a...“ Do očí mi vhrkly slzy. Jako pokaždé,

když si ten hororový výjev přehrávám v hlavě. Rozbité okno v obýváku. Mamčina zkrvavená tvář. Tatínkovo bezvládné tělo, ležící v té haldě střeptů. Policajti s foťákama. Usedavě plačící babička, která se mě snaží odvést pryč.

„Říkala jsem mu netvor. Měl obrovské břicho a hlavu, ze které trčela chapadla, jako kdyby to ani nebyl člověk. Takhle si na něj pamatuju. Ve skutečnosti vůbec netuším, jak vypadal, zahlídla jsem ho jenom na zlomek sekundy, ale ještě dlouho potom mě chodil strašit do snů. Pořád jsem čekala, kdy se vrátí, aby mě taky zabil.“

„Ježíši...“ Nahmatal moji ruku a pevně ji stiskl. V tom doteku bylo cosi překvapivě něžného. „A nakonec... ho chytili?“

„Tak ráda bych řekla, že jo! Mamka dala policajtům přesný popis, za těch pár minut si ho stihla celkem důkladně prohlédnout, i když musela být v šoku. Strašně ji zbil, chudinku, pak na ni vytáhl ten pitomý nůž, táta mu ho zkoušel vyrvat z ruky, no a potom...“ Polkla jsem nasucho. „Vzbudil nás hrozný řev, seběhli jsme dolů a viděli ho, jak utíká pryč. Babička nám později řekla, že se po ní ve dveřích ještě naposledy ohlédl. Prý ten zrudlý obličej nedostane z hlavy do konce života.“

„Ale to je... tak...“ Připadalo mi, že samým napětím skoro přestal dýchat. „No, a co bylo dál?“

„Vlastně už nic. Slehla se po něm zem. Za pár měsíců děda umřel a babička se odstěhovala k nám do Brodu. Nějakou dobu jsme navštěvovaly psychologa. Vypτάval se mě na všechno možné, nakonec mě vždycky pohládl po vlasech a dal mi kartičku se zvířátkem, prý za to, že jsem tak statečná. A já si pokaždé přála, aby na některém z těch obrázků byl nakreslený bílý slon... Zvláštní, jaké nesmysly utkví po tolika letech člověku v paměti, vidíte?“

Rozpačitě přikývl a mlčel. Déle, než mi bylo milé. Povrtala jsem se v jídle, na které mě dávno přešla chuť, dopili jsme čaj a zvedli se k odchodu.

„Je tady moc hezky, že jo? Takový klid,“ promluvil konečně, když jsme se loudali po šterkové cestě směrem k parkovišti a vychutnávali si blahodárny stín okolo stojících platanů. Odpolední vedro

zvolna dosahovalo svého vrcholu, cítila jsem, jak se mi propocené šaty nepříjemně lepí na tělo.

„Hm. Akorát se asi každou chvilkou uškvařím!“ vzdychla jsem si. „Nejradši ze všeho bych hned teď skočila do vody.“

„V tom vám přece nic nebrání,“ zasmál se. „Vidíte támhle ten rybník? Moc lákavě sice nevypadá, ale pokud vám nevadí trocha toho žabince...“

„Máte vůbec rozum?! Co by tomu řekla rákosová panenka, kdybychom ji vyrušili! Bydlí v tom rybníku už od nepaměti, proto tam nikdo nesmí chodit...“

Ztuhla jsem. Země pod mýma nohama se divoce rozhoupala.

„O čem to mluvím...?! Kristepane, Marku. Rákosová panenka!“

Jeho ohromený pohled jsem cítila v zádech ještě hodnou chvíli potom, co jsem celá určená doběhla ke břehu oné nevábně páchnoucí zelené louže.

„Tady na tom kameni vždycky sedávala...“ hlesla jsem, úplně paralyzovaná šokem. „Měla šatičky utkané z pavučin a prozpěvovala si...“

„Nezlobte se, ale já vám vůbec nerozumím. Kdo měl šatičky z pavučin?“

Zírala jsem na něj, neschopná jediného pohybu. „Přece ta panenka. Kamarádka bílého slona. Postavička z pohádky, kterou jsme si vymysleli s tátou... Co to má všechno znamenat? Odkud tenhle rybník znám?! Vždyť já tady... ještě nikdy v životě...“

A najednou mě to praštilo do nosu. Ta vůně. Tak důvěrně blízká, tak opojná, až se mi z ní zatočila hlava.

„Růžová zahrádka tety Lídy! Můžete klidně stát na opačném konci města, a stejně vždycky ucítíte, jak nádherně voní, stačí se jenom zhluboka nadechnout! Takhle mi to aspoň vždycky říkal...“

„Já ale necítím vůbec nic. Kdo je teta Lída?“

Bezmocně jsem zavrtěla hlavou. „Nemám nejmenší tušení. Víím jenom, že ta zahrádka tu někde musí být... No jasně, podívejte! U té oprýskané chalupy! A támhle naproti, to je přece...“ Zbytek slov mi uvízl v krku jako špatně rozkousaný kus chleba.

Napůl v mrákotách jsem došla ke vchodovým dveřím patrové vilky s pergolou a sytě červenými muškáty v oknech. *Ing. Jiří Šebet*, hlásala jmenovka na zvonku.

„Ach bože, to je on. To je namouduší on! Tak často se mi o něm zdává...“

„O kom?“ nechápal Marek. „O inženýru Šebetovi?“

Za jiných okolností by mi ta otázka nejspíš připadala vtipná.

„O tomhle domě. V mých snech sice vypadá pokaždé jinak, ale... musí to být on! Až doteď jsem nevěřila, že opravdu existuje.“

Dřív než jsem si stačila uvědomit, co vlastně dělám, mi ruka úplně automaticky vylétla nahoru a dlouze stiskla tlačítko.

„Přejete si?“

Zhruba čtyřicetiletá blondýna v poněkud infantilním tričku s obrázkem Mickey Mouse si nás podezíravě měřila. „Jestli jdete za Jirkou, tak není doma. Můžu mu vyřídit –“

„Znáte mě, paní?!“

Tón mého hlasu ji očividně zaskočil.

„Jmenuju se Eliška Nývltová. Říká vám to jméno něco?! Jak dlouho tady bydlíte?“

Vystrašeně couvla zpátky do pootevřených dveří. „Hele, já nechápu, o co vám jde!“

Vzniklá škvíra za jejími zády mi umožnila několikavteřinový pohled do nezvykle prostorné předsíně. Zrcadlová šatní skříň, rohový botník z tmavého dřeva, staříčká malovaná komoda, která se sem ani trochu nehodila, dámské kolo opřené o zeď. Nic, nad čím bych měla důvod se jakkoli pozastavovat.

„Abyste rozuměla,“ vložil se do naší absurdní diskuze Marek. „Hledáme příbuzné, kteří tu před lety žili. Asi máme špatnou adresu...“

Moment. Staříčká malovaná komoda, která se sem ani trochu nehodila!

Jestlipak víš, Eliško, že je v tomhle šuplíku schovaný poklad elfů?

„Tak s tím vám bohužel nepomůžu. Koupili jsme ten dům teprve vloni, přes realitku. Komu patřil dřív, to fakt nevím. Můj manžel by třeba mohl –“

„A k téhle komodě jste přišli jak?!“

Překvapeně zamrkala. „Našli jsme ji ve sklepě, spolu s dalšími krámy. Líbila se nám, tak proč ji vyhazovat...“

Ty zrúdo!!!

A bylo to tady zas. Jako prudký kopanec do břicha.

Ty jedna odporná zrúdo!!!

Zvedl se mi žaludek.

„A ta chaloupka naproti přes ulici, ta s těmi růžemi...“ doléhal ke mně odněkud z nekonečné dálky Markův hlas. „Bydlela tam jakási Lída, je to tak?“

Jestli odtud hned nevypadneš, volám policii!!!

„Myslíte starou Hujerovou? Ta je dávno po smrti. Jezdí sem teď nějaká nóbl rodinka z Olomouce, starají se o zahradu, ale pokud je mi známo, chystají se to v nejbližší době prodat...“

Zničila jsi mi celý život, do prdele! Zabiju vás! Přeísahám, že vás oba zabiju, tebe i toho tvýho zasranýho sviňáka!

„Děkujeme, paní Šebetlová. A nezlobte se, že jsme vám sem tak neomaleně vpadli. Pro mou ženu je celá tahle záležitost velmi citlivá, víte...?“

Podala mi ruku. Dokonce se při tom i shovívavě usmála. Těžko říct, jakou reakci ode mě čekala, hádám však, že tuhle rozhodně ne. Vší silou jsem ji odstrčila a prosmýkla se kolem ní do útrob domu.

Je to moje dítě, slyšíš?!

Sluncem zalitý pokoj. Luxusní kožená sedačka. Točité schody, vedoucí kamsi do podkroví.

„Co si to dovolujete? Okamžitě se vraťte!“

Jako smyslů zbavená jsem se rozeběhla nahoru.

„Moc se vám omlouvám, já... opravdu netuším, co se to s ní děje...“

„No tak jí laskavě řekněte, ať se uklidní! Haló, madam, kam si sakra myslíte, že jdete?!“

Zastavila jsem se. Ano, tohle bylo přesně to místo. Moje tajná pozorovatelná. Odtud mám nejlepší výhled na celý obývací. Opatrně jsem se naklonila přes dřevěné zábradlí a sledovala, jak se tam ti dva spolu dohadují.

„Ona na tom není psychicky zrovna nejlíp, nedávno jí zemřel otec...“

„To mě ale vůbec nezajímá!“

Moje dítě, kurva! A ty mi ji teď hezky přivedeš, nebo si tam pro ni dojdu sám!

Marek ke mně zvedl hlavu. Obličej měl celý rudý a z očí mu sršely blesky.

„No tak, Eliško! Přestaň už blbnout a pojď zpátky, prosím tě!“

Obličej měl celý rudý...

„Uvědomuješ si, jakou nám děláš ostudu?!“

A z očí mu sršely blesky...

Stejně jako tenkrát.

Netvorovi.

Ty jedna odporná zrůdo!!!

Najednou byl ten hlas naprosto zřetelný.

Víckrát se tady neukazuj, slyšíš?!

Patřil mojí mamce. To ona tehdy křičela. Předtím než se rozeřval on na ni. Než ji začal mlátit, než vytáhl nůž a zabodl ho do tatínka. A potom ke mně zvedl hlavu.

Obličej měl celý rudý a z očí mu sršely blesky.

Z očí, které znám.

Které jsem viděla dnes dopoledne na fotografii ve stříbrném rámečku. Na vzorně vyleštěné náhrobní desce.

Po zádech mi přejel mráz.

„Proboha, Marku, to byl on...“

Sesunula jsem se na schody a zoufale lapala po dechu.

„Robert. Miller. Je. Netvor.“

Co se dělo dál, nevím.

Matně si jen vybavuju, jak mě Marek bere do náruče. Jak mě vynáší ven z toho hrůzostrašného domu. Jak se mnou uhání k parkovišti a celou tu dobu mi šeptá do ucha, že teď už to bude všechno v pořádku. Jak mě usazuje na místo spolujezdce, vytahuje z kapsy mobil a někomu volá.

„Vzpomněla si! Jistě, počítám s tím. Hned vám ji přivezu.“

Že by psychiatrovi? Skončím snad během příštích pár minut ve svěrací kazajce? Vzhledem k okolnostem by to možná bylo nejlepší řešení.

Usedl za volant a zkoumavě si mě prohlížel.

„Tak co, je vám líp? Zvládnete cestu domů?“

„Jestli ten blázinec není moc daleko...“

„Jaký blázinec?“

Měla jsem chuť začít ječet. Nebo se hlasitě rozplakat. Prostě cokoli, co by mi aspoň trochu ulevilo. A místo toho jsem tam jenom seděla a třásla se.

„Odpusťte, že jsem vás tomu všemu vystavil. Teď byste si zasloužila další obrázek se zvířátkem, protože jste vážně moc statečná! Zvládla jste to.“

Nerozuměla jsem ani slovu z toho, co říká, ale bylo mi to fuk. Jeho hlas mě uklidňoval. Šplouchal jako mořské vlnky za krásného letního dne.

„Když jste mě včera požádala, abych vás na tenhle výlet vzal, hned jsem věděl, že je to dobrý nápad. Že je to způsob, jak ten děsivý šmodrchanec vašich vzpomínek co nejlíp rozmotat.“

„Ale já nic nerozmotala...“

Podíval se mi zpříma do očí. „Teď už vám zbývá jen poslední uzel, Eliško. Stejně jako tomu vašemu slonovi, co se nemůže vysmrkat. Až mu uvolníte chobot, teprve pak se znovu pořádně nadechne. A vy s ním. Jste na to připravená?“

„Snad jo,“ pípala jsem odevzdaně. Zhruba vteřinu předtím než jsem v panické hrůze rozrazila dvířka vozu, vylétla ven a pozvracela skoro půlku parkoviště.

„Nezlobte se, prosím vás.“ Látkovým kapesníčkem jsem si utírala pusku a snažila se nedat najevo, jak trapně se cítím. „Normálně nebýváte takhle nechutná. Teď už asi nehrozí, že byste mě někdy pozval na rande, vidíte?“

Koutky úst mu zacukaly v pobaveném úsměvu. „Vy chcete, abych vás pozval na rande?“

„Jasně že nechci! Jenom tu plácám kraviny, protože...“

„...jste v šoku. Smůla, no.“

Usnula jsem dřív, než jsme vjeli do první zatačky. Ve snu mě honil Robert Miller s nožem v rukou po obývacím pokoji. Měl obrovské břicho a z hlavy mu trčela chapadla.

Probuzení mi na klidu zrovna nepřidalo.

„Co tady děláme...?“

Vypnul motor a mlčky si odepnul bezpečnostní pás.

„Marku! Na něco se vás ptám! Co děláme před barákem mojí mámy?“

„Jdete si poslechnout pravdu.“

„Jakou pravdu, krucinál?!“ vybuchla jsem. „Vždyť ona mi doteď lhala úplně ve všem! A navíc si musím vyzvednout syna, hlídá ho kolegyně...“

„Myslím, že těch pár minut to bez vás ještě vydrží. Čeho se tak bojíte, Eliško?“

„Já nevím...“ Nervózně jsem se kousla do rtu. „Třeba toho, že se to fakt stalo. Celá ta hrozná věc. Celý tenhle dnešní den. Bojím se, že mě zplodil netvor s chapadlami, co mi zavraždil tatínka. Bojím se, že nám ta vaše podělaná pravda zničí život. Já už nechci rozmotávat žádný uzly, chápete mě aspoň trochu?! A vůbec... odkud víte, kde bydlí moje máma?!“

Za odpověď jsem mu zjevně nestála.

Celou cestu ke vchodovým dveřím mlčel jako pařež.

A ještě dlouho potom.

Mlčel i tehdy, když se na prahu objevila ubrečená mamka.

Když mě vši silou objala. Když ho láskyplně vzala za ruce a vedla dál.

„Děkuju, že jste nám ji přivezl, Marku. Ne, prosím, nechodte pryč, vždyť skoro patříte do rodiny! Byl jste přece Bobův nejbližší kamarád.“

Usadila mě na pohovku vedle babičky, která vypadala, že každým okamžikem zkolabuje. Moje prvotní zděšení vystřídal neovladatelný záchvat vzteku.

„Takže ty v tom jedeš taky, babi? Obě jste moc dobře věděly, jak to tenkrát bylo, a třiadvacet let jste ze mě dělaly pitomce! Třiadvacet let jste mě krmily přiblblou historkou o cizím chlapovi, co se k nám

vloupal! Kdyby ta hnusná stvůra nezdechla a velkoryse mi neodkázala svůj majetek, neřekly byste mi pravdu nikdy, že ne?!”

Ticho, které zavládlo pokojem, by se dalo krájet.

„Že ne, doprčic?! No tak už to vyklopte! Proč mi Robert Miller zabil tátu? A proč jste ho celou dobu kryly? Odkud hergot znám ten dům se schodištěm a malovanou komodou?“

„Narodila ses v něm, zlatíčko.“ Mamčin hlas zněl vyčerpaně a naprosto cize. Skoro jsem se ho lekla.

„Patřil tvému dědovi. Prožila jsem tam celé svoje dětství, škola, kam jsem chodila, byla o dva bloky dál...“

„Ale tys přece chodila do školy tady v Brodě! A děda s babičkou se po mém narození odstěhovali do Krkonoš! Tohle si snad musím pamatovat, vždyť jsme tam za nima jezdili! Copak jsem blázen?! Naše výlety s tátou do hor, rybník, kde žila rákosová panenka...“

Pohled, který si spolu vyměnily, mi bolestivě sevřel srdce.

„Nikdy jsme v Krkonoších nebyli, Eliško. Ani tvoje rákosová panenka, ale to už vlastně sama víš. Mám radost, že jsi ten rybník poznala. Právě u něj jsme se totiž kdysi dávno seznámili, Robert a já.“

„Ale... to není možný...“ Očima jsem vyhledala Marka a sepjala ruce v zoufalé snaze dočkat se pomoci aspoň od něj. Nehnul ani brvou.

„Chodili jsme spolu necelé dva roky,“ pokračovala stále tím stejným bezbarvým tónem, z něhož mi naskakovala husí kůže. „Pak mi jednou oznámil, že mu strýc nabídl práci v Rakousku. Prosil mě, abych šla s ním, jenomže já odmítla. Nemělo to mezi námi cenu, byli jsme ještě děti, nevyzrálé, žárlivé a věčně rozhádané kvůli hloupostem. Krátce po našem rozchodu mi kamarádka tajně podala seznamovací inzerát, na který odepsal jeden fajn kluk z Brodu. Tvůj táta. Tou dobou už jsem věděla, že čekám dítě, ale jemu to nevadilo. Když mě za pár měsíců požádal o ruku, řekla jsem ano. Chtěla jsem mít někoho, komu na mně doopravdy záleží. Kdo se o nás postará. Tolik jsem si přála, abys vyrůstala ve spokojené rodině...“

„V rodině, kde se furt jenom lže?!“ Samou zlostí mi přeskočil hlas. „Co dalšího jste mi ještě zatloukly? Proč jsem si celý ty roky měla myslet, že naše rodina bydlí v Brodě odjakživa? Že jsme za babičkou jezdívali do Krkonoš a že mi tam zabil tátu neexistující zloděj?“

Babi provinile sklopila zrak. „Donutit tě, abys zapoměla, co se té noci skutečně stalo, nám připadalo jako nejlepší řešení. Vymyslely bychom si cokoli na světě, Eliško. Cokoli, čím bychom tě ochránily. Čím bychom ochránily nás všechny.“

„Ochránily před čím, zatraceně?!“

Mamka vstala, utřela si mokré oči do rukávu košile a několik nekonečných vteřin přecházela sem a tam po místnosti. Jako zoufalé zvíře v kleci, které si právě uvědomilo, že se už nikdy nedostane ven na svobodu.

„Poprvé mě zmlátil asi rok po svatbě. Přišel tenkrát domů z hospody, namol opilý a úplně nepřítel. Sousedí prý viděli, jak na ulici flirtuju s pošťákem. Druhý den mi přinesl kytici pivoněk, brečel a na kolenou sliboval, že se změní. Vydrželo mu to až do chvíle, kdy jsem se v nákupním centru usmála na prodavače. Byla jsi tehdy ještě malinká, ale i tak jsem trnula strachy, že si něčeho všimneš. Neřekla jsem to živé duši, hanbou bych se musela propadnout. Všichni nás měli za absolutně dokonalý pár. Trvalo mi strašně dlouho, než jsem sebrala odvalu utéct. Ten den zrovna začínaly letní prázdniny. Sbalila jsem nám věci, sedly jsme na vlak a odjely k babičce s dědou. Do žádných Krkonoš. Do našeho rodného domku v Petrovicích, který jsi dneska navštívila. Odtamtud jsem mu zavolala, že se chci rozvést. Že půjdu na policii a všechno jim povím, jestli nás bude ještě někdy obtěžovat. Poslal mě do hajzlu. Kdybych od něj prý neodešla, vyhodil by mě sám, i s tím mým rozcapeným spratkem, kterého jsem si uvrtila bůhví kde. Čímž pro mě byla celá tahle věc jednou provždy uzavřená. No a pak se objevil Robert.“

Na okamžik zmlkla a já cítila, jak mi v žilách tuhne krev.

„Přijel na svatbu bývalého spolužáka. Byl pátek odpoledne, zrovna jsem ti u stánku na koupališti kupovala zmrzlinu. Vypadla mi z ruky, sotva jsem ho uviděla. Nemohl uvěřit, že mám pětiletou dceru. Že máme pětiletou dceru. Dlouho do noci jsme seděli v zahradě a rozebírali život. Proběhlo pár výčitek, hodně se pilo, ještě víc brečelo. Do Rakouska už se vrátil jenom na otočku, aby si vzal v práci volno, sbalil kufr a oznámil šokované rodině, že chce strávit prázdniny se svojí holčičkou. A potom už se od nás nehnul ani na krok. Naše babi mu uvolnila hostinský pokoj v přízemí, a než jsme se oba vzpamatovali, bylo nám jasné, že k sobě i po všech těch letech patříme. Strašně se do tebe zamiloval. Bral tě na výlety, vymýšlel s tebou praštěné pohádky, chodili jste k rybníku navštěvovat tu vaši imaginární rákosovou vílu.“

„To... on...???“ hlesla jsem omráčeně. „Celou dobu to byl on, koho si vybavuju? Ale... jak je možný, že se mi to v hlavě všechno tak nesmyslně pomotalo?“

Babička mě objala kolem ramen. „Vzpomínky jsou holt mrchy proradné, děvenko moje. A někdy se v tom chaosu hledá pravda dost těžko. Chceš ji najít?“

Očima jsem vyhledala Marka. Sotva patrně se uculil a mrkl na mě, jako by tím říkal, že se přece nemám čeho bát, když je tady se mnou. Vrátila jsem mu ten úsměv. A najednou ze mě spadla veškerá tíha světa.

„Ano, chci. Pokračuj, mamí.“

A ona pokračovala.

Vlastně jsem už dopředu věděla, co mi poví. O té deštivé noci na sklonku srpna, kdy se naším domem rozlehlo zuřivé bouchání na dveře. Kdy vyrazil okno v obýváku, protože ho nechtěla pustit dovnitř. Kdy na něj z posledních sil řvala: „Ty odporná zrůdo!“ Kdy ji začal mlátit jako smyslů zbavený. Jsem přece jeho dítě. Jeho dítě, kurva!!! A on si mě teď pěkně odveze zpátky! Vyběhli jsme z dědovy ložnice, stáli nakloněni přes zábradlí a bezmocně sledovali celou tu nepopsatelnou scénu. Mamčina tvář zalitá krví.

Koberec plný střepů. Robert Miller s nožem v ruce. Výkřik, který už nikdo neslyšel.

„Když jsme zavolali policii, byl dávno pryč. Sbalil si pár nejněžších věcí, v rychlosti se s námi rozloučil, dal ti pusu a přísahal, že nezapomene. Na tebe ani na bílého slona. A potom prostě zmizel.“ Zavrtěla hlavou, jako by dodnes nemohla uvěřit, že se to stalo. „Během půl hodiny vypukl v domě šílený zmatek. S dědou a babičkou jsme policajtům svorně popsali tvář toho naprosto cizího člověka, co vnikl oknem dovnitř, aby nás vyloupil. Vzbudila jsem se, když zařinčelo sklo, vstala jsem a šla se kouknout do obýváku. Surově mě napadl. A můj úžasný manžel, tvůj milující otec, který k nám nedlouho předtím přijel na návštěvu, se ho pokusil zastavit. Jenže ten gauner měl nůž. Taková hrozná smůla!“

„Ale...“ Zuby mi drkotaly tak silně, že jsem téměř nedokázala artikulovat. „Jak se vám to všechno povedlo ututlat? Robert přece musel být jedním z hlavních podezřelých...“

„O žádném Robertovi nepadlo ani slovo. Kdo je Robert?“

„Ale vaši sousedi... Vždyť u nás skoro dva měsíce bydlel...“

Znovu si s babičkou vyměnily pohled. Tentokrát však docela jiný. Úlevný. Spiklenecký.

„Lidi občas umí držet pohromadě, když je to nezbytné. Navíc jsme těch sousedů neměli moc, chválabohu. Jediná tetička Lída, ta z chalupy s růžovou zahrádkou, byla přímým svědkem celé události. Dívala se z okna právě ve chvíli, kdy od nás cizí chlap utíkal. V té tmě nedovedla rozeznat detaily jeho obličeje, jistá si byla pouze tím, že ho nikdy dřív neviděla. Chtěla za to flašku dědovy slavné třešňové pálenky, po které se všichni mohli utlouct.“

Marek vyprskl smíchy. Poněkud nemístné, ale báječně osvobozující. Máma s babičkou se k němu přidaly.

„Případ byl uzavřen po několika měsících. Pachatel neznámý. Krátce nato dostal tvůj děda infarkt a babičku už v tom domě hrůzy nedrželo vůbec nic. Prodala ho a odstěhovala se k nám do

Brodu, kde jsme ti pak společnými silami vytrvale podsouvaly falešné vzpomínky. Přesvědčily jsme tě, že tvůj táta byl hrdina. Že žádný Robert Miller neexistoval. A taky jsme vymyslely ty Krkonoše, pro jistotu, kdybys náhodou chtěla někdy začít pátrat po své minulosti. Ve snu nás nenapadlo, že tě k tomu pátrání nakonec přivede sám Bob.“

Civěla jsem na ni, neschopna jediné smysluplné reakce.

„A on... se ti víckrát neozval? Proč? Když ten případ uzavřeli, mohl se přece vrátit. Mohli jste být zase spolu a...“

Rezignovaně zavrtěla hlavou. „Bylo by to nebezpečné pro nás všechny. V žádném případě jsme nesměli dopustit, aby ses s ním znovu setkala. Aby sis vzpomněla. Zůstali jsme v kontaktu, samozřejmě. Psali jsme si, čas od času i volali. Ta strašlivá událost nás ale navždycky poznamenala. Začal hodně pracovat, se dvěma kamarády koupil a zrekonstruoval penzion v Gosau, dokonce se oženil, ačkoli to nemělo dlouhého trvání. Pravidelně mi na tebe posílal výživné, a když se narodil Honzík, chtěl vidět každou jeho fotku. Ten krásný kočárek, co jsem ti tenkrát přivezla, byl vlastně od něj. No a pak mi jednou napsal, že mu zbývá půl roku života. Netušila jsem, že ti chce odkázat svůj majetek, zřejmě si neuvědomil, jakou lavinu emocí tím spustí. Jela jsem za ním do Rakouska, abych ho ještě naposledy viděla, ale to setkání bylo tak...“ Zlomil se jí hlas.

„Vypadal jinak. Mluvil jinak. Byl smířený s tím, co ho čeká. Celou dobu se na vás ptal, na tebe a na Honzu. Poprosil mě o dvě věci. Abych se spojila s jeho skvělým právníkem Markem, který jediný o něm ví úplně všechno, a abych mu na hrobě zapálila svíčku. U nás v Petrovicích. To mě dojalo tak moc, že jsem...“ Odmlčela se. Po tvářích jí tekly slzy a ona už neměla sílu je utírat.

„Něco mi pro tebe dal. Prý budeš vědět, jak s tím naložit, až přijde čas...“

Tlustý sešit s odřeným hřbetem, který vzápětí položila na stůl, mi vyrazil dech. Roztřesenou rukou jsem ho otevřela.

O bílém slonovi, hlásal tučný nápis na úvodní straně.

A pod ním dva prosté řádky.

Pro moji milovanou Elišku. Nestihli jsme dopsat konec, pamatuješ? Teď už záleží jenom na tobě, jaký bude.

Podívala jsem se na mamku. Stála přímo proti mně, bledá a uplakaná. Vrhla jsem se jí do náruče. Brečely jsme unisono, nahlas, skoro hystericky, jako hrdinky laciných telenovel, ze kterých mám odjakživa psinu. A přesně v ten moment jsem to ucítila. To něco, co uvnitř mě prasklo.

Poslední uzel byl pryč.

Bílý slon se mohl konečně vysmrkat.

Leželi jsme v trávě, kolem nás všechno vonělo a vzduch se teteřil horkem.

„Já mám hlad,“ sdělil mi Honza otráveně. „Kdy už půjdeme domů?“

„Ještě chvilku vydrž.“

„A na co tady vůbec čekáme?“

Usmála jsem se. Jenom tak, sama pro sebe. Můj život už nikdy nebude stejný jako dřív. No a? Občas je přece fajn nic neřešit, hovět si mezi rozkvetlými zvonky a dívat se na nebe.

„Koukej, tenhle mráček mi připomíná bílého slona...“

„Ale mami, co to povídáš?“ rozchechtal se. Tak spontánně a šťastně, jak to umí jenom malé děti. Předtím než jim dá život přes hubu. „Bílí sloni přece nejsou!“

„Ten můj ano. Budu ti o něm vyprávět, jestli chceš. Je to vážně prima slon. Zrovna teď má dost velké trable, protože jeho nejlepší kámošku, rákosovou panenku, unesli dva skřeti do čarovného lesa. A on ji tam všude hledá, aby –“

Zapínání mobilu přetrhlo tok mých myšlenek.

Kdybych vám řekl, že vás na to rande pozvu moc rád, dala byste mi košem? Jestli jo, nevádí. Klidně si počkám, umím totiž být docela vytrvalý! Chybíte mi. M.

„Proč se směješ, mami?“

Sevřela jsem jeho ruku. Nejpevněji, jak to jen šlo. „Ani nevím. Třeba proto, že je tak nádherný den. A že mám tebe.“

„Hmm, super,“ obrátil oči v sloup. „Ale já bych si fakt dal něco k jídlu! A co se teda stane dál? Zachrání tvůj slon rákosovou panenku, nebo se v tom lese nenajdou?“

Přejela jsem dlaní po upatlaném displeji mobilu. Klikla na Odpovědět. Napsala pár slov. Smazala je a odhodila telefon do trávy. Teď už záleží jenom na mně, jaký ten konec bude.

„No... uvidíme.“

A vymyslet správný happy end je někdy mnohem těžší, než se zdá.

O autorce

Petra Lejsková-Langová se narodila roku 1974 v Jizerských horách. Krátce po dovršení osmi let se rozhodla, že bude světově známou a bohatou spisovatelkou, na což plna optimismu čeká dodnes. Kromě psaní, veršování, příležitostného skládání písniček a věčného snění ráda čte, fotí, cestuje, poslouchá muziku a rozmazluje své kočky. Ke dvěma dosud vydaným knihám (Příběh ty a já a Blues opuštěné postele) přibyla letos po dlouhé odmlce třetí – esotericky laděný román Kde končí nebe.

UZLY NA KAPESNÍKU

Lukáš Krab

Lidé jsou pořád honem, honem,
a básník? Sedí v podniku
se starým gramofonem,
má to tak... zkrátka ve zvyku.

Možná by cuchal vlasy víle,
jenže má nechuť k těmhle hrám,
a navíc – *teď* je krásná chvíle.
Vždyť je to jedno, že je sám.

Poslední uzel rozmotává,
už neví, co že zapomněl...
Nebude nic. A *teď* je čistá hlava
a uvnitř stohy hvězdných děl.

O autorovi

Lukáš Krab se narodil v roce 1990. Poezie patří k jeho nezávazným volnočasovým aktivitám. Vážněji začal tvořit v roce 2018, dosud se v básních zaobíral tématy jako dominance a submisivita v sexualitě nebo pomíjivost lidských životů. Je spoluautorem básnického sborníku 6 hlasů lásky, který vyšel v nakladatelství Tofana v roce 2019.

TAK UŽ HO UMÍM!

Markéta Damková

Lístek jí vypadl ze zdřevěnělých prstů, klesla na kolena. Nohy najednou váhu jejího těla neunesly. Cítila, jak jí srdce bije jako splašené, nemohla popadnout dech. Zmocňovala se jí panika. Připadala si nehmotná, lehká jako perličko. Svět okolo ní se pomalu rozmazával, pohlcovala ji temnota. Vzkaz ležící na zemi se jí vysmíval svým černým inkoustem. Strašně si přála, aby se pletla. Aby si obsah špatně vyložila. Tohle se přece nemohlo stát. Ne znova...

Irena labužnický potáhla z cigarety, počkala, až se jí kouř dostane do plic a celé je naplní, a teprve potom zase vyfoukla. Obláček dýmu před ní se pomalu rozplýval v okolní temnotě. Divadlo už se vylidnilo. Pár lidí sice ještě vysedávalo na klubu, ale jeviště i sál zely prázdnotou. Kulisáci už dávno sklidili dnešní scénu a novou začnou stavět nejdřív zítra ráno. A sem nahoru takhle pozdě stejně nikdo nechodil. Znovu vtáhla kouř do plic a skrz provazy pozorovala jevištní prkna hluboko pod sebou.

Vzpomínala si, jak sem přišla poprvé. To byla ještě capart, sotva se naučila běhat. Její matku by zřejmě trefil šlak, kdyby viděla, jak pobíhá v takové výšce po podlaze plné kabelů, lan a dalších překážek. Divadelní lávka neměla žádné zvláštní jištění, nikdo nepočítal s tím, že by se po ní proháněl i někdo jiný než proškolení jevištní technici. Rozhodně to nebylo vhodné místo pro dítě. Ovšem její otec, v té době zdejší režisér, zastával názor, že si dívka musí divadlo

osahat od sklepa po půdu. Právě proto ji do provaziště pustil a pak s úsměvem přihlížel, jak s nadšeným výskáním běhá od lana k lanu a snaží se je rozvázat. Irena měla pocit, že právě tehdy se zrodila její láska k divadlu. Mezi vším tím číhajícím nebezpečím provazů a otevřeného prostoru pod ní.

„Tak koukám, že nejsem jediný, kdo sem chodí rozjímat.“ Ze tmy na konci lávky se vyloupila mužská silueta a vykročila směrem k ostrůvku světla uprostřed.

„Je tu klid,“ odvětila a vyfoukla kouř. „Jdete mě vyhodit?“

„Vypadám jako někdo, kdo by vás odsud vyhazoval?“ usmál se a přel se o zábradlí vedle ní. Ve slabém pracovním osvětlení dokázala rozeznat jen to, že je poměrně vysoký a má na nose brýle. Nepůsobil ani moc staře, ale to odhadovala spíš podle jeho hlasu než vzhledu. Každopádně ho tu ještě nikdy neviděla. Což by ji možná nemuselo tolik překvapovat, protože technici se u nich v divadle střídali jako na běžícím páse. Spousta z nich byli mladí kluci, kteří nevěděli, co se sebou, a potřebovali se na pár měsíců někam zašít, než půjdou hledat štěstí jinač.

„To nevím,“ odpověděla na jeho otázku. „Vlastně netuším, jak vypadáte.“

„Tak to jsem ve výhodě, protože já to o vás vím moc dobře. Mimochodem, byla jste fakt dobrá.“

„Díky,“ odtušila a zamáčkla nedopalek o zábradlí. Pak ho pustila a sledovala, jak pomalu padá směrem k jevišti.

Vytáhl z kapsy krabičku cigaret a nabídl jí: „Ještě jednu?“

„Snažím se přestat,“ zavrtěla hlavou.

„Koukám, že ti to moc nejde,“ s úšklebkem si vytáhl jednu sám a strčil si ji do koutku úst.

„Ale?“ pobaveně se k němu otočila. „My si najednou tykáme?“

Vylovil z druhé kapsy zapalovač, připálil si a pak vytáhl cigaretu z pusy a napřáhl k ní ruku: „Jakub.“

Odpustila si poznámku o tom, že ruku jako první nabízí dáma a s tykáním je to stejně, a potřásla si s ním: „Irena.“

„Já vím,“ přes tvář mu přeletěl trochu rošťácký úšklebek. V okolním šeru ho spíš tušila, než skutečně viděla, ale něco na něm jí bylo sympatické. Možná ta roztomilá nevycválanost, nebo spíš oprsklost.

„Fakt si nedáš?“ nabídl jí svou cigaretu.

„Kazíš mě,“ odfrkla si, ale přesto si ji vzala a dlouze potáhla. V plicích se jí okamžitě rozhostil známý pocit tepla. Zaklonila hlavu a labužnický vyfoukla dým do provaziště nad sebou.

„Když jsem byla ještě malá holka,“ začala, aniž tušila, proč mu to vůbec vykládá, a ještě jednou si potáhla z cigarety, než mu ji vrátila, „vždycky jsem si představovala, jak odsud skočím na jeviště. Zavěším se na provaz a nechám se spustit dolů. Párkrát se zhoupnout sem a tam a pak elegantně dopadnout. To by bylo něco. Jako Tarzan.“ Zasmála se a pevně sevřela zábradlí rukama.

„Já si to slíbil,“ vyfoukl obláček kouře a ten se smísil s tím jejím.

„Co?“

„Že odsud jednou skočím,“ upřesnil. Otočil se zády k hlubině pod sebou a taky se opřel o zábradlí. „Řekl jsem si, že až budu v životě nejšťastnější, udělám nějakou totální šílenost. A zhoupnu se odsud na provaze.“

„Ty jsi fakt cvok,“ pobaveně zavrtěla hlavou.

„Sama jsi řekla, že sis to taky představovala.“

„To jo. Ale představovat si něco a reálně to udělat jsou dvě různé věci.“

„Třeba tě časem přesvědčím, že ten nápad vůbec není tak šílený,“ mrkl na ni a velkým obloukem zahodil cigaretový nedopalek. Oba dva pozorovali, jak padá tmou a zanechává za sebou tenounkou stopu průsvitného dýmu.

Ráno přišlo na Irenin vkus až moc brzo. Nakonec se s Jakubem zdržela v provazišti ještě skoro hodinu a pak si navíc dali sklenku na klubu. Stihl jí prozradit, že sem do divadla akorát nastoupil, ale předtím už tu párkrát byl na představení a viděl ji hrát. Nijak její výkony

nehodnotil a ona se radši neptala. Na tom, aby jednou mohla stát na divadelních prknech, tvrdě dřela, a nepotřebovala proto poslouchat zbytečnou kritiku. Tou ji odmalička zásoboval její otec, který měl o hraní velmi striktní představy. Irena si uvědomovala, že ani zdaleka není perfektní, ale zároveň věděla, že vůbec není špatná. Navíc, kdyby se pořád jen podceňovala, nikdy nevyleze na scénu. Matně si vybavovala, že něco v tom smyslu nad dvojkou červeného mektala, ale půlka jejích vzpomínek se topila v mlze. Možná toho alkoholu bylo přece jen víc, než si myslela.

Do postele se dostala teprve hodně po půlnoci, takže když se ráno v sedm musela vykopat zpod peřin, aby byla včas na zkoušce, stálo ji to spoustu přemáhání. Teď se choulila za stolem s hrnkem horké kávy před sebou a snažila se sama sebe přesvědčit, že je dostatečně vzhůru. Zrovna dneska vážně potřebovala být bdělá, protože začínali zkoušet novou inscenaci. Navrch s režisérem, kterého ještě nikdo z nich neviděl. Vedení divadla totiž mělo pocit, že by to chtělo do tvorby vnést trochu čerstvého větru a alternativy. Irena na půlce shromážděných herců viděla, jak málo se jim to zamlouvá. Ne snad, že by se vyloženě stavěli proti experimentální tvorbě. Jen ji upřednostňovali jako diváci, jelikož to se po nich nechtělo, aby se přímo účastnili.

Usrkla kávu a potlačila zívnutí. Skutečně doufala, že se dnešní úvodní zkouška moc neprotáhne. Večer ji čekalo představení a chtěla si předtím dopřát aspoň krátkého šlofička. Už si ani nevybavovala, kdy naposledy měla večer volno. Docela ráda by si taky jednou otevřela láhev vína a pustila nějaký hloupý nekonečný seriál, u kterého vypne. Nebo si třeba přečetla knížku, a nejen rychle v maskérně prolístovala časopis. A to mohla děkovat bohu, že zrovna nic nenatáčí, takže jí zbývá aspoň trocha volného času. Samozřejmě ji těšilo, že je úspěšná, měla teď prostě dobré období, ale někdy to bylo tak strašně vyčerpávající...

Potlačila další zívnutí a zachumlala se do svého oblíbeného huňatého svetru. Nenápadně přitom zalétla pohledem k hodinkám.

Pan režisér měl dorazit už před dobrými dvěma minutami, ale partička herců byla zřejmě pod jeho úroveň, tak proč by se namáhal chodit včas? Lidi, kteří dávali najevo, že jejich čas je důležitější než ten ostatních, jí pili krev. Zvláště, když na sebe nechávali čekat ne jednoho, ale rovnou deset lidí.

Dopřála si další lok kávy. Musí zpomalit. Vztek, zbytkový alkohol, nevyspání a pořádná dávka kofeinu, to je přímo vražedná kombinace. Nemůže se tu složit. Možná si měla radši uvařit čaj. Sice by ji neprobral, ale ani by jí nejitřil nervy, když vážně nutně potřebuje být v pohodě, aby se před tím novým režisérem dobře uvedla.

„Tak jo, tak jo, už jsem tady. Omlouvám se za zpoždění.“

Ireně zaskočilo a příšerně se rozkuckala. Kolegyně Lucie sedící vedle na ni vrhla pobavený pohled s povytaženým obočím, ale Irena jen zavrtěla hlavou a dál se snažila popadnout dech. Režisér si celou situaci viditelně užíval, protože na ni spiklenecky mrknul, než si odložil na stůl před sebe hromadu textů.

„Pro ty z vás, co mě ještě neznají, já jsem Jakub Štaif,“ přešel očima kolem stolu a střetl se pohledem s každým z nich. U Ireny se na chvílku zastavil a věnoval jí pokřivený úsměv.

„No do prdele,“ zamumlala si dívka pod vousy, když se odvrátil a dokončil kolečko.

„Co blbneš?“ Lucka do ní dloubla loktem. „Vždyť vypadá fajn.“

„To neřeš,“ Irena zavrtěla hlavou a rychle se natáhla po hrnku, aby se měla za co schovat.

Jakub si znovu vzal slovo. „Příštích pár týdnů spolu budeme válčit, tak snad to skončí bez obětí na životech. Všechny jsem vás na jevišti viděl, takže mám určitou představu, co ve vás je, a podle toho jsem i rozhodil role. Obsazení už jste viděli, takže si dneska dáme první čtenou, ukážu vám scénu a rozpustíme to. Někteří z vás flámovali, tak ať to stihnou před večerem dospat.“

Irena si odfrkla. Parchant. Kdyby aspoň přiznal, že se toho nočního popíjení taky zúčastnil. Ale ne, pan režisér přece nemůže ztratit tvář před lidmi, které se chystá začít komandovat. Otevřela na první

straně text, který k ní mezitím doputoval, a zabodla oči do písmen. Odmítala se na toho chlapa podívat, pokud vyloženě nebude muset.

Jakub ještě chvíli řečnil o koncepci celé inscenace, pak si vzal slovo pro změnu dramaturg a na závěr promluvil taky scénograf. Irena se přistihla, že půlka toho jí jde jedním uchem tam a druhým ven. Podle všeho to vypadalo, že půjde o vizuálně poměrně zajímavý kousek, ale všechna ta progresivnost, kvůli které divadlo nového režiséra najalo, jí unikala. Navíc už odzkoušela dost věcí, aby věděla, že plány se často v průběhu zkoušek mění, protože něco jiného je vysnít si dokonalou inscenaci a něco jiného ji skutečně zrealizovat. Herci totiž byli jenom lidi a ne vždycky se dokázali nebo i chtěli požadavkům režiséra přizpůsobit.

Když konečně došlo na předčítání, začala si Irena zkoušku užívat. O hře toho moc nevěděla, protože se s texty jen málokdy seznamovala předem, pokud náhodou nešlo o kus, který znala ze školy. Bavilo ji objevovat a tvořit postavu až na místě. Seznamovat se s ní pomalými krůčky, nenápadně nakukovat do jejího života a ten si pak plíživě přisvojovat. Vždycky ji fascinovalo, jak snadné to ve chvíli, kdy si k charakteru našla cestu, je. Najednou na zkoušce neseseděla nevy-spalá Irena Svobodová, ale psychicky nevyrovnaná Sára Maxová, která se celé své okolí pokoušela přesvědčit o tom, že s ní není nic v nepořádku. Ireně z toho až běhal mráz po zádech.

Přestože celé čtení trvalo slabé dvě hodinky, na jejich konci si připadala úplně vyšťavená. Většinou se do rolí na začátku nepokládala tak naplno, ale tentokrát si nedokázala pomoci. Viděla v Sáře styčné body sama se sebou, což ji stejnou měrou fascinovalo jako děsilo. A přestože hlavní role nikdy neodmítala, tentokrát začínala v duchu uvažovat, jestli na to bude vůbec stačit.

Kolem ní se ozvalo šoupaní židlí, jak se přítomní začali postupně zvedat a mizet. Unaveně si promnula kořen nosu, zaklapla scénář a vstala. Jakub něco probíral s jejím kolegou Ivanem a vypadali do toho hodně ponořeně, ale ona se rozhodla počkat. Chtěla si ještě před začátkem klasického zkoušení něco vyjasnit. Opřela se proto zády

o stůl, a zatímco čekala, neúčastně si prohlížela nehty. Nejspíš by si je měla znovu nalakovat. Ukazováčky začínaly vypadat trochu oprýskaně, což na jevišti nikdy nepůsobilo dobře.

„Tak už jsem jenom tvůj,“ vytrhl ji ze zamyšlení režisérův hlas. „Cos potřebovala?“

Otočila k němu hlavu a vztekle se jí zablýsklo v očích. „Bavil ses včera dobře?“

„O čem to mluvíš?“

„Udělal jsi ze mě totální krávu!“ vyjela ostře a narovнала se. „Doufám, že sis to tahání rozumů náležitě užil a teď ho pěkně zneužiješ pro svoje obskurní záměry.“

„Jsi melodramatická.“

„Ale! Vážně? Pro tvou informaci, jsem herečka. Mám to v popisu práce!“ Už přímo pěníla vzteky. Nejvíc ji vytáčela ta jeho blazeovaná lhostejnost, s níž se vůbec nesnažil její slova jakkoliv popřít. Normálně takhle protivná nebývala, ale dneska se sešla ohromná spousta nepříznivých faktorů. Doznívající kocovina, silná káva, nevyspání a navrch ještě náročný text v ní probudily její horší já. To, které přímo nesnášelo, když se jí někdo pokouší vodit za nos.

„Chceš, abych se ti omluvil?“

„Jo, to by nezaškodilo.“ Založila si ruce na hrudi a vyčkávala. Povytáhl obočí, jako by se jí ptal, jestli to myslí vážně. Když ho dál probodávala očima, jenom zavrtěl hlavou a sesbíral ze stolu svoje věci.

„Pro tvou informaci, netahal jsem z tebe rozumy, normálně jsme si povídali.“

„Jasně. A tys jen tak mimochodem zapomněl zmínit, že mě v příštích dvou měsících budeš bez ustání komandovat, protože tuhle kravinu režíruješ.“

„Jestli se ti to tak moc nelíbí, klidně tě ještě můžu přeobsadit,“ prohodil nenuceně. Nebyla to výhružka, prostě jí jenom nabízel elegantní a snadné řešení celého problému.

Irena rázem zmlkla. Skutečně by dovolila osobním nesympatiím, aby jí kazily práci? Sice prve zvažovala, jestli na tuhle roli psychicky

má, ale teď, ve světle potenciálního odmítnutí, o ni vlastně nechtěla přijít. Byla to přesně ta příležitost, na kterou čekala. Kde může předvést, co v ní skutečně je. Zhluboka se nadechla a zavřela oči, aby se uklidnila. Nebude se tu s ním dohadovat. Prostě se zkusí chovat normálně jako včera večer.

„Proč jsi mi kecal?“

„Kecal? V čem konkrétně? Pokud si dobře vzpomínám, včera ses mě zeptala, odkdy tu dělám. Ne co tu dělám.“

Frustrovaně si odfrkla: „Doufám, že před ostatníma jsi mlžil stejně.“

Zasmál se: „Vlastně jo. Rád si o lidech, se kterými pracuju, zjišťuju co nejvíc. Ideálně přímo od nich. Jenže když vědí, že jsem režisér a budu to proti nim moc zneužít, nebývají moc sdílní. Tak to prostě neříkám.“

Zavrtěla hlavou: „Jsi parchant.“

„Bezpochyby,“ znovu se zasmál a shrnul si všechny svoje věci do náruče. „Pojď, zajdeme na oběd, zvu tě. Ať pak máme čas na chvíli zalízt do postele.“

„Spolu?“ usmála se sladce, ale s jasným ostnem v hlase.

„Víš moc dobře, že bych se nebránil,“ mrkl na ni. „Ale ty se potřebuješ před večerním představením vyspat a mně šlofik taky neuškodí.“

„Ty...“ ohnala se po něm, ale přesto jí mimoděk zacukaly koutky. Když jí ovinul ruku kolem pasu, aby ji jemně postrčil, neprotestovala. Něco jí našeptávalo, a věděla to už včera v noci, že v té posteli spolu stejně skončí. I když to možná nebude dneska.

Po týdnu čtených zkoušek se konečně přesunuli od stolu do prostoru a vrhli se na aranžovačky. Irena tuhle část vždycky milovala, protože inscenace konečně začínala získávat přesnější obrysy a ona aspoň mohla to, co si postupně vystavěla na svém charakteru, převést do praxe. Navíc bylo zajímavé pozorovat, jak různí režiséři

pracují. Někteří jeli chronologicky, jiní si vybrali klíčovou dramatickou situaci, kolem níž vystavěli nezbytnou omáčku, a další se řídili prostě podle nálady a časových možností svých herců.

Jakub byl na první pohled docela chaotik. Věděl, co dělá i čeho tím dosáhne, jen se neřídil žádným propracovaným systémem. Pracoval instinktivně, vydával pokyny podle aktuální nálady a byl schopen jednu scénu naaranžovat na pět různých způsobů, než si konečně vybral jeden, se kterým byl spokojený. Což většinu herců vysloveně rozčilovalo. Rychle pochopili, že si nic z toho, co provádějí, nemají fixovat, dokud nedostanou přímý pokyn, ovšem to jim práci na postavách zrovna dvakrát neulehčilo.

Irena se znovu vyšplhala na lešení z praktikáblů a zavěsila se na něj. Loket obtočený kolem tyče už jí pomalu začínal odumírat, jelikož ji Jakub aranžoval do různých výšek a poloh už minimálně poosmé, a pořád nebyl spokojený. Teď přecházel po jevišti, něco si mumlal a občas ukázal rukou na podlahu. U portálu se zarazil, otočil se na patě a vykročil zpátky k trojici herců, která na něj čekala na opačné straně jeviště.

„Text si pamatujete?“ vyhrkl jejich směrem.

„Vůbec tuhle scénu nejedeme už asi po milionty a první,“ zabručela Lucie a vyměnila si pohled s Irenou.

„Fajn, tak jdeme na to.“ Jakub tleskl a posadil se na rampu do tureckého sedu.

Irena se pokusila posunout do trochu pohodlnější pozice a upřela zasněný pohled do prázdna.

„Co děláš na tý skříni?“ oslovila ji Lucie s rukama založenými v bok a vzteklými blesky sršícími z očí.

„Cože?“ zamrkala a přesunula k ní svou pozornost.

„Ta skříň,“ Lucka udělala dva kroky vpřed a zaklepala na kovovou tyč. „Co na ní děláš?“

„Sedím,“ odušila Irena nezúčastněně a znovu se zahleděla do dálky.

„Uvědomuješ si, že bys klidně mohla spadnout?“

„Nespadnu.“

Lucie si jenom odfrkla a zlostně odrážovala ze scény. Její místo teď zaujal Ivan, který si Irenu měřil s pobaveně povytaženým obočím.

„Fakt bys měla přestat lízt po nábytku.“

„Ještě ty začínej...“ obrátila oči v sloup a opatrně, jako ve zpomaleném filmu, se spustila z konstrukce na zem. Když stála oběma nohama pevně na podlaze, sesula se podél praktáku a složila nohy pod sebe. „Spokojenej?“

„Rozhodně,“ mrkl na ni, lípnul jí rychlou pusou na čelo a zmizel stejně jako předtím Lucie.

„Výborně, tohle si fixujte!“ Jakub zatleskal a zvedl se. „Dáme patnáct minut na cigáro a pak sjedeme osmičku.“

Irena si promnula loket. Pak se natáhla za sebe pro text a přelisovala na osmou scénu. Jednalo se o výstup, který prakticky navazoval na to, co právě zkoušeli. Pořád ještě byli relativně na začátku, protože Jakub sice nejel chronologicky, ale zároveň se snažil dodržovat aspoň jakous takous systematičnost, aby měli prostor se s postavami sžít. Irena s tím ale neměla ani ten nejmenší problém. Vlastně ji trochu lekalo, jak snadné bylo vklouznout do Sářiny kůže. Do pocitů dívky, která překonává obrovské životní trauma, ale zůstává svým okolím nepochopena. Irena si pořád ještě pamatovala, jaké to je. Ostatně to bylo ani ne pět let, co...

Rychle zavrtěla hlavou a vytáhla se na nohy. Teď o tom nemůže přemýšlet, jinak odpadne v polovině zkoušky, a to by se Jakubovi moc nelíbilo. Ta trocha nevinného flirtování mezi nimi se po pár dalších skleničkách přerodila v postelové hrátky, jak oba správně předpokládali. Irena nechtěla předstírat, že ji nepřitahuje, i když se vždycky bránila tomu, být herečkou, co spí se svým režisérem, aby si vymohla nějaké výhody. Jakub dal ostatně od začátku najevo, že spolu sice možná něco mají, ale soukromí a práce jsou dvě rozdílné věci. Na zkouškách udržovali svůj vztah v přísně profesionální rovině, takže nikdo z přítomných nic nepoznal.

Jako by vycítil, že o něm uvažuje, zvedl Jakub hlavu od papírů, kam si zapisoval poznámky, a věnoval jí úsměv. Oplatila mu ho a šla

se posadit do hlediště, aby se mohla zkoncentrovat. Na cigaretu překvapivě chuť neměla, její snaha kouření omezit a postupně se ho zbavit zřejmě konečně nesla ovoce. Jakub se zjevil vedle ní s krabičkou marlborek a nabídl jí, ale zavrtěla hlavou. S pokrčením ramen ji nechal sedět a odešel si doplnit hladinu nikotinu. Když ji míjel, konečky prstů jí jemně přešel po stehně s jasným příslibem.

Unaveně si promnula kořen nosu a opřela se na židli. Cítila se vyčerpaná, v poslední době měla problémy se spaním. Přípravy inscenace se pomalu blížily do finále. Premiéra se měla konat za dva týdny, takže teď v divadle trávila fakticky všechen svůj čas. Zkoušky se protahovaly, protože Jakub byl ke všem svým iritujícím vlastnostem navrch ještě perfekcionista. A nikdy by nepustil ven inscenaci, s níž by nebyl absolutně spokojený. Všechny proto prakticky sdíral z kůže a Irena nebyla jediná, kdo se ocitl na hranici vyčerpání.

„Měl bys nám dát volno,“ postěžovala si, když před ni postavil hrnek s kouřící kávou.

„Vážně?“ obkročmo se posadil na protější židli a pozorně si ji prohlédl. „Zase jsi blbě spala?“

„To je v pohodě,“ zavrtěla hlavou a kupodivu to tak i myslela. Připadala si klidnější, když byl u ní, víc v bezpečí. V posledních dnech se jí totiž vrátily noční můry, o nichž si myslela, že se jich dávno zbavila. Znova viděla tátu tak jako kdysi. Jak tam... Ne, nemohla na to ani pomyslet, aby se jí hrdlo nesevřelo úzkostí. Slíbila si, že se tím nenechá zlomit. Nesmí mu dovolit, aby ji okradl o to, co na světě miluje nejvíc. Jednou už se mu to málem povedlo, znova to nepřipustí.

Svěřila se Jakubovi se svými probdělými nocemi, když u ní začal přespávat, aby se nedivil, kdyby ji v noci našel bloumat po bytě. Ze začátku svůj vztah oba brali jenom jako rozptýlení. Způsob, jak se odreagovat po vyčerpávajícím zkoušení. Ale Irena se přistihla, že to pro ni začíná přerůstat v něco víc. Nechtěla jen chlapa do postele.

Potřebovala někoho, o koho se může opřít, kdo tu pro ni bude, když se bude cítit pod psa. A tak jí bylo poslední dobou pořád. Věděla, že je to psychickým vypětím ze zkoušek a především z té role, ale to mohla přiznat tak maximálně sobě. Kdyby se s něčím podobným svěřila režisérovi, určitě by z ní radost neměl. Co by si taky počal s psychicky labilní herečkou, která se mu hroutí kvůli trochu náročnějšímu partu... Možná by měla zase začít brát prášky. Jenom na chvíli, na přechodnou dobu. Než to dozkouší, odpremiérují a všechno ten přebytný stres z nich zase spadne.

Pomaloučku upíjela kávu a čekala, až se Jakub nají, aby mohli společně vyrazit do divadla. Dneska je čekala první projížďčka, aby se ukázalo, jestli všechno funguje, jak má. Vzhledem k tomu, jak s ní mávalo už zkoušení na etapy, se jí předem děsila. Měla si radši uvařit čaj. Kofein jí sice pomalu probíral z ranní otupělosti, ale jinak jejím nervům příliš neprospíval. S povzdechem dopila, odklidila hrnek do myčky a zvedla se. Jakub už došnil, takže nebyl důvod tuhle chvíli ještě víc protahovat.

V divadle si odložila kabát a dovolila si na pár minut sednout v šatně. Z vypětí jí začínala třestit hlava, ale přiměla se k několika dechovým cvičením na uklidnění. Naštěstí tu byla sama, takže nemusela poslouchat žádné hloupé řeči svých kolegyně. Ne že by se jí smály, jen by se v tom zbytečně rýpaly, a o to nestála. Prohrábla si vlasy, věnovala si povzbudivý úsměv a vylezla na jeviště, kde už se shromáždil zbytek.

„Jsme tu všichni?“ Jakub se postavil na rampu a přešel je očima. Když si vizuálně překontroloval prezenci, krátce přikývl. „Fajn. Takže, jak už víte, tohle je první projížďčka. Dáme to celý v kuse, bez pauzy, ať víme, kde nám to skřípe. Nebudu vás zastavovat, prostě jeďte. Poznámky si dáme na konci. OK?“

Davem to souhlasně zašumělo.

„Super. Takže akce.“ Seskočil z rampy a odběhl do hlediště posadit se ke svému režisérskému stolečku. Irena s Ivanem se mezitím připravili na první scénu, a jakmile se v sále zhaslo, spustili.

Zkouška šla dobře. Vypadalo to, že si všichni pamatují, co mají dělat a kdy, takže nedocházelo ke zbytečným výpadkům ani prodlevám. Pomalu se blížili do finále. Irena stála uprostřed scény v ostré konfrontaci s Lucií, která s ní třásla.

„Do prdele, Sáro, vzpamatuj se. On je mrtvej, kurva, mrtvej!“

„Ne,“ rezolutně vrtěla hlavou odhodlaná práť se za svoji pravdu.

„Sáro...“

„Není...“ zaprotestovala. „On je tady, přímo za tebou. Je tu se mnou.“

„Ty vole!“ Lucie se od ní vztekle odvrátila. „Ty jsi magor. Potřebuješ cvokaře.“

„Nejsem...“

„Jsi! Vždyť vykládáš úplný kraviny! Ty se potřebuješ léčit, Sáro. Fakt že jo.“

„Já ale nejsem blázen.“

„Tak proč mi furt tvrdíš, že je tu Tom s náma? Je mrtvej už dva roky, kurva.“

„Já nejsem blázen!“ zařvala vztekle a v hlase jí probleskovala hysterie. Pomalu se svezla na kolena. Cítila, jak se jí třesou ruce, proto je zařala v pěst, až se jí nehty bolestivě zaryly do dlaní. Po tvářích jí pomalu stékaly slzy. „Já nejsem blázen,“ zašeptala ještě jednou. V hlavě se jí rojily vzpomínky na dobu před pěti lety. Všechny ty soucitné pohledy a kradmo šeptaná vyjádření lítosti... Proč si sakra myslela, že kývnout na tuhle roli je dobrý nápad?

Pomaloučku se narovnala a vrátila se zpátky do Sáry. Od toho momentu ale jako by jela na autopilota. Říkala text a ukazovala všechny správné emoce, ale vnitřně si připadala prázdná. Když konečně dozněla poslední replika, věděla, že nemá daleko ke zhroucení. Musela vypadnout. Potřebovala se někam zašít, dopřát si pár minut klidu, kdy na ni nikdo nebude zírat ani se na nic ptát.

„Byli jste super,“ ozval se ze stínů hlediště Jakubův hlas. „Dejte si půl hodinku oraz, pak se sejdem v sauně a dáme si poznámky.“

Přesně tuhle pobídku Irena potřebovala. Počkala, až se její kolegové vydají do kuřárny, a nenápadně se vytratila. Po schodech

nahoru, pak po druhých. Výš a výš, až se ocitla na lávce. Nad ní se klenulo provaziště, za ní se rozkládala soustava kladek. Její útočiště. Jediný pevný bod v rozkolísaném vesmíru. S úlevou se sesula k zemi, přitáhla si kolena k bradě a zabořila do nich čelo. Nádech, výdech. Nádech, výdech. Cítila, jak se jí z očí spouštějí slzy, a nesnažila se je zadržet. Přinášely jí úlevu, odplavovaly bolest.

„Říkal jsem si, že tě najdu tady.“

Poplašeně sebou škubla a zvedla hlavu. To už si ale Jakub sedal vedle ní, ovinul ji paží a stáhl si ji do náručí.

„Tak co se děje?“ zašeptal jí do vlasů.

„Nemám na to,“ kníkla sotva slyšitelně a zabořila mu tvář do ramene.

„Oba víme, že to je kravina. Proto nebřečíš.“

Zavrtěla hlavou, ale neměla se k odpovědi.

„Je to kvůli tátovi?“ zeptal se tiše.

„Ty to víš?“ překvapeně zamrkala.

„Něco jsem zaslechl,“ pokrčil rameny. „Proč mi to neřekneš celý? Uleví se ti.“

Dost o tom pochybovala. Měla za sebou dvě psychoterapie, které jí nijak zvlášť nepomohly. Ale nemohla ho nechat bez odpovědi. Zvlášť když si dal tu práci a vypravil se sem nahoru za ní, protože si všiml, jak mizerně jí je. Zhluboka se proto nadechla a začala vyprávět.

„Vyrůstala jsem v tomhle divadle, víš. Táta tu režíroval, tak mě věčně tahal s sebou. Máma stejně hodně točila a na place bych překážela víc, takže jsem byla skoro pořád mezi kostýmama, kulisama a rekvizitama. Milovala jsem to tu a strašně ráda jsem chodila sem nahoru. Mámu mohlo trefit, ale táta mě sem stejně vždycky znova vzal. Sedávali jsme tu spolu, povídali si. Tady mě taky naučil kouřit.“

Usmála se při té vzpomínce. Její první cigareta v životě. Vůbec jí to tenkrát nechutnalo a otec se smál, když si po prvním šluku málem vykašlala plíce. Příště jí však při jejich zdejší posezení nabídl znovu a ona kouření postupně přišla na chuť. Vždycky měla tady nahoře tendenci si zapálit.

„Jak jsem dospívala, začínalo to jít k šípku,“ pokračovala po chvíli. „Táta věděl, že chci hrát, ale pokaždý, když mě viděl na jevišti, neodpustil si kritiku. Nikdy jsem pro něj nebyla dost dobrá. Ani když mě vzali na školu nebo mi nabídli natáčení. Pak jsem dostala možnost nazkoušet tady v divadle hru. Byla to velká role, skvělá příležitost. A já do toho fakt chtěla jít. Vedoucí ročníku to povolil, tak jsem kývla. Když jsem to tátovi řekla, jenom se zašklebil, ale prohlásil, že mi to přeje. Zkoušky začaly a my tady na sebe občas narazili. Jednou jsem přišla sem nahoru a našla ho tu s provazem v ruce. On...“ Polkla a musela se na chvíli odmlčet, aby vůbec zvládla pokračovat. „Snažil se uvázat smyčku. Jako na šibenici. Tehdy mi řekl, že je to poslední uzel, kterej by měl chlap zvládnout před smrtí uvázat. A že on to ještě neumí. Myslela jsem si, že je to jen další z jeho kravin, jenže pak...“ Znovu polkla a rozmrkávala slzy. Nemohla dál, už nešlo pokračovat. Ale copak mohla nechat příběh nedokončený? Zhluboka se nadechla a vychrlila ze sebe i zbytek: „V den premiéry mi přišel popřát štěstí. Věděla jsem, že bude sedět v hledišti, a strašně jsem chtěla, aby mě tentokrát ocenil. Aspoň jednou v životě. Dala jsem do toho všechno, snad poprvé jsem měla pocit, že jsem fakt dobrá. Když jsme skončili, našla jsem od něj v šatně lístek, že mám přijít sem nahoru. Myslela jsem, že si tu spolu prostě popovídáme a vykouříme cigaretu, jako jsme to dělali vždycky, ale když jsem dorazila...“ Vzlykla, hrudí se jí rozlévala stejná bolest jako před lety. „Když jsem dorazila, stál za zábradlím a na krku měl provaz. Jakmile mě uviděl, usmál se a řekl: ‚Tak už ho umím!‘ A pak prostě skočil.“

Rozbrečela se naplno. Znovu měla tu scénu před očima. Otcův chladný úsměv, podivný lesk v jeho očích. A ta stupidní věta, než se vrhl do temnoty...

Byl mrtvý prakticky hned, zlomil si vaz. Krásná a čistá smrt. Ale jí ta podívaná strašila ve snech ještě dlouho. V první chvíli si myslela, že už nikdy nebude schopná hrát, že v ní ten zážitek všechnu lásku k divadlu zabil. Vydržela to měsíc. Když pak zase stála na jevišti, došlo jí, že nikde jinde se nikdy necítila tak strašně živá. Proto

se rozhodla hodit minulost za hlavu a dál dělat to, co jí jde nejlíp a co tolik miluje. A po čase to přestalo být tak strašně těžké.

„Víš, proč to udělal?“ zeptal se Jakub jemně, aby ji dostal z transu, v němž se ocitla.

„Měl deprese. Máma říkala, že když mě viděl na jevišti, něco se v něm zlomilo. Najednou měl pocit, že už nemá pro co žít, protože jsem talentovanější než on. Někdy si říkám, že kdybych se rozhodla k divadlu nejít nebo byla fakt mizerná herečka, třeba by tu ještě byl.“

„To je blbost. Není to tvoje vina, jasný? Tvůj táta byl nemocnej, to se stává.“

„Ale co když...“

„Není to tvoje vina!“ zopakoval důrazně a přivinul si ji blíž k sobě.

A ona se tomu konečně odvážila uvěřit. Ležela mu v náručí, poslouchala tlukot jeho srdce a pomalu se uklidňovala.

„Když máš na tohle místo tak šílený vzpomínky, proč sem vlastně chodíš?“ zeptal se po chvíli.

„Je to absurdní, co? Sama nevím. Ale pokaždý, když jsem tady, mám pocit, že je nablízku. A dává na mě pozor.“ Vždycky si ráda představovala, že stojí tady nahoře, pozoruje ji a je pyšný na všechno, co dokázala. Chtěla tomu věřit. Aby se na jevišti necítila tak zoufale sama.

Premiéra. Nechápala, že to uteklo tak rychle. Potom, co se po první projížďčce sesypala a Jakub ji přišel utěšovat, se věci uklidnily. Minulost na ni pořád dotírala, ale už si od ní dokázala líp držet distanc. Pokaždé, když se na jevišti převtělila do Sáry, sice měla pocit, že hraje o sobě, ale zvládala to. A dneska přišel ten dlouho očekávaný okamžik. Měli poprvé předstoupit před publikum, vyjít s kůží na trh. Irena byla vystresovaná jako před každou premiérou. V celém divadle se vznášela atmosféra nervózního očekávání. Jak herci, tak všichni okolo věděli, že do zkoušení dali všechno a vytvořili to nejlepší, co mohli. Jestli se jim to povedlo, to už musí ohodnotit jiní.

Do opony zbývalo posledních pět minut a oni se sešli v místnosti vedle jeviště přezdívané sauna, protože jim tady všem občas bývalo pekelné horko. Jakub pronesl závěrečnou povzbudivou řeč a vypustil je na scénu. V sále se setmělo, opona se rozhrnula a oni začali oživit příběh trpící dívky a jejího mrtvého přítele.

Irena nedokázala pořádně vnímat, co se kolem ní děje. Odfiltrovala cokoli, co by mohlo ovlivnit její výkon. Soustředila se na tady a teď. Na slova, která pronášela, správná gesta, správné grimasy. Irena pro dnešní večer zmizela. Byla jenom Sára. Sára a její politováníhodný osud.

Když dozněla poslední slova a jeviště zhaslo, v sále zavládlo absolutní ticho. Pár vteřin se nic nedělo a pak vypukl potlesk. Nejprve trochu váhavý, jako by se diváci báli narušit tísnivou atmosféru příběhu, ale postupně čím dál bouřlivější. Irena se s kolegy vyšla klanět a vraceli se na scénu znovu a znovu. Nakonec se dočkali potlesku ve stoje a v ní se rozléval příjemný pocit, že to přece jenom zvládla dobře. A že táta, ať už je kdekoli, se na ni dívá a je patřičně hrdý.

„Bylas skvělá,“ zašeptal Jakub, když potlesk konečně skončil a oni se sešli zase v sauně u šampusu, aby mohli začít slavit.

„Ty ses koukal?“ skepticky povytáhla obočí. Jestli se za roky u divadla něco naučila, pak to, že režiséři se jen málokdy chodí dívat na svoje premiéry.

„Ne,“ zasmál se, „ale viděl jsem tu děkovačku. Šíleli z tebe.“

„Kdybys nežvanil,“ štouchla do něj a převzala si skleničku. Postupně si se všemi přitukla, povyměňovala si úsměvy i vyčerpaná oddechnutí a pak se ztratila v šatně, aby se mohla převléct. S úlevou ze sebe shodila kostým a přetáhla si přes hlavu jednoduché společenské šaty, mnohem vhodnější pro tuhle příležitost. Když sebrala ze stolku hřeben a zajela si s ním do vlasů, všimla si vzkazu adresovaného jí. Překvapeně zamrkala a sáhla po něm. Jen co ho v rychlosti přečetla, zatmělo se jí před očima. Cítila, jak jí lístek vyklouzává ze zdřevěnělých prstů a dopadá na podlahu, kam se vzápětí poroučela i ona, protože se pod ní podlomila kolena. Srdce jí bilo jako splašené,

vládu nad ní pomalu přebírala panika. Tohle se přece nemohlo dít. Ne znova. Ale slova na papírku na zemi se jejímu přání vysmívala: *Tak už ho umím!*

Položila ruce před sebe a prsty zaťala do koberce. Přinutila se zhluboka nadechnout a narovnat. Ne. Nezhrouťí se. Znovu už ne. A taky tomu neuvěří, dokud to neuvidí na vlastní oči. Pomalu se vytáhla zpátky na nohy a vyběhla ze šatny. Nemusela přemýšlet, kam jít, automaticky zamířila k lávce. Všechny ty schody zdolala v rekordním čase, skoro běžela. Když konečně stanula nahoře, sotva popadala dech. Jakub se s ležérně založenýma rukama opíral o zábradlí, potahoval z cigarety a čekal na ni.

„Přišlaš mě zastavit?“ ušklíbl se.

Irena si položila ruku na hrud' do míst, kde jí splašeně tlouklo srdce. Zvládla to. Přišla včas. A Jakub se očividně nechystal zabít. Jen ji chtěl... Co vlastně chtěl?

„Ty jsi takovej idiot!“ vyprskla vztekle a rázným krokem vyrazila k němu. „Víš, jak strašně jsem se lekla?“

„To je dobře,“ usmál se a típnul rozkouřenou cigaretu. „Nejlepší je léčba šokem.“

„Idiote!“ zopakovala a vlepila mu facku. Nijak se nebránil, i když pobavení z jeho očí zmizelo.

„Vzpomínáš, co jsem ti říkal, když jsme se tu poprvý potkali?“

„Jestli nechci cigaretu?“

„Ne,“ odfrkl. „Že až jednou budu fakt šťastnej, skočím odsud.“ S těmi slovy vytáhl odněkud zpoza sebe dvě lana a postroje. Irena překvapeně zamrkala, když k ní natáhl ruku. „Tak co, jdeš do toho se mnou?“

Nedůvěřivě si přeměřila jeho i provazy. Kdesi v hloubi jí se ozýval záchvěv vzrušení. Tohle přece vždycky chtěla. Vrhnout se na laně do prázdnoty a vznášet se nad jevištěm. Ale odváží se? Teď, když je splnění toho přání na dosah?

„Je to bezpečný,“ ujistil ji. „Vázal jsem je sám, ale kluci to po mně zkontrolovali. Na rozdíl od tvýho táty si totiž myslím, že poslední

uzel, kterej by měl chlap umět uvázat, je ten, co ho udrží a nikdy nenechá spadnout.“

Mimoděk se usmála. Tahle filozofie se jí líbila mnohem víc.

„Takže?“ znovu k ní natáhl ruku.

Irena zaváhala, ale pak se mu podívala do očí a to, co si v nich přečetla, jí stačilo. Pomalu vložila svou dlaň do jeho.

O autorce

Markéta Damková pochází z malebného středočeského města jménem Kutná Hora. Zdejší prostředí ji už od dětství inspirovalo kvytváření nejrůznějších příběhů a postupně se přes školní slohovky a fan fikci na Harryho Pottera propracovala i k autorské tvorbě. Už od malička milovala knížky, což v ní probudilo touhu jednou nějakou napsat. Vedle toho patří k jejím velkým vášním divadlo, kterému se několik let aktivně věnovala, a tato láska ji nakonec dovedla až na pražskou DAMU. Je přesvědčená, že za každým úspěchem stojí tvrdá práce, ale zároveň nikdy nepřestala věřit ve splněné sny a přání.

PŘIJDU PRO TEBE

Pavel Mondschein

Nebyla to zrovna nejčistší rána, kterou kdy David zasadil. Nejdřív prudce kopl do dohasínajícího ohniště, a zatímco si protivník rychle kryl oči před oblakem jisker a žhavého popela, zaútočil na něj tesákem v nízkém oblouku vedeném zprava. Voják se ráně tak tak vyhnul, jenže netušil, že šlo pouze o klamný manévr. Sotva unikl zašlé, nepřiliš kvalitní oceli, zasáhlo ho zleva do hlavy ohořelé poleno. S bolestivým výkřikem se skácel k patě věkovité borovice.

Kdyby podobný manévr provedl při výcviku některý z kadetů královské gardy, David by ho za takovou podlost osobně skopl do splašků v hradním příkopu. Jenže tady nebyl na cvičišti mezi zobáky ani na turnajovém kolbišti s nadutými šlechtici, kterým jde hlavně o *formu* a za vrchol hrdinství považují šerm s tupými meči. On už ve svém věku pochopil, jak to chodí. Že pravidla platí jenom v případě, kdy se dívá někdo důležitý, a že hraje-li se o život, musí všechno ostatní stranou. Navíc musel tenhle boj rychle ukončit, protože dvojice draků se mohla kdykoliv vrátit. Přes koruny stromů už je sice neviděl, jenže burácení jejich křídel ještě neodeznělo. Kroužili někde poblíž, a kdyby náhodou proletěli kolem a všimli si ho, neměl by žádnou šanci.

Kromě toho nebyl v nejlepší kondici. Každý nádech ho bolel pod žebry, v uších mu odporně hučelo, po okraji zorného pole mu divoce vířily rudé mžitky a falešné vzpomínky byly čím dál silnější. Zhoršovalo se to už několik dní. Ne, teď nebyla vhodná doba na to, aby si hrál na chrabrého strážce královského pořádku.

Přinutil ztuhlé nohy k několika rychlým potácivým krokům a udeřil ležícího protivníka klackem po hlavě ještě z druhé strany. Pro jistotu.

Odplivl si. Rudá slina se vsákla do jemného černého prachu. Pak přidupl ruku, která malátně šátrala po kovovém předmětu ležícím opodál, a aniž by si všímal bolestivého stenu, opřel druhou podrážku vojákovi o krk. Váhu však měl zatím dál na té první. Zatím.

„Řekni, kde je, a nechám tě jít,“ zasípal. Cítil, jak mu za pravé ucho stéká cosi teplého. Ani si tam nemusel sahat a věděl, že se mu ta téměř zhojená rána znovu otevřela. Snažil se to ignorovat. Potlačil touhu se na všechno vykašlat, zalézt si někam do vývratu a tam počkat, až si ho najde smrt v libovolné ze svých podob. Svět by se klidně obešel bez něj, o tom nepochyboval.

Svět ano. Ale ona... ona ne.

„Tak dělej!“ vykřikl netrpělivě a zesílil tlak na krk. „Vyklop, co víš, a už mě nesar!“

Ten druhý možná chtěl něco říct, jenže nemohl. Akorát chrop-těl, koulel očima a volnou rukou bušil do Davidovy nohy. Vzhledem k tomu, v jakém byl sám stavu, ho musela každá rána bolet víc než toho kolohnáta s tváří zarostlou několikátýdenním vousem a vlasy slepenými zaschlou krví, který ho nemilosrdně dusil.

David se ostře nadechl, pulzující bodání za pravým spánkem bylo už skoro k nevydržení. Navíc se jeho levé ruky znovu zmocnil nekontrolovatelný třas. Ten, který ho s přestávkami pronásledoval už... už... Jak je to dlouho, co zmizela? Nedokázal si pořádně vzpomenout, vše jako by zastírala dusivá šarlatová mlha. Dny a týdny mu splývaly v jeden horečný sen, a kdykoliv jen pomyslel na dobu před nocí, kdy vzplanula obloha, jako by se mu někdo vrtal v mozku rozžhaveným drátem. Jako by jeho duše vkročila do prázdna a řítila se vstříc všepožírajícímu vířícímu chaosu. A ten se zase blížil, natahoval po něm svoje chtivé kloubnaté spáry, aby ho vtáhl do sebe. Tentokrát snad už opravdu naposledy.

Zatnul zuby a mimoděk se opřel vojákovi o krk skoro celou vahou. Tomu vylezly oči z důlků, zachroptěl a s vypětím všech sil

sebou mrsknul tak mocně, že se mu konečně podařilo vyškubnout a převalit na bok.

To Davida vrátilo do přítomnosti. Strážlíka smotaného do klu-
bíčka kopl do ledvin a zařval: „Tak mluv, ty hajzle!“

Dal do toho příkazu všechno, jako by snad jeho hlasivky mohly odvést pozornost od toho, v jakém je sám stavu. Zbitý chlap zaúpěl a kňouravě se rozdrmolil nějakou hatmatilkou. Znělo to jako jazyk složený ze samých souhlásek a sykavek.

„Nedělej se, že mi nerozumíš! Když sis myslel, že tu nikdo není, mumlal sis něco po našem!“

„Třeba se ti to jenom zdálo,“ ozvalo se mu za zády. „Už zase.“

„Ty drž taky hubu! Víím přece, co jsem slyšel,“ naježil se David, ale ani se neotočil. Nebyl důvod. Ten zastřený hlas dobře znal – znal a nenáviděl. A navíc věděl, že za ním nikdo nestojí. Ona potměšilá slova totiž nevycházela z lidských úst, nýbrž z jeho vaku pohoze-
ného vedle ohniště.

Torna se pobaveně uchechtla: „Jasně, protože na tvoje smysly je poslední dobou takový spoleh.“

David si kousavé poznámky nevšímal. „Myslí si, že mu na to sko-
čím,“ zasyčel a klekl si k vyděšenému muži. Chytil ho za přednici zablá-
ceného hnědého stejnokroje a přitáhl si ho k sobě, až se jejich čela téměř
dotýkala. „On něco ví. A poví mi to. Tak dělej, kam jste ji odvedli?!“

Nezdálo se ovšem, že by to pomohlo. Muž měl v očích strach, upřímnou hrůzu, ale jestli Davidovi rozuměl, nedával to na sobě znát. Dál si brebentil po svém.

„Nehraj to na mě a vyklop to! Počítám do tří. Jedna...“

„Hele, mohl bych ti překládat,“ nabídl se neviditelný hlas s pobave-
nou rozšafností a začal se pitvořit: „*Ne, prosím, nech mě žít, nic jsem
ti neudělal. Mám rodinu, tři děti a psa, nikomu jsem neublížil...*‘ Vzdej to,
od něj se nic kloudného nedozvíš.“

David nevěděl, jestli jeho průvodce opravdu překládá, nebo jen tak vaří z vody, ale když k němu poražený a zbitý voják zvedl krví zalité oči, jako by v nich ta slova skutečně viděl.

Zaváhal.

„RYCHLE HO KURVA DOBIJ, HNED!“ práskl příkaz z torny tak hlasitě, až se listí v korunách okolních stromů poděšeně rozechvělo.

...Svět od kraje ke kraji vyplnilo táhlé kolísavé kvílení. Pláč a sténání. Oheň, oheň, oheň, bílé šmouhy na šedém pozadí...

Než si David uvědomil, co dělá, jeho ruka s klackem opsala velký oblouk a provizorní zbraň zasáhla protivníka z boku do hlavy. Drmolení ustalo, chlap ani nevykřikl. Jen se bezvládně převalil a do prachu pod jeho ústy se začala vsakovat krev.

David zmateně zamrkal a snažil se zklidnit srdce, které náhle cítil společně se žlučí až někde v krku. „Proč...? Co...?“ mumlal udiveně a upustil suchou větev, jako by to byl jedovatý had.

„Tady máš to svoje ,vím, co jsem slyšel, vím, co jsem viděl'. Slyšíš a vidíš leda kulový. Nemít mě, bylo by po tobě,“ hudrovala torna.

„Ale proč jsi ho...? Proč jsem měl...?“

„No tak se sakra podívej, ne? Moc nechybělo a dostal tě.“

Konečně si toho David všiml a pochopil, o čem je řeč. Magický vražedný aparát z černého kovu, který svému protivníkovi hned na začátku rvačky vyrazil a odhodil stranou, ležel jen kousek od vojákovy ruky. Skoro se ho dotýkal zablácenými prsty. Jak se tam ocitl? Přítáhl si ho snad silou vůle? Nebo to byla náhoda? Tak či tak, stačilo málo a s Davidem by bylo zle.

„Stejně by ti nic neřekl. Tohle je jenom obyčejný pěšák. Potřebujeme někoho důležitějšího. Důstojníka, mága, dračího jezdce... ne takovouhle nicku, která jenom plní rozkazy, ale sama nic neví.“

David se na ležícího muže podíval, zkoumal rysy v jeho tváři. Byly zvláště cizí - rýhy a vrásky vedly nezvyklými cestami, pod nízkým čelem se krčil drobný nos, úzké oči se takřka ztrácely v široké tváři... A přesto se mu zdálo, že v něm vidí odraz sebe sama. Člověka, který bojuje z donucení. Den za dnem uniká smrti a oddaluje nevyhnutelné, ale předem ví, že dřív nebo později mu zásoba štěstí dojde a... a pak už bude mít po starostech.

Nebyl si jistý, jestli ho chtěl nepřátelský voják opravdu zabít. Kámen v torně tvrdil, že ano, jenže to nic neznamenalo. „Pravda“ byla

pro toho černého zplozence pekel zcela neznámé a nepochopitelné slovo, stejně jako třeba „svědomí“ nebo „čest“. Mít možnost, nikdy by si ho za průvodce nevybral. A teď tu před ním ležel člověk, sice nepřítel, ale možná opravdu otec tří dětí, který také neměl na výběr. Ležel tu, odsuzoval Davida skelným pohledem a v krvi vytékající mu ze rtů se perlily malé bublinky. Možná byl jen omráčený a ještě bude žít. Možná ale jen jeho tělu nedošlo, že mozek už je po smrti. Že pouze reflexy a tělesné procesy odmítají přijmout skutečnost.

Některým lidem to trvalo déle než ostatním.

Ve vojákových kalných očích se rudě zalesklo. Nebyla to však žádná magie. To se v nich jen odrážely plameny – oheň z nedaleké vesnice přeskočil na vyprahlé pole a rychle se šířil. Podvečerní šero se projasnilo.

David rychle probral rozházenou výbavu, naskládal si do torny tu trochu jídla, kterou našel, a s námahou se postavil. Bylo na čase zmizet.

Táhlé kvílení přichází ze všech stran. Blíží se a vzdaluje, stoupá a klesá a vyplňuje celý svět. Postupně se skrz něj derou i další zvuky. Rány, ohlušující dunění, vyděšené hlasy a pláč. Dusot, skřípění štěrku... Utíká, nohy se mu smekají po troskách a sutinách, vůbec to ale nevnímá. Běží od ohně a skrz oheň a k ohni a tam, tam už je vidí, jasně jako den, bílé šmouhy na šedém pozadí. Svět náhle přestává dávat smysl, nikdy ho neměl a vůz se blíží a vzdaluje a mizí a on nemůže za ním, nohy z olova, srdce z olova, krev z olova a nad hlavou žár... Vstávej. Vstávej, sakra! No tak dělej, ty líná kůže –

„Vstávej. Vstávej, sakra!“ Hlasem vycházejícím z torny rezonovala netrpělivost, a kdyby to bylo možné, tak snad i obavy. „No tak dělej, ty líná kůže, už se tady válíš dost dlouho. Musíme pokračovat v cestě. Slyšíš mě? Já vím, že jo. Tak švihem!“

David zvedl hlavu z bahna. S námahou otevřel oči slepené zaschlou krví z rozšklebené rány na čele, v uších mu dunělo. Nevěděl,

jak dlouho spal – či spíš, jak dlouho to bylo, co omdlel. Ale nezáleželo mu na tom. Celý svět, celý jeho život se smrsknul do pulzující singularity vyčerpání, která pohlcovala veškeré jeho smysly i vědomí. Už dávno překročil hranice svých možností. Neměl sílu, tělo stravovalo samo sebe, jen aby se udrželo naživu.

Měl by zůstat ležet. Počkat, než nabere dech, nebo zemře. Jedno z toho. Přesto se zvolna zvedl na kolena, potlačil nutkání zvracet a několikrát se zhluboka nadechl. Tlak na ušní bubínky trochu polevil.

„Už... už nemůžu,“ hlesl.

„No a? Ptal jsem se tě snad?“

„Prostě... prostě už nemůžu dál. Nech mě tady. Aspoň chvíli...“

„Beze všeho. Jak chceš. Vždyť nikam nepospícháš, nikdo na tebe nečeká. Nikdo tě nepotřebuje. Ha, nebo že by?“ zvolal hlas z torny s hraným překvapením. „Víš co? Zeptáme se jí. To bude nejlepší.“

„Ne, prosím...“ David zavřel oči, ale rudá kola nezmizela. Jako by je měl vypálená do sítnice. Možná i měl, svět hořel a s ním se plameny zmocnily i jeho očí, jeho duše, jeho rozumu.

Prosba však vyšla naprázdno. Cosi syklo a ze zavazadla se ozval jiný hlas než dosud. Ne nakřáplý a samolibý. Tenhle byl dívčí, důvěrně známý. A zoufalý. S pláčem na krajíčku.

„Slyšíš mě?“ ptala se neviditelná dívka mezi jednotlivými vzlyky. „Kde jsi? Měl bys tu být. Prosím, jestli mě slyšíš, dej mi vědět...“

„Nech toho, prosím,“ vydechl David, jako by mu ta slova vysávala z těla poslední zbývající špetky sil.

„Moc se bojím, mám strach!“ zajíkala se dívka. „Potřebuju tě tady. Kde jsi, prosím tě...?“

„Nech toho!“ vykřikl David, zajel si prsty do vlasů a sevřel si hlavu, jako by to byl hnisající nežit a on z ní mohl tu pulzující bolest vymáčkout.

„Copak, ty ji snad nechceš slyšet?“ uchechl se záštiplný mužský hlas. „A ona ti toho má přitom tolik co říct.“

„Proč tady nejsi? Proč tu nejsi se mnou? Prosím, jestli tohle slyšíš, přijed' si pro mě, prosím...“ Přes slzy už dívce nebylo skoro rozumět.

„Přestaň s tím!“ zařval David a konečně se vzmohl k pohybu. Po čtyřech se vrhnul k odhozenému vaku. Trhnutím ho otevřel a začal vyhazovat jeho obsah. Jídlo, čtůru s vodou, plášť, plechový hrnek, až vytáhl malý předmět zabalený do hnědého šátku. Dívčí pláč nabral na hlasitosti.

„DOST!“

Prudkými pohyby látku rozbilil a odhalil plochý kámen. Jeho uhlově černé stěny se nepřírozně leskly a při každém slově se mírně rozvibroval. Nebo se tak třásl David?

„NECH UŽ TOHO!“ zakřičel naposledy. Pak se rozvzlykal, vkleče se opřel čelem o zem a přes slzy tiše šeptal: „Prosím, nemuč mě... Nech toho, prosím... Už ne...“

Dívčí pláč utichl.

„Tak se zvedni a běž. Spoléhá na tebe, a ty u ní nejsi.“

„Nenávidím tě!“ zasyčel David.

„To mě ranilo,“ pronesl kámen lhostejně. „Vždyť jen plním, co jsem řekl. Slíbil jsem ti, že tě za ní zavedu. Nikdo kromě mě to nedokáže, jsem poslední, kdo ti zbyl. Ale nejsem všemocný. Nedokážu tě za ní přenést. Musíš jít. Jít! Rozumíš mi?“

David jen mlčky kývl hlavou.

„Řekni to nahlas!“

„Rozumím,“ svěsil pokorně hlavu. Styděl se za to, ale místo pocitu povinnosti a nutkání vyrazit hned na pomoc cítil akorát úlevu, že už dívku neslyší. Že nemusí přemýšlet, kde asi je, co se jí děje. Že ty starosti může odsunout někam mimo a soustředit se na něco jiného. Na cokoliv. Na válku, na draky, na vlastní únavu. Na cokoliv, jen ne na ni.

Zhluboka se nadechl, jako by se teprve teď skutečně probudil. Naházal věci bez ladu a skladu znovu do vaku a potácivě se postavil. Rozhlédl se. Bylo těsně nad ránem, nebe na východě už nabíralo světlejší odstín. Nebo tam zase jen něco hořelo?

Stál kus od lesa, na stezce vedoucí mezi poli. Nedávno tudy musela táhnout nepřátelská armáda – kdysi úzkou cestičku rozdu-paly stovky těžkých bot a i v předranním šeru viděl, jak ji po obou

stranách lemují děsivé, nepřerušované, nekonečné stopy bojových bazilišků. Vinula se od hranice hvozdu až za obzor, kde teď čekala smrt na každého, kdo na ně narazí. Jen blázen by je následoval.

On ale neměl na výběr.

„Ty mě nenávidíš, že ano?“ zeptal se po chvíli. „Schválně mě mučíš. Za to, co jsem provedl. Nebo jen tak sobě pro radost?“

„Co bys řekl?“

„Není to přece moje vina,“ obhajoval se polohlasem, zatímco unaveně klopýtal po udusané hlíně. „Miloval jsem ji. Ne, nemiloval. Zbožňoval. Vždyť jen kvůli ní jsem zůstal v čele gardy. Královna... ona... nevycházeli jsme spolu. Stokrát jsem chtěl zmizet, najít si něco jiného. Vypadnout z toho zatuchlého paláce. Jenže pak přišla ona. Princezna. A já pochopil, že nemůžu. Že ji tam nemůžu nechat. Chápeš to? Musel jsem zůstat, abych jí byl nablízku, mohl ji chránit. Sledovat, jak roste. Poslouchat její smích.“

„Dojemná historka,“ pronesl suše černý kámen z torny. „A proč mi ji vyprávíš? Kromě toho, aby nám cesta příjemněji utíkala?“

„Abys konečně pochopil, že pro její záchranu udělám cokoliv. Nemusíš mě k tomu nutit.“

„Aha. Hm... a že se ptám, jak ta tvoje ochrana dopadla? Jak sis v roli kapitána gardy vedl? Ne, nic neříkej. Já ti to povím. Palác srovnali se zemí. Královna je po smrti. Princeznu odvěkli. A tys tomu nijak nezabránil. Ukážu ti, jaký je jediný výsledek té tvé chrabré obrany královského rodu. Poslouchej.“

„Ne...“ stačil akorát šeptnout David, než se okolím znovu rozlehl zoufalý dívčí hlas.

„Hrozně se bojím. Prosím, prosím přijed'. Proč tu nejsi? Všechno hoří a já –“

„Všechno hoří a ty jsi ji nechal samotnou,“ doplnil hlas své obvinění.

Davidovi se třásla brada, přes slzy v zarudlých očích skoro neviděl na cestu. Přesto klopýtal dál, jak nejrychleji mohl.

„Nemůžu za to,“ vzlykal.

„Opravdu? A kde jsi tedy byl, když se to všechno seběhlo? Proč jsi nestál po jejím boku, když tě potřebovala? Proč jsi ji nedržel za ruku, nevzal do náruče a nevynesl ji ven, než se jí zmocnili oni?“

„Sebrali ji. Přímo před mýma očima. Mágové v rudé a černé. Vzali ji a...“

„A cos dělal ty? Nechal jsi to tak.“ Po dřívějším sarkasmu a potměšilosti teď nebylo v hlase kamene ani stopy. Byl mrazivý jako rána dýkou do srdce. „Proto si zasloužíš každý trest, který na tomhle světě existuje. Žádný není dost velký na to, abys jím odčinil svou vinu. Dokud princeznu nezachráníš.“

David popotáhl, zamrkal, aby vyhnal pálení z očí, pak pozvedl hlavu a řekl: „Ano.“

A vydal se směrem k obzoru. I když už věděl, že ten světlý pruh, který se nad ním vznášel, rozhodně není úsvit.

David upíral pohled do údolí. Tady v příšeří hájku na úbočí kameňitého kopce ho nikdo nemohl vidět, ale stejně si raději přidržel a jen opatrně vyhlížel zpoza kmene letitého stromu. Nechtěl riskovat.

„Tudy neprojdeme,“ prohlásil potichu. „To nemůžeme zvládnout.“

„Proč myslíš?“

„Půlka města hoří. Přes plameny a dým není ani vidět. Dole v ulicích se sice něco míhá, ale... Proboha! Co to bylo za výbuch? Něco právě srovnalo celou čtvrt se zemí... A od severu sem míří další vojáci. Pěchota, jízda na nějakých obrněných bestiích, celé zástupy železných bazilišků. Valí se jako povodeň.“

„Povodeň, která ale nic neuhasí, naopak všechno zapálí,“ souhlasil spokojeně kámen. „To souhlasí. A na východě? Co vidíš tam?“

„Skupina draků doráží zbytek naší armády. Vojáci prchají do polí, jenže před těmi bestii se nikdo neschová.“

„Bezva. Jen detail – nejsou to vojáci. Tady v okolí ani žádní nebyli, nejbližší jednotky mají vaši generálové půl dne cesty odsud. Tohle jsou všechno místní lidi. Žádní ozbrojenci. Ale to je v pořádku.“

Všechno sedí. Jsme tu správně, už se jen musíme dostat přes řeku. Tady, nikde jinde.“

„Masakrují je jako zvířata na porážce,“ vydechl David, který nedokázal odtrhnout pohled od dění dole v údolí.

„Asi nemají žádné využití pro zajatce,“ poznamenal lakonicky kámen. „Taky co s nimi, že ano? Když máš všechno a nepotřebuješ otroky, byli by jenom přítěží. Možná by se jim hodilo akorát pár důstojníků nebo šlechticů jako páka pro budoucí vyjednávání o příměří, jenže víš jak... to by tu někdo musel chtít vyjednávat.“

David to nekomentoval. Válce rozuměl. Neměl ji v lásce, ale chápal ji – byl to prostě jeden z prostředků, jímž vládci dosahovali svých cílů. Ovšem to, co se dělo ve městě a jeho okolí, to nebyla válka. Sledoval cílevědomé, promyšlené vyvražďování.

„Schovej se, někdo jde!“ sykl kámen a tenká linka, která na něm vykreslovala obrys dvou hrotů rytířských mečů, náhle pohasla.

Opravdu. Po něčem, co kdysi mohla být polní cesta, utíkaly k hájku čtyři postavy.

...Dusot nohou po dláždění, táhlé kvílení tuctů bánšů... Strach, strach, strach z toho, co bude za dalším rohem...

David prudce potřásl hlavou, aby zahnal falešné vzpomínky, rychle zabalil kámen zpět do šátku a uklidil jej do torny. Ti, co běželi po stoupající cestičce od města, nebyli přízraky. Mířili k němu skuteční lidé, kteří mohli představovat skutečné nebezpečí. A on nechtěl zbytečně plýtvat zbytky sil na boj, kterému by se mohl vyhnout. Co nevidět totiž o toto privilegium přijde a už nebude mít na výběr.

Naštěstí se nezdálo, že by mu právě teď něco hrozilo. Postavy se sice blížily, ovšem nevěděly o něm. Měly jiné starosti. David už pochopil, o co jde.

Nejdřív je všechny považoval za uprchlíky z města, kteří se snaží zachránit si holý život. To ovšem zřejmě platilo jen o ženě a dítěti, kteří upalovali v čele. Klopýtali přes výmoly, drali se do kopce a tu a tam se vyděšeně ohlédli přes rameno. Oba chlapi, kteří supěli kus za nimi, se ničím takovým nezdržovali. A rozhodně je nepoháněl

strach, nýbrž něco silnějšího. Pronásledovali kořist. A až ji doženou – a jinak to dopadnout nemohlo – pak... Pak provedou to, co vojáci utíkajícím ženám dělají už od pradávna.

David zatnul zuby, až mu zapraštěly, a levačka se mu opět rozechvěla. Jinak se ale ani nepohnul. Všechny svaly v těle se mu sice vzpouzely a hnaly ho pronásledované dvojici na pomoc, jenže rozum je držel na uzdě. Co by asi dokázal? Možná – možná! – by se mu podařilo ty dva muže přemoci a ženu s dítětem zachránit. Protentokrát. Jenže stejný osud je může potkat za týden, zítra, za hodinu. Krajinou se valila nepřátelská vojska a to, co se mělo stát jim, se prostě dělo. Tady, teď, na druhém břehu řeky, za lesem, na stovkách jiných míst, kde žádný David nebyl, kde nikdo nemohl nebo nechtěl pomoci. Přinejlepším by dosáhl jen malé bezvýznamné kapky dobra, která by se stejně okamžitě vypařila ve všepohlcujících plamenech. A riskoval by, že při tom sám zemře, takže by pak neměl kdo splnit jeho úkol. To se nesmělo stát.

A tak jen dřepěl a sledoval, jak utíkají. Nemohli to stihnout. Nemohli, i kdyby ta žena neběžela tak ztěžka, jako by ji nohy moc neposlušely. Kdo ví, čím si už taky prošla. Nestihli by to, i kdyby nezakopla a nespádlá na zem.

Takhle to jen měli ti vojáci jednodušší.

Děcko až po chvíli zjistilo, že utíká samo. Otočilo se a rozběhlo zpět. David bezmocně zpoza kmene poslouchal, jak mu žena přikazuje, aby pokračovalo dál k lesu. Marně. A násilníci byli už u ní. Ve chvíli, kdy se jí chopily jejich špinavé pracky, proťal vzduch zoufalý dětský výkřik.

...Kvílení, táhlé kvílení nahoru a dolů, nahoru a dolů, všudypřítomný křik a oblaka prachu ztěžující dech, a do toho všeho zoufalý pláč... Kde jsi? Kde jsi?

David se už neskrýval za stromem. Opileckým krokem se beze slova blížil ke čtveřici. Zpočátku si ho nikdo nevšiml. Měli jiné starosti než trhana, který se k nim potácel s tesákem v pravačce.

„Drž toho smrada, kurva! Vždyť mě málem kopnul do hlavy!“ vztekal se právě jeden z mužů. Už měl kalhoty u kolen, jednou rukou škrtil ženu ležící pod ním a druhou se jí snažil servat kalhotky.

Druhý se pobaveně zachechtal, ale přesto sevřel zmítajícího se klučinu pevněji do medvědího obětí a zvedl ho ze země. Jeho usedavý pláč mu byl očividně lhostejný.

Teprve teď Davidovi došlo, že ti dva nepatří k cizí armádě. Mluvili jeho řečí, rozuměl jim. A jelikož neměli stejnokroje, nejspíš to nebyli ani žádní vojáci. Jen místní cháttra, která vystrčila hlavy a zjistila, že se v nastalém chaosu a zkáze může taky trochu pobavit. Co na tom, že zítřek už pro ně možná nepříjde? Hlavně, když ještě stihnou roztrhat pár ženských sukní.

Za normálních okolností by na ně David nejdřív zavolal, upozornil na sebe, dal jim šanci se vzdát. Tak to bylo správné, tak to v gardě učil ostatní. Ale on už toho měl dost. Tady, pod hořící oblohou, v ozvěnách výbuchů a rachotu magie, pozbývaly takové věci smysl. Zezadu se přiblížil k prvnímu z mužů, k tomu, který držel hocha, a bez jakýchkoliv okolků mu zarazil čepel tesáku do ledvin. A než se pobuda skácel k zemi, svalil David ze ženy kopnutím toho druhého, překročil ji a prudce bodl směrem k zemi, jako by chtěl dobít raněného kance.

Minul.

Možná sebou překvapený chlap na poslední chvíli cukl, možná už byl David tak vyčerpaný, že se prostě netrefil. Karta se obrátila. Moment překvapení je sice mocný pomocník, jenže trvá opravdu jen moment. Lapka se zorientoval dřív, než David stihl znovu zaútočit. Odkulil se, vyskočil na nohy, a zatímco si jednou rukou rychle vytahoval kalhoty k pasu, v druhé už držel nůž. Ten nebyl ani zdaleka tak velký jako Davidova zbraň, jenže na tom pramálo záleželo. Stačí projít soupeřovou obranou a pak je jedno, jestli břicho rozpárala čepel dlouhá jednu dlaň, nebo tři. A tenhle už zřejmě pár protivníků vykuchal.

„Tos posral, kámo,“ zasyčel chlápek, ale na další výhrůžky dechem neplýtvat. Vpíjel se do Davida pohledem ve snaze předvídat jeho úmysly, a i když si musel stále přidržovat kalhoty, nezdálo se, že by ho to příliš trápilo. Volnými úkroky se blížil k soupeři.

David cítil, jak mu na čele raší pot. Nebylo to jen vedrem, které sálalo z hořícího města až sem. Docházely mu síly. Periferní vidění se mu zužovalo, přes hučení v uších téměř neslyšel ani pláč chlapce ležícího opodál a třas v levačce už vůbec nedokázal kontrolovat.

...Paže v rudé a černé se natahují k sutinám a odsouvají balvany, křik, nadávky, náraz do těla. Bílá, bílá, bílá šmouha na šedém pozadí, rudá a černá ji zvedají a i ona je červená...

Ostre se nadechl a prudce zamrkal, aby vyhnal falešné vzpomínky. Svět mu znovu vyplnil zlý úšklebek na protivníkově tváři. Tomu už došlo, že tento boj může dopadnout jen jediným způsobem.

David neviděl, odkud se vzala. Za chlapem, který už se chystal k výpadu, se náhle objevila žena. Ta, která ještě před chvílí ležela pod ním a prosila ho o smilování. Teď držela v rukou těžký kámen a sama měla v očích vše možné, jen ne milost. Ostrá hrana balvanu se zabořila do lebky a muž se bezvládně skácel k zemi.

Vyčerpanému rytíři chvíli trvalo, než si uvědomil, co se vlastně stalo. Pohlédl do té úzké tváře zrůzněné strachem a touhou po pomstě, tesák mu vypadl z prstů a sám ztěžka dopadl na kolena. Pak se opřel dlaněmi o zem a začal dávit. Nasucho. Kdy naposledy jedl? Dnes určitě ne.

Po chvíli záchvat slabosti přešel. David se trochu uklidnil a posadil se. Zjistil, že ho žena s dítětem opatrně pozorují. Chlapec se jí tiskl k boku, ona pořád držela v ruce velký zakrvácený kámen.

„Jste v pořádku?“ zachraptěl.

Žena popotáhla. Všiml si na jejích zašpiněných tvářích světlých pramínků, které si tam vyhlodaly slzy. Nejspíš už dřív, dávno stačily zaschnout. S hubenou tváří, vystouplými lícními kostmi a širokými ústy připomínala smrtku.

„Vypadáte hůř než já,“ řekla nakonec a opatrně strčila nohou do ležícího pobudy. Pak konečně odložila improvizovanou zbraň a přidřepa si před Davida. Zkoumavě se na něj zahleděla. „Na ty rány by se vám měl někdo podívat. Řekla bych, zanítí se vám to a koledujete si o průšvih, ale to by bylo s křížkem po funuse. Musí to hrozně bolet.“

„Budu v pořádku,“ zamumlal a pokusil se vstát. Místo toho se však uprostřed pohybu zapotácel a s bručením zase dosedl na zem.

„Jasně,“ poznamenala suše. „Proboha, kde jste se takhle zřídil?“

„Jsem už... už dlouho na cestě.“

„Tak musíte ještě chvíli vydržet. Ti hajzlové se rabováním města snad nějakou dobu zdrží. Půjdete s námi na jih,“ pronesla nekompromisně. Jako by plánování dalších kroků mohlo zaplašit odpornou vzpomínku na to, co se tu právě stalo. „Pokusíme se utéct před frontou. Dřív nebo později se dostaneme do nějakého města nebo tábora, kde nás přijmou. A najdeme vám doktora. Vy jste pomohl nám, tak my se postaráme o vás. Vid', Pétó?“ otočila se na chlapce. „Tak je to správné. Tak tě to máma vždycky učila, že ano?“

„Nemůžu jít s vámi,“ řekl David slabě. „Musím dál na sever.“

„To si pěkně zajdete. Mosty jsou stržený, a i kdyby nebyly, město je v plamenech. Tamtudy se nikam nedostanete. Nejbližší cesta přes řeku je tak půl dne cesty na východ – pokud to vůbec půjde...“

„Ale já nemůžu na východ. Musím přes město. Musím dál.“

„Vidíte snad ten oheň, ne? Hoří tam celé čtvrti. S Pétou jsme tak tak utekli, a to jsme byli jenom na kraji. Co to je za nápad, jít skrz? Vám snad přeskočilo!“

Jen pokrčil rameny. „Vy běžte na jih. Jenže já nemám na výběr. Musím na sever. Skrz město.“

Žena se nadechla, aby něco řekla, ale pak si to rozmyslela. Po chvíli ticha jen poznamenala: „Vymlouvat vám to nebudu, snad máte nějaký důvod. Chce se mi říct, že do toho pekla by chodil jenom blázen... jenomže taky jenom blázen by pomohl dvěma cizím lidem, i když by se mohl místo toho dívat stranou. Co mě se týče, měla bych být za to vaše šílenství vděčná.“

Pak rázně vstala, otřela si ruce do sukně a prohlásila: „Takže když nic jiného, podívám se vám na ty rány aspoň já. To je to nejmenší, co pro vás můžu udělat. A teda... asi i jediné. Máte nějakou vodu?“

David přikývl, sáhl do torny a podal jí svou čturu. Otevřela ji a nedůvěřivě si přičichla k obsahu. Pak si odlila trochu vody na cíp

šátku a začala mu rány na hlavě čistit. Jemně se mu probírala vlasy slepenými zaschlou krví, odstraňovala staré strupy a otírala okolí ran. Když se dostala ke zranění nad pravým uchem, ostře sykla.

...Bílé šmouhy na šedém pozadí, postavy v rudé a černé se k nim natahují, kradou je a odnášejí, nakládají na vůz... To nesmíte, pusťte mě za ní, hajzlové zasraný! Dej ty pracky pryč...

David si otřel slzu, která mu pomalu sjížděla po zablácené tváři, a zašeptal: „To kvůli mně princeznu unesli. Musím to napravit.“

Malý Péťa se dosud od špinavého a zarostlého cizince držel dál, ale teď najednou zbystřil. „Princeznu?“ vyvalil oči. „Jako vážně?“

„Byla to moje zodpovědnost, moje chyba. Jsem přece velitel její gardy, takže –“

„Velitel gardy... jako že rytíř? A kde teda máte meč?“

„Prosím tě, nech toho, neotravuj!“ okřikla ho žena. Zároveň od sedícího muže podstoupila a podezíravě si ho změřila.

„Ale musí přece mít meč, teto!“ protestoval klučina. „Každý rytíř má meč. Jak to, že tenhle ne?“

Ignorovala ho. Dřepala si před Davida, zabodla se mu pohledem do očí a důrazně se zeptala: „Jak se jmenujete?“

Zdálo se, že ta prostá otázka v sobě ukrývá nějaký další význam, jemu však unikala.

„David,“ řekl po chvíli.

„A dál?“

„Dál? Dál nic. Prostě David.“

„Odkud jste?“

„Přišel jsem... z jihu,“ mávl neurčitě rukou směrem k lesu.

„Kdy se to stalo? Kdy k tomu únosu mělo dojít?“

„Nevím, jak je to dlouho. Byla to... ta noc...“ namáhal paměť, „...ta noc, kdy začala hořet obloha.“

„Deset dní,“ přikývla.

„Teprve? Přejde mi to jako věčnost...“

Žena se trpce pousmála a pohládila ho po ruce. Její konfrontační tón zmizel stejně rychle, jako se objevil. „Znám ten pocit, když se svět

rozsype na kusy. Každý jsme tu noc o někoho přišli. O rodinu, manžela, sestru... do prdele, zabili nám dokonce i psa. Přijeli zničehonic, valili se jako velká voda. Zabíjeli každého, koho uviděli. Kdyby šli jenom po těch, co se chopili zbraní, ale to oni ne. Měla jsem to štěstí, že jsme bydleli na kraji města. Když nás vzbudily výbuchy a... hořící obloha, popadli jsme to nejnutnější a utekli. Nedovedete si představit ten chaos, paniku... a přesto jsme se dokázali najít se sestřinou rodinou. To setkání bylo jako zázrak,“ usmála se přes slzy a popotáhla. „Jenže pak naši skupinu našli. Naháněli nás jako zvěř. Sestru dostali asi za hodinu. A s ní i skoro všechny ostatní. Z rodiny jsme zbyli jenom já a Pěťa. Šli jsme celý týden. Doufali jsme, že jsme se dostali dost daleko za frontu, že tady bude klid, že sem se už nedostanou. No, vidíte sám.“

Zvedla pohled k Davidovi a unaveně prohlásila: „Už mě nebaví utíkat.“

Nevěděl, co říct. Ale ona vlastně nepotřebovala utěšit a ani to od něj neočekávala. Byla silná, navzdory zdánlivé křehkosti v ní držela energie, o kterou se mohla v nouzi opřít – a ještě jí měla dost i pro malého Pětu. Svět potřeboval lidi, jako byla ona.

„Až ji najdu,“ řekl naléhavým šeptem, „snad bude zase všechno tak jako dřív.“

„Určitě,“ neprotestovala. „Ale abyste to zvládl, musíme dát do pořádku ty rány. Vypadají vážně ošklivě. Ta hlava by potřebovala ovázat, jinak se vám tam zase hned něco dostane...“

Podal jí svou tornu. „Vemte si, co potřebujete.“

Chvilí se v brašně přehrabovala a nespokojeně si něco mručela, až vyndala malý balíček ovázaný šátkem.

„Vida,“ pookřála a rychle ho rozbalila. „Tohle se bude hodit.“

„Opatrně! Opatrně... prosím,“ vyjekl David a s hrůzou hleděl na černý kámen, který se jí náhle ocitl v dlani. Uvědomil si, že vlastně neví, jakou má moc, ale ještě nikdy se ho nedotkl nikdo cizí. A už vůbec ne holou rukou. Děsil se představy, co by se jí mohlo stát.

Jak obracela plochý předmět v prstech, Davidovi se zdálo, že se rytina dvou hrotů červeně leskne. Ale možná to byl jen odraz plamenů z hořícího města.

„Hele, táta měl taky takový,“ prohlásil klučina. „Vzpomínáš, teto?“

„Cože?“ zeptal se David zmateně a na čele mu naskočily vrásky.

„No fakt, nekecám! Měl úplně stejný, ale pořád si stěžoval –“

„Nech toho, prosím tě,“ okřikla ho žena. Pak se obrátila k Davidovi a kámen mu podala. „Proč se s ním taháte? Vždyť už dávno nefungují. Myslíte, že ho někde prodáte? Těžko. Jídlo, léky, vlastní tělo. Nic jiného už nemá žádnou cenu.“

Sevřel svého magického průvodce pevně v dlaních a cítil, jak se mu do levé ruky vrací třes. Nebránil se mu. „Dovede mě za ní,“ vysvětloval šeptem. „Vede mě. Zná cestu.“

Žena jen pozvedla obočí, ale nijak to nekomentovala.

„Stejně vám nevěřím,“ kabonil se kluk. „Kdybyste byl rytíř, měl byste meč. Každý rytíř musí mít meč. To je pravidlo. Jinak není rytíř. To přece ví každý.“

David chvilku mlčel. Nevěděl, jestli jim chce říct, jak to přesně bylo. Ty vzpomínky bolely. Ale přesto se po chvíli rozmluvil.

„Já ho měl. Jenže jsem o něj přišel. V bitvě... Nebe hořelo. Přes ty přízraky smrti nebylo slyšet vlastního slova, tak hlasitě kvílely. Nebo to naříkali lidi? Nevím, vážně nevím. A já utíkal... utíkal jsem k paláci po rozbořených ulicích, přelézal sutiny a prodíral se davem našich i nepřátel. Musel jsem dál, musel jsem za ní,“ vyprávěl, jak se mu v hlavě objevovaly obrazy nejhoršího dne jeho života. „A draci... Dokud křižovali oblohou, byli jsme v bezpečí. Jenže pokaždé některý z nich slétl dolů a... a já utíkal pořád pryč, nohy mi klouzaly po kalužích krve a zakopával jsem o ruce umírajících. Ale stejně jsem dorazil pozdě. Už ji odváželi, zlí vojáci v brnění ji zavřeli do klece a odvezli na voze jako nějaké zvíře. Utíkal jsem za nimi, snažil jsem se je zastavit, bojoval jsem s nimi... a pak... pak si vzpomínám jen na to, jak jsem se probudil na prázdném bitevním poli. Bez meče. A bez princezny.“

Ztěžka si povzdechl, ale to přiznání viny mu ulevilo. „Od té doby meč nemám, nezasloužím si ho. Musím nejdřív zachránit princeznu a pak možná dostanu nový. A možná ne. To musí rozhodnout ona.“

Kluk na něj zíral s otevřenou pusou, hltal každé jeho slovo. Setkání s rytířem vytlačilo z mysli nejen děsivé události, ke kterým tu před chvílí došlo, ale i všechny ostatní hrůzy, jichž byl za poslední týdny svědkem.

Jeho teta mezitím mlčky dokončovala obvaz. Tvářila se nepro-
niknutelně, na čele se jí však krabatily vrásky.

„A jak se jmenuje ta princezna?“ chtěl vědět Péta.

David se zarazil. „Jak se jmenuje? No... přece... je to prostě *princezna*.“

„Ne. Každá princezna se nějak jmenuje,“ rozdával Péta své osmi-
leté rozumy. „Sněhurka, Zlatovláska, Locika, nebo ta... ta zelená,
veliká, co krkala... Teto, jak se jmenovala?“

David zmateně zamrkal. O čem to mluví? Ta slova, ta jména mu
zněla povědomě, jenže brnkala na špatné struny. V jeho hlavě se
ozývaly falešné tóny.

„Neplácej hlouposti, prosím tě,“ pronesla žena napjatě a strelila
po Davidovi pohledem. „No, my půjdeme. Povídám *půjdeme*, Péto.
Máme před sebou dlouhou cestu. A vy také. Mrzí mě, že nechcete
s námi. Ráda bych toho pro vás udělala víc, ale...“

David ji ovšem neposlouchal. *Jak se princezna jmenovala?* Ten
kluk měl pravdu. Každý má přece nějaké jméno. A to, že pro něj byla
vždycky „princezna“, na tom nic nemění. *Jak se jmenovala? Jak?*

Ucítil, že ho cosi zatahalo za rukáv. Péta. Jeho teta už stála opodál
a nervózně si kousala ret.

„Tumáte,“ řekl a napřáhl k Davidovi ruku. Držel v ní jakousi malou
otlučenou figurku. „Pomůže vám. Není to sice rytíř jako vy, ale je taky
hrdina. Společně tu princeznu určitě najdete a zachráníte. Vím to.“

Pak se otočil a rozběhl se za tetou.

David se s nimi nerozloučil. Zíral na postavičku v dlani. Na panáčka
v modrozluté uniformě, s velkou přilbou na hlavě, širokým úsměvem
a dvěma půlkruhovými úchyty místo rukou. V hlavě mu to bouřilo. Tu
figurku už přece viděl. A nejen to. Zná ji. Vidí ji na policice společně s dal-
šími, stejná černá linka úst na žluté tváři, strnulá gesta, vedle nich malý
dřevěný koník, huňatý medvídek s jedním okem a po stranách něko-
lik knih s pestrobarevnými přebaly. Aniž by hračku otáčel, moc dobře

ví, že má na zádech velký nápis HASIČI. Nos mu zaplavuje vůně čaje a medu a v pozadí slyší veselou hudbu a z kuchyně dětský smích.

Na falešné vzpomínky si už zvykl, ale tohle bylo jiné. Silnější. Jako by tam skutečně byl. Jako by ho ta postavička přenesla do života někoho jiného, a přesto si na něj pamatuje do těch nejmenších detailů, od letmého úsměvu nad dětskou postýlkou až po chuť vanilkové zmrzliny při návštěvě zoo, kam vyrazili k jejím desátým narozeninám.

Pídalka. Jmenovala se Karolína, ale on jí už odmala říkával „princezna Pídalka“. Hrávali si na rytíře a na draky a turnaje a velkolepé bály, na kterých tančil Brumla s jednorožcem. Vyprávěl jí pohádky – klasické i ty, které si vymýšlel jen tak za pochodu. Ty měla nejradši, jako O princezně s plynovou maskou na čele nebo Jak hloupý Honza v mariáši o ledvinu přišel. Pořád jako by slyšel její zvonivý, hihňavý smích. Miloval ty chvíle, které s ní trávil. Miloval ji, bezmezně. A miloval ji i poté, co se s manželkou odcizili a začali pomýšlet na rozvod. Díky ní dokázal zapomenout na všechny starosti, na frustraci z práce na stanici, na hádky doma i na stále černější zprávy, které se na něj valily z televize a vyhrožovaly válkou. Byla jako kotva, která ho pevně poutala k životu.

Ale toho dne tam pro ni nebyl. Místo toho se pelešil ve Vlašimi s Darinou. Nestála za to, aby se mu kvůli ní rozpadlo manželství, nic zvláštního k ní necítil. Ale tou dobou on necítil nic vlastně k nikomu.

Kromě Karolíny. Svoji princezny.

Zatřepal hlavou, prudce oddychoval, srdce mu zběsile bušilo až někde v krku. Falešné vzpomínky mu zaplnily hlavu. Nemohly přece být jeho! Tak se to nestalo! Byla to princezna, žádná Pídalka! Vždyť si přesně vzpomíná na to, jak byla na prvním velkém bálu uspořádaném na její počest *a na besídce zpívá společně s ostatními dětmi veselou písničku o zatoulaném kotěti*. Jak dostal od královny stříbrem vyšívaný kapesník za odměnu, *že našel dcerku, která se v obchodním centru zakoukala do výlohy na novou sérii Lega a pak se ztratila*. Jasně si vzpomínal na princeznu. Princeznu, *kteřá se mu s výskotem vrhá kolem krku, poté co jí k matčině nelibosti dal k Vánocům pod stromeček štěně*.

„Tak co, už to chápeš?“ ozval se z torny potměšilý hlas.

„Co to má být?“ zaúpěl David. „To mi děláš ty? Zdá se ti snad, že mě málo mučíš?“

„Já nic nedělám. Vůbec nic. To ty sám.“

„Ne, schválně mi pleteš hlavu. Snažíš se mi překazit úkol. Nechceš, abych princeznu našel!“

„Fakt? Mluvíme o té princezně, na kterou ses sám vykašlal? O té, kterou jsi nechal doma, když to začalo? Jen si vzpomeň, jak to bylo. Vzpomeň si! Bílý hrnek se sněhulákem. Neříká ti to nic?“

„Bílý hrnek? Co to má... *bílý hrnek* –“ vydechl. Najednou to viděl. Střepy na zemi, rozletěly se na dlaždičkách do všech koutů kuchyně. Hádká s manželkou, při které vzal tenhle dárek zasvé. Nevinná oběť roků odcizení. Prásknul za sebou dveřmi, aby si nemusel vybit vztek jiným způsobem, kterého by pak litoval. Radši jel až do Vlašimi za Darinou a strávil u ní noc. Ne snad, že by z toho měl nějakou radost, ale pořád lepší než být doma. Zatímco se věnoval falešné předešle, při které oba předstírali, jak jsou natěšení, vtíravě mu pípál mobil. Poprvé na něm zahlédl manželčino číslo, podruhé taky, potřetí se už nedíval. Jen vypnul zvonění a položil přístroj logem nahoru. Ožral se a vyspal s Darinou, ke které nic necítil.

Nad ránem ho probudila hořící obloha. Vzduch byl plný sazí, výstřelů, výbuchů a pláče. Hlasovou schránku měl plnou zpráv. Samé manželčiny vzlyky, ve kterých se ztrácela jednotlivá slova. A jeden další telefonát. Od Karolínky.

„*Tati, proč tady nejsi? Proč tu nejsi se mnou? Prosím, jestli tohle slyšíš, přijed' si pro mě, prosím...*“

Potřebovala ho. A on u ní nebyl.

„Takhle se to nestalo...“

„Opravdu?“ ptal se chladně hlas a už nevycházel z plochého černého kamene uloženého v jeho torně. Obcházel jej, zvolna kolem Davida kroužil, chvílemi zněl dokonce ze všech stran zároveň. „Mám ti připomenout, jak jsi zuřivě nadával, když byla dálnice totálně ucpaná a tys nemohl nikde sjet? Jak ti zatrnulo v páteři, kdykoliv po rudé obloze přeletěl tryskáč nebo vrtulník? Ani ses neptal, jestli *náš*,

nebo jejich! Jenom ses krčil nad volantem a tiše se modlil. A opakoval jsi jedno pořád dokola. Počkej, jak to jenom bylo? Aha, už vím! *Vydrž, princezno, vydrž! Jedu za tebou.*“

Davidovy rty ta slova němě kopírovaly a bezhlesně opakovaly stále dokola: „*Vydrž, princezno, vydrž! Jedu za tebou... Vydrž, princezno...*“

Pak se rozplakal, padl na kolena a sevřel si hlavu do dlaní. Jenže to nepomáhalo.

„Cesta, kterou jsi večer předtím ujel za hodinu, ti teď trvala půl dne,“ pokračoval hlas. „Víš, čemu všemu jsi mohl za tu dobu zabránit? Třeba bys nenašel místo svého domu jenom sutiny. Sutiny, které už prohledávali ti, kteří na rozdíl od tebe plnili svou povinnost. Že ses k nim přidal, už nemohlo nic změnit. Jak ti bylo, když jsi narazil na zbytky jejího pokoje? Podle čeho jsi ho vlastně poznal? Byl to zbytek tapety na kusu zdi? Trosky bílého nočního stolku? Ne, zahlédl jsi ohořelého medvídka s jedním okem a figurku hasiče. Přesně takovouhle, že ano? A vzpomínáš, co to vedle ní leželo? Ne, nedělej, že mě nevnímáš a poslouchej. *Poslouchej, sakra!* Bílá ručka, bezvládná, obalená vápenným prachem, vyčuhující zpod hromady suti.“

„To je lež! *LEŽ!*“ křičel zoufale David a zalykal se slzami. „Tohle se vůbec nestalo. Princezna žije! Odvezli ji, unesli a já ji musím zachránit. Jenom já! A ty mi musíš pomoci, slíbil jsi to!“

„Jaký to byl pocit, když to rozdrčené mrtvé tělíčko nakládali k ostatním obětem?“ přidala se k černému kameni figurka v Davidově ruce. „Proč ses s nimi popral? Myslel sis snad, že tvůj zármutek je víc než jejich povinnost a obětavost? Ohrožoval jsi je, ohrožoval jsi všechny. Kdyby tě jeden ze záchranářů nevzal lopatou po hlavě, možná bys ke své dcerce přidal i někoho z nich.“

Nahmatal nad pravým uchem bolestivou ránu, která se mu stále nezhojila. Zapomněl dýchat. Vybavil si ten okamžik, kdy se probudil v rozvalinách, zmatený a ztracený, opuštěný. S jedinou myšlenkou: „*Vydrž, princezno, vydrž! Jedu za tebou.*“

Zamrkal a prsty mu odskočily od čerstvého obvazu, jako by si je o něj popálil. V očích mu zahořel vztek. A strach.

„Lháři! LHÁŘI! Nic z toho se nestalo. Chceš mě svést z cesty, spřáhnul ses s nimi! Jsi jeden z nich!“

Mrštil s postavičkou hasiče o zem, popadl kámen a začal do ní vši silou bušit.

„Myslíš si, že to ti pomůže?“ uchechtl se výsměšně hlas. „Že když to budeš dost dlouho popírat, stane se to pravdou? Že když se odstříhneš od skutečnosti, přesekáš všechny uzly, které tě k ní vážou, tak se svět nějakým zázrakem změní? Zamysli se. Není lepší přijmout svůj osud a jít dál? Vždyť bys mohl pomáhat. Chránit ostatní. Tak, jako jsi pomohl Péťovi a jeho tetě. Pro tvou dceru už je pozdě, ale pro spoustu ostatních ne. Potřebují tě.“

„A ty... ty...“ procedil David zuřivě mezi zuby, jako by poslední slova vůbec neslyšel. „Už dlouho snáším tvoje mučení. Ale s tím je konec. Konec, slyšíš? Už ani slovo!“

Napřáhl se, a než stačil nenáviděný kámen říct další ze svých lží, mrštil jím o nedaleký balvan. Plochý předmět se rozletěl na kusy, dávno vybitá baterie zachřestila na zemi a zadní kryt s vyrytým logem v podobě dvou hrotů se odrazil zpět k Davidovým nohám. Ten už mu však nevěnoval jediný pohled. Nadechl se, jako by se zbavil posledního závaží poutajícího jej k zemi, a vykročil k hořícímu městu.

Měl úkol. Musel zachránit princeznu. Princeznu Pídalku. A když se mu to podaří, snad dojde odpuštění.

O autorovi

Pavel Mondschein se narodil roku 1978 v Praze, časem však dal velkoměstskému životu vale a odstěhoval se do malé vesničky na dohled od Řípu. Tam se nyní věnuje překládání počítačových her, chovu ovcí a literatuře, to vše v souladu s životním mottem „pást, psát a spát“. Rád čtenáře překvapuje svým širokým záběrem – ačkoliv jej mají mnozí zařazovaného jako pohádkáře a humoristu, není mu cizí ani vážnější tvorba. Je podepsán pod pohádkovým cyklem Bordeří povídačky, postapokalyptickou sérií Zapomenuti v očištění a řadou povídek a novel různých žánrů.

POSLEDNÍ UZEL

Sborník literární soutěže OSKAR 2020

vydání první v roce 2020

Vydal: Martin Kolářek – E-knihy jedou,

Dlouhá 44, 110 00 Praha 1

Sestavili: Pavel Mondschein, Martina Mátá Nosková

Texty: Kolektiv autorů 2020

Korektury: Dagmar Digma Čechová, Pavel Mondschein

Obálka, grafická úprava, ilustrace: Martina Mátá Nosková

ISBN: 978-80-7644-700-4

**Boček · Ortega · Kožušník · Nosková · Mičová · Čechová
Fialová · Česká · Krab · Pořízková · Koláček · Fílová
Peřinová · Lejsková-Langová · Damková · Mondschein**

Jsou všude kolem nás, kamkoliv se podíváte. Drží nás nad propastí, spojují se zbytkem světa nebo je nosíme jako módní doplňky, aniž bychom jim věnovali větší pozornost. Jednou ale přijde chvíle, kdy z onoho nepřeborného množství uzlů v našem životě narazíme na ten „poslední“... a co bude dál?

Na tuto otázku se snaží najít odpověď šestnáct českých autorů. Povídky a básně obsažené v této antologii díky tomu přinášejí svěží vítr do knihovniček všech milovníků originálních příběhů. A ačkoliv je rukopis každého ze spisovatelů jiný, onen poslední uzel mají společný. Ať už je pod krkem, nebo na chobotu bílého slona letícího oblohou.